

RAPORT O STANIE MIASTA

BYTOM 2019

URZĄD MIEJSKI W BYTOMIU

LIPIEC 2020

Prezydent Miasta Bytomia na podstawie art. 28 aa ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) przedstawia "Raport o stanie miasta. Bytom 2019", zawierający podstawowe informacje charakteryzujące różne dziedziny funkcjonowania miasta w 2019 r.

Niniejszy dokument obejmuje 5 bloków tematycznych, do których należą:

1. Ogólna charakterystyka miasta,
2. Zarządzanie miastem,
3. Społeczność,
4. Gospodarka,
5. Środowisko.

Podstawowym założeniem przygotowanego raportu jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia miasta w oparciu o publicznie udostępniane dane statystyczne oraz inne informacje pozyskane i przetworzone na potrzeby tego dokumentu.

Niniejszy raport został opracowany przez pracowników Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora na podstawie informacji oraz danych przekazanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego odpowiedzialne merytorycznie, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym, a także jednostki organizacyjne i spółki komunalne Gminy Bytom pod nadzorem Naczelnika Wydziału.

Elementy graficzne: Wydziały i jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Bytomiu, internet

SPIS TREŚCI

1. Ogólna charakterystyka miasta - 5

1.1 Położenie - 5

1.2 Przynależność do organizacji krajowych - 6

2. Zarządzanie miastem - 7

2.1 Planowanie strategiczne i operacyjne wraz z elementami monitoringu - 7

2.1.1 Gminny Program Rewitalizacji - 8

2.1.2 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne - 8

2.1.3 Obszar Strategicznej Interwencji - 10

2.1.4 Transformacja regionów pogórnich - 13

2.2 Zagospodarowanie przestrzenne - 15

2.2.1 Planowanie Przestrzenne - 15

2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennych - 16

2.3 Finanse miasta - 17

2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta - 17

2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta - 20

2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne - 24

2.4 Obsługa klienta - 44

2.5 Promocja miasta - 47

2.6 Współpraca z zagranicą - 48

2.6.1 Miasta partnerskie - 48

2.6.2 Pozostała współpraca - 49

2.7 Aktywność prawodawcza organów gminy - 49

3. Społeczność - 50

3.1 Demografia - 50

3.2 Oświata i wychowanie - 53

3.3 Ochrona zdrowia - 58

3.4. Stan sanitarny miasta i działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej - 61

3.5. Pomoc społeczna - 62

3.6. Kultura - 71

3.7. Ochrona dziedzictwa kulturowego - 77

3.8 Sport i rekreacja - 78

3.9 Bezpieczeństwo publiczne - 80

3.10 Organizacje pozarządowe - 84

3.10.1 Bytomska Rada Seniorów - 84

3.10.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego - 85

3.10.3 Bytomski Budżet Obywatelski - 86

3.10.4 Młodzieżowa Rada Miejska i Rady Dzielnic - 86

4. Gospodarka - 87

4.1. Przedsiębiorczość w mieście - 87

4.1.1 Otoczenia biznesu - 89

4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta - 91

4.2. Rynek pracy - 92

4.2.1 Bezrobocie - 92

4.2.2 Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy - 96

4.3 Infrastruktura techniczna i usługi komunalne - 97

4.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna - 97

4.3.2 Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta - 99

4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych - 99

4.3.4 Ciepłownictwo - 101

4.3.5 Gazownictwo - 102

4.3.6 Telekomunikacja i monitoring wizyjny - 104

4.3.7 Drogi publiczne i komunikacja - 104

4.3.8 Transport publiczny - 106

4.4. Inwestycje - 108

4.4.1 Wybrane inwestycje miasta - 108

4.4.2 Zasoby mieszkaniowe w mieście - 109

4.4.3 Gospodarka nieruchomościami - 116

4.4.4 Inne inwestycje w mieście - 118

4.5. Mienie komunalne - 119

4.5.1 Wartość majątku komunalnego - 119

4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach - 120

4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich - 122

5. Środowisko - 126

5.1. Uwarunkowania środowiskowe - 126

5.1.1 Morfologia terenu i warunki geologiczne - 126

5.1.2 Warunki glebowe - 126

5.1.3 Warunki hydrologiczne - 126

5.1.4 Warunki klimatyczne - 127

5.1.5 Szata roślinna i fauna - 127

5.1.6 Obszary cenne przyrodniczo - 127

5.1.7 Obszar NATURA 2000 - 128

5.2. Działania na rzecz ochrony środowiska i stan ogólny środowiska naturalnego w Bytomiu - 129

5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego - 129

5.2.2 Zanieczyszczenie wód - 130

5.2.3 Zanieczyszczenie gleb - 130

5.2.4 Ochrona powietrza - 131

5.2.5 Ochrona przed hałasem - 132

5.2.6 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt - 132

5.2.7 Edukacja ekologiczna - 132

5.2.8 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe) - 133

5.3 Eksploatacja górnicza - 135

5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia - 135

5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górnictwa – ujęcie dzielnicowe - 135

5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych - 137

5.4. Zidentyfikowane problemy dotyczące środowiska - 141

Indeks materiałów graficznych - 143

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA

1.1 POŁOŻENIE

Historia Bytomia sięga XII wieku, natomiast prawa miejskie otrzymał w 1254 roku i tym samym jest jednym z najstarszych miast Polski. Bytom położony jest na terenie Górnego Śląska w centralnej części Wyżyny Śląskiej na średniej wysokości 280–290 m n.p.m., chociaż w rejonie rezerwatu przyrody Segiet osiąga wysokość do 346 m n.p.m., zaś w dolinie rzeki Bytomki jedynie 249 m n.p.m.¹. Obecna rzeźba terenu Bytomia jest wynikiem wielowiekowej działalności górniczej. W związku z czym, na terenie miasta można spotkać następujące, już antropogeniczne, formy rzeźby terenu: garby, hałdy, nasypy, niecki czy doły. Częstym widokiem są również stawy powstałe w miejscach zapadlisk poeksploatacyjnych.

Bytom wraz z całym obszarem Górnos Śląskiego Okręgu Przemysłowego leży w strefie klimatu umiarkowanego przejściowego. Wpływ na warunki pogodowe mają tu zarówno masy powietrza napływające znad Atlantyku jak i te kontynentalne ze wschodu, a okresowo nawet ciepłe masy powietrza zwrotnikowego².

Bytom stanowi ważny węzeł komunikacyjny zarówno drogowy, jak i kolejowy. Miasto znajduje się na trasie łączącej Kraków i Katowice z Poznaniem czy Wrocławiem. Przez Bytom przebiega również odcinek autostrady A1 mającej docelowo łączyć przejście graniczne z Czechami w Gorzyczkach z Łodzią i Gdańskiem na północy.

Mapa 1: Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice

¹ Wieczorek E., Bytom i okolice- przewodnik turystyczny, Bytom, 2001
² Dulias R., Hibszar A., Województwo Śląskie. Przyroda, gospodarka, dziedzictwo kulturowe, Wyd. Kubajak, Kraków, 2004

Powierzchnia Bytomia wynosi 69,44 km², a długość granic z poszczególnymi sąsiadami prezentuje się następująco:

- Tarnowskie Góry – 7,8 km,
- Radzionków – 8,4 km,
- Piekarami Śląskimi – 8,0 km,
- Chorzów – 5,3 km,
- Świętochłowice – 2,6 km,
- Ruda Śląska – 3,4 km,
- Zabrze – 12,5 km,
- Zbrosławice – 6,4 km.

Infografika 1: Powierzchnia miasta

Powierzchnia miasta ogółem (w km²)

69,44 km²

Grunty rolne
– 17,09 km²

(obecnie nieużytki zawierają się w grupie gruntów rolnych)

Lasy
– 14,53 km²

grunty pod zabudowę mieszkaniową
– 12,22 km²

Grunty pod zabudowę przemysłową
– 8,30 km²

Grunty pod wodami
– 0,31 km²

Inne
– 16,99 km²

Struktura gruntów pod względem form własności (w km²), w tym:

komunalne – 12,30 km²
prywatne – 11,69 km²
spółdzielcze – 1,44 km²
Skarbu Państwa – 7,01 km²
pozostałe – 37,00 km²

Tereny zielone ogółem (w km²)

– 15,64 km², w tym:
las – 14,53 km²

grunty zadrzewione i zakrzewione – 1,11 km²

1.2 Przynależność do organizacji krajowych

Miasto Bytom jest członkiem takich związków, stowarzyszeń i organizacji jak: Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Związek Miast Polskich, Śląski Zwią-

zek Gmin i Powiatów, Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego i Śląskiej Organizacji Turystycznej.

Rysunek 1: Przynależność Bytomia do związków, stowarzyszeń i organizacji

Bytom ul. Dworcowa | fot. Skeye.pl

2. ZARZĄDZANIE MIASTEM

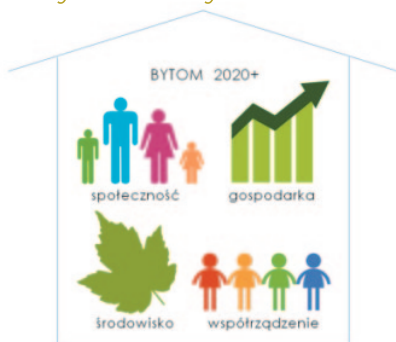
2.1 PLANOWANIE STRATEGICZNE I OPERACYJNE WRAZ Z ELEMENTAMI MONITORINGU

„Strategia Rozwoju Miasta. Bytom 2020+” została przyjęta uchwałą nr XXXVI/501/14 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 września 2014 r.. Dokument stanowi aktualizację „Strategii Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020” przyjętej uchwałą nr XLVI/640/09 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2009 roku w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Bytomia na lata 2009-2020”. Projekt aktualizacji strategii poddany był konsultacjom społecznym. Przeprowadzono także procedurę oddziaływania na środowisko projektu strategii. Wyniki przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko wskazują, że brak realizacji dokumentu skutkował będzie dalszym pogarszaniem stanu środowiska na obszarze miasta, co będzie wynikiem utrzymania dotychczasowych negatywnych trendów.

Przy aktualizacji Strategii Rozwoju Bytomia przyjęto następujące założenia:

- potraktowanie aktualnej strategii jako wizji długofalowej oraz wyselekcjonowanie z niej celów i aktywności do realizacji w horyzoncie krótkim i średnim;
- stworzenie systemu wdrażania strategii, na który złożą się konkretne projekty, w szczególności inicjowane przez podmioty lokalne;
- ograniczenie „warstwy wdrożeniowej” strategii do projektów, które władze miasta i podmioty lokalne chcą z pełną determinacją realizować;
- powiązanie projektów z podmiotami i wykreowanie liderów wdrażających strategię;
- traktowanie strategii jako swego rodzaju partnerskiego kontraktu władz lokalnych i podmiotów lokalnych (co wspólnie chcemy zrobić w mieście i dla miasta?);
- wzbogacenie potencjału strategicznego miasta

Rysunek 2: Bytom 2020+

o wykorzystanie podmiotów i zasobów w otoczeniu – szczególnie w Konurbacji Górnośląskiej;

- uwzględnieniu wszystkich wymiarów zintegrowanego podejścia do rozwoju miasta, tj. społecznego, gospodarczego, środowiskowego i współzarządzania oraz relacji między nimi.

Rysunek 3: Zakładane efekty realizacji strategii

Źródło: Strategia Rozwoju Miasta. Bytom 2020+, str. 5

Z uwagi na dynamicznie zmieniające się otoczenie społeczno-gospodarcze oraz uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne „Strategia Rozwoju Miasta. Bytom 2020+” wymaga wprowadzenia licznych zmian ze względu na jej niedostosowanie i nieadekwatność do bieżącej sytuacji miasta, a także w kontekście nowej perspektywy finansowej i kształt polityki spójności na lata 2021-2027. Zmiana zapisów wynika również z weryfikacji i aktualizacji dokumentów strategicznych wyższych szczebli, tj. strategii krajowych i regionalnych, jak również pojawiających się nowych ram polityk krajowych uwzględniających wymiar miejski. Mając powyższe na uwadze oraz to, że strategia jest najważniejszym dokumentem długofalowego planowania wyznaczającym główne

cele i kierunki wdrażania polityki zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego miasta w 2019 r. rozpoczęte zostały prace koncepcyjne zmierzające do przygotowania zupełnie nowej wersji tego dokumentu. Sformułowanie nowych zapisów strategii rozwoju Bytomia będzie przeprowadzone w 2021 r. Dokument określi wizję rozwoju, cele i kierunki działań oraz strategiczne przedsięwzięcia w perspektywie do 2030 roku – odpowiadając na aktualne wyzwania i dynamicznie zmieniające się otoczenie społeczno-gospodarcze. W 2020 r. opracowany zostanie również raport monitoringowy, którego zawartość merytoryczna będzie oparta o zapisy obowiązującej „Strategia Rozwoju Miasta. Bytom 2020+”, a w szczególności o zapisy rozdziału opisującego mechanizmy monitoringu i ewaluacji oraz system wskaźników realizacji celów strategicznych. Monitoring pozwoli na rozpoznanie skuteczności wdrażanych działań i ocenę ich wpływu na sytuację społeczną, gospodarczą i środowiskową Bytomia, a także określi potrzebę i zakres zmian dotychczasowej Strategii.

2.1.1 Gminny Program Rewitalizacji

Na początku roku 2019 trwała dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych opracowanych w ramach projektu pilotażowego „Bytom Odnowa - innowacyjne projekty mieszkaniowe i rozwój inicjatyw społecznych”. Jednym z modułów przedsięwzięcia było opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+. Projekt ten, finansowany ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, wspomagał proces rewitalizacji miasta. Materiały (broszury informacyjne, kalendarze, pakiety edukacyjne, klocki, makiety do budowy miasta, gry, kolorowanki z łamigłówkami, itp.) zostały przekazane przedszkolom, szkołom, żłobkom, domom kultury, świetlicom środowiskowym, oddziałowi dziecięcemu w szpitalu, mieszkańcom biorącym udział w warsztatach w ramach projektu, parafiom zaangażowanym w projekt pilotażowy, klubom gier planszowych, organizacjom pozarządowym, wydziałom Urzędu Miejskiego i jednostkom miejskim, a także innym instytucjom na terenie miasta. W szkołach i przedszkolach przy wykorzystaniu materiałów edukacyjnych przeprowadzone zostały zajęcia dotyczące zagadnienia rewitalizacji. Materiały były też prezentowane podczas Krajowego Forum Miejskiego w Krakowie w kwietniu 2019 r. Projekt pilotażowy został rozliczony z sukcesem na początku 2019 r.

Rada Miejska w Bytomiu Uchwałą Nr XVII/223/19 w dniu 23 września 2019 r. przyjęła zaktualizowany „Gminny Program Rewitalizacji. Bytom 2020+”. Pierwotny dokument został uchwalony przez Radę Miejską w Bytomiu w lutym 2017 r. GPR obejmuje perspektywę programowania funduszy Unii Europej-

skiej na lata 2014-2020. Dokument jest jednym z obligatoryjnych załączników do wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych w ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”. Konieczność wprowadzenia zmian (wskazana m.in. we wnioskach w Rapocie monitoringowym GPR z marca 2019 r.) na podstawie art. 22 pkt. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji stanowiła przesłankę wystąpienia Prezydenta Miasta do Rady Miejskiej w Bytomiu z wnioskiem o zmianę „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”. Rada Miejska w Bytomiu Uchwałą nr XVII/143/19 z dnia 6 maja 2019 r. podjęła decyzję o przystąpieniu do aktualizacji dokumentu. Nabór nowych propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych odbył się w terminie od 27 maja do 30 czerwca 2019 r. Na podstawie przeprowadzonej analizy podzielono zgłoszone projekty na dwie grupy - projekty inwestycyjne, których realizacja w większym stopniu wspierać będzie uruchomienie mechanizmów rozwojowych i uzupełniających podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne i pozostałe - również wpisujące się w założenia „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”, ale których realizacja została zaplanowana na okres późniejszy. Proces ten i same przedsięwzięcia zostały opisane bardziej szczegółowo w Rozdziale 2.1.5 niniejszego raportu.

W związku z upływającą I kadencją Komitetu Rewitalizacji Bytomia Prezydent Miasta na podstawie art.7 ustawy o rewitalizacji w związku z § 5 pkt. 2 załącznika do Uchwały Nr XLVI/550/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 22 maja 2017 r. ogłosił nabór kandydatów na członków Komitetu Rewitalizacji Bytomia. Nabór trwał od 16 września 2019 r. do 1 października 2019 r. Z uwagi na niewystarczającą liczbę kandydatów spełniających kryteria zawarte § 4 w/w uchwały w dniu 11 października 2019 r. ogłoszono nabór uzupełniający kandydatów na członków Komitetu Rewitalizacji Bytomia reprezentujących sektor gospodarczy. Komitet Rewitalizacji Bytomia II kadencji został powołany Zarządzeniem Nr 572/19 Prezydenta Bytomia z dnia 13 listopada 2019 r. Skład tworzy 17 członków w tym: 7 przedstawicieli sektora społecznego, 5 przedstawicieli sektora gospodarczego i 5 przedstawicieli sektora publicznego.

2.1.2 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

Zasady realizacji przedsięwzięć w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT) w województwie śląskim zostały opisane w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL 2014-2020). Dokument ten wskazał, że działania na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich będą realizowane w szczególności z zastosowaniem instrumentu ZIT, współfi-

nansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Przedsięwzięcia w ramach ZIT wdrażane będą na obszarze Subregionu Centralnego, obejmującego pięć podregionów, tj.: bytomski, gliwicki, katowicki, sosnowiecki i tyski.

Przy pomocy tego instrumentu, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego mogą realizować wspólne przedsięwzięcia, wspólnie ustalają cele i wskazują inwestycje niezbędne do ich osiągnięcia, co pozwala na wyjście poza sztywne granice administracyjne miast i większe możliwości oddziaływania realizowanych projektów unijnych.

Wykorzystanie środków unijnych dla ZIT z roku na rok systematycznie wzrasta. W 2019 r. w ramach ogłoszonych naborów złożonych zostało 277 wniosków o dofinansowanie na kwotę 815, 7 mln zł. Do dofinansowania wybrane zostały 132 projekty na łączną kwotę 488,4 mln zł, a dla 185 projektów podpisano umowy o wartości dofinansowania ze środków unijnych wynoszącej 607,9 mln zł.

Na koniec grudnia 2019 r. w elektronicznym systemie identyfikacji projektów ZIT, prowadzonym przez Biuro Związku, wpisane były 52 bytomskie przedsięwzięcia, w tym:

- 27 projektów ze środków EFRR, które dotyczą:
 - budowy węzła przesiadkowego na placu Wolskiego,
 - modernizacji oświetlenia drogowego miasta,
 - termomodernizacji budynków: Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Środowiskowego Domu Samopomocy INTEGRACJA przy ul. Karpackiej, hal sportowych przy ul. Kosynierów i ul. Strzelców Bytomskich oraz budynku socjalno-administracyjnego przy stadionie miejskim na ul. Modrzewskiego, Urzędu Miejskiego przy ul. Parkowej, Smolenia i Olejniczaka, Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 2 przy ul. Arki Bożka, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4, Ochotniczej Straży Pożarnej w Suchej Górze,

- usuwania azbestu z wielorodzinnych budynków mieszkalnych,
- adaptacji zdegradowanych budynków mieszkalnych na lokale socjalne i utworzenie Centrum Usług Społecznych,
- rewitalizacji zdegradowanych obiektów przemysłowych,
- adaptacji pomieszczeń na sale dydaktyczne w przedszkolach miejskich nr 21, 24, 25, 54 i 63,
- poprawy infrastruktury kształcenia zawodowego;
- 25 projektów ze środków EFS, które dotyczą:
 - poprawy zdolności do zatrudnienia osób poszukujących i pozostających bez pracy,
 - promocji samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych,
 - wspomagania procesów adaptacji do zmian na regionalnym rynku pracy (działania w zakresie outplacementu),
 - wsparcia dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa,
 - realizowania aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej i programów aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - rozwoju usług społecznych i zdrowotnych,
 - zapewnienia dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat,
 - wzrostu upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej,
 - poprawy jakości edukacji w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe.

Do końca 2019 r. spośród 27 projektów EFRR 22 otrzymało dofinansowanie, 4 planowane są do złożenia w 2020 r., a 1 był w trakcie oceny, natomiast w przypadku 25 projektów EFS dofinansowanie otrzymało 16 projektów, 6 było przedmiotem oceny, 2 planowane były do złożenia, a 1 projekt nie otrzymał dofinansowania, gdyż ze względu na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów wy-

Zdjęcie 1: Budynek przy ul. Armii Krajowej 54b przed i po remoncie

Źródło: www.bm.bytom.pl

loniony został tylko 1 operator.

W 2019 r. w ramach ZIT zakończono rzeczową realizację projektów inwestycyjnych polegających na:

- modernizacji oświetlenia drogowego w celu poprawy efektywności energetycznej miasta;
- demontażu, utylizacji płyt azbestowo-cementowych ze ścian zewnętrznych, poddasza i dachu wybranych budynków stanowiących własność gminy
- remoncie budynków mieszkalnych należących do trzech wspólnot mieszkaniowych.

W 2019 r. kontynuowana była realizacja projektu dotyczącego utworzenia Centrum Usług Społecznych oraz 14 lokali socjalnych i wspomaganych w Śródmieściu i na Rozbarku, tj.:

- Centrum Usług Społecznych (Ośrodek Interwencji Kryzysowej) na parterze i I piętrze w budynku przy ul. Siemianowickiej 14,
- 8 lokali w budynku przy ul. Żeromskiego 1 (oficyna) oraz 3 lokali wspomaganych na II piętrze budynku przy ul. Siemianowickiej 14 wraz z remontem części wspólnych budynków, termomodernizacją i zagospodarowaniem otoczenia,
- 3 pojedynczych lokali mieszkalnych z przeznaczeniem na lokale socjalne zlokalizowanych w innych budynkach przy ul. K. Miarki, ul. S. Witczaka i ul. Strzelców Bytomskich.

Ponadto w 2019 r. zakończono realizację projektu pn. „Kariera i Kompetencje - zwiększenie dopasowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy w oparciu o Sieć K2 w subregionie centralnym województwa śląskiego” – projekt realizowany przez Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną SA w partnerstwie m.in. z Miastem Bytom. Na koniec 2019 r. w trakcie oceny Urzędu Marszałkowskiego było 7 wniosków o dofinansowanie ze środków EFS realizacji projektów:

- dot. zapewnienia dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do lat 3, osobom poszukującym lub powracającym na rynek pracy,
- dot. realizowania aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej,
- 2 dot. programów aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- 3 dot. wsparcia szkolnictwa zawodowego.

W 2019 r. w ramach ZIT dofinansowanie ze środków unijnych otrzymały 4 projekty inwestycyjne i 1 projekt społeczny dot.:

- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, w tym:

* Środowiskowego Domu Samopomocy INTEGRACJA przy ul. Karpackiej,

* budynku socjalno-administracyjnego przy stadionie miejskim przy ul. Modrzewskiego,

* Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4,

- demontażu azbestu w budynkach stanowiących własność Gminy Bytom: ul. Brzezińska 32, Katowicka 13, Kołłątaja 12,

- poprawy zdolności 100 bytomskich rodzin do prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez objęcie ich kompleksowymi usługami wsparcia rodziny.

Informacje na temat projektów realizowanych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 dostępne są na stronie Związku Subregionu Centralnego pod adresem <http://www.subregioncentralny.pl/projekty-zit.html>.

2.1.3 Obszar Strategicznej Interwencji

Obszar Strategicznej Interwencji (OSI) to obszar obejmujący najbardziej problemowe regiony Unii Europejskiej. Za jeden z takich obszarów – w perspektywie finansowej funduszy Unii Europejskiej 2014-2020 – uznane zostało miasto Bytom (obok Łodzi i Wałbrzycha). W Bytomiu wskutek wieloletniej eksploatacji górniczej i procesów likwidacyjnych w przemyśle wydobywczym i hutniczym doszło do dewastacji tkanki miejskiej, w tym dekapitalizacji budynków mieszkalnych, obiektów zabytkowych

i poprzemysłowych, znacznego zanieczyszczenia środowiska, wysokiego poziomu niskiej emisji, zaniedbania przestrzeni publicznych, a równocześnie zmiany na rynku pracy (likwidacja miejsc pracy w górnictwie i przemyśle oraz przedsiębiorstwach okołogórniczych, niedostosowanie kierunków wykształcenia do zmieniających się potrzeb rynku) pociągnęły za sobą nawarstwianie się licznych problemów społecznych, jak wysoki poziom bezrobocia różnych grup społecznych, niski poziom wykształcenia osób bezrobotnych i niechęć do podnoszenia kwalifikacji, niska aktywność społeczna mieszkańców, niski poziom kapitału społecznego, wysoki udział osób korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców, wysoki poziom przestępczości, uzależnień, przemocy w rodzinie, wysokie zadłużenie czynszowe.

Konsekwencją trudnej sytuacji w mieście jest przyznanie Bytomowi dodatkowej puli wsparcia w wysokości 100 mln euro (tzw. środki OSI Bytom) na przedsięwzięcia obejmujące kompleksową rewitalizację miasta. Środki te stanowią część Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 i wydatkowane mogą być jedynie w ramach wskazanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego osi priorytetowych przy założeniu, że rewitalizacja fizyczna dotycząca przestrzeni miejskiej, powinna jedynie wspierać pro-

cesy przemian społecznych na obszarach, gdzie koncentracja problemów jest najwyższa. Dlatego też aż 45% środków przeznaczonych zostało na działania skierowane do społeczności lokalnej (tzw. projekty miękkie). Pozostała część środków wspiera działania inwestycyjne, pod warunkiem, że wynikają one bezpośrednio z potrzeb społecznych.

Pierwotna lista podstawowych projektów inwestycyjnych do wsparcia w ramach OSI ustalona została w 2017 roku z Instytucją Zarządzającą RPO WSL na lata 2014-2020, tj. Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego. Projekty zostały wpisane do załącznika 4 Wykaz projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WSL na lata 2014-2020.

Z zaplanowanych do wsparcia w ramach OSI 35 projektów inwestycyjnych:

- do Instytucji Zarządzającej złożone zostały wnioski dla 35 projektów,
- z realizacji 8 projektów z różnych powodów zrezygnowano,
- 12 projektów zostało zakończonych,
- 14 projektów na koniec 2019 r. było w trakcie realizacji,
- 1 wniosek został wybrany do dofinansowania.

W 2019 r. zrezygnowano z realizacji części zaplanowanych projektów ze względu na znaczny wzrost cen robót budowlanych, nierealnie zaplanowane koszty projektów oraz inne uwarunkowania w mieście (m.in. postawienie w stan upadłości Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej i likwidacji Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o., rezygnacja Prokuratury Rejonowej z użytkowania budynku przy ul. Sądowej). Ostatecznie z pierwotnie zaplanowanej listy nie będą realizowane następujące projekty:

- termomodernizacja budynków zlokalizowanych przy ul. Sądowej 1 i 2 – siedziby Prokuratury Rejonowej w Bytomiu,
- renowacja zabytkowego kościoła Św. Krzyża w Bytomiu,
- utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Bobrek),
- rewitalizacja obiektów na potrzeby Centrum Integracji Aktywnej,
- rewitalizacja części podobszaru 8 - Bytom Bobrek,
- remont konserwatorski elewacji budynku plebani kościoła p.w. Św. Trójcy w Bytomiu zlokalizowanego przy ul. Kwietniewskiego 1,
- „Masz firmę masz lokal - Program Aktywizacji Loka-

li Użytkowych”,

- rewitalizacja obiektów po byłym zakładzie naprawczym zabytkowej Górnośląskiej Kolei Wąskotorowej w Bytomiu.

W związku z uwolnioną alokacją w poszczególnych poddziałaniach w połowie 2019 r. ogłoszono przystąpienie do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+ i nabór propozycji uzupełniających projektów do OSI. Wpłynęło wówczas około 180 propozycji projektów, z których część nie kwalifikowała się do Gminnego Programu Rewitalizacji ze względu na zakres prac, lokalizację lub typ beneficjenta.

23 września 2019 r. podjęta została uchwała Rady Miejskiej nr XVII/223/19 zmieniająca uchwałę nr XXXVIII/487/17 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Rewitalizacji. Bytom 2020+”. Do GPR dodano załącznik 4 Lista przedsięwzięć uzupełniających, który obejmuje:

- tabelę I. Lista nowych przedsięwzięć wspierających uruchomienie mechanizmów rozwojowych i uzupełniających podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawierającą 17 projektów, których wsparcie zaplanowano w ramach wolnej alokacji OSI;
- tabelę II. Lista pozostałych nowych przedsięwzięć uzupełniających podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne, która obejmuje 127 pozostałych zgłoszonych projektów, które mogą być wsparte z innych środków lub zgłoszone do ewentualnych nowych naborów,
- tabelę III. Lista pozostałych nowych przedsięwzięć spoza obszaru rewitalizacji Bytomia oddziałujących na obszar rewitalizacji z 4 projektami Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Bytomiu-Miechowicach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji.

Spośród zgłoszonych projektów po konsultacjach władz miasta z Instytucją Zarządzającą (Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego) oraz wnioskodawcami wybrano 17, które będą mogły ubiegać się o wsparcie ze środków unijnych w ramach OSI Bytom. Wśród nowych projektów do OSI znalazły się niżej wymienione:

- w poddziałaniu 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - OSI:
- rozwój mieszkalnictwa socjalnego w Bytomiu – podobszar 8 Bobrek (wnioskodawca: Miasto Bytom/Bytomskie Mieszkania),
- zmiana sposobu użytkowania zdegradowanego budynku przy ul. Batorego 2 w Bytomiu z przeznaczeniem na dom dla seniorów oraz osób z częściową niepełnosprawnością (wnioskodawca: Centrala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieńk),

- nowoczesny przykład mieszkalnictwa na przykładzie Domu dla Seniora w Bytomiu przy ul. Czarnieckiego 4 (wnioskodawca: NWR Silesia Aleksander Słota),

- nowoczesny model mieszkalnictwa wspomagane- go w Bytomiu - Korfantego 10 (wnioskodawca: TSL Silesia Sp. z o.o.),

- adaptacja przyparafialnego budynku na potrzeby utworzenia Klubu Seniora w Gminie Bytom (wnio- skodawca: Parafia Św. Rodziny).

- w poddziałaniu 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zde- gradowanych – OSI:

- rewitalizacja podobszaru 8 w Bytomiu - w tym przestrzeni Nowej Kolonii Robotniczej w dzielnicy Bobrek (wnioskodawca: Miasto Bytom/Miejski Za- rząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej),

- rewitalizacja podobszaru 19 – zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec (etap II) (wnioskodawca: Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.),

- rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - kwartał ulic: Głęboka, Matejki, Katowicka (wnioskodawca: Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.),

- rewitalizacja podobszaru 10 w Bytomiu - okolice ulicy Dworcowej i Rynku (wnioskodawca: Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.),

- rewitalizacja podobszaru 13 w Bytomiu - okolice ulicy Mickiewicza (wnioskodawca: Zakład Budyn- ków Miejskich Sp. z o.o.),

- rewitalizacja przestrzeni publicznych na terenie Rozbarku i Śródmieścia w Bytomia (wnioskodawca: Parafia Św. Jacka),

- uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2a (wnioskodawca: Klub Sportowy Skarpa Bytom),

- uratowanie przed rozbiórką i rewitalizacja dawnej kopalni „Rozbark” wpisanej do rejestru zabytków nieruchomości województwa śląskiego poprzez utworzenie unikatowego w skali kraju centrum sportów wspinaczkowych i siłowych w Bytomiu przy ul. Chorzowskiej – Etap 2b (wnioskodawca: Klub Sportowy Skarpa Bytom),

- zagospodarowanie przestrzeni miejskich Śród- mieścia Bytomia na cele społeczno-integracyjne (Kwietniewskiego 11 - 15) (wnioskodawca: KBP BWI Polska Sp. z o.o. Sp. komandytowa),

- stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrze- ni dla mieszkańców Bytomia – etap II (wnioskodaw- ca: Miasto Bytom/Miejski Zarząd Zieleni i Gospodar- ki Komunalnej),

- bezpieczna i przyjazna przestrzeń dla mieszkań-

ców Śródmieścia Bytomia (Wrocławska, Kolejowa, Batorego) (wnioskodawca: Centrala Obrotu Towara- mi Masowymi DAW Bytom Tadeusz Bieniek),

- zmiana sposobu użytkowania budynków przy ul. Wrocławskiej 6 oraz 6 A w Bytomiu z przeznacze- niem na żłobek i przedszkole (wnioskodawca: Cen- trala Obrotu Towarami Masowymi DAW Bytom Ta- deusz Bieniek).

Projekty te zostały poddane trwającemu do końca 2019 r. procesowi identyfikacji przez Instytucję Za- rządzającą (Urząd Marszałkowski Województwa Ślą- skiego), w wyniku którego wpisane będą do załącz- nika 4 Wykaz projektów zidentyfikowanych w ra- mach trybu pozakonkursowego do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WSL na lata 2014- 2020. W 2020 r. planowane jest ogłoszenie nabo- rów na projekty. W związku z końcem okresu pro- gramowania Unii Europejskiej, zakończenie wszyst- kich projektów zaplanowano nie później niż na po- łowę 2023 r.

Poniższe zdjęcia prezentują przykładowe efek- ty realizacji projektów inwestycyjnych wspartych ze środków unijnych w ramach OSI Bytom:

Zdjęcie 2: Budynek Bytomskiego Centrum Kultury

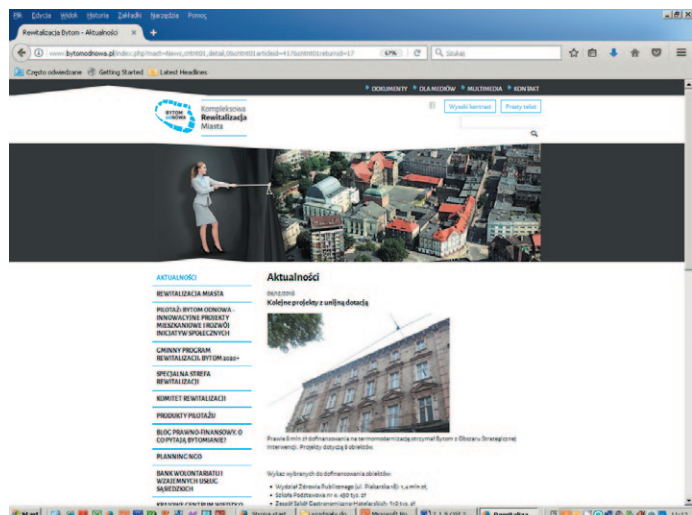
Zdjęcie 3: Budynek Centrum Integracji Społecznej

Źródło www.bytom.pl

W części obiektów prace nadal trwają, a ich zakoń- czenie zaplanowano na 2020 r.:

W ramach konkursów OSI dla projektów nieinwestycyjnych (wspieranych ze środków EFS) do końca 2019 roku spośród 24 projektów wybranych do realizacji jeden zakończył się (w trakcie rozliczania), w 4 przypadkach beneficjent odstąpił od realizacji, w przypadku 6 projektów realizację odroczone lub zmieniono jej termin 13 jest w realizacji.

Informacje o pracach związanych z projektami w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji śledzić można m.in. na stronie internetowej miasta www.bytom.pl oraz portalu: www.bytomodnowa.pl.

2.1.4 Transformacja regionów pogórnich

Zespół Regionalny dla inicjatywy transformacji regionów górniczych w województwie śląskim

Województwo śląskie, jeszcze w 2018 r., zostało włączone do grona europejskich regionów górniczych będących w okresie transformacji i uczestniczy w europejskiej inicjatywie pn. Regiony Górnicze w Transformacji (Coal Regions in Transition). Województwo śląskie jest pierwszym regionem z Polski, który uzyskał akces Komisji Europejskiej i został włączony do grona kilku europejskich regionów zrzeszonych w ramach Platformy CRIT. W związku z uczestnictwem regionu w inicjatywie Coal Regions in Transition Zarząd Województwa powołał w marcu 2019 r. Zespół Regionalny dla inicjatywy transformacji regionów górniczych w województwie śląskim, któremu przewodniczy marszałek województwa śląskiego Jakub Chelstowski.

Miasto Bytom, stojąc przed dużymi wyzwaniami transformacyjnymi, takimi jak rekultywacja niezagospodarowanych terenów i rewitalizacja obiektów

poprzemysłowych, aktywnie włączyło się w 2019 r. w prace tego zespołu na szczeblu wojewódzkim. W lipcu członkiem Zespołu Regionalnego został Zastępca Prezydenta Michał Bieda, któremu powołanie wręczył Marszałek Województwa Jakub Chelstowski podczas posiedzenia zespołu w dniu 15 listopada 2019 r. W zespole zasiadają również przedstawiciele m.in. Ministerstwa Aktywów Państwowych, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, Uniwersytetu Śląskiego, Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej SA, Głównego Instytutu Górnictwa, Agencji Rozwoju Przemysłu SA, Fundacji WWF Polska, a także przedstawiciele spółek węglowych i reprezentanci miast: Katowic, Rybnika, Jastrzębia-Zdrój, Marklowic, Rydułtów.

Priorytetem Zespołu Regionalnego w 2019 r. były prace na rzecz włączenia nowych projektów do planu działań transformacyjnych i zacieśnienie współpracy międzyregionalnej w ramach CRIT, w tym na poziomie międzynarodowym. Jednym z celów był też lobbing na rzecz pozyskania odpowiednich środków na transformację regionów górniczych w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, zaproponowanego przez Parlament Europejski w ramach prac nad nową perspektywą finansową Unii Europejskiej w latach 2021-2027. W 2019 r. spotkania zespołu odbywały się cyklicznie w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Współpraca z Fundacją WWF Polska

Dla Bytomia nieuchronność schyłku górnictwa węgla kamiennego oznacza ogromne wyzwania. Z większością problemów, jakie dotknęły nasze miasto po przeprowadzonej restrukturyzacji gospodarki, Bytom boryka się do dziś. Największym wyzwaniem w zakresie transformacji miasta jest bezpieczne przeprowadzenie przez ten proces mieszkańców i pracowników sektora górniczego.

W związku z powyższym Miasto Bytom nawiązało współpracę z Fundacją WWF Polska (Światowy Fundusz na rzecz Przyrody), która uczestniczy w projekcie „Sprawiedliwa Transformacja Europa Wschodnia i Południowa”, będącym częścią działań Europejskiej Inicjatywy Klimatycznej (EUKI) Niemieckiego Federalnego Ministerstwa Środowiska, Ochrony Przyrody i Bezpieczeństwa Reaktorów Atomowych (BMU).

Celem projektu „Sprawiedliwa Transformacja ...” jest zapewnienie, że zmiany polegające na odchodzeniu od szkodliwych dla ludzkości i środowiska technolo-

logii i zastępowanie ich nowymi nie wpłyną negatywnie na zatrudnienie. Odnosi się przede wszystkim do kwestii kosztów społecznych i ochrony pracowników tych sektorów przemysłu, które w danym momencie podlegają procesowi transformacji, ale w taki sposób, aby ich pracownicy nie zostali poszkodowani i pozostawieni sami sobie i żeby mieli zapewnioną realną alternatywę pracy.

Jedną z inicjatyw projektu „Sprawiedliwa Transformacja Europa Wschodnia i Południowa” była wymiana doświadczeń między regionami górniczymi w trakcie drugiego Forum Burmistrzów Solidarnej i Sprawiedliwej Transformacji (Just Transition), które odbyło się we wrześniu 2019 r. w Weisswasser w Niemczech. W spotkaniu wzięli udział władze wielu europejskich miast m.in. z Polski, Niemiec, Grecji, Czech, Węgier, Belgii, Bułgarii i Bośni i Hercegowiny, lokalni aktywiści, przedstawiciele związanych z górnictwem firm, górniczych związków zawodowych, a także Komisji Europejskiej. Bytom reprezentowali: Zastępca Prezydenta Miasta Michał Bieda i Naczelnik Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora Stanisław Korman. Efektem wrześniowego Forum było podpisanie

przez burmistrzów i prezydentów, w tym również Bytom „Deklaracji o solidarnej i sprawiedliwej transformacji”, w której zaapelowano do Rady Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, Komisji Europejskiej oraz Wspólnoty Energetycznej o wzmocnienie wsparcia dla sprawiedliwej transformacji, tak aby regiony węglowe mogły w sposób bardziej bezpośredni korzystać z funduszy europejskich.

Jednym z zadań, jakie WWF postawił przed sobą w ramach działań związanych z transformacją regionów węglowych jest zbieranie informacji oraz mobilizowanie do dyskusji. Dlatego też w listopadzie 2019 r. przedstawiciele WWF z Polski, Niemiec, Bułgarii, Grecji i Belgii gościli w Bytomiu. Podczas wizyty, zrealizowanej w ramach projektu „Sprawiedliwej Transformacji ...” dyskutowano o problemach, jakie Bytom przechodził podczas restrukturyzacji górnictwa w latach 90-tych i skutkach społecznych z tym związanych, trwającej transformacji miasta i jego perspektywach rozwoju. Uczestnikom wizyty studyjnej zaprezentowane zostały przykłady realizowanych na terenie miasta projektów rewitalizacyjnych.

Zdjęcie 4: Delegacja WWF w Bytomiu | fot. UM Bytom

2.2 ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

2.2.1 Planowanie Przestrzenne

W zakresie planowania przestrzennego, w 2019 roku, podjęto następujące działania:

Uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- dla terenu położonego przy ul. Cegielnianej w Bytomiu – uchwała nr VI/71/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 stycznia 2019 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 965 z dnia 5 lutego 2019 r.,
- dla terenu położonego w rejonie ulicy Wiejskiej w Bytomiu – uchwała nr VI/72/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 stycznia 2019 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 966 z dnia 5 lutego 2019 r.,
- dla terenu położonego w rejonie ulic: Strzelców Bytomskich i Tysiąclecia w Bytomiu – uchwała nr XIV/177/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 czerwca 2019 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 4872 z dnia 3 lipca 2019 r.,
- dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Strzelców Bytomskich i Długą w Bytomiu – etap II – uchwała nr XV/196/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 29 lipca 2019 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 5492 z dnia 6 sierpnia 2019 r.,
- dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Władysława Łokietka, Strzelców Bytomskich oraz Franciszka i Wawrzyńca Holeczków w Bytomiu – uchwała nr XXI/271/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 listopada 2019 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 8043 z dnia 2 grudnia 2019 r.,
- dla terenów położonych w rejonie ulic: Alojzego Felińskiego i Stolarzowickiej w Bytomiu – uchwała nr XXI/272/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 listopada 2019 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 8044 z dnia 2 grudnia 2019 r.

Uchwalenie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- dla terenów położonych w rejonie ulic: Spacerowej, Świętochłowickiej i Fabrycznej w Bytomiu – uchwała nr XIII/156/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 maja 2019 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 4031 z dnia 31 maja 2019 r.
- dla terenu położonego przy ulicy Golfowej w Bytomiu – uchwała nr XXI/273/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 listopada 2019 r.; publikacja: Dziennik Urzędowy Woj. Śląskiego poz. 8045 z dnia 2 grudnia 2019 r.

Kontynuacja procedury planistycznej dot. następujących planów zagospodarowania przestrzennego:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzen-

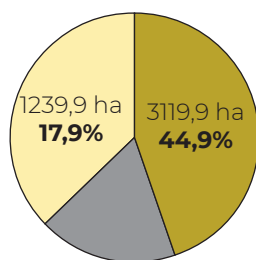
nego obszaru położonego w południowej części Bytomia, zwanego planem „Łagiewniki-Wschód” – na podstawie uchwały nr XVII/221/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r.

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Bytomia oraz terenu położonego w rejonie ul. Wrocławskiej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XVII/222/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r., zmienionej uchwałą nr XXXVIII/482/17 z dnia 27 lutego 2017 r. oraz uchwały nr XVII/223/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 września 2011 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulic: Suchogórskiej i Tęczowej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/118/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie Placu Jana w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/119/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulicy Żołnierskiej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr VIII/120/15 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 kwietnia 2015 r.

Przystąpienia do sporządzenia (lub zmiany) następujących opracowań planistycznych:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w rejonie ulicy Kędzierzyńskiej w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XXI/275/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 listopada 2019 r.,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Rozbarku w Bytomiu – na podstawie uchwały nr XXII/323/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 16 grudnia 2019 r.,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego pomiędzy ulicami: Świętochłowicką, Krzyżową i Chorzowską w Bytomiu, zwanego planem „Łagiewniki - Wschód” – na podstawie uchwały nr XXII/325/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 16 grudnia 2019 r.,
- zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom dla 16 obszarów – na podstawie uchwały nr XXIII/157/19 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 maja 2019 r. zmienioną uchwałą nr XXII/322 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 16 grudnia 2019 r.

Wykres 1: Pokrycie miasta planami zagospodarowania przestrzennego

W dniu 31 grudnia 2019 r. w Gminie Bytom 3119,9 ha (tj. 44,9 % powierzchni miasta) objęte było obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, natomiast 1239,6 ha (tj. 17,9 % powierzchni miasta) objęte było przystąpieniami do sporządzania planów.

2.2.2 Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennych

Wzrost znaczenia oraz zapotrzebowania w ostatnim dwudziestolecu na dane przestrzenne spowodował utworzenie w Mieście Bytom systemu klasy GIS, który wychodzi naprzeciw pojawiającym się oczekiwaniom. Bytomska Infrastruktura Informacji Przestrzennej (BIIP) powstała z inicjatywy Wydziału Geodezji Urzędu Miejskiego w Bytomiu i jest pod jego nadzorem prowadzona oraz rozwijana. Funkcjonowanie BIIP jest przede wszystkim zorientowane na gromadzenie i udostępnienie danych, integrację danych, tworzenie opracowań kartograficznych i sporządzanie analiz przestrzennych. Prowadzenie powyższych działań usprawnia procesy zarządzania miastem, ale również sprzyja rozwojowi społeczeństwa informacyjnego.

W 2019 r. zrealizowano niżej wymienione działania związane z rozwijaniem i zwiększaniem funkcjonalności Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej:

- zaimplementowanie na mapie GPT-WIIP nowej grupy warstw „Dane wysokościowe 2018”.
- wdrożenie oprogramowania „LIMON”. Aplikacja „LIMON” umożliwia uzyskiwanie informacji za pośrednictwem danych wysokościowych, jakim jest chmura punktów „LIDAR”.
- implementacja na mapie WIIP – GPT nowej grupy warstw „Mapa zasadnicza \ sytuacyjna”
- modyfikacja warstw wektorowych sieci uzbrojenia terenu w aplikacji mapowej GPT systemu WIIP.
- implementacja nowego narzędzia w systemie WIIP, Mapa GPT „Pokaż wysokość”.
- zaimplementowanie do mapy GPT systemu WIIP warstwy „Budynki – status”.
- obchody GIS Day - przeprowadzenie wykładu oraz warsztatów w Zespole Szkół Technicznych z tematyki wykorzystania danych oraz narzędzi GIS w funkcjonowaniu miasta Bytom.

- skonfigurowanie nowego zbioru w Aplikacji Zestawień Nieruchomości – „Skarb Państwa: Własność lub współwłasność Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym”. Nowy rejestr m.in. posłużył do ewidencjonowania majątku, w odniesieniu do wartości gruntów dla nowego rejestru, tj. gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom.
- rozpoczęcie prac związanych z przebudową szaty graficznej, struktury oraz prezentacji danych internetowego planu miasta Bytomia.
- wdrożenie modułu przeglądarki wyborczej „Sprawdź gdzie głosujesz”.
- zaktualizowanie warstw: wspólnot mieszkaniowych, bezpieczeństwa miasta, zdarzeń drogowych, przestępstw, osób zameldowanych, bezrobocia, gęstości zaludnienia, obiektów budowlanych objętych szczególnym nadzorem inspekcji i straży, zieleni.
- opracowanie i weryfikacja map oraz warstw mapowych dla potrzeb rewitalizacji miasta, w porozumieniu z Wydziałem Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora - Referatem Rewitalizacji.
- opracowanie i weryfikacja map oraz warstw mapowych dotyczących ofert inwestycyjnych, w porozumieniu z Wydziałem Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora - Referatem Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy.
- wykonanie map koniecznych do aktualizacji katalogu ofert inwestycyjnych.
- udostępnienie na planie miasta portalu internetowego i-BIIP tras Tour de Pologne w Bytomiu z filmami obrazującymi przebieg trasy.

Zdjęcie 5: Serwis BIIP

Zdjęcie 6: System WIIP – mapa GPT

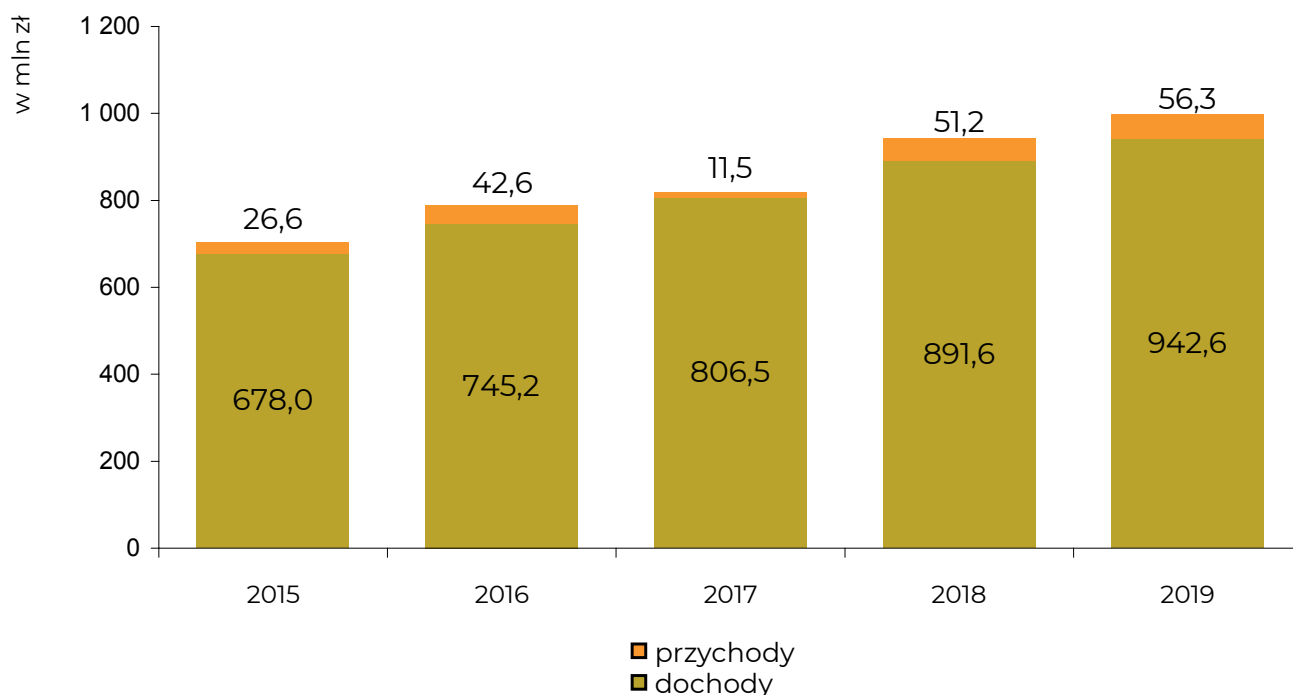
2.3 FINANSE MIASTA

2.3.1 Dochody i przychody budżetu miasta

Budżet miasta po stronie wpływów kształtują dochody uzyskiwane przez miasto i jego jednostki budżetowe oraz przychody, czyli uzyskane w danym roku kre-

dyty, pożyczki i nadwyżki budżetowe z lat poprzednich. W roku 2019 r. wyniosły one łącznie 998 955 303 zł i były wyższe o 5,95% od uzyskanych w 2018 roku, w tym dochody stanowiły 94%.

Wykres 2: Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2015–2019

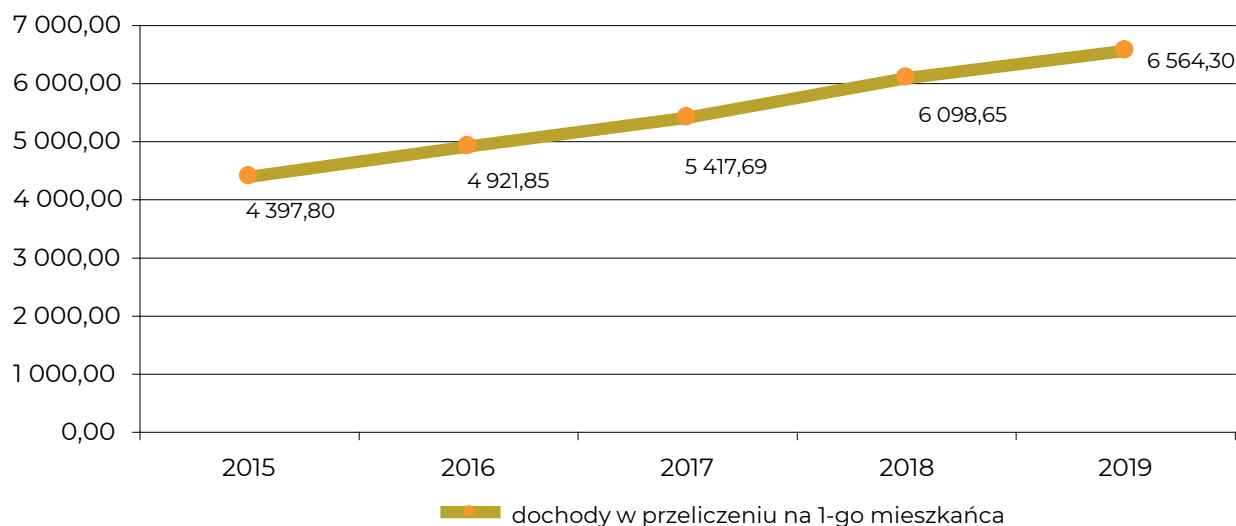

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W przeliczeniu na 1-go mieszkańca dochody miasta wyniosły w 2019 r. 6 564,3 zł i były wyższe o 465,6 zł, tj. o 7,64% w porównaniu do 2018 r. (liczba mieszkań-

ców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 143 598 osoby).

Wykres 3: Dochody w przeliczeniu na 1-go mieszkańca

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Jak widać na powyższym wykresie przeliczeniowo na 1-go mieszkańca dochody wzrastają rokrocznie. Ma na to wpływ zarówno polityka makroekonomiczna w zakresie budżetu państwa, jak również kreowanie polityki finansowej miasta poprzez ustalenie stawek podatków i opłat lokalnych, a także stawek czyn-

szów i dzierżaw w granicach określonych przepisami prawa, skuteczność prowadzonych działań windykacyjnych i egzekucyjnych, poziom sprzedaży majątku itd.

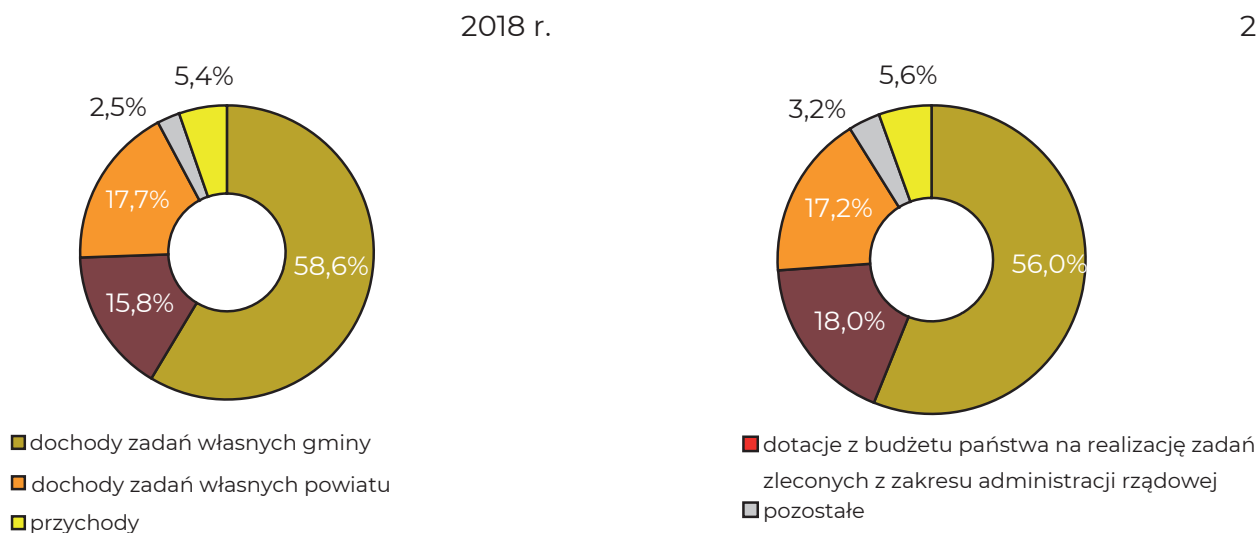
Poniżej przedstawiono podstawowe źródła dochodów w podziale na zadania.

Tabela 1: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Wydatki i rozchody ogółem:	701,18	776,81	822,96	921,96	974,80
1. Wydatki ogółem, w tym:	697,71	773,13	811,3	907,20	946,42
- wydatki zadań gminy	542,03	617,73	652,68	712,24	739,60
• wydatki zadań własnych	491,19	494,83	503,32	562,53	559,18
• wydatki zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	50,36	122,53	148,85	149,24	180,31
• wydatki zadań administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,48	0,37	0,51	0,47	0,11
wydatki zadań powiatu	155,68	155,40	158,62	194,96	206,82
wydatki zadań własnych	136,74	134,74	137,76	171,39	173,04
- wydatki zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	15,78	17,57	17,79	20,84	30,47
• wydatki zadań administracji rządowej realizowane na podstawie porozumień	0,0	0,0	0,04	0,18	0,34
• dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	3,16	3,09	3,03	2,55	2,97
2. Rozchody	3,47	3,68	11,66	14,76	28,38

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Wykres 4: Struktura dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Porównując strukturę dochodów i przychodów budżetu miasta wg rodzaju zadań w roku 2018 i w roku 2019, można zauważyć zwiększenie udziału przychodów w dochodach ogółem, zmniejszenie dochodów z zakresu zadań własnych gminy i powiatu oraz zwiększenie zadań z zakresu administracji rządowej wykonywanych przez gminę i przez powiat.

Należy przy tym podkreślić, że w strukturze dochodów za 2019 rok tzw. dochody transferowe z budżetu państwa (subwencje, udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych) stanowią aż 46,3% ogółu dochodów.

Przychody w 2019 r. dotyczyły kredytu zaciągniętego w Europejskim Banku Inwestycyjnym w kwocie 40 000 000 zł, pożyczki 389 400 zł oraz wolnych

środków w kwocie 15 945 953 zł.

Poniżej przedstawiono strukturę uzyskanych w 2019 roku dochodów w podziale na dochody bieżące, tj.

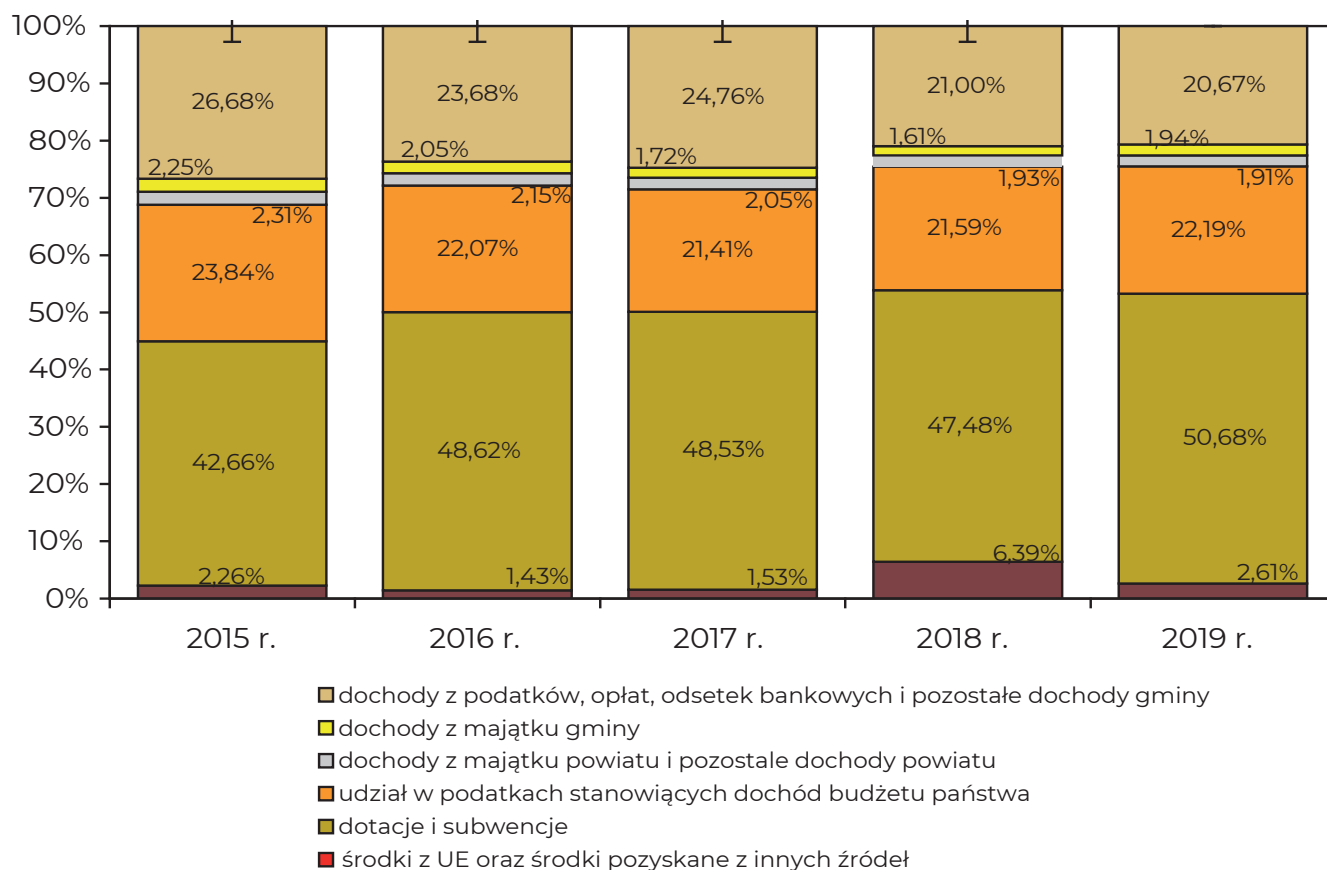
uzyskane z bieżącej działalności miasta oraz majątkowe, pochodzące ze sprzedaży majątku i dotacji uzyskanych na inwestycje.

Tabela 2: Struktura uzyskanych w 2019 roku dochodów w podziale na dochody bieżące oraz majątkowe

Wyszczególnienie		Plan na 31.12.2019	Wykonanie na 31.12.2019	Stopień realizacji planu w %
DOCHODY OGÓŁEM (1-2)		980 759 481	942 619 950	96,1
w tym:				
1. Dochody bieżące z tego:		907 529 396	888 329 329	97,9
A.	Dochody własne razem z udziałami w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w tym:	429 684 206	421 275 602	98,0
-	Udziały PIT	206 880 567	202 974 138	98,1
-	Udziały CIT	6 400 000	6 230 045	97,3
B.	Subwencje z budżetu państwa	226 945 007	226 945 007	100,0
C.	Dotacje celowe na zadania bieżące	230 664 728	226 720 722	98,3
D.	Środki unijne i inne zagraniczne na zad. bieżące	20 235 455	13 387 998	66,2
2. Dochody majątkowe z tego:		73 230 085	54 290 621	74,1
A.	Dochody z majątku gminy	16 891 170	18 334 019	108,5
B.	Dotacje na inwestycje	28 341 050	24 766 375	87,4
C.	Środki unijne i inne zagraniczne na inwestycje	27 997 865	11 190 227	40,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Wykres 5: Struktura dochodów budżetu miasta według źródeł pochodzenia

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W 2019 r. podobnie jak w latach poprzednich dotacje i subwencje stanowiły największy udział w dochodach

budżetu ogółem, następnie dochody z podatków, opłat, odsetek bankowych i pozostałych dochodów własnych.

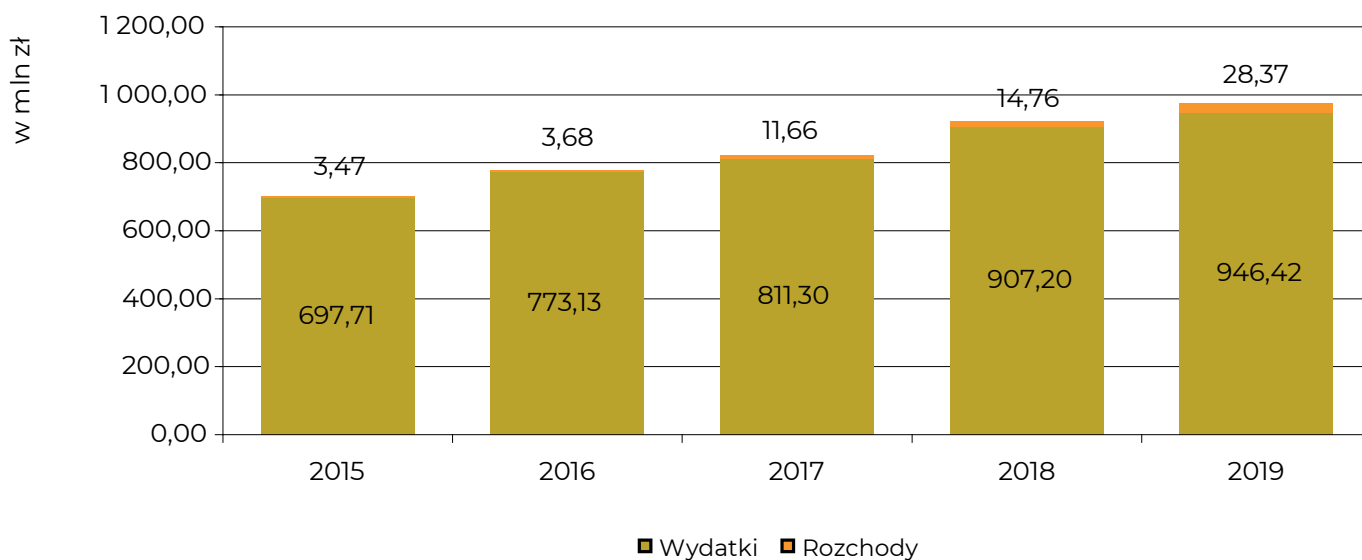
2.3.2 Wydatki i rozchody budżetu miasta

Budżet po stronie wydatkowej kształtują wydatki związane z realizacją zadań miasta, a także utrzymaniem miejskich jednostek budżetowych oraz rozchody, tj. spłaty zaciągniętych w latach wcześniejszych

zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji itd.

W 2019 r. wydatki i rozchody budżetu miasta wyniosły ogółem 974 790 043 zł i były o 5,73% wyższe w odniesieniu do 2018 roku.

Wykres 6: Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2015–2019

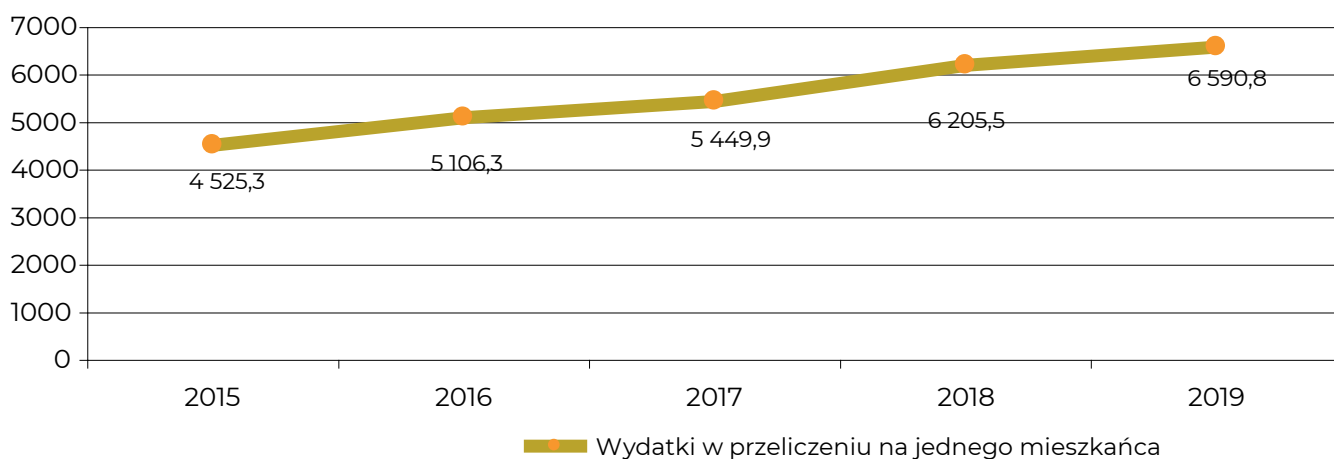

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Udział rozchodów w strukturze wydatków wynika z konieczności spłaty uprzednio zaciągniętych kredytów, pożyczek i obligacji. W 2018 roku udział rozchodów wyniósł 1,60%, natomiast w 2019 r. osiągnął wartość 2,90%.

W przeliczeniu na jednego mieszkańca Bytomia wydatki miasta wyniosły 6 590,8 zł i były wyższe o 385,3 zł, tj. o 6,2% w porównaniu do 2018 r. (liczba mieszkańców zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom na dzień 31 grudnia 2019 r. wynosiła 143 598 osoby).

Wykres 7: Wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Z powyższego wykresu wynika, iż miasto ponosi na jednego mieszkańca wyższe wydatki niż uzyskuje dochody.

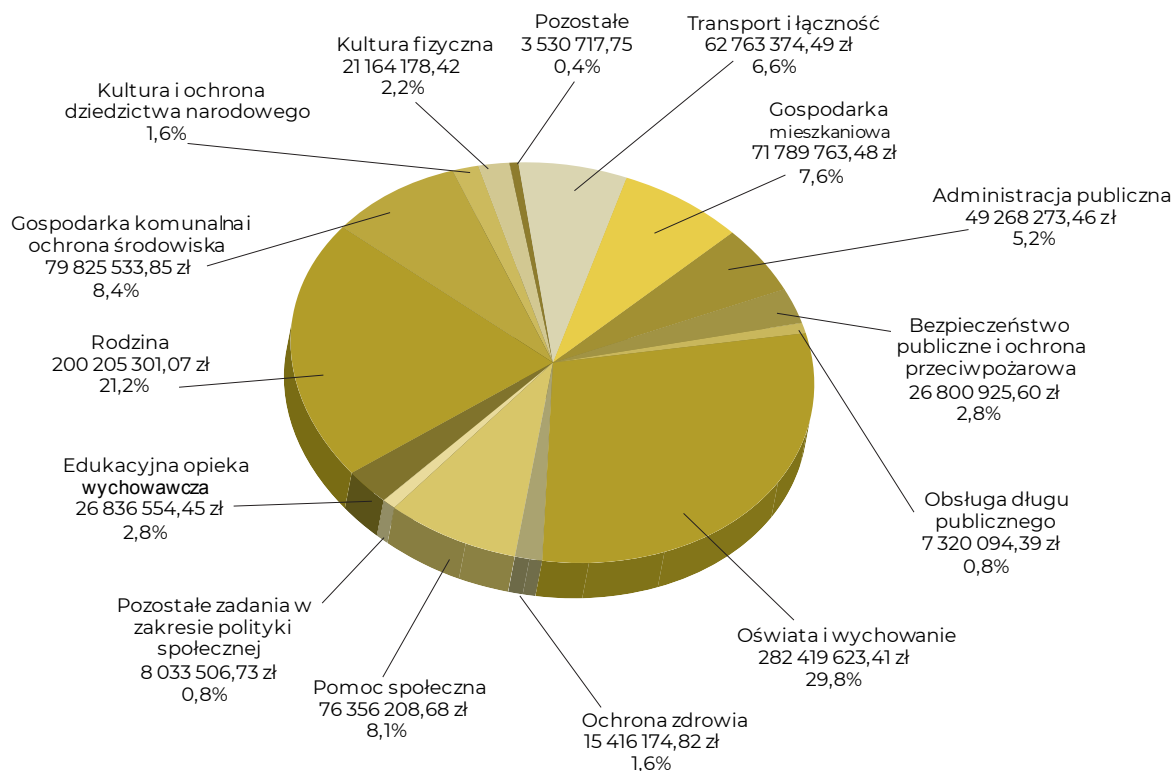
Jeżeli chodzi o podział na wydatki według zadań to prezentuje go poniższa tabela.

Tabela 3: Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł)

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Dochody i przychody ogółem:	704,64	787,82	818,05	942,82	998,95
1. Dochody ogółem, w tym:	678,05	745,20	806,51	891,58	942,62
- dochody zadań gminy:	522,29	584,97	646,52	702,75	739,27
• dochody zadań własnych	470,90	461,80	496,86	552,70	558,56
• dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	50,35	122,53	148,85	149,24	180,31
• dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,48	0,37	0,51	0,47	0,10
• dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,56	0,27	0,30	0,34	0,30
- dochody zadań powiatu:	155,76	160,23	159,98	188,83	203,34
• dochody zadań własnych	139,32	142,08	141,58	167,27	171,96
• dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	15,78	17,57	17,79	20,84	30,47
• dotacje z budżetu państwa na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej	0,00	0,00	0,04	0,18	0,34
• dotacje na zadania realizowane w ramach porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	0,56	0,56	0,57	0,54	0,56
2. Przychody	26,59	42,62	11,54	51,24	56,34

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Wykres 8: Struktura wydatków budżetu miasta według rodzajów wydatków

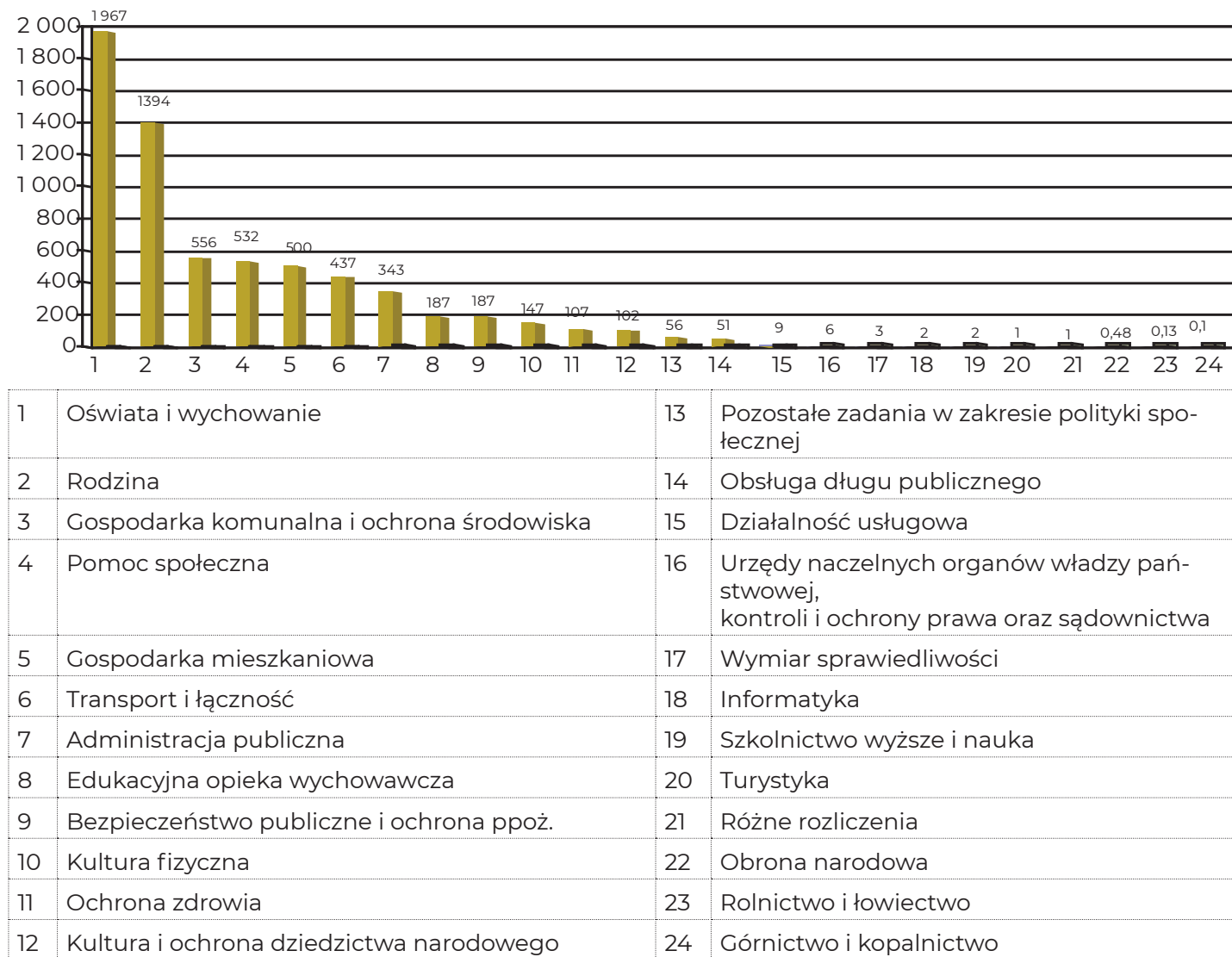
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Z powyższego wynika, że w 2019 r. miasto największe wydatki poniosło w związku z realizacją zadań z zakresu oświaty, pomocy społecznej i rodziny (odpowiednio 29,8% i 29,3% wydatków ogółem).

Poniżej przedstawiono wydatki na jednego mieszkańca miasta ponoszone w 2019 r. według rodzajów wydatków. I tak z kwoty 6 590,8 zł kwota 1 967 zł stanowiła wydatki związane z oświatą i wychowaniem. Kwota 1 394 zł dotyczyła wydatków w zakresie rodzi-

ny (m.in. zasiłki rodzinne, świadczenia opiekuńcze, świadczenie wychowawcze), a kwota 556 zł dotyczyła wydatków ponoszonych w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska.

Wykres 9: Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1 mieszkańca Bytomia (w złotych) według działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W budżecie miasta za rok 2019 wydatki związane z inwestycjami w mieście stanowiły kwotę 102 443 547 zł, tj. 11% ogółu wydatków, co należy ocenić pozytywnie. Miasto realizując swoje zadania bieżące wypracowało środki własne oraz uzyskało dofinansowanie na realizację zadań inwestycyjnych, poprawiających infrastrukturę w mieście.

Znacząca część inwestycji związana była z gospodarką komunalną 23%, transportem 18%, gospodarką mieszkaniową 14%, oświatą 12% i bezpieczeństwem publicznym 11%.

Najważniejszymi inwestycjami były:

- rewaloryzacja zespołu pałacowo - parkowego Tiele - Wincklerów zlokalizowanego przy ul. Dzierżonia w Bytomiu - Miechowicach (OSI),

- przebudowa i adaptacja budynku przy ul. Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej (OSI),

- przebudowa ul. Katowickiej w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego,

- przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku hali lodowiska w Bytomiu przy ul. Pułaskiego 71,

- stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku (OSI),

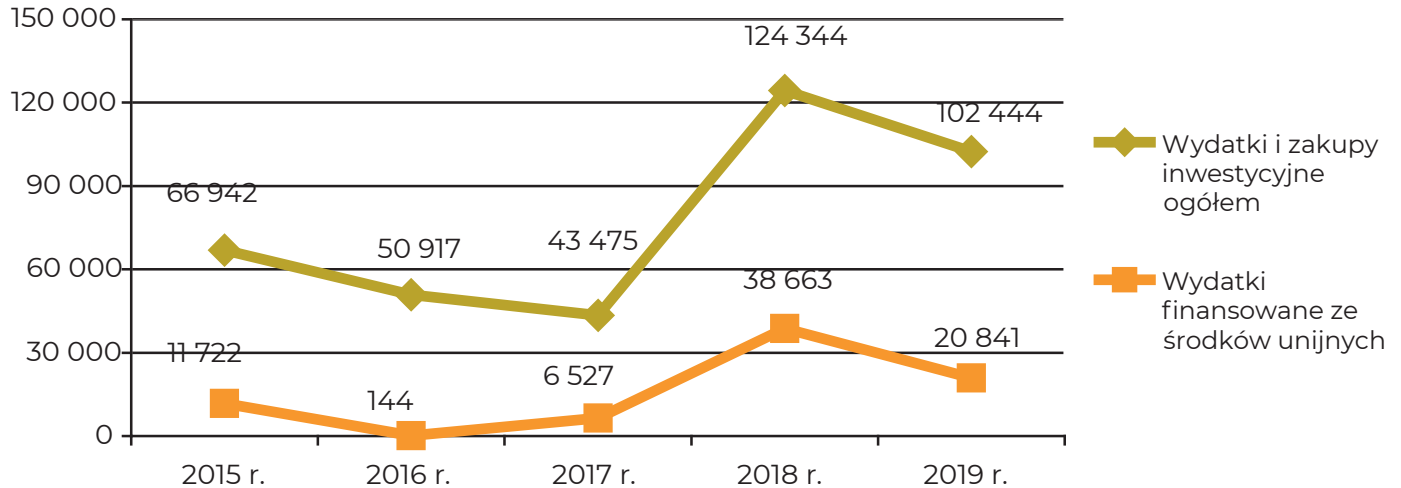
- uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekle psychicznie chorych - mieszkańców miasta Bytom (OSI),

- rewitalizacja terenów przemysłowych dzielnic

Szombierki i Łagiewniki w dolinie rzeki Bytomki,
 - poprawa efektywności energetycznej Gminy Bytom poprzez modernizację oświetlenia drogowego,
 - przebudowa budynku po byłym hotelu robotniczym przy ul. Siemianowickiej 105B w Bytomiu wraz ze zmianą sposobu użytkowania na funkcję mieszkal-

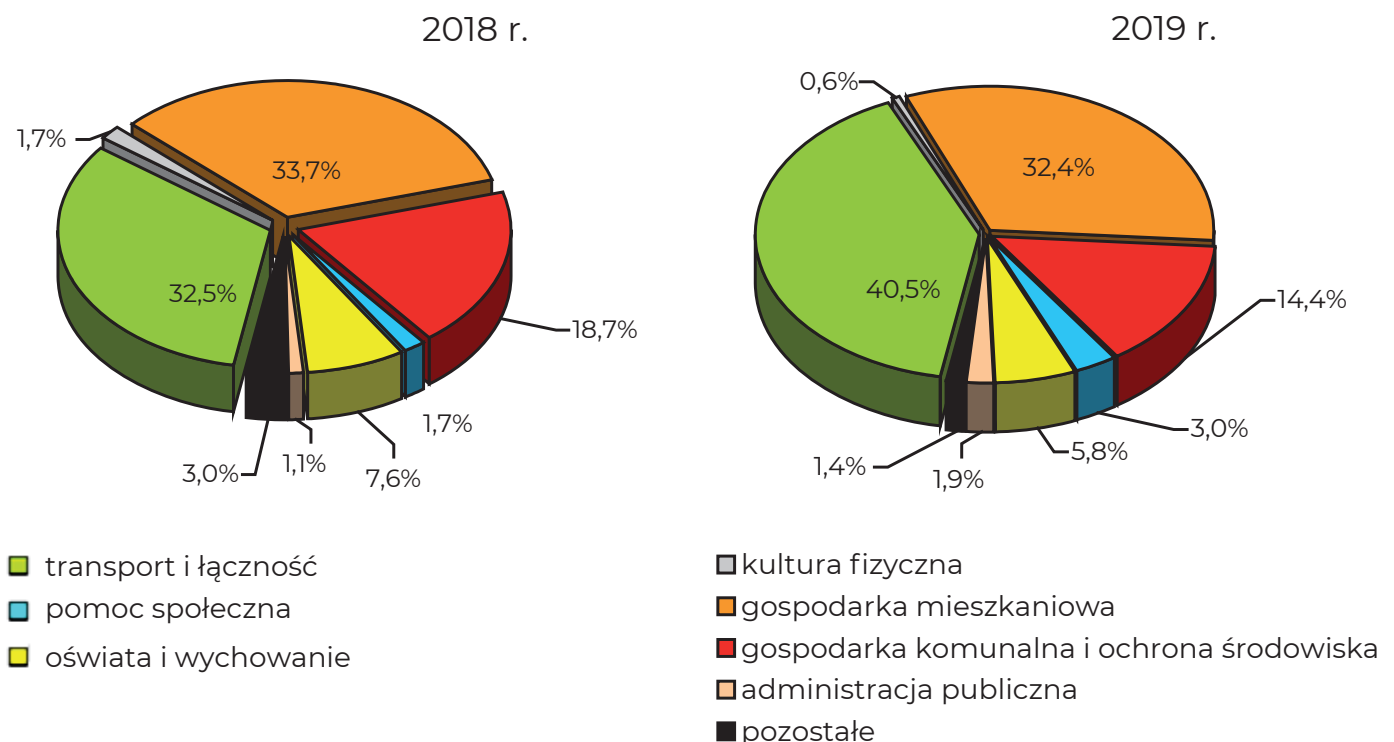
ną (planowane współfinansowanie z EBI),
 - odnowa zieleni w parkach miejskich w Bytomiu,
 - budowa strażnicy Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bytomiu,
 - termomodernizacje budynków placówek oświatowych

Wykres 10: Wydatki i zakupy inwestycyjne w latach 2015–2019 (w tys. zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

Wykres 11: Struktura wydatków majątkowych finansowanych ze środków budżetu miasta według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Finansowego UM

W strukturze wydatków inwestycyjnych w okresie 2018-2019 największe zmiany dotyczyły udziału wydatków w działach: „Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa” – wzrost o 8% oraz „Oświata i wychowanie” o 6,5% i „Gospodarka mieszkaniowa” o 1,8%, a także spadku udziału wydatków w dziale „Go-

spodarka komunalna i ochrona środowiska” o 12,6% i „Transport i łączność” o 5,6%.

W porównaniu do roku 2018 można zaobserwować wzrost wydatków związanych z remontami: 2018 r. – 12 663 984 zł oraz w 2019 r. – 14 873 099 zł. Znaczą-

co wzrósł zakres wykonywanych prac remontowych w zakresie transportu i łączności (drogi).

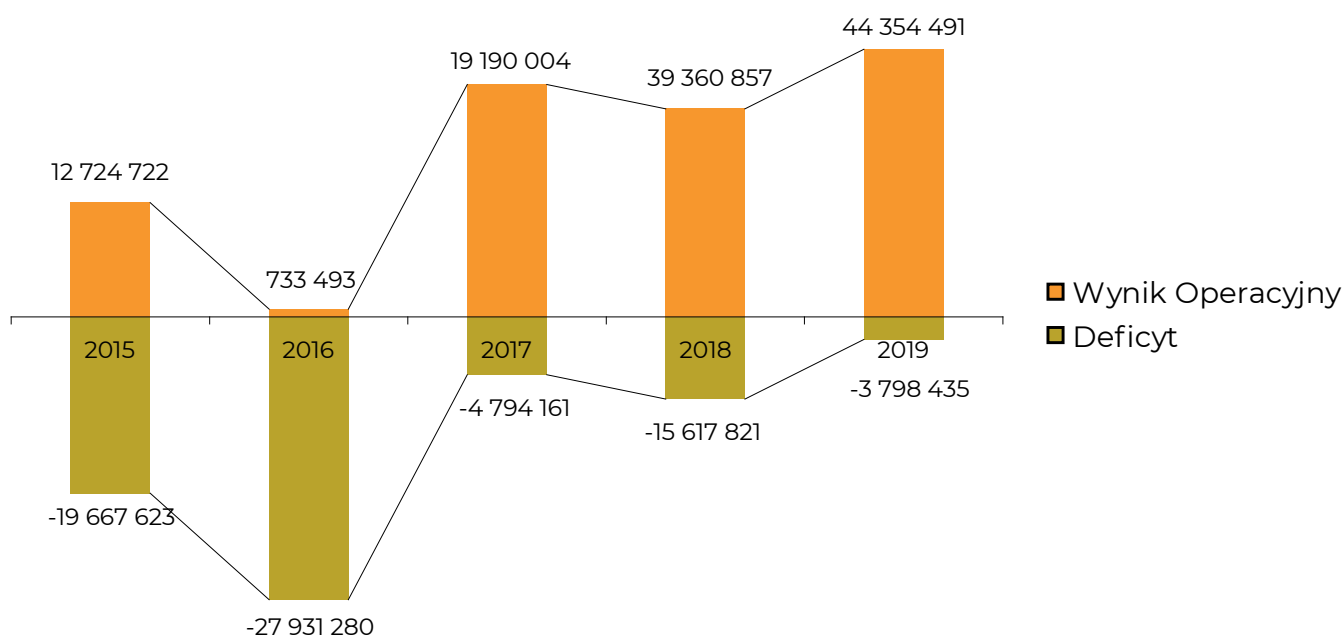
Główne wydatki na działalność remontową w 2019 r. dotyczyły zadań realizowanych w ramach działów klasyfikacji budżetowej: „Transport i łączność”, „Gospodarka mieszkaniowa” oraz „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska”.

Powyżej przedstawione źródła wpływów i wydatków budżetu miasta w 2019 r., będące efektami polityki finansowej miasta, opartej o decyzje i wytyczne władz

miasta, pozwoliły na wypracowanie nadwyżki operacyjnej, czyli różnicy pomiędzy dochodami a wydatkami bieżącymi w kwocie aż 44 354 491 zł z zaplanowanej w kwocie 26 911 691 zł. Jednocześnie deficyt budżetu za 2019 rok wyniósł 3 798 435 zł i był niższy od zaplanowanego aż o 24 165 259 zł.

Poniżej przedstawiono porównanie wyniku finansowego budżetu miasta w latach 2015 -2019, z którego wynika znacząca poprawa w roku 2019 względem lat poprzednich.

Wykres 12: Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2015 -2019

2.3.3 Pozyskane środki zewnętrzne

W 2019 roku Gmina Bytom pozyskała ze środków unijnych dofinansowanie w łącznej kwocie 59 848 608,50 zł (nowo podpisane umowy), w tym z: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w kwocie 23 785 064,97 zł, Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Re-

gionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 na łączną kwotę 10 563 374,19 zł, Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na kwotę 10 713 944,16 zł, Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na kwotę 15 034 840,00 zł, Programu Erasmus+ w łącznej kwocie 681 381,92 zł.

Tabela 4: Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2019 r. w rozbiu na źródła finansowania

Źródło finansowania	Wartość projektów (w zł)	Wysokość dofinansowania (w zł)	Liczba projektów
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFRR)	25 607 075,15	23 785 064,97	4
RPO WSL na lata 2014-2020 (EFS)	9 762 396,30	9 633 377,45	3
POWER na lata 2014-2020 (EFS)	10 713 944,16	10 713 944,16	3
POLiS na lata 2014-2020 (Fundusz Spójności)	25 505 280,00	15 034 840,00	2
Erasmus+	682 381,92	681 381,92	2
Razem:	72 271 077,53	59 848 608,50	14

ródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora

Na powyższe projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 środki pozyskiwane są w ramach różnych narzędzi:

- w ramach Obszaru Strategicznej Interwencji pozyskano kwotę 20 821 186,04 zł na 1 projekt inwestycyjny (EFRR);
- w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

pozyskano kwotę 2 963 878,93 zł na 3 projekty inwestycyjne (EFRR) oraz 929 996,74 na 1 projekt nieinwestycyjny (EFS);

- w naborach konkursowych pozyskano kwotę 8 703 380,71 zł na 2 projekty nieinwestycyjne (EFS).

Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej przedstawia poniższa tabela:

Tabela 5: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2019 r.

Projekt	Źródło dofinansowania	Całkowita wartość projektu (w zł)	Kwota dofinansowania (w zł)	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty w ramach OSI		21 917 038,00	20 821 186,04		
EFRR		21 917 038,00	20 821 186,04		
Termomodernizacja oraz zmiana systemów ogrzewania nieruchomości zlokalizowanych w Śródmieściu Bytomia	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	21 917 038,00	20 821 186,04	2018-2023	Bytomskie Mieszkania
projekty w ramach ZIT		4 690 033,65	3 893 875,67		
EFRR		3 690 037,15	2 963 878,93		
Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej przy ul. Karpackiej 25	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT	1 083 888,98	748 653,00	2020	Środowiskowy Dom Samopomocy Integracja (Wydział Polityki Społecznej)
Poprawa efektywności energetycznej Gminy Bytom poprzez modernizację oświetlenia drogowego	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie - ZIT	2 522 237,17	2 143 901,59	2019	Miejski Zarząd Dróg i Mostów

Demontaż, unieszkodliwienie oraz zastąpienie wyrobów azbestowych materiałami nieszkodliwymi dla zdrowia w budynkach stanowiących własność Gminy Bytom - etap II	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 5.2.1 Gospodarka odpadami ZIT	83 911,00	71 324,34	2018-2020	Bytomskie Mieszkania
EFS		999 996,50	929 996,74		
Asystent z Rodziną - kontynuacja	RPO WSL na lata 2014-2020, poddziałanie 9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – ZIT	999 996,50	929 996,74	2019-2021	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
projekty w ramach konkursów/ pozakonkursowe		45 664 005,88	35 133 546,79		
Fundusz Spójności		25 505 280,00	15 034 840,00		
Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021	PO IiS na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja chłodu w województwie śląskim	6 744 090,00	4 396 030,00	2020-2021	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023	PO IiS na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja chłodu w województwie śląskim	18 761 190,00	10 638 810,00	2020-2021	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
EFS		19 476 343,96	19 417 324,87		
Będę przedszkolakiem! - dodatkowe miejsca w Przedszkolu Miejskim nr 48 w Bytomiu	RPO WSL na lata 2014-2020 Poddziałanie 11.1.3 Wzrost upowszechniania wysokiej jakości edukacji przedszkolnej - konkurs	393 460,58	334 441,49	2019-2020	Wydział Edukacji
Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu (IV)	RPO WSL na lata 2014-2020 Działanie 7.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - projekty pozakonkursowe	8 368 939,22	8 368 939,22	2019-2020	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu	PO WER na lata 2014-2020, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty pozakonkursowe	9 877 825,17	9 877 825,17	2019-2020	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu
Staż na południu Europy dla techników ZSTiO szansą na lepszy start w zawodzie	PO WER na lata 2014-2020	641 376,99	641 376,99	2019-2021	Zespół Szkół Technicznych (Wydział Edukacji)
Międzynarodowy rozwój umiejętności zawodowych	PO WER na lata 2014-2020, Program „Ponadnarodowa mobilność uczniów”	194 742,00	194 742,00	2019-2020	Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich (Wydział Edukacji)
inne		682 381,92	681 381,92		
Senior w centrum działań edukacyjnych	Erasmus+, Sektor: Edukacja Dorosłych, Akcja: Mobilność Kadry	36 733,00	35 733,00	2019-2020	Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wojciecha Korfańskiego w Bytomiu (Wydział Edukacji)
Innowacje drogą do sukcesu w turystyce, hotelarstwie i gastronomii	Erasmus+, Akcja 1: Mobilność Edukacyjna	645 648,92	645 648,92	2019-2021	Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich (Wydział Edukacji)
RAZEM		72 271 077,53	59 848 608,50		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora oraz informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2019 r.)

W 2019 r. realizowane były też projekty, na które dofinansowanie uzyskano w latach wcześniejszych. Łączna wartość tych projektów to 381 168 534,99 zł przy pozyskanym dofinansowaniu w kwocie 218 742 106,34 zł.

Tabela 6: Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2019 r.

Projekt	Źródło dofinansowania	Całkowita wartość projektu (w zł)	Kwota dofinansowania (w zł)	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
projekty w ramach OSI		152 390 165,31	123 410 238,96		
EFRR		122 330 655,55	95 036 130,82		
Rewitalizacja zespołu pałacowego Thiele-Wincklerów zlokalizowanego w Parku Ludowym przy ul. Dzierżonia w Bytomiu-Miechowicach	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 5.3.2 Dziedzictwo kulturowe - OSI	9 930 092,00	4 228 594,93	2015-2020	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Renowacja pomieszczeń Młodzieżowego Domu Kultury Nr 1 w Bytomiu	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 5.3.2 Dziedzictwo kulturowe - OSI	8 816 063,70	4 531 203,46	2018-2021	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 143 870,20	448 921,93	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 479 870,20	644 415,91	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 532 320,50	894 729,60	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Bytomiu	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 920 680,20	1 151 012,92	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bytomiu	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	519 473,49	309 451,53	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - OSI	1 629 854,20	1 089 066,50	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	13 513 212,10	10 644 436,37	2017-2019	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej
Przebudowa i adaptacja budynku przy ulicy Karola Miarki 10 na potrzeby Centrum Integracji Społecznej	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	5 826 592,24	5 484 910,25	2018-2019	Centrum Integracji Społecznej (Wydział Polityki Społecznej)
Uruchomienie mieszkań chronionych z zapleczem treningowym dla mieszkańców DPS dla Dorosłych oraz osób przewlekłe psychicznie chorych mieszkańców miasta Bytom	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	2 879 216,33	2 735 255,51	2015-2020	Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych (Wydział Polityki Społecznej)

Rewitalizacja gmachu Bytomskiego Centrum Kultury III etap	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI (podano kwotę dofinansowania ze środków unijnych)	8 092 423,39	5 791 907,62	2015-2019	Bytomskie Centrum Kultury
Utworzenie Centrum Usług Społecznych oraz lokali socjalnych, wspomaganych i chronionych w Bytomiu (Śródmieście i Rozbark)	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych - OSI	16 082 816,00	15 190 500,31	2018-2020	Bytomskie Mieszkania
Rewitalizacja podobszarów 10, 11, 12, 13 - Bytom Śródmieście, Rozbark	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	20 056 238,00	17 725 642,44	2017-2021	Bytomskie Mieszkania
Rewitalizacja podobszaru 19 - Bytom zabytkowe osiedle Kolonia Zgorzelec	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI	28 907 933,00	24 166 081,54	2018-2021	Bytomskie Mieszkania
EFS		30 059 509,76	28 374 108,14		
Jak w rodzinie - utworzenie zespołu placówek opiekuńczo-wychowawczych	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	7 122 270,72	6 623 711,77	2018-2021	Centrum Usług Wspólnych Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Nr 1, 2, 3 (Wydział Polityki Społecznej)

Szansa dla dziecka	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	565 025,00	536 773,75	2019- 2021	Dom Dziecka nr 1 (Wydział Polityki Społecznej)
Rozwój usług społecznych poprzez utworzenie Centrum Usług Społecznych	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	1 684 428,00	1 566 518,04	2020- 2023 (termin planowany od marca 2019 r., przesunięty ze względu na brak lokalu)	Bytomskie Centrum Wspracia (Wydział Polityki Społecznej)
Centrum Integracji Społecznej przestrzeni dla aktywności osób wykluczonych	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	3 127 427,53	2 971 056,15	2018- 2020	Centrum Integracji Społecznej (Wydział Polityki Społecznej)
S.O.S dla dzielnic Bobrek - aktywizacja społeczna i zawodowa	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	854 329,75	811 613,26	2021- 2022 (termin realizacji przesunięty na 2021r zgodnie z aneksem do umowy)	Centrum Integracji Społecznej (Wydział Polityki Społecznej)
Kompleksowe, alternatywne i aktywizacyjne usługi terapeutyczne dla osób przewlekłe psychicznie chorych - mieszkańców miasta Bytom, w tym mieszkańców DPS dla Dorosłych	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	1 443 469,92	1 342 427,02	2020- 2021 (termin reali- zacji projek- tu przesunię- ty ze wzglę- du na wydłu- żoną realiza- cję projektu inwestycyj- nego)	Dom Pomocy Społecznej dla dorosłych (Wydział Polityki Społecznej)

Droga do aktywności zawodowej - Bytomianie na Start	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - konkurs (środki OSI)	3 174 482,08	3 174 482,08	2018-2020	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. w likwidacji
Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej - edycja I	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	1 123 472,56	1 067 298,93	2018-2019	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Centrum Wsparcia Rodziny edycja I	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych – OSI	6 807 342,26	6 330 828,30	2018-2021	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Rewitalizacja społeczna bezrobotnych mieszkańców Bytomia poprzez aktywizację zawodową - etap I	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - konkurs (środki OSI)	3 011 305,98	2 860 740,68	2018-2020	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu
Rewitalizacja społeczna mieszkańców Bytomia poprzez specjalistyczne szkolenia zawodowe w wybranych zawodach rzemieślniczych	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia - konkurs (środki OSI)	1 145 955,96	1 088 658,16	2018-2020	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

projekty w ramach ZIT		15 490 198,12	12 576 300,56		
EFRR		10 872 353,57	8 375 840,48		
Lepsze umiejętności - większe szanse na rynku pracy. Poprawa infrastruktury kształcenia zawodowego w Bytomiu	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 12.2.1 Infrastruktura kształcenia zawodowego - ZIT	4 002 000,00	3 800 000,00	2017-2020	Wydział Edukacji
Termomodernizacja budynku socjalno-administracyjnego przy stadionie miejskim na ul. Modrzewskiego w Bytomiu Szombierkach	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT	846 282,57	689 670,43	2018-2021	Ośrodek Sportu i Rekreacji
Modernizacja budynku przy ul. Siemianowickiej 14 na potrzeby utworzenia Centrum Usług Społecznych (Ośrodek Interwencji Kryzysowej) oraz budynku przy ul. Żeromskiego 1 oficyna wraz z odrębnymi lokalami na mieszkania socjalne	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 10.2.1 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomagane i chronione oraz infrastruktury usług społecznych - ZIT	4 524 071,00	3 114 467,08	2017-2020	Bytomskie Mieszkania
Demontaż, unieszkodliwienie oraz zastąpienie wyrobów azbestowych materiałami nieszkodliwymi dla zdrowia w budynkach stanowiących własność Gminy Bytom	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 5.2.1 Gospodarka odpadami - ZIT	1 500 000,00	771 702,97	2017-2019	Bytomskie Mieszkania
EFS		4 617 844,55	4 200 460,08		
Kariera i kompetencje - zwiększenie dopasowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy w oparciu o Sieć K2 subregionie centralnym województwa śląskiego	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.2.1 Wsparcie szkolnictwa zawodowego - ZIT; (podano kwoty dotyczące Bytomia)	563 191,70	479 627,51	2016-2019	Wydział Edukacji (liderem projektu jest Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA, jednym z partnerów projektu jest Gmina Bytom)

NHZ - Nowe horyzonty zawodowe	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.4.1 Outplacement – ZIT	1 417 520,35	1 417 520,35	2018- 2019	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. w likwidacji
Masz pomysł - masz firmę	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych – ZIT	1 704 720,00	1 417 520,35	2017- 2019	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. w likwidacji
Droga do aktywności zawodowej	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - ZIT	932 412,50	885 791,87	2017- 2019	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. w likwidacji
projekty w ramach konkursów/ pozakonkursowe		213 288 171,56	82 755 566,82		
Fundusz Spójności		160 581 257,22	60 136 489,26		
Odnowa zieleni w parkach miejskich w Bytomiu	PO IiS na lata 2014-2020, Poddziałanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego	14 376 837,59	12 023 740,31	2014- 2019	Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej
Modernizacja gospodarki ciepłej dla gmin: Bytom i Radzionków 2015- 2020	PO IiS na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.2 Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu w województwie śląskim	46 340 571,03	16 399 894,45	2017- 2020	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Modernizacja Ciepłowni Radzionków poprzez budowę wysokosprawnej kogeneracji wraz z modernizacją systemu zaopatrzenia miasta Bytomia w ciepło na potrzeby c.w.u. z sieci ciepłowniczej	PO IIS na lata 2014-2020, Poddziałanie 1.7.3 Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w województwie śląskim	99 863 848,60	31 712 854,50	2019-2022	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
EFRR		149 520,00	149 520,00		
Bytomski OBYWATEL. IT	PO Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Działanie 3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych	149 520,00	149 520,00	2018-2019	Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora we współpracy z FAJNĄ Spółdzielnią Socjalną
EFS		49 894 281,47	19 806 444,69		
Bytomska Akademia Kompetencji	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego - konkurs; (podano kwoty dotyczące Bytomia)	3 374 100,10	2 979 103,39	2017-2019 (zakończony)	Wydział Edukacji (Gmina Bytom jest liderem projektu)
Szkoła na miarę potrzeb rynku pracy	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.2.3 Wsparcie szkolnictwa zawodowego - konkurs; (podano kwoty dotyczące Bytomia)	399 770,51	394 315,39	2017-2019 (zakończony)	Wydział Edukacji (Liderem projektu jest SYNTEA SA, Gmina Bytom jest partnerem projektu)
Wysoka jakość kształcenia zawodowego w szkołach w miastach Bytom i Żory	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.2.3 Wsparcie szkolnictwa zawodowego - konkurs; (podano kwoty dotyczące Bytomia)	240 612,20	235 727,70	2018-2020	Wydział Edukacji (Liderem projektu jest SYNTEA SA, Gmina Bytom jest partnerem projektu)

Bytomska szkoła = pewność i gwarancja wysokiej jakości kształcenia	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego - konkurs; (podano kwoty dotyczące Bytomia)	757 079,00	653 571,50	2018- 2020	Wydział Edukacji (Gmina Bytom jest liderem projektu, partnerem jest PROFI BIZNES GROUP)
Aktywizacja bytomskiej przedsiębiorczości	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia	31 714 960,00	3 605 712,00	2018- 2020	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. w likwidacji
Moja firma - mój sukces	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 7.3.3 Promocja samozatrudnienia	2 997 360,00	2 997 360,00	2018- 2020	Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. w likwidacji
AS - Aktywny społecznie	RPO WSL na lata 2014-2020, Poddziałanie 9.1.6 Programy aktywnej ntegracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym - projekty OPS i PCPR - konkurs	9 444 299,66	8 027 654,71	2018- 2020	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
Przyjazny e-urząd podniesienie jakości usług w zakresie podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami w 6 miastach: Bytom, Rybnik, Orzesze, Dąbrowa Górnica, Cieszyn, Czechowice-Dziedzice.	PO WER na lata 2014- 2020, Działanie 2.18 Wysokiej jakości usługi administracyjne	62 100,00	9 000,00	2018- 2020	Wydział Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora
Szkolenia dla doradców edukacyjno- zawodowych na obszarze makroregionu III	PO WER na lata 2014-2020, Działanie 2.14 Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie; (podano kwoty dotyczące Bytomia)	904 000,00	904 000,00	2019- 2020	Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wojciecha Korfańtego w Bytomiu w partnerstwie z Centrum Kształcenia Ustawicznego w Zielonej Górze oraz firmą DGA SA z Poznania (Wydział Edukacji)

inne		2 663 112,87	2 663 112,87		
Europejskie mobilności uczniów i nauczycieli gwarancją rozwoju osobistego i zawodowego	ERASMUS+ w ramach programu Kształcenie i szkolenie zawodowe, Akcja 1: Mobilność edukacyjna	634 280,04	634 280,04	2017-2019	Technikum nr 4 (Wydział Edukacji)
Zbierajmy najlepsze wzorce pracy podczas praktyki zagranicznej	ERASMUS+, Akcja 1: Mobilność edukacyjna	627 172,29	627 172,29	2017-2019	Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich (Wydział Edukacji)
Uczeń z niepełnosprawnością i jego edukacja - razem damy radę!	ERASMUS+	148 832,00	148 832,00	2018-2020	Szkoła Podstawowa Specjalna nr 40 we współpracy z Narodową Agencją Systemu Edukacji
Zwiększ swoje szanse na zatrudnienie w swoim zawodzie po zakończeniu edukacji	ERASMUS+ w ramach programu Kształcenie i szkolenie zawodowe, Akcja: Mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia zawodowego	611 943,57	611 943,57	2017-2019	Zespół Szkół Technicznych (Wydział Edukacji)
Zwiększenie szans na dobrą pracę poprzez staże zagraniczne	ERASMUS+ w ramach programu Kształcenie i szkolenie zawodowe, Akcja: Mobilność osób uczących się i kadry w ramach kształcenia zawodowego	640 884,97	640 884,97	2018-2020	Zespół Szkół Technicznych (Wydział Edukacji)
RAZEM		381 168 534,99	218 742 106,34		

Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora oraz informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2019 r.)

W 2019 roku pozyskano dla Gminy Bytom i jednostek podległych również dotacje z innych źródeł w łącznej wysokości 30 016 224,17 zł. Zestawienie projektów,

źródła ich dofinansowania, wartości projektów oraz kwoty dofinansowania przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7: Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródła zewnętrznych w 2019 r.

Projekt	Źródło dofinansowania	Całkowita wartość projektu (w zł)	Kwota dofinansowania (w zł)	Okres realizacji	Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu
Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa budynku hali lodowiska w Bytomiu przy ul. Pułaskiego 71	Ministerstwo Sportu i Turystyki, Program Inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu 2019	42 183 369,00	15 000 000,00	2019-2021	Ośrodek Sportu i Rekreacji
Program ograniczania niskiej emisji dla Gminy Bytom - etap na rok 2019	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (poza dotacją pozyskano również pożyczkę w kwocie 1 018 000,00 zł)	1 338 000,00	320 000,00	2019-2020	Wydział Inżynierii Środowiska
Przebudowa instalacji wentylacji mechanicznej pływalni krytej - basenu w budynku Szkoły Podstawowej nr 54 im. W. Kuchara w Bytomiu	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej „Sportowa Polska - Program rozwoju lokalnej infrastruktury sportowej - EDYCJA 2019”	850 000,00	415 400,00	2020	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	1 143 870,20	518 963,18	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	1 479 870,20	648 477,00	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	1 532 320,50	415 618,00	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	1 920 680,20	495 760,00	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów

Termomodernizacja budynków Zespołu Szkół Specjalnych nr 3 w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	1 629 854,20	168 251,00	2017-2019	Wydział Realizacji Inwestycji i Remontów
Przebudowa ulicy Katowickiej w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	4 793 106,08	2 000 000,00	2017-2019	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Doświetlenie przejść dla pieszych w Bytomiu	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	334 880,00	255 000,00	2019	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Przebudowa ul. Wyzwolenia	Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia, Metropolitalny Fundusz Solidarności	1 142 098,55	855 374,00	2019	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Przebudowa ul. Musialika w Bytomiu	Dofinansowanie na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych	910 221,04	368 860,50	2019	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Przebudowa ul. Mochnackiego	Dofinansowanie na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych	1 064 110,72	311 555,30	2019	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Przebudowa ul. Małachowskiego	Dofinansowanie na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych	566 694,27	207 347,00	2019	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Przebudowa ul. Reptowskiej	Dofinansowanie na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych	686 136,11	222 068,00	2019	Miejski Zarząd Dróg i Mostów

Przebudowa ul. Wojciechowskiego	Dofinansowanie na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych	1 639 466,94	1 311 573,50	2019	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Przebudowa ulicy Szyby Rycerskie	Dofinansowanie na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych	1 119 751,87	549 699,85	2019-2020	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Przebudowa ul. Św. Elżbiety	Dofinansowanie na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych	2 569 989,74	1 284 994,80	2019-2020	Miejski Zarząd Dróg i Mostów
Przebudowa budynku hotelu robotniczego położonego w Bytomiu przy ul. Siemianowickiej 105B wraz ze zmianą sposobu użytkowania na funkcję mieszkalną	Bank Gospodarstwa Krajowego	7 460 281,00	2 961 735,64	2017-2020	Bytomskie Mieszkania
Strategia rozwoju elektromobilności w Bytomiu na lata 2020-2035	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Program GEPARD II – transport niskoemisyjny. Część 2	kwota zależna od rozstrzygnięcia zamówienia	81 000,00	2019-2020	Wydział Komunalny, Referat Transportu Lokalnego
Finansowanie ze środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy - limit podstawowy 2019 r.	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Krajowy Fundusz Szkoleniowy	31 998,48	25 566,78	2019	Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
Aktywna Tablica	Rządowy program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica”	70 000,00	56 000,00	2019	Wydział Edukacji dla SP 33, SP 23, SPS 1, ZSS 3, SPS 2

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	Program wspierania w latach 2016-2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocję i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych	50 000,00	40 000,00	2019	Wydział Edukacji dla SP 36, SP 4, SP 47, I LO
Prowadzenie świetlicy Amaro Strychos w SP 16 w Bytomiu	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Rządowy program integracji społeczność romskiej w Polsce na lata 2017-2020	102 000,00	102 000,00	2019	Wydział Edukacji, SP 16
Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Krajowy Fundusz Szkoleniowy	5 710,00	4 568,00	2019	Dom Pomocy Społecznej „Wędrowiec”
Dofinansowanie do zakupu wyposażenia	Wojewoda Śląski (dotacja celowa)	139 682,05	111 745,62	2019	Dom Pomocy Społecznej „Wędrowiec”
Realizacja eksperymentu pedagogicznego w zawodzie: Podolog, w latach 2018-2020	Dofinansowanie eksperymentu na doposażenie Pracowni Podologicznej i biblioteki szkolnej ze środków MEN	54 601,16	54 601,00	2018-2020	Zespół Policealnych Szkół Medyczno-Społecznych (Wydział Edukacji)
Program wsparcia rodzin „ZA ŻYCIEM”	Dotacja Ministerstwa Edukacji Narodowej	864 840,00	864 840,00	2017-2021	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (Wydział Edukacji)
Warsztaty filmu poklatkowego	Filmoteka Narodowa - Instytut Audiowizualny	6 714,79	2 000,00	2019	Bytomskie Centrum Kultury
Axis Mundi	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowe Centrum Kultury	62 911,76	47 000,00	2019	Bytomskie Centrum Kultury

Becekobus	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowe Centrum Kultury	128 201,62	54 000,00	2019	Bytomskie Centrum Kultury
Kulturalna Retroteka	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Partnerstwo dla książki 2019	13 839,05	10 185,00	2019	Miejska Biblioteka Publiczna (Wydział Kultury i Sportu)
Były, są... czy będą?: elementy kultury górnośląskiej	Program grantowy „Patriotyzm jutra”	9 333,55	6 000,00	2019	Miejska Biblioteka Publiczna (Wydział Kultury i Sportu)
Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”, Priorytet 1	50 000,00	20 000,00	2019	Miejska Biblioteka Publiczna (Wydział Kultury i Sportu)
Polska Sieć Tańca	Instytut Muzyki i Tańca	31 600,00	6 500,00	2019	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Grajfka	Instytut Muzyki i Tańca, Program: Myśl w Ruchu	66 740,00	38 540,00	2019	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Adaptacja akustyczna Teatru i zakup sprzętu do systemu wyrównanego liniowo etap I	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Infrastruktura Kultury	137 500,00	110 000,00	2019	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
ROZBARK IN MOTION - festiwal tańca współczesnego	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Teatr i Taniec	268 500,00	14 000,00	2019	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Młodzi na scenę	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Program: Teatr i Taniec	43 200,00	27 000,00	2019	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
Pokłady kultury - miejski program edukacji kulturalnej	Narodowe Centrum Kultury, Program: Edukacja kulturalna (podano kwoty dla 2019 r.)	40 100,00	30 000,00	2019-2021	Bytomski Teatr Tańca i Ruchu Rozbark
RAZEM		76 542 173,08	30 016 224,17		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora oraz informacji otrzymanych z wydziałów Urzędu Miejskiego i instytucji (stan na koniec 2019 r.)

Ponadto na koniec 2019 r. w trakcie oceny (na różnym etapie: ocena formalna, merytoryczno-techniczna) znajdowało się 44 projekty, w tym 9 projektów złożonych do funduszy unijnych, 1 do funduszy norweskich oraz 34 planowanych do wsparcia z innych źródeł (programy poszczególnych ministerstw, NFOŚiGW).

Dodatkowe informacje dotyczące projektów realizowanych w Bytomiu w 2019 r.:

W maju 2019 r. w związku z realizacją projektów wspartych ze środków unijnych Bytom włączył się w organizację Dni Otwartych Funduszy Europejskich koordynowanych w całej Polsce przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Dni Otwarte w Bytomiu zainaugurowały obchody 15 rocznicy przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, podczas których wręczono Bytomskie Nagrody Europejskie oraz zaprezentowano film pokazujący, jakie zmiany zaszły w Bytomiu w związku z realizacją projektów wspartych ze środków unijnych. W kolejnych dniach odbyły się wycieczki po rewitalizowanych obiektach i terenach - Żabich Dołach, bytomskich kościołach, dzielnicy Rozbark. Zorganizowano również dzień otwarty w Bytomskim Centrum Kultury, Teatrze Rozbark oraz Centrum Integracji Społecznej, a także ciekawe imprezy dla mieszkańców w Parku Miejskim im. Franciszka Kachla prezentując zrealizowane projekty i ich efekty.

Przykłady projektów rewitalizacyjnych prezentowane były również przedstawicielom WWF (Światowego Funduszu na rzecz Przyrody) z Niemiec, Bułgarii, Grecji i Belgii, którzy gościli w Bytomiu w listopadzie 2019 r. Delegacja WWF zwiedziła Bobrek, Rozbark, Kolonię Zgorzelec i Szombierki, zapoznała się

z projektami realizowanymi w dzielnicach, ale też na terenach pokopalnianych i przemysłowych. Goście oglądali przestrzeń na Rozbarku, zapoznali się z działalnością Centrum Integracji Społecznej, zwiedzili Elektrociepłownię Szombierki, pole golfowe, Teatr Tańca i Ruchu Rozbark. Podczas wizyty w Bytomiu był też czas na dyskusję o przemianach miasta i jego perspektywach.

Bytomskie szkoły biorą także udział w projektach realizowanych przez podmioty zewnętrzne, np. współpracują ze Związkiem Harcerstwa Polskiego przy realizacji projektów wspartych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego „Włącz się. Twoje działanie to aktywne i ciekawe życie” oraz „Bytomskie Centrum Aktywności Społecznej - działalność społeczna bytomskich harcerzy” (działalność Placówek Wsparcia Dziennego w szkołach); Szkoła Podstawowa nr 5 we współpracy ze Stowarzyszeniem Wspólnota Polska realizowała projekt współfinansowany ze środków Ministerstwa Edukacji Narodowej „Rodzina Polonijna - Polonijne Warsztaty Młodych Historyków. Śląsk noszę w sercu”; Szkoła Podstawowa nr 3 uczestniczyła w międzynarodowym projekcie edukacyjnym „Dzieci polskie mają czyste serce” realizowanym wraz z grupą uczniów i nauczycieli z Kulturalno-Oświatowego Centrum im. Karola Makuszyńskiego Miasta Stryja na Ukrainie, a także w projekcie „Global Volunteer. International Education” (program AIESEC), w ramach którego przez trzy tygodnie w szkole gościli wolontariusze z Indii prowadzący warsztaty językowo-kulturalne; Szkoła Podstawowa nr 33 brała udział w programach edukacyjnych Mega Misja dla świetlic szkolnych oraz #SuperKoderzy (oba we współpracy z Fundacją Orange).

Teatr Rozbark - jeden z budynków zrewitalizowanych dzięki środkom zewnętrznym | fot. Skeye.pl

2.4 OBSŁUGA KLIENTA

W Urzędzie Miejskim w Bytomiu wdrożony został system zarządzania jakością w oparciu o normę ISO 9001:2015. Akredytowaną jednostką certyfikującą jest Polski Rejestr Statków S.A.

Zakres certyfikacji obejmuje:

- zadania własne gminy,
- zadania własne powiatu,
- zadania z zakresu administracji rządowej,
- zadania ustawowo zlecone realizowane przez Urząd Miejski w Bytomiu.

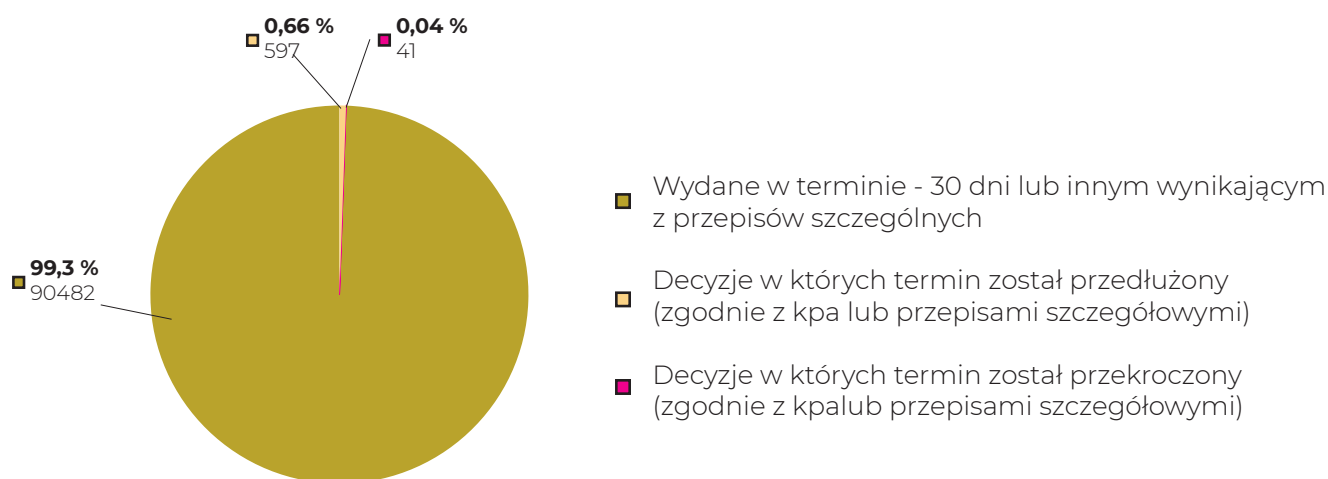
W oparciu o wymagania normy wdrożone są działania skierowane na zapewnienie standardów obsługi, zwracając szczególną uwagę na dbałość o jakość obsługi klienta, sposób komunikowania się uwzględniający pełną, zrozumiałą informację o załatwianych sprawach.

Dużym wsparciem dla Klientów są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej karty usług realizowanych przez Urząd.

Cyklicznie przeprowadzana jest analiza ryzyka na podstawie której podejmowane są działania zapobiegawcze, mające na celu zapewnienie realizacji zadań nałożonych na Urząd.

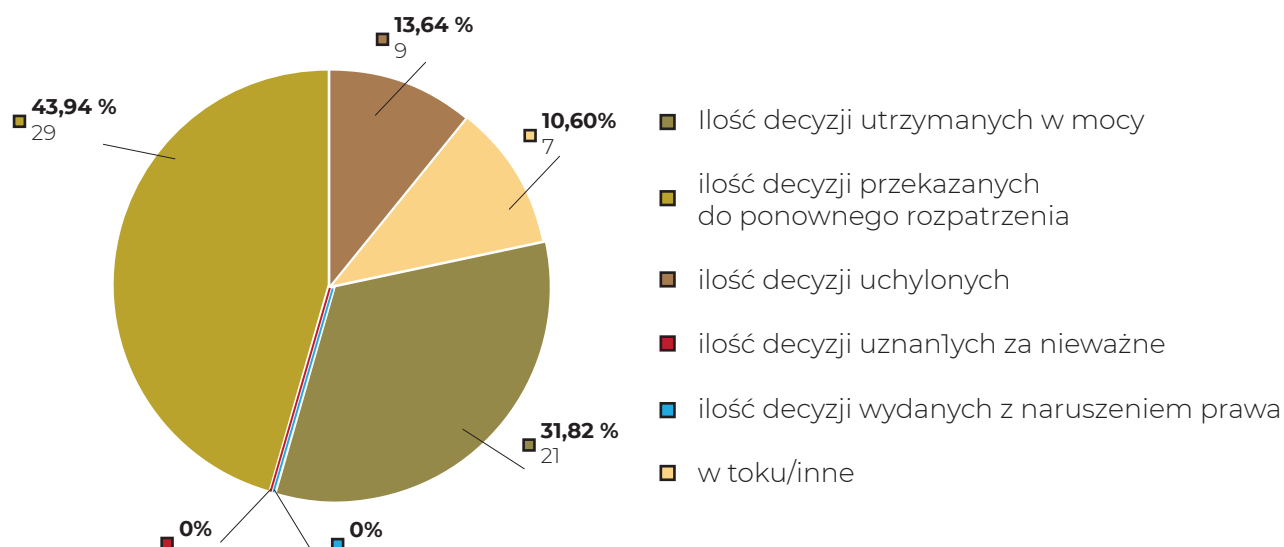
Jednym ze wskaźników obrazujących funkcjonowanie Urzędu jest prawidłowość prowadzonych postępowań, w tym terminowość wydawania decyzji administracyjnych i postanowień, a także ilość rozstrzygnięć nadzorczych podjętych w stosunku do wniesionych odwołań. Wartości tych wskaźników w roku 2019 pokazują poniższe zestawienia:

Wykres 13: Terminowość wydawania decyzji w 2019 r. – zadania własne i zlecone

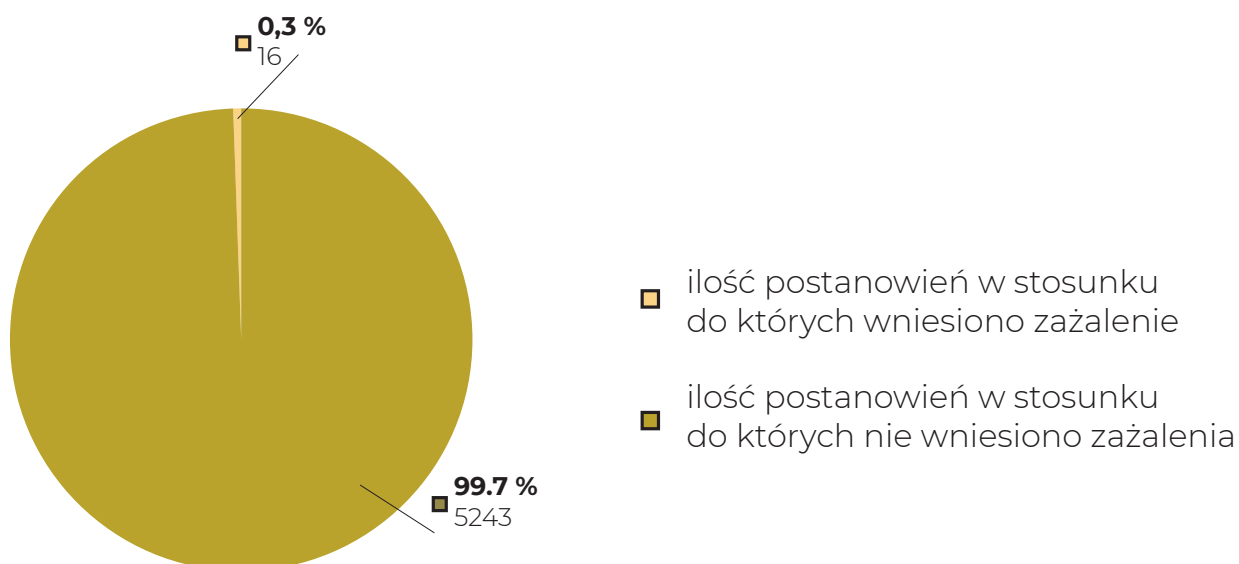
Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 14: Decyzje do których wniesiono środki odwoławcze w 2019r. – zadania własne i zlecone

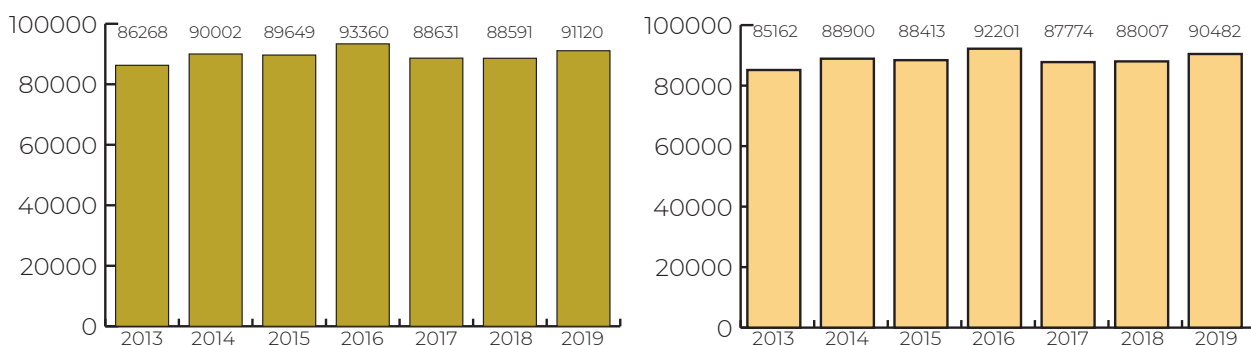
Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 15: Postanowienia do których wniesiono środki odwoławcze w 2019r. – zadania własne i zlecone

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 16: Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2013-2019

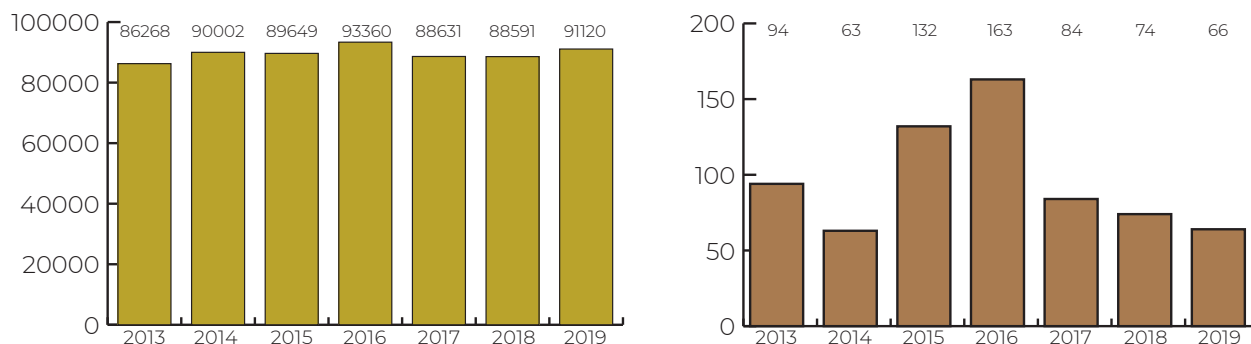

Wydane ogółem

Wydane w terminie - 30 dni lub innym wynikającym z przepisów szczególnych

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 17: Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2013-2019

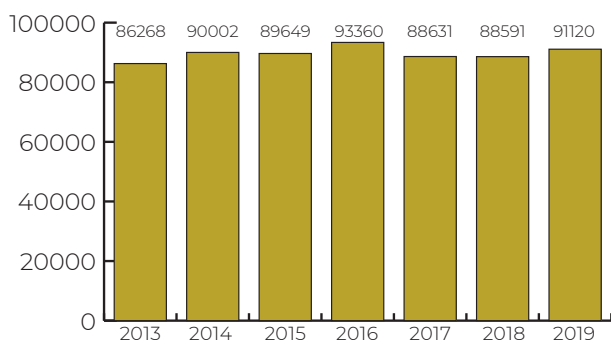

Wydane ogółem

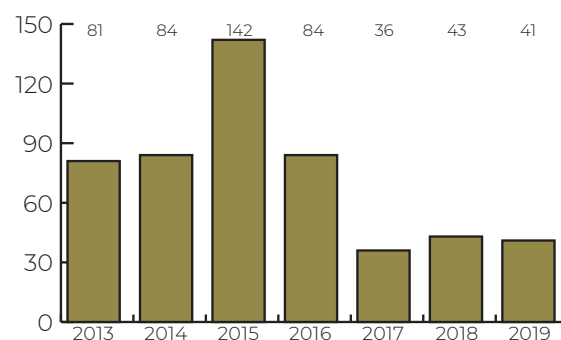
Ilość decyzji zaskarżonych

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 18: Liczba decyzji, w których termin został przekroczony w latach 2013 - 2019

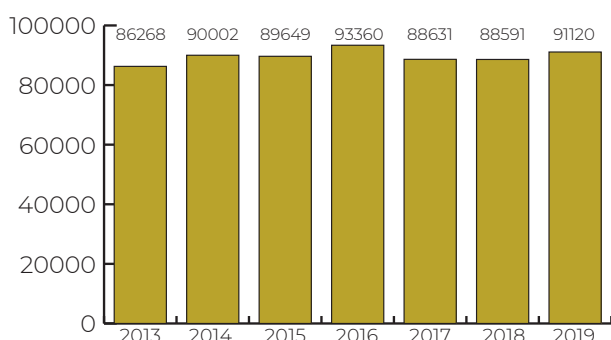
Wydane ogółem

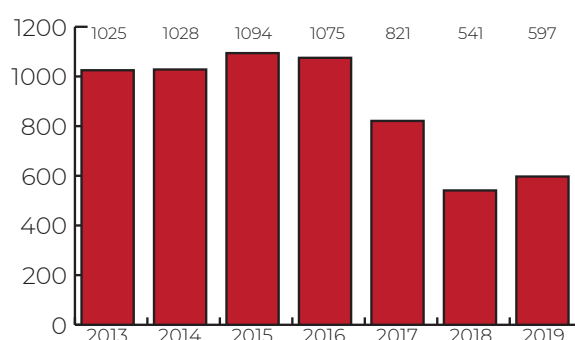
Decyzje w których termin został przekroczony
(zgodnie z kpa lub przepisami poszczególnymi)

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Wykres 19: Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2013 - 2019

Wydane ogółem

Decyzje w których termin został przedłużony
(zgodnie z kpa lub przepisami poszczególnymi)

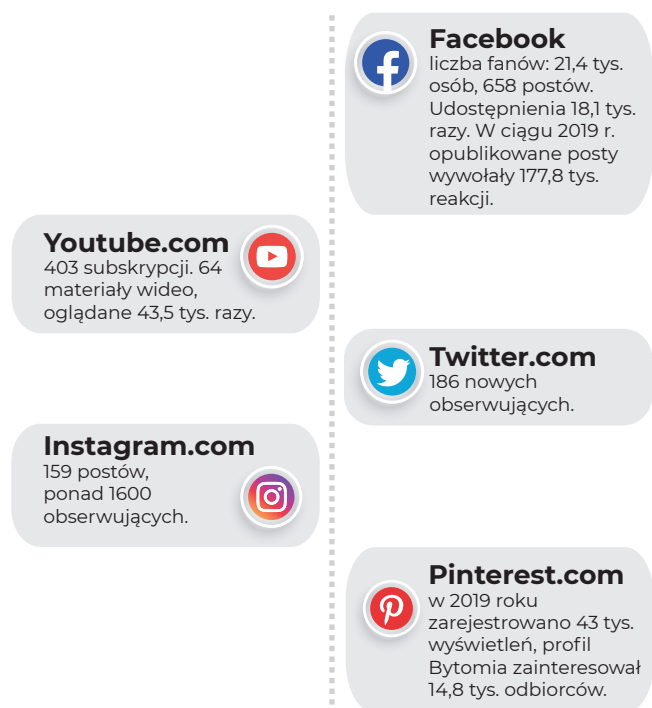
Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miejskiego w Bytomiu

2.5 PROMOCJA MIASTA

Zadania związane z promocją miasta są realizowane głównie przez Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji. Działania Wydziału w 2019 były skupione przede wszystkim na poprawie komunikacji medialnej, a także komunikacji za pośrednictwem mediów społecznościowych Miasta Bytom. Ponadto spory nacisk został położony na usprawnienie komunikacji bezpośredniej Prezydenta Miasta Bytomia z mieszkańcami.

Infografika 2: Aktywność miasta w mediach społecznościowych

W III kwartale 2019 roku rozpoczęto prace nad organizacją spotkań Prezydenta z mieszkańcami Bytomia. Przygotowanie cyklu spotkań z mieszkańcami polegało nie tylko na poinformowaniu mieszkańców o wydarzeniu, ale też zebraniu bieżących informacji na temat realizowanych i planowanych przez poszczególne jednostki oraz spółki inwestycji, a także opracowaniu w przystępny sposób innych ważnych dla mieszkańców tematów. Cykliczne spotkania władz miasta z mieszkańcami cieszyły się ogromnym powodzeniem. Zainteresowani mogli osobiście zadawać pytania albo dzielić się pomysłami na poprawę standardu życia w mieście. W 2019 roku odbyło się 8 spotkań w lokalizacjach:

21 października – Szombierki, 28 października – Łagiewniki, 4 listopada – Miechowice, 12 listopada – Stroszek, 18 listopada – Śródmieście, 25 listopada –

Stolarzowice, 2 grudnia – Karb, 9 grudnia – Rozbark. W 2019 r. Bytom wzbudzał duże zainteresowanie mediów. W 2019 roku Wydział Komunikacji Medialnej i Promocji udzielił dziennikarzom 285 odpowiedzi drogą mailową. Na bieżąco odpowiadał na zapytania bezpośrednio bądź w rozmowie telefonicznej. Ponadto przygotowywał materiały do informacji prasowych i konferencji prasowych (74 razy) dotyczących m.in. takich tematów, jak: Festiwal Górczycki.pl, Złot Superbohaterów, rewitalizacja pałacu Tiele-Wincklerów, otwarcie Beceku, budowa nowej hali lodowiska, modernizacja lamp ulicznych, monitoring i aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Bytom 2020+, Bytomski Budżet Obywatelski, walka z niską emisją, otwarcie Centrum Inicjatyw Społecznych w Bytomiu, odnowa zieleni w parkach miejskich, inwestycje w KSSE w Bytomiu, rekordowy budżet miasta, przetwarzanie odpadów w Bobrku, kontrola NIK w Bytomskim Przedsiębiorstwie Komunalnym.

Informacje o mieście pojawiały się za pośrednictwem różnych kanałów dystrybucji:

- na stronie www.bytom.pl – 2452 teksty,
 - w Biuletynie Informacji Publicznej – 4757 informacji,
 - w gazetach lokalnych, regionalnych, krajowych – 314 ogłoszeń,
 - na ekranach ledowych (ok. 310 informacji na jednym ekranie; przy 6 ekranach – łączna liczba 1860).
- Ponadto powstały specjalne podstrony z funkcjami do głosowania internetowego dla mieszkańców w związku z Dniami Bytomia oraz Budżetem Obywatelskim.

Informator kulturalno-społeczny „Rynek 7”

Informator kulturalno-społeczny „Rynek 7” zyskał nową formułę. Na jego łamach można było przeczytać wywiady z wyjątkowymi bytomianami, pasjonatami, znawcami, ludźmi o wybitnych osiągnięciach, którzy pozytywnie wpływają na wizerunek miasta. Na stałe pojawiła się tematyka organizacji pozarządowych, wyjątkowych miejsc w Bytomiu i przyrodniczych atrakcji. Łącznie wydano 9 numerów informatora, a nakład każdego wyniósł 6 000 egzemplarzy. Poszerzono listę dystrybucji, dzięki czemu „Rynek 7” dociera także do czytelników poza Bytomiem: do Tarnowskich Gór, Piekar Śląskich, Radzionkowa.

2.6 WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

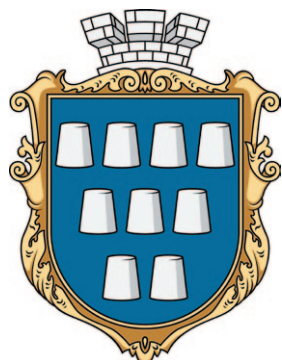
2.6.1 Miasta partnerskie

W 2019 r. w ramach umów partnerskich miasto Bytom kontynuowało współpracę międzynarodową z następującymi miastami:

Vsetín (Czechy)

Umowę partnerską miasta podpisały dnia 11 listopada 2003 r. w Bytomiu. W 2019 r. bytomska delegacja wzięła udział w obchodach święta Vsetina „Valaske Zarenii” - corocznej imprezie promującej Morawską Wołoszczyznę. Z partnerską wizytą do Czech udał się II Zastępca Prezydenta Bytomia - Waldemar Gawron, który spotkał się z władzami Vsetina oraz wziął udział w festiwalowych wydarzeniach.

Drohobycz (Ukraina)

Umowę partnerską miasta podpisały dnia 5 grudnia 2011 r. W 2019 r. poza korespondencją kurtuazyjną i akcją „Podaruj znicz na Kresy”, nie prowadzono wspólnych działań.

Dmitrov (Rosja)

Umowę partnerską miasta podpisały 5 kwietnia 2005 r. w Dmitrowie i 11 lipca 2005r. w Bytomiu. W 2019 r. poza korespondencją kurtuazyjną nie prowadzono wspólnych działań.

Żytomierz (Ukraina)

Umowę partnerską miasta podpisały podczas I Międzynarodowego Festiwalu NGO w Bytomiu, tj. dnia 9 września 2016 r. Współpraca z Żytomierzem w 2019 roku była realizowana poprzez:

- organizację koncertu noworocznego Kolędnicy z Żytomierzem w dniu 14.01.2019 r.

w kościele pw. Św. Jacka;

- udział w dniach Kultury Polskiej w Żytomierzu, połączonych z 30-leciem Obwodowego Żytomierskiego Związku Polaków na Ukrainie w dniach 18-20.10.2019 r.

- wizytę dzieci z Żytomierza w Bytomiu w ramach projektu „Z Polską w sercu” w dniu 19 grudnia 2019 r.

Butte Silver Bow (Montana, USA)

Umowę partnerską miasta podpisały dnia 22 maja 2001 r. w Bytomiu. W 2019 r. poza korespondencją kurtuazyjną, nie prowadzono wspólnych działań.

Recklinghausen (Niemcy)

Umowę partnerską miasta podpisały dnia 15 grudnia 2000 r. w Bytomiu, a następnie dnia 13 marca 2001 r. w Recklinghausen. W 2019r. Współpraca z miastem Recklinghausen była realizowana następująco:

- w dniach 7 – 9 marca 2019 r. delegacja Gminy Bytom przebywała w mieście partnerskim Recklinghausen na podsumowaniu międzynarodowego projektu „Powrót do korzeni” realizowany w ramach unijnego programu Europa dla obywateli, w którym Bytom był partnerem,
- delegacji z Bytomia wzięła udział w „Beuthener Heimattraffen” w Recklinghausen w dniach: 6-8 września 2019 r.

Ormož (Słowenia)

Umowę partnerską miasta podpisały 9 września 2017 r. w Bytomiu. W 2019 r. delegacje z Ormož i Bytomia wzajemnie uczestniczyły w uroczystościach miejskich.

2.6.2 Pozostała współpraca

Poza współpracą z miastami partnerskimi wspólne działania realizowane z partnerami zagranicznymi w 2019 r. obejmowały następujące, dodatkowe projekty:

- w dniach 9 – 11 maja 2019 r. we współpracy z przedstawicielstwem Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej zorganizowano miejskie obchody 15. rocznicy wstąpienia Polski do Unii Europejskiej oraz wręczono Bytomskie Nagrody Europejskie. Głosem Kapituły nagrody otrzymali: Miejski Instytut Spotkań i Integracji Międzykulturowej Die Brücke w Recklinghausen, Janusz Wiatr oraz Elżbieta Bieńkowska. Podczas ob-

chodów gościliśmy delegację z miast partnerskich: Recklinghausen oraz Vsetin.

- patronat honorowy Prezydenta Bytomia nad akcją „Podaruj znicz na Kresy”. Znicze zapłonęły na opuszczonych grobach Polaków, którzy zostali pochowani w dziesiątkach nekropolii w Borysławiu, Stryju, Samborze, Drohobyczu oraz Łanowicach.

- koordynacja Bytomskich Spotkań Europejskich. Spotkania obejmowały cykl wykładów w bytomskich szkołach i były realizowane we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej w Katowicach wraz z udziałem Konsula Honorowego Niemiec.

2.7. AKTYWNOŚĆ PRAWODAWCZA ORGANÓW GMINY

W 2019 r. Prezydent Bytomia wydał 677 zarządzeń. Rada Miejska w Bytomiu podjęła 274 uchwały, z czego 45 miało charakter prawa miejscowego. Odkonstytuowała się 18 sesji Rady Miejskiej w n.w. terminach: 10

i 28 stycznia, 25 lutego, 4 i 25 marca, 9 i 15 kwietnia, 6 i 24 maja, 24 i 25 czerwca, 29 lipca, 26 sierpnia, 23 września, 11 i 28 października, 12 i 25 listopada oraz 16 grudnia.

Bytom, Wieża Ciśnień przy ul. Oświęcimskiej | fot. Skeye.pl

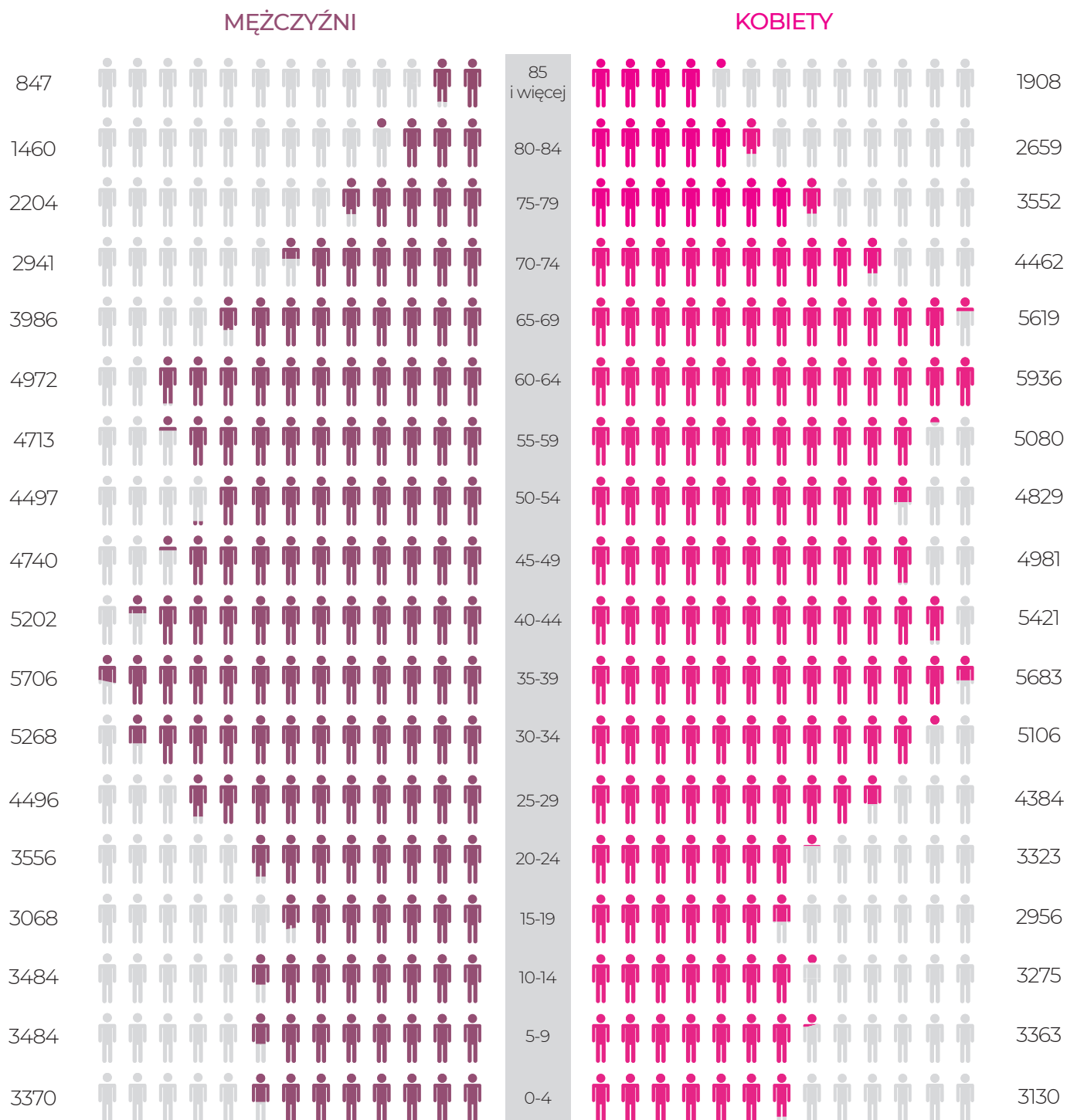

3. SPOŁECZNOŚĆ

3.1 DEMOGRAFIA

Zgodnie z rejestrem mieszkańców gminy Bytom, w Bytomiu na dzień 31.12.2019 r. zameldowanych na pobyt stały było 143 598 osób, w tym 75 604 osób tj. 52,6% ogółu mieszkańców stanowiły kobiety.

Infografika 3: Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na dzień 31.12.2019 r.

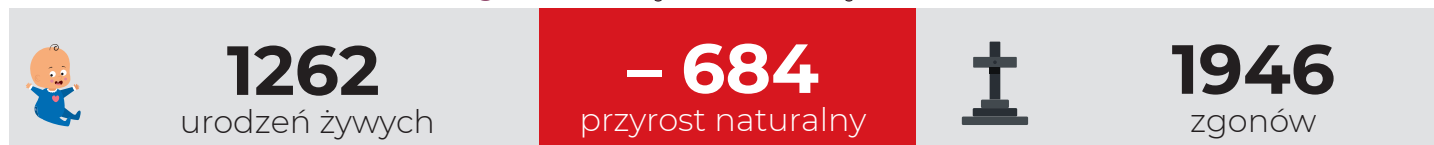
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu

Tabela 8: Struktura mieszkańców Bytomia wg grup ekonomicznych.

Grupy ekonomiczne mieszkańców	Płeć	31.12.2019 r.	
		Liczba	%
Ogółem	Kobiety	75 604	52,6
	Mężczyźni	67 994	47,4
	RAZEM	143 598	100
Wiek przedprodukcyjny	Kobiety (0-17 lat)	11 481	8,0
	Mężczyźni (0-17 lat)	12 163	8,5
	RAZEM	23 644	16,5
Wiek produkcyjny	Kobiety (18-59 lat)	39 987	27,8
	Mężczyźni (18-64 lata)	44 393	30,9
	RAZEM	84 380	58,7
Wiek poprodukcyjny	Kobiety (60 i więcej lat)	24 136	16,8
	Mężczyźni (65 i więcej lat)	11 438	8,0
	RAZEM	35 574	24,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu.

Infografika 4: Przyrost naturalny w roku 2019

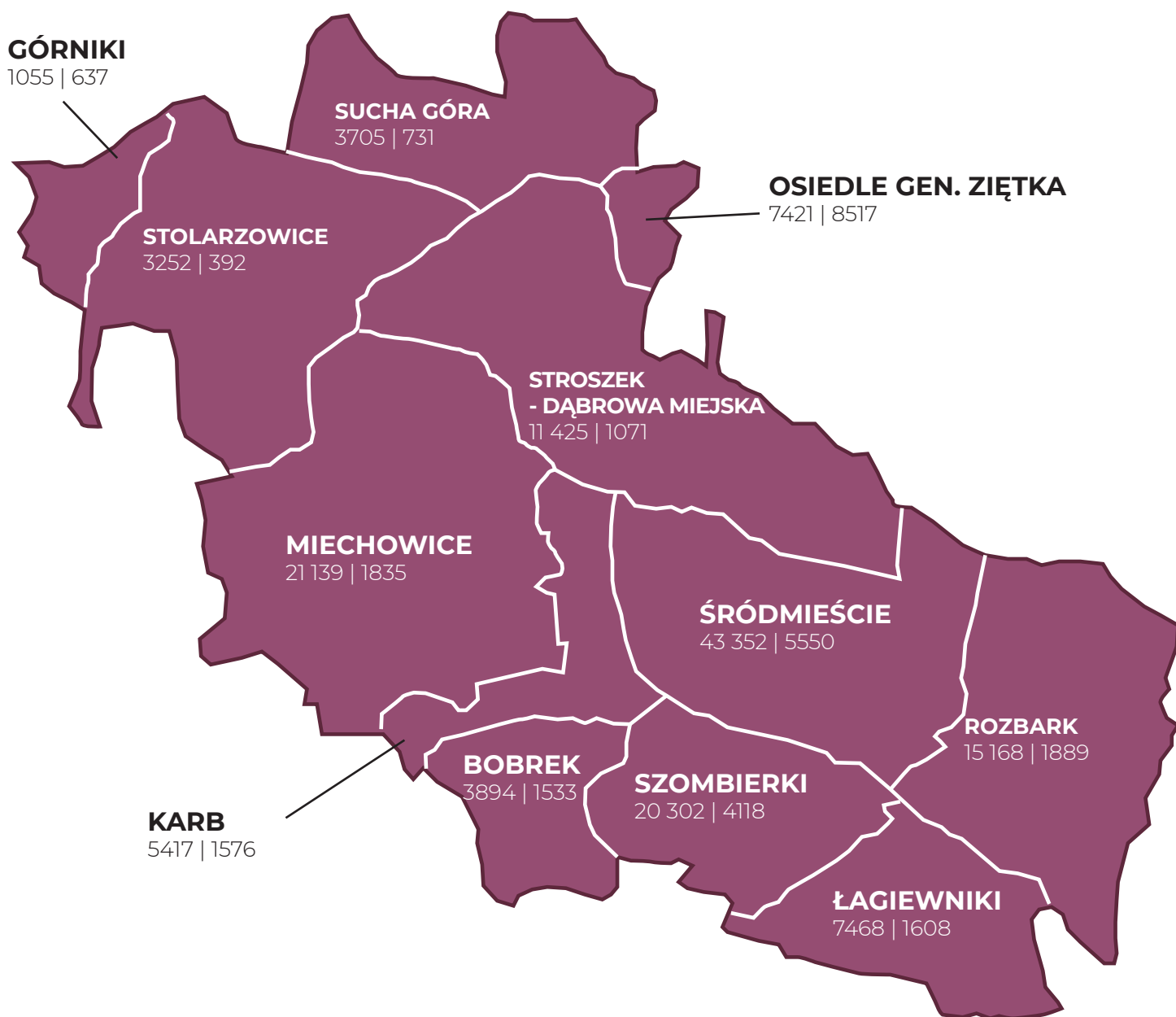

Wybrane wskaźniki demograficzne dotyczące mieszkańców Bytomia kształtowały się następująco:

- na 100 mężczyzn przypadało 111 kobiet;
- na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 28 osób w wieku przedprodukcyjnym i 42 osoby w wieku poprodukcyjnym;
- wskaźnik starości demograficznej³ wynosił 25%;
- średni wskaźnik gęstości zaludnienia wynosił 2067 osoby na 1 km² powierzchni miasta.

³ Jako próg przyjęto 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Mapa 2: Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym.

SPOSÓB PREZENTACJI DANYCH:

OBSZAR MIASTA

Liczba mieszkańców | Gęstość zaludnienia (liczba osób na 1 km²)

RAZEM

143 598 | 2067

Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Spraw Obywatelskich UM w Bytomiu.

3.2 OŚWIATA I WYCHOWANIE

Na sieć placówek oświatowych w Bytomiu składają się placówki publiczne prowadzone przez gminę i powiat tj. przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki wychowawcza pozaszkolnego oraz placówki publiczne i niepubliczne (w tym szkoły wyższe) prowadzone przez inne osoby.

Wychowanie przedszkolne

Infografika 5: Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia

W 2019 r. na terenie Bytomia działało

41 przedszkoli,

w tym 208 oddziałów,
do których zapisanych zostało łącznie

4631 dzieci.

Średnia liczba dzieci w oddziałach kształtowała się na poziomie 22 wychowanków.

W jednej placówce przedszkolnej (Przedszkole Miejskie nr 4 im. Marii Konopnickiej) funkcjonował oddział specjalny, natomiast w Przedszkolu Miejskim nr 8 wszystkie oddziały miały charakter integracyjny. W Przedszkolu Miejskim nr 63 im. K. Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi – działalność prowadziły 3 oddziały integracyjne, w Przedszkolu Miejskim nr 21 funkcjonował 1 oddział integracyjny. Oddziały Integracyjne i specjalny przeznaczone były dla dzieci wymagających szczególnej opieki pedagogicznej, psychologicznej, logopedycznej lub rehabilitacyjnej bądź innej specjalistycznej. W przedszkolach tych realizowane były programy autorskie i specjalistyczne uwzględniające indywidualne potrzeby podopiecznych. Ponadto dzieci były objęte opieką specjalistów m.in.

z zakresu pedagogiki specjalnej, surdopedagogiki, tyflopedagogiki, z zakresu rehabilitacji itd.

Dodatkowo Przedszkole Miejskie Integracyjne nr 8 oraz Przedszkole Miejskie nr 63 im. J. Korczaka z Oddziałami Integracyjnymi realizowały zadanie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka, mającego na celu pobudzanie psychoruchowego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności do podjęcia nauki w szkole. Powołane przez dyrektorów ww. przedszkoli zespoły specjalistów na życzenie rodziców i w oparciu o opinię Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej realizują pracę indywidualnie z dzieckiem zgodnie z zaleceniami wynikającymi z opinii.

W wyniku dwuetapowej rekrutacji i ze względu na zapotrzebowanie społeczne, na miarę możliwości organizacyjno-lokalowych, wprowadzono dodatkowe oddziały przedszkolne w budynkach szkół podstawowych, organizacyjnie podlegające przedszkolom miejskim oraz jeden oddział w budynku przy ul. Kolejowej 27 należącym do Spółdzielni Mieszkaniowej „CENTRUM” tj.:

Przedszkole Miejskie nr 5 – 1 oddział w Szkole Podstawowej nr 5,
Przedszkole Miejskie nr 16 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 9,
Przedszkole Miejskie nr 20 – 3 oddział w Szkole Podstawowej nr 6,
Przedszkole Miejskie nr 25 – 1 oddział w budynku Spółdzielni Mieszkaniowej „Centrum”,
Przedszkole Miejskie nr 36 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 21,
Przedszkole Miejskie nr 39 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 45,
Przedszkole Miejskie nr 43 – 2 oddziały w Szkole Podstawowej nr 33.

W ww. oddziałach dzieci 6-letnie realizują roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne oraz 3,4,5-letnie, które uzyskały prawo w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego.

Przedszkole Miejskie nr 48 realizuje projekt unijny „Będę przedszkolakiem” dzięki czemu zyskało dodatkowe miejsca w przedszkolu dla 3 i 4 latków. Sieć przedszkoli miejskich – 41 jednostek – wg

stopnia organizacji przedstawiała się następująco:

- 1 przedszkole 10-oddziałowe (PM-10),
- 1 przedszkole 9-oddziałowe (PM-63),
- 1 przedszkole 8-oddziałowe (PM-48),
- 3 przedszkoli 7-oddziałowych (PM- 20,33,36),
- 6 przedszkoli 6-oddziałowych (PM-8, 21,25, 39, 42, 44),

- 14 przedszkoli 5-oddziałowych (PM-2,3,4,14,15,16,23,29,30,31,32,40,58,59)
- 10 przedszkoli 4-oddziałowych (PM-5,9,12,24,35,43,45,51,52,54),
- 4 przedszkola 3-oddziałowe (PM-18,49,53,62),
- 1 przedszkole 2-oddziałowe (PM-56).

Szkoły

Typy i ilość bytomskich szkół publicznych w Bytomiu, w roku szkolnym 2019/2020, przedstawia tabela nr 9

Tabela 9: Typy i ilość bytomskich szkół publicznych, prowadzonych przez gminę i powiat Bytom, w roku szkolnym 2019/2020

Wyszczególnienie	Liczba szkół	Liczba uczniów	Liczba absolwentów	Liczba uczniów klas pierwszych
Szkoły podstawowe razem, w tym:	29	10 693	1 243	1 340
- samodzielne	23	9 710	1 129	1 190
- w zespołach szkół ogólnokształcących	1	275	0	72
- mistrzostwa sportowego	1	370	86	41
- specjalne	4	338	28	37
Gimnazja/klassy gimnazjalne	---	---	1 108	---
Licea ogólnokształcące razem, w tym:	7	1 903	480	977
- samodzielne	3	1 451	294	729
- mistrzostwa sportowego	1	180	39	100
- w zespołach szkół ogólnokształcących	1	15	60	0
- w zespołach szkół zawodowych	2	257	87	148
Szkoły ponadpodstawowe zawodowe razem, w tym:	14	3 283	497	1 504
- technikum	7	2 439	377	1 012
- branżowe szkoły I stopnia	6	703	104	417
- branżowe szkoły I stopnia specjalna	1	141	16	75
- inne – jakie:				
- szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	1	50	2	21
Szkoły policealne	4	260	104	173
- Centrum Kształcenia Ustawicznego dla dorosłych, (kształcenie w systemie wieczorowym i zaocznym) w tym:				
	3	146	66	30
- szkoła podstawowa dla dorosłych	1	0	0	0
- klasy gimnazjalne dla dorosłych	---	---	17	---
- liceum ogólnokształcące dla dorosłych	1	138	35	30
- szkoła policealna	1	8	14	0
Razem:	58	16 335	3 500	4 045

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Zespoły szkół publicznych działające w Bytomiu, w roku szkolnym 2019/2020, przedstawia infografika nr 6.

Infografika 6: Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2019/2020

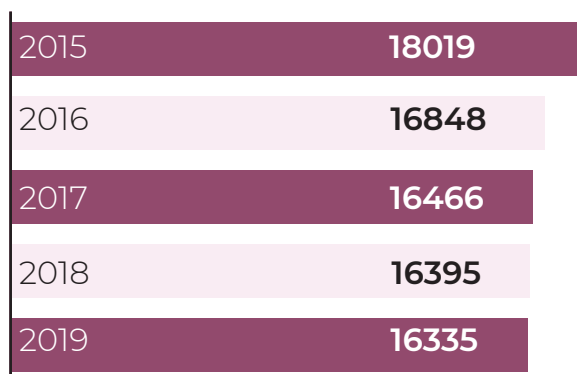

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

Uczniowie

Ilość uczniów w bytomskich szkołach systematycznie spada, co jest wynikiem zmian demograficznych w mieście. Jednorazowy wzrost liczby uczniów, jaki nastąpił w roku 2015 był spowodowany rozpoczęciem rekrutacji 6 i 7 latków. Zmiany liczby uczniów na przestrzeni lat 2015-2019 przedstawia wykres nr 20.

Wykres 20: Ilość uczniów w bytomskich szkołach w latach 2015-2019

Baza lokalowa, dydaktyczna i opiekuńczo-wychowawcza bytomskich szkół publicznych

Realizacja procesu dydaktyczno-wychowawczego wymaga stworzenia właściwych warunków organizacyjnych i technicznych, które pozwalają na pełną realizację zadań wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego i zawodowego. W roku 2019 bytomskie szkoły dysponowały następującymi pracownikami dydaktycznymi:

komputerowe, językowe, zawodowe, przedmiotowe oraz pomieszczenia świetlic i bibliotek.

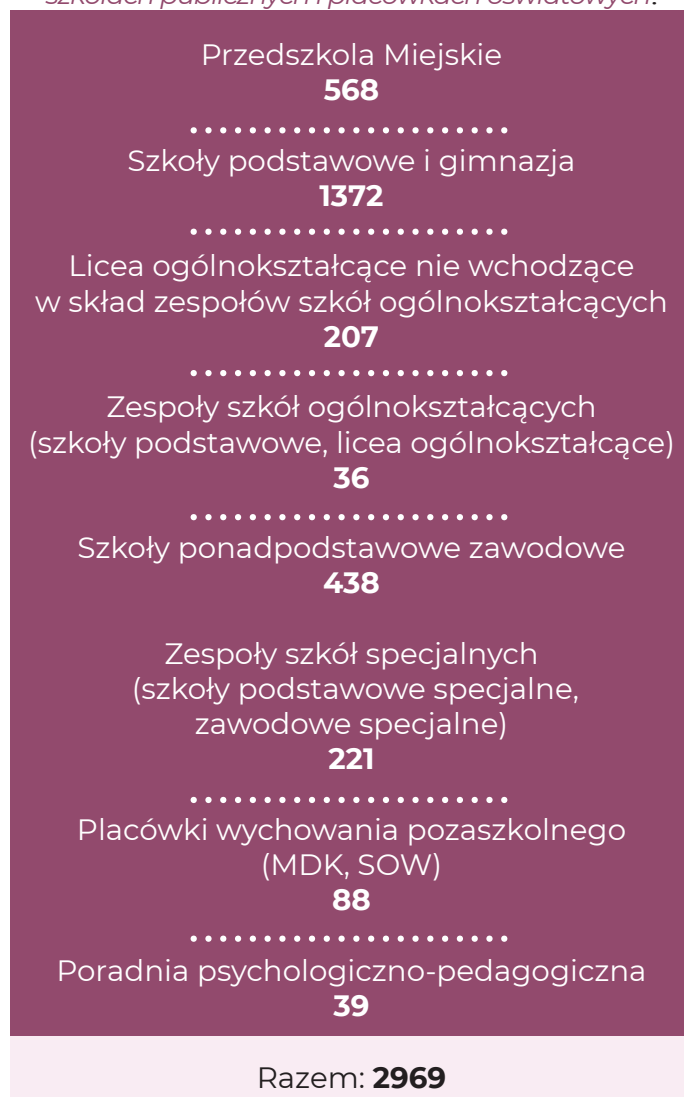
Bytomskie szkoły są dobrze wyposażone w sprzęt komputerowy. Warto zaznaczyć, że wszystkie komputery posiadają dostęp do Internetu. Szkoły wyposażone są m.in. w kamery video, odtwarzacze dvd, telewizory, projekty multimedialne, kseografy, tablice interaktywne.

W skład bazy sportowej bytomskich szkół wchodzi sale gimnastyczne, boiska szkolne, bieżnie, skocznie, rzutnie, a także 3 baseny.

Kadra pedagogiczna w bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych

W bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych w 2019 r. zatrudnionych było 2969 pracowników pedagogicznych. Ich zatrudnienie w poszczególnych rodzajach placówek pokazuje infografika nr 7.

Infografika 7: Pracownicy pedagogiczni w bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych.

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu

W roku 2019 r. w strukturze zatrudnienia było 1969 nauczycieli dyplomowanych i 427 mianowanych.

Działania opiekuńczo-wychowawcze i pomocowe dla uczniów

Działania opiekuńcze, wychowawcze oraz w zakresie

dożywiania uczniów prowadziło 29 świetlic szkolnych w bytomskich szkołach publicznych. Ponadto na terenie miasta w 2019 r. funkcjonowała 1 świetlica socjoterapeutyczna, w których objęto opieką 35 uczniów.

Tabela 10: Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2013 – 2019

Lp.	Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1.	Liczba uczniów korzystających z różnych form opieki w świetlicach	3058	3514	3672	3767	3344	3719	3572
2.	Liczba uczniów korzystających ze stołówki szkolnej, w tym:	4385	4682	5395	4688	4519	4439	4578
	objętych dożywianiem bezpłatnym i refundowanym	960	2040	2119	1137	969	838	929

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu, średnia liczba uczniów w 2019 r.

Publiczne placówki wychowania pozaszkolnego

W 2019 r. kontynuowały działalność dwie bytomskie publiczne placówki wychowania pozaszkolnego, tj.: Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich 12, Młodzieżowy Dom Kultury nr 2 przy ul. Ks. Popiełuszki 9. Celem ich działań jest prowadzenie zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży, kształtowanie i udoskonalanie umiejętności spędzania czasu wolnego, pogłębianie wiedzy oraz rozwijanie zainteresowań twórczych m.in. plastycznych, muzycznych, aktorskich, wokalnych, literackich, tanecznych, sportowych i naukowych.

Tabela 11: Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2019

	MDK1	MDK2	Ogółem
Liczba działów	4	3	7
Liczba pracowni	19	8	27
Liczba kół i zespołów	124	87	211
Liczba uczestników zajęć stałych	2654	1630	4284
Tygodniowa liczba godzin zajęć dydaktyczno-wychowawczych	531	383	914
Liczba imprez	148	98	246
Liczba uczestników imprez	11238	6991	18229

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu, średnia liczba uczniów w 2019 r.

Nagrody i stypendia Prezydenta Miasta Bytomia przyznawane wyróżniającym się uczniom i studentom

W 2019 r. wpłynęło 95 wniosków o przyznanie nagrody dla uczniów i studentów, posiadających

wybitne osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe. Łącznie przyznano 95 nagród finansowych i rzeczowych o łącznej wartości 57 000,00 zł, tj.:

27 nagród dla uczniów szkół podstawowych kl. IV-VI;
47 nagród dla uczniów kl. VII, VII oraz gimnazjów;
21 nagród dla uczniów szkół ponadpodstawowych;
W 2019 r. wpłynęło także 6 wniosków o przyznanie stypendiów „Młode Talenty”. Przyznano 6 stypendiów w wysokości 240 zł miesięcznie przez okres 10 miesięcy na łączną kwotę 14 400,00 zł.

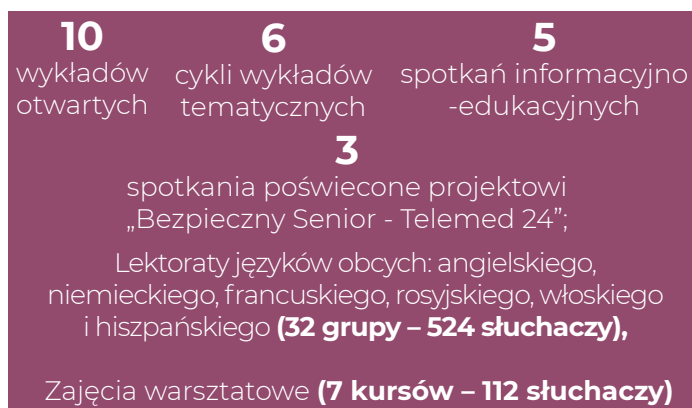
Nagrody i odznaczenia dla nauczycieli

W roku 2019 z okazji Dnia Edukacji Narodowej 8 nauczycieli wyróżniono Medalami Komisji Edukacji Narodowej, 2 nauczycieli otrzymało Nagrodę Ministra Edukacji Narodowej, 7 nauczycielom przyznano Nagrodę Śląskiego Kuratora Oświaty. Ponadto nauczyciele zostali odznaczeni 1 Złotym Medalem za Długoletnią Służbę, 2 Srebrnymi Medalami za Długoletnią Służbę oraz 1 Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę. Prezydent Miasta Bytomia wyróżnił swoją nagrodą 74 nauczycieli, którzy zanotowali znaczące rezultaty w kierowaniu i zarządzaniu placówkami oświatowymi oraz posiadali indywidualny dorobek w pracy pedagogicznej,

Edukacja osób dorosłych w publicznych placówkach oświatowych

Placówką ukierunkowaną na edukację osób dorosłych jest Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Wojciecha Korfanteo. W ramach CKU działa Bytomski Uniwersytet Trzeciego Wieku, który prowadzi działalność edukacyjną, artystyczną i kulturalną oraz społeczną. Zapisanych jest 662 słuchaczy.

Infografika 8: Działalność edukacyjna UTW w 2019 r.

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu.

Niepubliczne placówki oświatowe

Na koniec 2019 r. zarejestrowanych było w Bytomiu 62 niepublicznych placówek oświatowych (nie licząc szkół wyższych). Wyrejestrowano 13 placówek a zarejestrowano 6 nowych placówek niepublicznych:

- NBS Kosmetyka Profesjonalna – Niepubliczny Ośrodek Kształcenia Ustawicznego;
- Branżowa Szkoła II Stopnia w Bytomiu Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Katowicach;
- Niepubliczne Przedszkole „KRAINA ODKRYWCY” Przedszkole Niepubliczne „TIKA 2” z Oddziałami Specjalnymi;
- Niepubliczne Przedszkole „KRAINA ODKRYWCY 2”;
- Niepubliczny Specjalistyczny Ośrodek Szkoleniowy „GRUPA - PERUN”.

Szkolnictwo artystyczne

WYDZIAŁ TEATRU TAŃCA W BYTOMIU AKADEMII SZTUK TEATRALNYCH

Powstały dekadę temu Wydział Teatru Tańca Akademii Sztuk Teatralnych kształci artystów w unikalnej specjalizacji-aktor teatru tańca. W 2019 roku Wydział prowadził bogaty program edukacyjny, który w 2019 r. zaowocował, między innymi, 6 spektaklami dyplomowanymi studentów IV roku WTT. W roku akademickim 2019 WTT przygotował lub wziął udział w kilkudziesięciu przedsięwzięciach warsztatowo-dydaktycznych (kursy, wykłady, plenery), przedsięwzięcia naukowych (sympozja, konferencje, seminaria) i innych wydarzeniach w kraju i zagranicą.

OGÓLNOKSZTAŁCĄCA SZKOŁA MUZYCZNA I i II st. im. Fryderyka Chopina

(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Cyklicznie, w ciągu 2019 roku, Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. F. Chopina w Bytomiu organizowała koncerty dla przedszkolaków z terenu miasta Bytomia, koncerty dla uczniów bytomskich szkół podstawowych, koncerty w ramach „Saloniku Poezji i Muzyki Anny Dymnej” organizowane przy współpracy z Operą Śląską. Ponadto brała udział w kilkudziesięciu innych wy-

darzeniach i projektach. Uczniowie Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. F. Chopina w Bytomiu otrzymali: Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Stypendium Prezesa Rady Ministrów, Stypendia Centrum. W 2019 r. brali udział w licznych wydarzeniach kulturalnych, m.in.: IV Ogólnopolski Festiwal Polskich Tańców Narodowych „Narodowa pulsacja” w Józefowie, XXI Ogólnopolski Konkurs TaEdukacjaArtystyczna. Ponadto szkoła otrzymała Nagrodę Prezydenta Miasta Bytomia, Stypendium Województwa Śląskiego dla uzdolnionej młodzieży, Młodzieżową Nagrodę WENA 2019.

OGÓLNOKSZTAŁCĄCA SZKOŁA BALETOWA IM. LUDOMIRA RÓŻYCKIEGO

(placówka artystyczna podlegająca Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Spośród wielu aktywności podjętych w 2019 r. przez uczniów i pedagogów Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Ludomira Różyckiego na szczególną uwagę zasługują ich sukcesy odniesione w trakcie: IV Ogólnopolskiego Festiwalu Polskich Tańców Narodowych: „Narodowa pulsacja” – Józefów 2019, XXI Ogólnopolskiego Konkursu Tańca im. Wojciecha Wiesiołowskiego w Gdańsku oraz XII Międzynarodowego Konkursu Baletowego „Złote Pointy 2019” - Scena na Łasztowni w Szczecinie.

Szkolnictwo wyższe

Akademia
Sztuk
Teatralnych
im. St. Wyspiańskiego
w Krakowie

Akademia Sztuk Teatralnych im. St. Wyspiańskiego w Krakowie

Zamiejscowy Wydział Teatru Tańca w Bytomiu 41-902 Bytom, ul. Piłsudskiego 24a (placówka publiczna działająca na terenie Bytomia

od 2008 r.). Na Wydziale Teatru Tańca prowadzone są 4,5 letnie studia stacjonarne na kierunku: Aktorstwo, specjalność: aktor teatru tańca. Na dzień 31 grudnia 2019 r. na Wydziale kształciło się 93 studentów. W 2019 r. studenci i kadra pedagogiczna Wydziału uczestniczyli w wielu wydarzeniach artystycznych (pokazy dyplomowe, spektakle, przedsięwzięcia warsztatowo-dydaktyczne).

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Wydział Nauk o Zdrowiu w Bytomiu, 41-902 Bytom, ul. Piekarska 18 (placówka publiczna, działająca na terenie Bytomia od 2001 r.) W ramach Wydziału prowadzone są studia I i II stopnia w systemie stacjonarnym

i niestacjonarnym na kierunkach: Zdrowie publiczne i Dietetyka oraz w trybie stacjonarnym na kierunku: Zarządzanie ryzykiem zdrowotnym. W Wydziale Nauk o Zdrowiu w Bytomiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, na dzień 31 grudnia 2019 r. kształciło się 767 studentów i 61 doktorantów.

3.3 OCHRONA ZDROWIA

W 2019 r. dla mieszkańców Bytomia usługi medyczne świadczyły placówki lecznictwa zamkniętego oraz publiczne i niepubliczne placówki lecznictwa ambulatoryjnego.

Infografika 9: Placówki świadczące usługi medyczne

W ramach lecznictwa zamkniętego na terenie Bytomia nadal funkcjonowały 3 szpitale:

- Szpital Specjalistyczny Nr 1 przy ul. Żeromskiego 7,
- Szpital Specjalistyczny Nr 2 przy ul. Batorego 15,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Nr 4 przy al. Legionów 10.

W ramach lecznictwa ambulatoryjnego różnorodne świadczenia medyczne zapewniało:

- 55 poradni specjalistycznych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- 39 gabinetów (poradni) niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej z kontraktem z NFZ,
- 19 gabinetów i praktyk stomatologicznych z kontraktem z NFZ.

W mieście działało 47 aptek ogólnodostępnych, w tym 2 apteki działające całą dobę.

Tabela 12: Wybrane dane dot. funkcjonowania placówek lecznictwa zamkniętego, publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz Pogotowia Ratunkowego w Bytomiu w latach 2014-2019

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2014 r.	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.
1.	Liczba oddziałów szpitalnych	37	38	39	39	36	31
2.	Liczba oddziałów klinicznych	7	8	8	8	7	5
3.	Liczba łóżek szpitalnych ogółem	1 304	1 312	1 266	1261	1155	1196
4.	Łączna liczba przyjętych do szpitali pacjentów	62,0 tys.	61,8 tys.	68,0 tys.	61,2 tys.	61,3 tys.	78,4 tys.
5.	Średni czas pobytu pacjenta w szpitalu (w dniach):						
	- Szpital Specjalistyczny nr 1	6,5	6,1	6,7	6,9	9,5	9
	- Szpital Specjalistyczny nr 2	6,2	6,1	6,2	6,1	5,8	5,6
	- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 4	9,0	9,2	8,1	8,0	8,0	7,2
6.	Liczba pracowników medycznych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej:						
	- lekarzy medycyny	490	516	545	526	539	584
	- lekarzy dentyistów	1	1	1	1	1	2
	- pielęgniarek	834	807	800	798	778	780
	- położnych	111	119	118		116	123
7.	Liczba pracowników medycznych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej przypadających na 10 tys. mieszkańców:						
	- lekarze medycyny	31	33	36	35	37	41
	- lekarze dentyści	0	0	0	0	0	0
	- pielęgniarki	53	52	53	54	53	54
	- położne	7	7	8	8	8	8
8.	Liczba wyjazdów Pogotowia Ratunkowego ogółem, w tym:	14 888	15 409	15 280	15 580	14 742	13664
	- do zachorowań	12 144	12 481	12 683	12 876	12 216	11 571
	- do wypadków	2 744	2 928	2 597	2 704	2 526	2 093
9.	Ilość udzielonych porad specjalistycznych ogółem:	276,1 tys.	269,5 tys.	255,8 tys.	254,3 tys.	329,6 tys.	264,4 tys.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych bytomskich szpitali oraz Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Katowicach.

Infografika 10: Porady świadczone w poradniach specjalistycznych publicznych zakładów opieki zdrowotnej

W poradniach specjalistycznych publicznych zakładów opieki zdrowotnej udzielono

264,4 tys. porad**246,5 tys. dorosłym****17,9 tys. dzieciom**

Z ogólnej liczby porad udzielonych dzieciom najczęściej dotyczyło **porad chirurgicznych (7,2 tys.), chorób płuc (2,6 tys.), neurologicznych i leczenia padaczek (2,2 tys.)**

Spośród porad udzielanych dorosłym największa ich liczba, podobnie jak w latach poprzednich, obejmowała **porady chirurgiczne (29,9 tys.), urazowo-ortopedyczne (19,9 tys.), diabetologiczne (16,9 tys.) oraz kardiologiczne (16,8 tys.)**

Tabela 13: Dane dotyczące zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne oraz liczba osób hospitalizowanych w latach 2014-2019

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2014 r.	Stan na 31.12.2015 r.	Stan na 31.12.2016 r.	Stan na 31.12.2017 r.	Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.
1.	Liczba zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne						
	Gruźlica	67	78	91	119	66	54
	Cukrzyca	233	298	581	665	745	934
	Nowotwory	3 640	4 454	3 165	2 905	3 181	2346
	Choroby układu krążenia	5 669	13 311	3 308	2 665	9 915	2959
	Nadciśnienie	569	748	3 747	403	648	715
	Zawał	19	15	22	17	14	11
	Choroby psychiczne i alkoholizm	61	343	149	3	46	74
	Ogółem	10 258	19 247	11 063	6 777	14 615	7093
2.	Liczba osób hospitalizowanych z powodu chorób społecznych i cywilizacyjnych						
	Gruźlica	26	24	33	27	32	35
	Cukrzyca	889	752	861	346	405	500
	Nowotwory	3 488	3 194	5 793	4 370	7 565	4265
	Choroby układu krążenia	6 196	6 235	9 060	4 517	5 719	5365
	Nadciśnienie	1 481	1 443	1 279	161	179	317
	Zawał	584	827	492	392	512	512
	Choroby psychiczne i alkoholizm	518	568	664	577	579	638
	Ogółem	13 182	13 043	18 182	10 390	14 991	11632

Źródło: Opracowanie na podstawie danych bytomskich szpitali

Zadania z zakresu zdrowia publicznego zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bytomiu na 2019 rok oraz Bytomskim Programem Przeciwdziałania Narkomanii. W zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień przeprowadzono postępowanie konkursowe

na realizację przedmiotowych zadań, w wyniku którego przyznano dofinansowanie organizacjom pozarządowym i innym podmiotom niepublicznym, tj.: Bytomskiemu Stowarzyszeniu Rodzin Abstynenckich „Odrodzenie” w Bytomiu, Fundacji Dom Nadziei w Bytomiu, Stowarzyszeniu Absolwentów i Sympatyków I LO im. J.

Smoleniaci w Bytomiu, Stowarzyszeniu Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Intelktualnie „FANTAZJA” w Bytomiu, Parafii Rzymskokatolickiej św. Jana Nepomucena w Bytomiu, Stowarzyszeniu Klub Abstynentów „Przyszłość” w Bytomiu, Towarzystwu Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Bytomiu, Trzeźwościowemu Stowarzyszeniu Kulturalno – Turystycznemu z siedzibą w Katowicach, Związkowi Harcerstwa Polskiego Chorągiew Śląska dla Hufca Bytom, Caritas Diecezji Gliwickiej w Gliwicach, Parafii Rzymskokatolickiej pw. Świętej Trójcy w Bytomiu, Zgromadzeniu Służebnic Najświętszego Serca Jezusa – Region Polska w Bytomiu. Łącznie dla ww. organizacji w 2019 r. przekazano kwotę 269 474 zł. Ponadto zlecono realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego Bytomskiemu Centrum Kultury z siedzibą w Bytomiu i przekazano środki finansowe w wysokości 23 133,48 zł.

Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, realizujące zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz narkomanii w ramach swojej statutowej działalności:

- pracowało z osobami uzależnionymi, podczas sesji indywidualnych, grupowych, podczas konsultacji z osobami skierowanymi przez MKRPA w Bytomiu oraz klientami Izby Wyrzeźwień (ogółem skorzystały 593 osoby),

- pracowało z członkami rodzin z problemem uzależnień podczas sesji indywidualnych i grupowych (ogółem skorzystało 246 osób),
- prowadziło warsztaty z tematyki uzależnień dla: pedagogów szkół (104 osoby), pracowników Izby Wyrzeźwień (14 osób), dzielnicowych Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu (11 osób), studentów Uniwersytetu Śląskiego (23 osoby), wychowawców kolonijnych (12 osób), kuratorów sądowych (22 osoby), uczestników Klubu Integracji Społecznej (90 osób),
- zorganizowało Konferencję „Nadużywasz-Przegrywasz - Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom wczoraj, dziś i jutro” (40 osób),
- prowadziło zajęcia profilaktyczne o tematyce uzależnień dla uczniów szkół podstawowych i średnich (1907 uczniów),
- uczestniczyło w 18 spotkaniach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych,
- prowadziło punkty konsultacyjne, w których udzielono 50 konsultacji indywidualnych 14 konsultacji rodzinnych oraz 3 sesje grupowe, z których skorzystały 94 osoby oraz udzielono 174 porady prawne, z których skorzystało 97 osób.

Z usług Izby Wyrzeźwień, funkcjonującej w strukturze Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu w 2019 r. skorzystało 5647 osób, w tym 3203 mieszkańców Bytomia.

Bytom, Szpital Specjalistyczny nr 1 | fot. Skeye.pl

3.4. STAN SANITARNY MIASTA I DZIAŁANIA POWIATOWEJ STACJI SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNEJ

Zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest czuwanie nad bezpieczeństwem sanitarno-epidemiologicznym mieszkańców. Prowadzenie systematycznych badań oraz dokonywanie okresowych ocen stanu sanitarnego umożliwia monitorowanie sytuacji epidemiologicznej i sanitarnej oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych. Ponadto, Inspekcja Sanitarna podejmuje działania mające na celu pobudzanie aktywności społecznej na rzecz własnego zdrowia, inicjowanie i wytyczanie kierunków przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia,

popularyzowanie zasad higieny i racjonalnego odżywiania oraz zapobiegania chorobom zakaźnym.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) w Bytomiu w 2019 r. przeprowadzili łącznie 2132 kontrole na terenie miasta Bytomia. W celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości wydano łącznie 138 decyzji administracyjnych - nakazujących. Za stwierdzone w czasie kontroli uchybienia sanitarne nałożono 41 mandatów karnych na łączną kwotę 8 250 zł.

Infografika 11: Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w latach 2015–2019

Ilość kontoli	w 2015 r. 2 648	w 2016 r. 2 740	w 2017 r. 2 670	w 2018 r. 2 390	w 2019 r. 2132
Ilość wydanych decyzji ogółem,	368	368	368	368	368
w tym: decyzje stwierdzające choroby zawodowe	11	52	38	53	0
Ilość nałożonych mandatów karnych	90	59	35	74	41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Bytomiu

3.5. POMOC SPOŁECZNA

Świadczenia pomocy społecznej

Świadczenia z zakresu pomocy społecznej (w ramach zadań własnych gminy i zleconych z zakresu administracji rządowej oraz zadań powiatu - własnych i z zakresu administracji rządowej) w 2019 roku realizował głównie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Bytomiu (MOPR).

Infografika 12: Działania MOPR w 2019 r.

W 2019 r. w MOPR w Bytomiu pomocą społeczną zostało objętych **5383 osób**.
Udzielono **pomocy pieniężnej i niepieniężnej 3431 rodzinom, liczącym łącznie 7101 osób**.

Wydano **21 436 decyzji administracyjnych** dla 5383 osób.
Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielono **1005 rodzinom**.

W ramach zadań własnych gminy, MOPR udzielił **517 622 świadczeń** na takie formy pomocy, jak: zasiłki stałe, okresowe, celowe, posiłki (w tym dożywianie dzieci w szkołach, w dziennych domach pomocy oraz noclegowni), schronienie, usługi opiekuńcze, DPS oraz sprawianie pogrzebów.

W zakresie zadań powiatu przyznano **12205 świadczeń dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka**, na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz pomoc rzeczową na zagospodarowanie dla wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Ze środków administracji rządowej na zadania zlecone gminie udzielono **4278 świadczeń na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wynagrodzenie opiekuna za sprawowanie opieki oraz zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z usuwaniem skutków klęski żywiołowej**.

Tabela 14: Ilość osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2013 - 2019

LP.	Wyszczególnienie		2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019
1.	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia		9 073	8 925	8 915	8 466	8 366	6 280	5 383
2.	Liczba świadczeń	Zadania własne gminy	531 371	544 538	629 989	629 112	739 944	601 333	517 622
		Zadania powiatu	7 153	7 057	10 089	8 433	8 665	8 026	7632
		Zadania zlecone gminie	9 436	8 708	6 867	4 917	4 564	4 540	4 278

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Spośród wypłaconych w 2019 r. świadczeń z zakresu pomocy społecznej najwięcej środków finansowych przeznaczono na:

- odpłatność za pobyt w DPS 9 639,7 tys. zł
 - zasiłki okresowe 3 734,4 tys. zł
 - zasiłki stałe 5 336,3 tys. zł
 - zasiłki celowe 399,8 tys. zł
 - posiłek ogółem 3 531,6 tys. zł
- w tym dożywianie dzieci (Program „Posiłek w szkole i w domu”) 586,1 tys. zł
- usługi opiekuńcze 1 356,7 tys. zł

W Bytomiu funkcjonowało 187 rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało 248 dzieci. Ogółem w rodzinnej pieczy zastępczej w liczbie 278 rodzin przebywało 530 dzieci. Wypłacono 5230 świadczenia na kwotę 3 570,5 tys. zł. z tytułu pokrycia kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej. Z tytułu dodatku w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zrealizowano 4 631 świadczeń na kwotę 2 228,9 tys. zł.

W 2019 r. 150 dzieci zmieniło środowisko wychowawcze, w tym m.in.:

- 50 osób opuściło pieczę z uwagi na osiągnięcie pełnoletniości, w tym 37 z rodzinnej pieczy zastępczej i 13 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 32 dzieci powróciło do rodziny naturalnej, w tym 11 z rodzinnej pieczy zastępczej i 21 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 9 dzieci zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, w tym 4 z rodzinnej pieczy zastępczej i 5 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 29 dzieci zostało umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, w tym 24 z rodzinnej pieczy zastępczej i 5 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 4 dzieci zostało umieszczonych w rodzinie adopcyjnej, w tym 3 z rodzinnej pieczy zastępczej i 1 z instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 26 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą na terenie Bytomia z innego powodu, w tym rozwiązano rodzinę zastępczą, rodzina zmieniła miejsce zamieszkania, nastąpił zgon rodzica zastępczego.

Placówki pomocy społecznej w Bytomiu

Na terenie Bytomia działały następujące placówki opiekuńczo - wychowawcze dla dzieci i młodzieży:

- 9 publicznych placówek opiekuńczo-wychowawczych dysponujących 142 miejscami,
- 17 niepublicznych placówek wsparcia dziennego, w których przebywało łącznie 655 dzieci,
- 11 żłobków dysponujących 447 miejscami, w tym: 1 żłobek miejski i 10 żłobków niepublicznych.

- 1 Klub Dziecięcy „HOPSIUP”, prowadzony przez osobę fizyczną, dysponujący 24 miejscami.

Infografika 13: Placówki pomocy społecznej dla dorosłych w Bytomiu

Na koniec 2019 r. w Bytomiu funkcjonowały następujące placówki pomocy społecznej:

5 Domów Pomocy Społecznej,
dysponujących **470 miejscami,**

Środowiskowy Dom Samopomocy „Integracja”,
dysponujący **47 miejscami,**

Bytomskie Centrum Wsparcia
realizujące zadania w formie:

Schroniska dla Bezdomnych,
dysponującego **62 miejscami,**

5 Dziennych Domów Pomocy,
dysponujących **111 miejscami,**

Noclegownia, dysponująca **100 miejscami,**

Ogrzewalnia, dysponująca **40 miejscami.**

Projekty współfinansowane przez Unię Europejską za środków Europejskiego Funduszu Społecznego

W 2019 r. realizowano następujące projekty współfinansowane przez Unię Europejską za środków Europejskiego Funduszu Społecznego:

Asystent z Rodziną – razem silniejsi! Projekt z zakresu wsparcia rodzin, realizowany w latach 2017-2018, łącznie wzięło w nim udział 99 osób;

Asystent z Rodziną – kontynuacja kontynuacja projektu polegającego na intensywnym wsparciu wybranej grupy rodzin doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych. Projekt będzie realizowany w latach 2019-2021, łącznie zaplanowano w nim udział 100 rodziców wychowujących dzieci.

AS Aktywny Społecznie Od stycznia 2018 r. i przez cały 2019 r. trwała realizacja 3-letniego projektu z zakresu aktywizacji społecznej i zawodowej, skierowanego do 600 osób korzystających z pomocy społecznej.

Rewitalizacja z Klubem Integracji Społecznej edycja I W grudniu 2019 r. zakończono pierwszą edycję „Rewitalizacji z KIS” w ramach GPR. Projekt trwał od kwietnia 2018 r. Był skierowany do 60 osób obszaru rewitalizacji, korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej.

Centrum Wsparcia Rodziny edycja I Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje w ramach GPR projekt z zakresu poprawy dostępu do usług wsparcia dla rodzin. Centrum Wsparcia Rodziny w ramach MOPR zatrudnia 10 dodatkowych asystentów

rodzin i 7 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Programy i projekty współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

W 2019 roku do konkursów MRPiPS złożono wniośki i na wszystkie uzyskano dofinansowanie. Łącznie ze źródeł krajowych MRPiPS w 2019 roku dofinansowane były następujące działania (w nawiasach podano kwoty dotacji pozyskane z MRPiPS):

- Dofinansowanie kosztów wynagrodzenia asystentów rodzin w 2019 r. (112 604 zł);
- Dofinansowanie kosztów wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w 2019 r. (10 675 zł);
- „#Drogowskaz dla rodzin – kieruj się ... XD” w ramach Programu Oślonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” edycja 2019 (35 190 zł).

Pozafinansowe formy wsparcia

W 2019 r. zrealizowano następujące pozafinansowe formy wsparcia:

- Ciepłe posiłki w barach - wydawano średnio 805 gorących posiłków dziennie;
- Program FEAD, polegający na pomocy żywnościowej – skierowano 5000 osób;
- Projekt socjalny „Aktywizacja klientów pomocy społecznej”, w ramach którego funkcjonuje **Punkt Pomocy Koleżeńskiej**, którego głównym zadaniem jest bezpłatna pomoc w znalezieniu pracy osobom bezrobotnym;
- Projekt socjalny „Bytomski Zimowy Patrol” - Pracownicy socjalni wraz ze strażnikami miejskimi wszystkich spotkanych bezdomnych namawiają do skorzystania z Noclegowni, informują o zakresie możliwej do uzyskania pomocy socjalnej, a także zwracają uwagę na to, jak groźne w skutkach są niskie temperatury dla życia ludzkiego.

Działania podejmowane na rzecz osób starszych

W 2016 roku MOPR przystąpił do akcji Śląska Koperta Życia. Jest to karta, w której podaje się informacje dotyczące jej właściciela – dane osobowe, numer telefonu do bliskiej osoby, przebyte choroby, zażywane leki, wiodące schorzenia i uczulenia. Kartę wkłada się najczęściej do lodówki, na której umieszcza się naklejkę z nadrukiem „Koperta życia”. Umieszczenie koperty w miejscu widocznym i dostępnym umożliwia służbom medycznym, w razie wypadku lub załamnięcia, a także policji, straży pożarnej, straży miejskiej, czy innym służbom, szybki dostęp do podstawowych informacji o seniorze. „Koperta życia” przyspiesza ratownikom medycz-

nym dostęp do ważnych informacji medycznych mogących uratować życie, ułatwia pracę innym służbom oraz zwiększa poczucie bezpieczeństwa osób starszych. **W 2019 roku pracownicy socjalni wydali 148 „Kopert”.**

Program Bytomska Karta Seniora i Program Ogólnopolska Karta Seniora

W 2019 roku wydano 1 503 Bytomskie Karty Seniora. I 504 Ogólnopolskie Karty Seniora z zamieszczonym herbem miasta (edycja lokalna), a od początku realizacji programu przez Miasto Bytom, tj. od maja 2017 r., wydano łącznie 1 441 kart.

Działania na rzecz osób niepełnosprawnych

Z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dofinansowano:

- turnusy rehabilitacyjne dla 384 osób na łączną kwotę 468 000 zł;
- zaopatrzenie 350 osób w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze na łączną kwotę 689 000 zł;
- warsztaty terapii zajęciowej dla 155 osób na łączną kwotę 2 622,170 zł;
- 73 umowy w ramach likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych na łączną kwotę 292 900 zł;
- 19 umów w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki na łączną kwotę 45 770 zł

Realizacja programu pilotażowego „Aktywny Samorząd”

W 2019 roku na realizację pilotażowego programu *Aktywny samorząd* MOPR w Bytomiu otrzymał 598 570,44 zł. Ogółem w ramach środków finansowych przyznanych na realizację programu w 2019 roku zawarto 81 umów na łączną kwotę 423 542,40 zł. Zrealizowano 49 umów i wypłacono środki na kwotę 223 375,58 zł. Pozostałe środki finansowe przekazane miastu w ramach realizacji programu w 2019 roku winny być wypłacone do 15 kwietnia 2020 roku.

W pierwszym półroczu 2019 roku wypłacono również dofinansowania do 53 umów na kwotę 214 747,90 zł w ramach środków finansowych na realizację pilotażowego programu *Aktywny samorząd* za 2018 rok.

Łącznie w 2019 roku na realizację pilotażowego programu *Aktywny samorząd* za 2018 i 2019 rok wydano 438 123,48 zł.

W ramach programu realizowano następujące zadania:

I. Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową:

1. Obszar A - likwidacja bariery transportowej;
2. Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym;
3. Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się;
4. Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej, tj. dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką.

II. Moduł II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W 2019 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie **wpłynęło 295 formularzy „Niebieska Karta A”**, w tym **110 sporządzone przez pracowników MOPR**. Pracownicy socjalni koordynując prace grup roboczych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bytomiu, prowadzili działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc tj. osób dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc. Członkami grup roboczych byli pracownicy socjalni, asystenci rodziny, funkcjonariusze policji, pedagodzy, psychologowie, kuratorzy sądowi, specjaliści z Centrum Interwencji Kryzysowej i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przedstawiciele ochrony zdrowia.

W ramach projektu *#Drogowskaz dla rodzin – kieruj się ... XD* zrealizowano zaplanowane działania:

- Działanie 1. Zajęcia edukacyjno-terapeutyczne *Niebieskie Godziny* dla młodzieży,
- Działanie 2. Akademia rodzica prawie dorosłego dziecka,
- Działanie 3. Happening *#głos młodych bytomian*,
- Działanie 4. *Kieruj się na pomoc – wsparcie dla młodych bytomian*,

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie jest koordynatorem **Bytomskiego Programu Profilaktycznego Promującego Prawidłowe Metody Wychowawcze na lata 2016 – 2022**.

Program przyjęto uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XXIV/319/16 z dnia 26 kwietnia 2016r. Celem głównym Programu jest wzmacnianie kompetencji rodziny w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wyznaczono trzy cele operacyjne:

- I. Poszerzenie wiedzy w zakresie świadomego rodzicielstwa

II. Ukształtowanie prawidłowych postaw rodzicielskich

III. Skuteczna pomoc rodzinom w kryzysie

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Wydział Spraw Obywatelskich odpowiada za realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi. 26 kwietnia 2018 r. przez Radę Miejską w Bytomiu została podjęta uchwała nr LXIII/826/18 w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu oraz poza miejscem sprzedaży oraz ograniczeń w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie Bytomia.

W 2019 roku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie procedury przymusowego leczenia odwykowego wobec osób, które nadużywają alkoholu, a poprzez swój nałóg zagrażają życiu i zdrowiu swojemu i innych – w 2019 roku pracownicy socjalni skierowali **45** wniosków.

Program partnerski „Prawo ochronnym parasolem dziecka”

Działając we współpracy z Komendą Miejską Policji w Bytomiu realizowano kolejną – IX edycję programu partnerskiego pod nazwą: **Prawo ochronnym parasolem dziecka - przyjazne patrole** (program jest realizowany od 2011 r.) Od stycznia - do grudnia 2019 *przyjazne patrole*, złożone z pracownika socjalnego MOPR i funkcjonariusza policji, zrealizowały **144 dyżury przyjaznych patroli**, w trakcie których zmonitorowały 476 środowisk, w których w sumie **1160** razy przeprowadzono monitoringi lub interwencje (rodziny z problemem alkoholowym, patologiczne, niewydolne opiekuńczo i wychowawczo). W dni, kiedy nie odbywały się dyżury przyjaznych patroli realizowane były przez pracowników MOPR telefoniczne dyżury domowe. Dyżury prowadzone były w godzinach: 15.30-7.30 następnego dnia. W roku 2019 *przyjazny patrol* przeprowadził w sumie **85 interwencji**, w tym 37 interwencji zostało przeprowadzonych w trakcie pełnienia przez pracowników MOPR dyżuru domowego. W trakcie przeprowadzonych dyżurów 103 dzieci zostało przekazanych pod opiekę najbliższej rodziny, krewnych, gdyż ich rodzice lub opiekunowie ze względu na upojenie alkoholowe nie byli w stanie sprawować należytej opieki nad małoletnimi. 23 dzieci zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, pogotowiach rodzinnych bądź w rodzinach zastępczych. 9 dzie-

ci przyjazny patrol przewiózł do szpitala na badania lekarskie, niektóre zostały hospitalizowane. 15 osób dorosłych trafiło do izby wytrzeźwień. Przesłano 7 wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Opracowano 9 wystąpień do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich, Sądu Rejonowego w Bytomiu. Odpowiednie terytorialnie terenowe punkty pomocy środowiskowej i komisariaty policji były na bieżąco informowane o wszelkich nieprawidłowościach występujących podczas sprawowania opieki nad małoletnimi w ich środowiskach rodzinnych. Pracownicy przyjaznych patroli podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych podejmowali rozmowy dyscyplinujące z osobami dorosłymi: rodzicami bądź opiekunami nieletnich, obligowali do podjęcia leczenia odwykowego, mobilizowali rodziców małoletnich do większej dbałości i troski o swoje dzieci. Niejednokrotnie podejmowany był temat trudnego samotnego macierzyństwa, różne aspekty z tego wynikające: problemy wychowawcze, finansowe. Proponowano kontakt z placówkami, w których można uzyskać pomoc, poradę, wsparcie.

Działania podjęte w związku z wdrażaniem strategii rozwiązywania problemów społecznych miasta Bytomia na lata 2015 - 2020

W roku 2019 Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie podejmował szereg działań zmierzających do realizacji celów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bytomia na lata 2015-2020. Działania MOPR, podobnie jak w latach poprzednich, były w głównej mierze nastawione na realizację celów zawartych w IV obszarze Strategii, o nazwie „Rodzina”.

Cele operacyjne wskazane dla obszaru „Rodzina” Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bytomia na lata 2015-2020:

- wsparcie dla seniorów;
- ułatwianie życia osobom niepełnosprawnym;
- pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo i dysfunkcyjnym;
- pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc;
- działania na rzecz dzieci kierowanych do pieczy zastępczej i usamodzielnianych.

Realizowane były również działania dla celu operacyjnego II.3, obszaru drugiego, związanego z osiąganiem celów lokalnej polityki społecznej oraz celu III.2, obszaru trzeciego, dotyczącego reintegracji społeczno-zawodowej osób bezdomnych.

Część działań realizowanych przez MOPR, w związku z wdrażaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bytomia

na lata 2015-2020, była możliwa dzięki środkom pozyskanym z funduszy zewnętrznych.

Inne zadania realizowane przez MOPR w Bytomiu

Bytomski program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018 - 2020, przyjęty uchwałą nr LVIII/765/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 18 grudnia 2017 r.

Program stanowi narzędzie polityki miasta na rzecz umacniania rodziny oraz rodzicielstwa zastępczego i jest odpowiedzią na realizację obowiązku gminy, wynikającego z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczącego wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również obowiązku powiatu mającego za zadanie opracowanie programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej. W jego zapisach programowych wyodrębniono dwie części:

1. Gminny program wspierania rodziny

Program adresowany jest do bytomskich rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról społecznych, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Celem głównym programu jest poprawa społecznego funkcjonowania rodzin mających trudności w pełnieniu swojej roli, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe Gminnego programu wspierania rodziny to:

- monitorowanie rodzin mających trudności w pełnieniu swoich funkcji i ról społecznych,
- wspieranie rodzin mających trudności w pełnieniu swoich ról społecznych, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- podnoszenie kompetencji pracowników zaangażowanych w proces wspierania rodzin.

2. Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej

Adresatami programu są istniejące rodziny zastępcze, prowadzące rodzinne domy dziecka oraz kandydaci do prowadzenia ww. form pieczy zastępczej. Ponadto, program kierowany jest do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Program jest również adresowany do pracowników instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz instytucji odpowiedzialnych za jej doskonalenie.

Celem głównym jest poprawa funkcjonowania systemu pieczy zastępczej.

Cele szczegółowe Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej to:

- rozwijanie i wspieranie rodzinnej pieczy zastępczej,
- osiągnięcie wymaganych standardów w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- organizowanie wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków opuszczających pieczę zastępczą.

Gmina Bytom bierze udział w **Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020** współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Realizacja Programu na terenie Bytomia odbywa się przy współpracy ze Śląskim Oddziałem Okręgowym PCK Katowice – Oddział Rejonowy PCK Bytom (jako Organizacji Partnerskiej Regionalnej i jednocześnie Organizacji Partnerskiej Lokalnej). Osoby kierowane są do pomocy przez pracowników socjalnych MOPR. W ramach Podprogramu 2018 który zakończył się w czerwcu 2019r. spośród mieszkańców Bytomia **do uzyskania pomocy skierowano 5000 osób**, które spełniały warunki do jej przyznania. Żywność wydawana jest w magazynie żywności znajdującym się w Bytomiu przy ulicy Łużyckiej 12a. W ramach Programu realizowane są również działania towarzyszące. W Bytomiu w ramach tych działań dla beneficjentów zorganizowano cykl warsztatów kulinarnych, dietetycznych i edukacji ekonomicznej.

W 2014 r. na podstawie uchwały Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych, którego celem jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych mających zapewnić im szczególne uprawnienia na podstawie **Karty Dużej Rodziny**. Realizacja zadań gminy związanych z przyznaniem Karty należy do zadań z zakresu administracji rządowej. W 2019 roku do MOPR złożonych zostało 833 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. **Wydanych zostało 2 686 Kart, z czego 1 627 Kart wydanych zostało opiekunom, a 1 059 dzieciom.**

Rok 2019 był jedenastym rokiem działalności Klubu Integracji Społecznej (KIS). Obszary działalności Klubu to:

1. **„Prace społecznie użyteczne”.** To program pomagający w aktywizacji zawodowej osób zaliczanych do kategorii szczególnego ryzyka wykluczenia społecznego;
2. **„Zajęcia szkoleniowo – edukacyjne z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej dla bezrobotnych mieszkańców miasta Bytomia”** W za-

jęciach uczestniczyło 149 osób – były to zajęcia indywidualne oraz grupowe;

3. **„Poradnictwo”** Prowadzono poradnictwo zawodowe i psychologiczne. Można było skorzystać z pomocy psychologa, specjalisty reintegracji zawodowej, pracownika socjalnego. W 2019 r. z poradnictwa zawodowo – psychologicznego oraz działań szkoleniowych i edukacyjnych w formie warsztatowej oraz indywidualnej skorzystało łącznie 169 osób;
4. **„Udział w pracach Komitetu Rewitalizacji Bytomia”** Na podstawie Zarządzenia Nr 472/17 Prezydenta Bytomia z dnia 3 listopada 2017 r. w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji Bytomia pracownik KIS został powołany na Członka Komitetu Rewitalizacji Bytomia. W roku 2019 odbyło się 5 posiedzeń Komitetu Rewitalizacji Bytomia, w których uczestniczył pracownik KIS.

Świadczenia rodzinne

W roku 2019 w Dziale Świadczeń Rodzinnych odnotowano wpływ 27 029 wniosków wraz z kompletem dokumentów, w tym:

- 966 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
- 5 167 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego;
- 327 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego, 245 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego;
- 77 wniosków o ustalenie prawa specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- 496 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego;
- 9 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wynikającego z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 18 742 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego.

W roku 2019 w wyniku prowadzonych postępowań wydano łącznie 30 679 informacji i decyzji administracyjnych, w tym decyzje: ustalające uprawnienia do świadczeń; wydane w związku z nabyciem uprawnienia do dodatków do przyznanego już zasiłku rodzinnego; w związku ze zmianą sytuacji rodzinnej lub finansowej świadczeniobiorców oraz ustalające świadczenia nienależnie pobrane.

Tabela 15: Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2015-2019

Lp.	Wyszczególnienie		2015 r.	2016 r.	2017	2018	2019
1.	Zasiłki rodzinne	Liczba świadczeń	87 693	95 673	100 897	104 940	98 492
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	8 814,50	10 612,8	11 591,4	11 933	11 221,1
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych	Liczba świadczeń	38 647	40 726	43 715	44 779	43 094
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	4 817,40	5 390,3	5 874,2	5 734	5 458,6
3.	Świadczenia opiekuńcze w tym :	Liczba świadczeń	59 415	58 788	58 684	57 063	57 682
	- zasiłek pielęgnacyjny						
	- świadczenie pielęgnacyjne	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	15 123	16 108,7	17 628,2	18 150	20 863,4
4.	Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	Liczba świadczeń	1 034	1 118	1 176	1024	894
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	1 034	1 118	1 176	1024	894
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	Liczba świadczeń	486	784	831	758	656
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	247,4	406,6	431,3	402,6	408,5
6.	Zasiłki dla opiekunów	Liczba świadczeń	690	523	428	339	249
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	362,4	273,2	221,7	181,3	153,6
7.	Fundusz alimentacyjny	Liczba świadczeń	31 601	30 495	28 374	25 288	22 303
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	12 269	12 032,7	11 340,4	10 127	9 073,1
8.	Świadczenie rodzicielskie	Liczba świadczeń	-	5 953	6950	6377	5979
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	-	5 477,4	6 338,6	5768	5296,5
9.	Świadczenie wychowawcze	Liczba świadczeń	-	125 117	170 290	140 011	223 981
	(500+)	Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	-	62 355	84 809	80 737	111 528,8
10.	Razem (1+2+3+4+5+6+7+8+9)	Liczba świadczeń	219 566	359 177	411 345	380 579	431 027
		Kwota udzielonych świadczeń (w tys. zł)	42 667,70	113 774,7	139 410,8	134 056,9	155 824,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Pomoc materialna dla uczniów

Zakres pomocy materialnej dla uczniów realizowanej w okresie 2017-2019 przedstawia tabela 16.

Tabela 16: Pomoc materialna dla uczniów

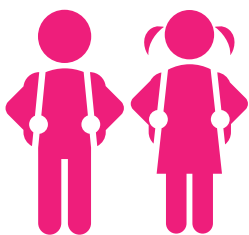
Rok szkolny	Rodzaj świadczenia	Liczba złożonych wniosków (tj. liczba uczniów w złożonych wnioskach)	Liczba uczniów w wydanych decyzjach przyznających świadczenie	Ogółem liczba uczniów, którzy zrealizowali w 2019 r. przyznane świadczenie	Łączna kwota wypłaconych w 2019 r. świadczeń w tys. zł
2017/2018	Stypendia szkolne	1398	1342	1364	1 377,3
2018/2019	Stypendia szkolne	1276	1172		
2019/2020	Stypendia szkolne	1121	1002		
2017/2018	Zasiłki szkolne	31	28	59	36,6
2018/2019	Zasiłki szkolne	20	31		
2019/2020	Zasiłki szkolne	33	32		
Ogółem:				1095	1 147,7

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Realizacja świadczenia „Dobry start”

Infografika 14: Świadczenie „Dobry start”

**DOBRY
START**
300 dla ucznia

	2018	2019
Liczba świadczeń	15 660	15 896
Kwota udzielonych świadczeń w tys. zł	4 697,8	4 767,7

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Infografika 15: Liczba złożonych wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych w latach 2015-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Dodatki mieszkaniowe

W 2019 roku na wypłatę dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 4 679,1 tys. złotych, co stanowiło 99,42% planu rocznego przeznaczonego na ich realizację (4 706,2 tys. zł). Dodatki mieszkaniowe wypłacone zostały wnioskodawcom zajmującym lokale w budynkach stanowiących mieszkaniowy zasób gminy w wysokości 1 530,6 tys. zł (32,71%) oraz pozostałym użytkownikom mieszkań w budynkach: spół-

dzielni, zakładowych, wspólnot mieszkaniowych, prywatnych oraz domów jednorodzinnych w łącznej wysokości 3 148,5 tys. zł (67,29%).

Łączna kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2019 wyniosła 46 090,30 tys. zł, z tego 16 319,5 tys. zł to dodatki w mieszkaniowym zasobie gminy. Średnia wysokość wypłaconego dodatku wyniosła 202 zł.

Tabela 17: Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2013-2019

Lp.	Wyszczególnienie	2013 r.	2014	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
1.	Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem, w tym:	7 509,40 tys. zł	7 564,70 tys. zł	7 294,40 tys. zł	7 125,8 tys. zł	6 488,5 tys. zł	5 428,50 tys. zł	4 679,0 tys. zł 530,6 tys. zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	2 534,10 tys. zł	2 529,00 tys. zł	2 736,50 tys. zł	2 711,3 tys. zł	2 389,6 tys. zł	1 888,40 tys. zł	
2.	Średnia wysokość wypłaconego dodatku mieszkaniowego ogółem, w tym:	ok. 199 zł	203 zł	204 zł	208 zł	209 zł	204 zł	202 zł 179 zł
	- mieszkaniowy zasób gminy	188 zł	189 zł	189 zł	189 zł	191 zł	184 zł	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPR w Bytomiu

Dodatek energetyczny

Od stycznia do grudnia 2019 r. zarejestrowano wpływ 1463 wniosków o przyznanie dodatku energetycznego. Podjętych zostało 1460 decyzji administracyjnych, w tym 1367 przyznających dodatek energetyczny i 794 odmawiających prawa do przedmiotowego świadczenia.

W roku 2019 na podstawie ustawy Prawo energetyczne oraz Obwieszczenia Ministra Energii w sprawie wy-

sokości dodatku energetycznego, na wypłatę dodatków energetycznych wydatkowano kwotę 97 tys. zł.

W omawianym okresie z dodatku energetycznego skorzystało 879 gospodarstw domowych, w tym:

- 339 gospodarstw jednoosobowych;
- 463 gospodarstw składających się z 2 do 4 osób;
- 77 gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób.

Bytom, kościół św. Jacka | fot. Skeye.pl

3.6. KULTURA

Kultura to ważny obszar aktywności miasta, który znacząco wpływa na jakość życia mieszkańców. Jest nie tylko istotnym elementem wizerunku miasta i odpowiedzią na potrzebę tworzenia i kontaktu ze sztuką, ale również narzędziem integracji i budowania wspólnej tożsamości lokalnej mieszkańców miasta oraz województwa. W rozwijanie szeroko rozumianej kultury w Bytomiu zaangażowanych jest 5 instytucji samorządowych – 3 miejskie: Bytomskie Centrum Kultury, Bytomski Teatr Tańca i Ruchu „Rozbark”, Miejska Biblioteka Publiczna i 2 wojewódzkie: Opera Śląska i Muzeum Górnośląskie, a także wiele organizacji pozarządowych, podmiotów komercyjnych, grup nieformalnych, środowisk twórczych oraz osób indywidualnych.

W 2019 r. zmodyfikowano i rozszerzono formułę wielu już istniejących wydarzeń kulturalnych, a także z uwagi na sygnały od mieszkańców Bytomia powrócono do niektórych sprawdzonych formatów.

Wydarzeniem, które okazało się największym sukcesem frekwencyjnym i mającym bardzo pozytywny oddźwięk społeczny była kolejna edycja Dni Bytomia, które odbyły się w dniach: 22-23.06.2019 r. To była największa miejska plenerowa impreza zorganizowana przez Bytomskie Centrum Kultury przy współpracy Gminy Bytom oraz spółki Węglokoks Kraj i innych partnerów. W celu większej partycypacji społecznej na początku 2019 r. wprowadzono formułę internetowego plebiscytu wykonawców, co sprawiło, że mieszkańcy Bytomia mieli wpływ na repertuar tego wydarzenia. Szacowana

liczba odbiorców Dni Bytomia 2019 była największa od kilku lat i wyniosła około 55 tysięcy osób (w samej strefie imprezy masowej przebywało ok. 4 400 osób pierwszego dnia i 3 800 drugiego dnia imprezy).

Wrócił po przewie do Bytomia Międzygalaktyczny Złot Superbohaterów czyli Festiwal Dziwnie Fajne, spotykając się z pozytywnym przyjęciem bytomian i gości, którzy ściągnęli z całego Śląska specjalnie na to wydarzenie.

Kolejnym ważnym wydarzeniem kulturalnym 2019 r. był powrót do organizacji dużego międzynarodowego festiwalu tanecznego, który w formule ROZBARK in MOTION, odbył się w dniach: 21 - 30 czerwca 2019 r. i zaprezentował miejscowym i przybyłym miłośnikom sztuki tanecznej najciekawsze spektakle polskich i międzynarodowych teatrów tańca i ruchu, warsztaty taneczne i ruchowe oraz wiele wydarzeń towarzyszących. Stan ilościowy księgozbioru na 31.12.2019 r. wynosił **220 031 woluminów**. W roku 2019 zakupiono **2 222 woluminy** ze środków własnych instytucji, Gminy Bytom oraz dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa - zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”

- W wypożyczalniach zarejestrowano **11 698** czytelników, liczba wypożyczeń na 1 czytelnika wynosiła **19,17**;
- W roku 2019 instytucja zorganizowała: **50** lekcji bibliotecznych, **13** wycieczek bibliotecznych, **393** spotkania edukacyjne i **69** warsztatów bibliotecznych.

Zdjęcie 8: Dni Bytomia

Źródło: www.bytom.pl

Zdjęcie 9: Międzygalaktyczny Złot Superbohaterów

Źródło: www.bytom.pl

BYTOMSKIE CENTRUM KULTURY

(instytucja kultury Gminy Bytom)

Tabela 18: Porównanie liczby imprez i widzów w BCK w latach 2015-2019

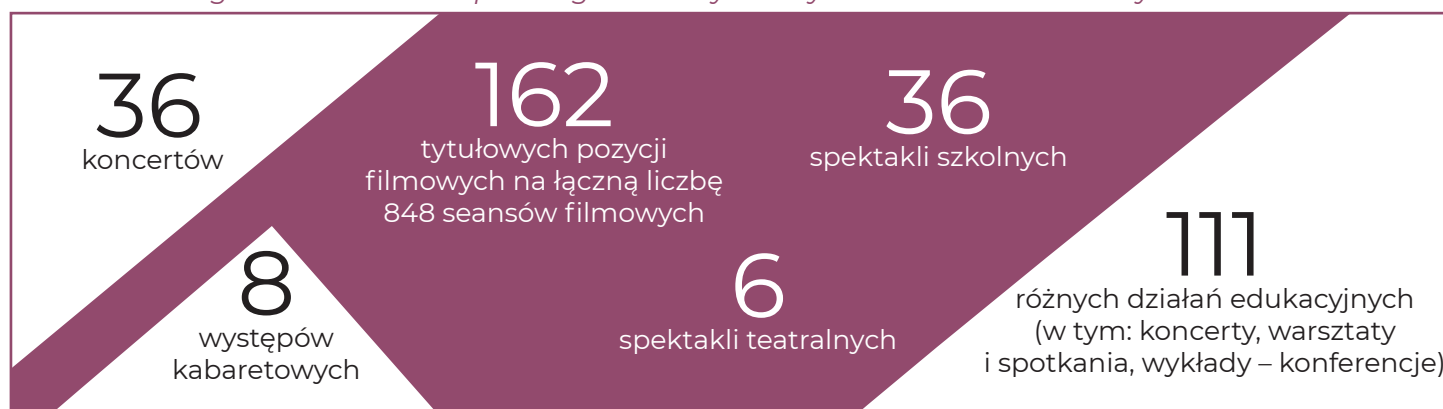
	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba imprez	411	380	367	309	510
Liczba widzów	69 900	73 794	65 020	42 317	88 565

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Liczba widzów Bytomskiego Centrum Kultury w 2019 roku: Łączna liczba widzów wyniosła 88 565, w tym: koncerty – 28 416 osób, spektakle teatralne – 857 osób, spektakle szkolne – 11 374, kabarety

– 474 osób, seanse filmowe – 2 201 osób, wynajmy i użyczenia – 5 537 osób. Do tego imprezy plenerowe zgromadziły 33 113 osób, a działania edukacyjne objęły – 6 593 osób.

Infografika 16: Liczba imprez zorganizowanych w Bytomskim Centrum Kultury w 2019 roku

BYTOMSKI TEATR TAŃCA I RUCHU ROZBARK

(instytucja kultury – instytucja artystyczna Gminy Bytom)

Tabela 19: Porównanie liczby spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba spektakli	96	82	79	66	69
Liczba widzów	11 883	9 420	10 368	7123	8246

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Widzowie, spektakle i imprezy BTTiR w 2019 r.

Liczba spektakli w 2019 roku: **69** (w tym **5 premier**, **34 spektakli własnych**, **13 szkolnych**, **35 gościnnych**);

Liczba widzów w 2019 roku: **8 246 osób** w tym: **5508** na spektaklach własnych, **1793** spektaklach szkol-

nych i **2738** na spektaklach gościnnych;

Liczba imprez edukacyjnych, warsztatów: **425**;

Liczba uczestników działań edukacyjnych: **9772 osób**;

Liczba wynajmów: **31**.

OPERA ŚLĄSKA W BYTOMIU

instytucja kultury (artystyczna) Samorządu Województwa Śląskiego

Tabela 20: Porównanie liczby spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba spektakli	183	197	205	131	250
Liczba widzów	67 187	76 721	92 679	73 387	108 990

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Widzowie i spektakle w Operze Śląskiej w 2019 r.
Ogółem liczba widzów: 108 990 osób (w tym własne: 77 640, obce: 31 350.) **Liczba premier – 4;** **Ogół-**

łem liczba spektakli/koncertów/imprez/wydarzeń w 2019 r.: 250 (w tym imprezy własne: **201**; w siedzibie: **177**, wyjazdowe: **24** oraz imprezy obce: **49**)

MUZEUM GÓRNOŚLĄSKIE W BYTOMIU

instytucja kultury Samorządu Województwa Śląskiego

Tabela 21: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba wystaw	11	27	25	27	18
Odwiedzający	15 302	21 512	21 981	34 257	32 251

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

Działalność edukacyjna Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Lekcje muzealne – **368 dla 7963** uczestników., wykłady – **96 dla 2220** uczestników, warsztaty – **96 dla 2715** uczestników, oprowadzania kuratorskie – **92 dla 1264** uczestników, warsztaty dla niepełnosprawnych i grup integracyjnych – **30 dla 693** uczestników, konferencje – **3 dla 95** osób. **Łącznie: 14 950 osób.**

Infografika 17: Działalność okółmuzealna Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu (w tym Noc Muzeów)

Publikacje Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu

22 tytuły

o łącznym nakładzie 4275 egz.

GALERIE**CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ „KRONIKA”**
(filia BCK)

Tabela 22: Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba wystaw	23	18	15	15	13
Odwiedzający	3 752	4021	2370	4147	3946

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Kultury i Sportu UM w Bytomiu

GALERIA „STALOWE ANIOŁY”

Najważniejszym wydarzeniem organizowanym przez Pracownię Stalowe Anioły jest **Festiwal Sztuki Wysokiej**. W roku 2019 odbyła się dwudziesta edycja tego ważnego na kulturalnej mapie Śląska

przedsięwzięcia. Festiwal to coroczne, plenerowe wydarzenie artystyczne. Festiwal jest przedsięwzięciem interdyscyplinarnym łączącym wiele różnorodnych dyscyplin sztuki takich jak: malarstwo, grafika, fotografia, instalacja artystyczna, rzeźba, muzyka, teatr i performance. Z Festiwalem ściśle powiązany jest **Mały Festiwal Sztuki Wysokiej**, podczas którego prezentowana jest wystawa dzieci i młodzieży z terenu całego Śląska, będąca pokłosiem przeprowadzonych warsztatów na terenie placówek oświatowych przez uznanych artystów.

SqArt GALLERY

Infografika 18: Odwiedzający i imprezy w SqArt Gallery w 2019 r.

GALERIA MOTORYZACJI I TECHNIKI

(działalność w ramach Bytomskiego Ośrodka Edukacji)

W okresie sprawozdawczym Galerię odwiedziło łącznie 2049 osób, w tym 1033 dzieci, które uczestniczyły w zajęciach Bytomskiej Akademii Bezpieczeństwa. Zajęcia w Akademii Bezpieczeństwa są bezpłatne. Realizatorzy projektu proponują szkołom przyjazd publicznymi środkami transportu, które dla dzieci i młodzieży są darmowe i stanowić mogą również element edukacyjny. W czerwcu tradycyjnie już Galeria była współorganizatorem **XV Złotu Pojazdów Militarnych „ŚLĄSKIE MANEWRY”** oraz we wrześniu **XVI Parady Pojazdów Zabytkowych**.

POZOSTAŁE GALERIE W BYTOMIU

Galeria „Pod Szytychem” przy MDK nr 1;
Śląska Galeria Sztuki & Studia ARTystycznych Realizacji;
Galeria SPAP „PLASTYKA”- „KOLOR”;
Galeria „SUPLEMENT”;
Galeria „POD CZAPLĄ”;
MUSEUM MUSIC REPUBLIC;
Galeria w FOYER OPERY ŚLĄSKIEJ;
Galeria ROTUNDA w MBP;
Galeria Rynek 7 w Biurze Promocji Bytomia;
Galeria „Na Poziomie” w Centrum Handlowym „Agora” w Bytomiu.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze kulturalnym

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny kultury dofinansowano **18 projektów na kwotę 131 050 zł**. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) w ramach art. 19 a tzw. mały grant w dziedzinie kultury dofinansowano **5 projektów na kwotę 17 349,49 zł**.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze turystycznym – krajoznawczym

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) w ramach konkursu ofert na zadania publiczne z dziedziny turystyki dofinansowano **1 projekt na kwotę 165 000 zł** (na utrzymanie GKW i na modernizację części taboru kolejowego GKW). Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r., poz. 450 z późn. zm.) w ramach art.19 a (tzw. mały grant) w dziedzinie turystyki dofinansowano **1 projekt na kwotę 10 000 zł**.

Nagrody i wyróżnienia przyznane przez prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury w roku 2019

MUZA - NAGRODA PREZYDENTA BYTOMIA W DZIEDZINIE KULTURY - Po raz dwudziesty drugi odbyła się uroczystość wręczenia Nagród Prezydenta Bytomia w dziedzinie kultury „Muza”. Muza jest formą uznania za twórczość artystyczną w danym roku lub za całokształt dokonań artystycznych. Przyznaje się ją w trzech kategoriach: osiągnięcia

twórcze, upowszechnianie kultury oraz zarządzanie kulturą. W 2019 r. laureatami Muzy zostały trzy osoby. Za osiągnięcia twórcze nagrodę otrzymała **Dorota Hadrian**. Artystka, rzeźbiarka podejmująca w swoich pracach, niezwykle ważną dziś, walkę ze stereotypami zarówno w kulturze jak i popkulturze. Za upowszechnianie kultury nagrodzona została **Elżbieta Mendakiewicz**. Wieloletnia dyrektorka Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej. W kategorii upowszechnianie kultury i osiągnięcia twórcze statuetkę otrzymał **Władysław Szymański**. Uznany na świecie naukowiec, wirtuoz i kompozytor muzyki organowej.

MEDAL MIASTA BYTOMIA - to forma honorowego uznania dla zasłużonych dla naszej wspólnoty osób i instytucji, których osiągnięcia w różnych dziedzinach życia, praca i sukces przekłada się na rozwój, dobry wizerunek i promocję naszego miasta. Medale Miasta Bytomia w 2019 podczas gali będącej częścią obchodów 100-lecia niepodległości roku otrzymali: **Aleksandra Hyla** (w dziedzinie kulturalnej), **Przemysław Matyjaszek** (w dziedzinie sportowej), **Adam Wilk** (w dziedzinie społecznej), **Antoni Wojciechowski** (w dziedzinie gospodarczej), **Dorota Żuber** (w dziedzinie społecznej), **Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Bytom** (w dziedzinie społecznej), **Towarzystwo Sportowe „Szombierki”** (w dziedzinie sportowej).

Miejski Program Edukacji Kulturalnej „Pokłady Kultury” Jednym z najważniejszych wydarzeń 2019 r. w kreowaniu aktywnej miejskiej polityki kulturalnej było stworzenie i wdrożenie w życie trzyletniego programu na rzecz edukacji kulturalnej- **POKŁADY KULTURY**. Pokłady Kultury to unikalny w skali kraju program edukacyjno-kulturalny, który w swoim założeniu ma kreować i intensyfikować współpracę placówek oświatowych oraz instytucji kulturalnych. Celem Programu jest stworzenie miejskiego programu edukacji kulturalnej, oparte go na systematycznym podnoszeniu kompetencji i budowaniu narzędzi umożliwiających czynne i krytyczne uczestnictwo w kulturze - w pierwszym etapie projektu nauczycielom, a w konsekwencji także ich uczniom. Pokłady Kultury to program edukacji kulturalnej, który ma stworzyć w Bytomiu przestrzeń do budowania i promowania kultury wśród młodych ludzi. Przy pomocy tego projektu nauczyciele mają przenieść rozmowę o kulturze poza mury szkoły, do miejsc, w których kulturę się tworzy. W związku z tym organizatorzy programu nawiązali współpracę z szeregiem miejskich i regionalnych instytucji kultury, które będą wspierać realizację jego założeń.

Projekt został objęty patronatem merytorycznym Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego oraz Regionalnego Instytutu Kultury w Katowicach. Realizacja Programu została dofinansowana ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Eduka-

cja Kulturalna 2019. Ważnym sukcesem Projektu okazał się fakt, że Pokłady Kultury stały się nieformalnym centrum debaty na temat znaczenia kultury w mieście, miejscem wymiany doświadczeń i nowych pomysłów.

Kalendarium imprez kulturalno-rozrywkowych zorganizowanych w 2019 roku

Organizator	Przedsięwzięcie
Stowarzyszenie Liga Kobiet Nieobojętnych	V Charytatywny Koncert Noworoczny z udziałem Ewy Urygi i Jakuba Herforta.
Stowarzyszenie Na Rzecz Zabytków Fortyfikacji – PRO FORTALICIUM	Widowisko historyczno – plenerowe pn.: „Walki o Miechowice 1945” Spektakl miał na celu upamiętnienie „Tragedii Miechowickiej z 1945”.
Uczniowski Klub Sportowy przy MDK 2	XV Międzynarodowy Festiwal Modelarski w Bytomiu odbył się w Hali na Skarpie. Ten uznany międzynarodowy Festiwal przyciągnął setki miłośników sztuki modelarskiej z kraju i zagranicy.
Opera Śląska w Bytomiu	IV Międzynarodowy Konkurs Wokalistyki Operowej im. Adama Didura. I etap Konkursu (1-2 kwietnia) odbywał się w Akademii Muzycznej w Katowicach, natomiast II i III etap Konkursu (3-6 kwietnia) oraz Gala Wręczenia Nagród i Koncert Laureatów Konkursu (7 kwietnia) miały miejsce na Scenie Głównej Opery Śląskiej. W Konkursie wzięło udział 76 uczestników z całego świata, a zwycięzcą został tenor z Brazylii, Matheus Pompeu.
Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec Bytom	W ramach obchodów 100 lecia harcerstwa w Bytomiu zorganizowano po raz 10 Festiwal Kultury Harcerskiej i Marynistyki SZTURWAŁ. W festiwalu uczestniczyło 250 osób.
Stowarzyszenie PRO-ARTE	XII Gala Baletowa z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca na Śląsku. Przedsięwzięcie współorganizowane przez Ogólnokształcącą Szkołę Baletową im. L. Rózyckiego w Bytomiu.
Stowarzyszenie Squart Gallery	Squart sztuka dla miasta – miasto dla sztuki. W ramach Śląskiej Nocy Muzeów zorganizowano happening NOC ŻYWYCH OBRAZÓW.
Stowarzyszenie Pasjonatów Wojskowości Kompania Bytom	Prezentacja pojazdów militarnych i grup rekonstrukcyjnych, przejażdżki sprzętem wojskowy, jarmark militarny to tylko niektóre składowe XV Złotu Pojazdów Militarnych – Śląskie Manewry 2019. Ponadto jak co rok, odbyła się parada sprzętu i pojazdów wojskowych. Dla dzieci przygotowano mini poligon.
Bytomski Klub Samorządowy.	Wolność. Kocham i rozumiem. Z okazji 30 rocznicy pierwszych wolnych wyborów parlamentarnych w Polsce zorganizowano uroczystości, m.in.: Koncert w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark i Bieg Wolności w Parku Miejskim im. J.Kachla.
Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych / Fundacja EC Generator	Industriada 2019 – Święto Szlaku Zabytków Techniki. W ramach projektu udostępniono 12 bezpłatnych pociągów, z których skorzystało ok. 2 400 osób. Zwiedzających cały obiekt było ok. 4 000 osób. Zorganizowano wystawę taboru kolejowego, plener fotograficzny, warsztaty plastyczne dla dzieci oraz grę terenową zaproponowano przejażdżki drezyną.
Fundacja Śląskie Obrazy Galeria „Stalowe Anioły”	XX Festiwal Sztuki Wysokiej. Festiwal to inicjatywa otwarta dla twórców wszystkich dyscyplin sztuk plastycznych, teatralnych i muzyków. Wydarzenie dla profesjonalistów, przyszłych twórców oraz dzieci. W spotkaniach artystycznych bierze udział około 300 osób.

Liga Kobiet Nieobojętnych we współpracy z BCK	5. Jubileuszowy Festiwal „Muzyka Narodów”. Letni plenerowy festiwal muzyczny z niedzielnymi koncertami, w każdą niedzielę lipca i sierpnia. Łącznie zaprezentowano 8 koncertów. Publiczności, która w łącznej liczbie około 7 tysięcy zaprezentowano szeroki wachlarz repertuaru muzycznego z zakresu kultury wysokiej.
Bytomskie Centrum Kultury	Dni Bytomia 2019 – dwudniowa największa plenerowa impreza kulturalna w 2019 r. z udziałem gwiazd krajowej sceny muzycznej.
Fundacja Forum Nowych Możliwości	5. Bytom Film Festival – Festiwal Popularyzatorów Filmowych. Wydarzenie promuje osiągnięcia kinematografii. Impreza skierowana jest zarówno do profesjonalistów jak i amatorów branży filmowej. Odbyło się 21 wydarzeń, w których udział wzięło około 2500 osób.
Bytomski Klub Pojazdów Zabytkowych	XVI Parada Pojazdów Zabytkowych – Bytom 2019. Prezentacja dawnych samochodów.
Parafia Rzymsko – Katolicka Chrystusa Króla	Organizacja dożynek 2019. Coroczne święto plonów połączone z obrzędami dziękczynnymi za ukończenie żniw i prac polowych. Finałem obrzędów były koncerty muzyczne oraz szereg gier i zabaw dla dzieci i dorosłych.
Bytomskie Centrum Kultury	11. Międzygalaktyczny Złot Superbohaterów, czyli Festiwal Dziwnie Fajne
Stowarzyszenie Gorczycki.pl	Koncert gwiazd w ramach 14. Międzynarodowego Festiwalu im. G.G. Gorczyckiego. W ramach przedsięwzięcia w Bytomiu odbyły się 3 koncerty. W Bytomiu z oferty skorzystało ok. 1 400 osób.
Towarzystwo Miłośników Bytomia	Bytomskie Koncerty Organowe. Projekt, który propaguje muzykę organową poprzez urozmaicony stylistycznie i historycznie repertuar. Odbyły się 3 koncerty (w Kościele pw. Świętej Trójcy i w kościele pw. Św. Barbary). Koncertów wysłuchało około 500 osób.
Parafia Rzymsko-Katolicka Św. Jacka	XIV Festiwal Ad Dei Gloriam. W ramach festiwalu odbyło się 10 koncertów muzyki klasycznej w wykonaniu zarówno muzyków instrumentalistów jak i śpiewaków.
Towarzystwo Miłośników Lwowa	Bytom i Kresy. Od przeszłości do współczesności. W każdy czwartek odbywały się spotkania oraz wykłady poświęcone Kresowiakom, ich życiu i twórczości oraz tradycjom. Spotkania prowadzone są przez naukowców jak i mieszkańców Bytomia, którzy przybyli do naszego miasta ze wschodnich rubieży.
Parafia Św. Krzyża	X Miechowski Festiwal – Muzyka w starych kościołach Miechowic – Pamięci ks. Norberta Bończyka i Matki Ewy. W ramach festiwalu zorganizowano 6 koncertów.
Stowarzyszenie JARMARK KULTURY	Ajnfart – wjazd do kultury. Dzięki dotacji i sponsorom odnowiono przestrzeń bramy, w której wymalowany został mural ukazujący wejście oraz wnętrza hotelu Lomnitz, który w okresie Powstań Śląskich pełnił rolę Komisariatu Plebiscytowego, a także panoramę dawnego Rynku.
Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków I LO Bytom SMOLENIACY	XXII Ogólnopolski Konkurs Poetycki Młodych – Nadchodzące Pokolenie.
Stowarzyszeniem Na Rzecz Zabytków Fortyfikacji – PRO FORTALICIUM	Nagranie lektorskie w języku niemieckim i angielskim na potrzeby schronu w Bytomiu Miechowicach. Nagranie podniosło atrakcyjność turystyczną jednej z najnowszych atrakcji Bytomia.

Wśród kilkuset imprez i spotkań kulturalno-rekreacyjnych w 2019 r. największą były zorganizowane w dniach 22-23 czerwca 2019 r. Dni Bytomia. Partnerem Gminy Bytom w zorganizowaniu tej impre-

zy była Węgłokoks Kraj Sp. z o.o. Szacowana liczba odbiorców wyniosła około 55 tysięcy osób (w samej strefie imprezy masowej przebywało ok. 4 400 osób pierwszego dnia i 3 800 drugiego dnia imprezy).

3.7. OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Na koniec 2019 r. ogólna liczba wydanych decyzji o wpisie do rejestru zabytków obiektów z terenu miasta Bytomia wynosiła:

- 82 decyzji dotyczących obiektów z zakresu zabytków nieruchomych, tj. budynki i budowle, układy urbanistyczne, parki, stanowiska archeologiczne, cmentarze;
- 37 decyzji dotyczących zabytków ruchomych.

W 2019 r. do rejestru zabytków nieruchomych wpi-

sano następujące obiekty z terenu miasta Bytomia:

- kościół parafialny pw. św. Jana Nepomucena ul. św. Cyryla i Metodego (decyzja numer A/534/2019 z dnia 13.08.2019 r.),
- kamienica wraz z terenem posesji ul. Orłąt Lwowskich 8a/Mickiewicza 13 (decyzja numer A/512/2019 z dnia 13.02.2019 r.),
- cmentarz żydowski tzw. „stary” ul. Piastów Bytomskich, ul. Józefczaka, ul. Katowicka, pl. Kościuszki (decyzja numer A/554/2019 z dnia 16.09.2019 r.).

Tabela 23: Obiekty wpisane do rejestru zabytków

Lata	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ilość obiektów nieruchomych	69	72	73	76	79	82
Ilość obiektów ruchomych	38	38	38	38	37*	37

* Na podstawie wykazu obiektów wpisanych do rejestru zabytków ruchomych, przekazanych przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach w dniu 23.04.2019 r. liczba obiektów ujętych w rejestrze zabytków ruchomych uległa zmniejszeniu, gdyż zabytki zostały przekazane do instytucji muzealnej. Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Infografika 19: Obiekty sakralne znajdujące się na terenie Bytomia

22 kościoły parafialne,
w tym 10 wpisanych
do rejestru zabytków
kaplica sióstr Boromeuszek
przy ul. Krakowskiej 30

20 cmentarzy
2 cmentarze żydowskie,
2 cmentarze ewangelickie,
1 cmentarz komunalny,
15 cmentarzy parafialnych

Spośród powyższych cmentarzy, cztery wpisane są do rejestru zabytków, w tym najsłynniejsza, najstarsza i największa bytomska nekropolia - cmentarz Mater Dolorosa.

W 2019 r. podjęto uchwałę Nr XI/123/19 z dnia 15 kwietnia 2019 r. Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie

udzielenia dotacji celowej rzymskokatolickiej parafii pod wezwaniem św. Trójcy. Ponadto Rada Miejska w Bytomiu przyznała dotację celową rzymskokatolickiej parafii pod wezwaniem św. Trójcy w Bytomiu przy ul. Kwietniewskiego 1, z przeznaczeniem na remont części zachodniej muru ogrodzeniowego wokół kościoła.

Bytom, zabytkowe gmachy IV LO i Opery Śląskiej| fot. Skeye.pl

3.8 SPORT I REKREACJA

Najistotniejszą działalność sportową w mieście prowadzi Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu. OSiR Bytom, realizując misję wspierania sportu młodzieżowego, w roku 2019 współpracował w ramach Miejskiego Ośrodka Sportu Młodzieżowego z 28 sekcjami sportowymi, reprezentującymi 17 różnych dyscyplin (piłka nożna, koszykówka, siatkówka, hokej, tenis ziemny, tenis stołowy, judo, rugby, boks, szachy, MMA, lekkoatletyka, łucznictwo, narty wodne, piłka wodna, szermierka, pływanie).

Łączna liczba dzieci trenujących w sekcjach wyniosła ponad 3 250 osób.

W ramach swych działań OSiR partycypuje w kosztach działalności sekcji tj. wynagrodzenia dla kadry szkoleniowej, transporcie drużyn za zawody i imprezy, organizacji imprez sportowych, opłatach ekwiwalentów sędziowskich, ubezpieczeń zawodników, opłat licencyjnych czy wynajmie obiektów treningowych.

Członkowie sekcji wspieranych przez MOSM w roku 2019 odnosili wiele sukcesów na arenach krajowych i międzynarodowych. Kilka, spośród nich plasuje się na wysokich miejscach w rankingu sportu młodzieżowego za ubiegły rok (Czarni Bytom, Górnik Bytom, TMH Polonia Bytom, WTS Polonia Bytom).

W roku 2019 Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu zaangażowany był w organizację lub bezpośrednio współorganizował kilkadziesiąt imprez o charakterze rekreacyjno – sportowym m.in.: 11. PKO Bytomski Półmaraton, Bytomski Cross Wiosenny 2019, Bieg Konstytucji 3 Maja, XIV Międzynarodowy Memoriał im. Leszka Błazyńskiego, V Przełajowy Bieg im. Marka Sienieckiego.

Stowarzyszenia kultury fizycznej oraz kluby sportowe w Bytomiu

Podmioty prowadzące działalność sportową w 2019:

- Stowarzyszenia kultury fizycznej – 51;
- Uczniowskie kluby sportowe – 27;
- Kluby sportowe działające w formie stowarzyszeń, których statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej – 29.

Wybrane informacje na temat współpracy z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność o charakterze sportowym

Współpraca z organizacjami – klubami i stowarzyszeniami sportowymi w Wydziale Kultury i Sportu Urzę-

du Miejskiego w Bytomiu dotyczyła realizacji zadań publicznych (konkurs ofert) z zakresu kultury fizycznej oraz rozwoju sportu kwalifikowanego, a także tzw. małych grantów.

Na podstawie ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie dotacje z kultury fizycznej otrzymało 20 podmiotów na łączną kwotę 106 599,74 zł. W ramach ustawy o sporcie (Dz. U. z 2018 poz. 1263 z późn. zm.) oraz na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr XVII/242/13 w sprawie określenia warunków i trybu postępowania w sprawach o udzielenie dotacji klubom sportowym w zakresie rozwoju sportu w Gminie Bytom z późn. zm. przyznano bytomskim klubom sportowym 19 dotacji celowych w kwocie 288 200 zł.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w ramach art.19 a – tzw. mały grant w dziedzinie kultury fizycznej dofinansowano 7 podmiotów na łączną kwotę 22 037,87 zł.

Najważniejsze cykliczne imprezy sportowo-rekreacyjne zorganizowane w 2019 roku wsparte przez Gminę Bytom to: XXII Międzynarodowy Turniej Juniorów Młodszych o Puchar Niepodległości, VII Memoriał Jacka Widawskiego, czyli Międzynarodowy Turniej Juniorów o Puchar Śląska, 11 edycja Międzynarodowego Pucharu Województwa Śląskiego w karate tradycyjnym "Silesia Cup", International Judo League, VI Memoriał im. Józefa Wiśniewskiego, Otwarty Puchar Polski Juniorów i Juniorek Młodszych oraz Międzynarodowy Turniej Szermierczy.

Nagroda Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia”

Nagrodę Prezydenta Bytomia w dziedzinie sportu „Sportowy Laur Bytomia” za wyniki w 2019 roku otrzymali: w kategorii „Sportowiec senior” - Michał Sowa, zawodnik MUKS przy ZOSS Bytom, w kategorii „Sportsmenka senior” - Karolina Późniewska, zawodniczka drużyny kobiet TMH „Polonia” Bytom, w kategorii „Sportowiec/sportsmenka junior” - Wojciech Marek, zawodnik KS „Górnik” Bytom, w kategorii „Drużyna” - seniorska drużyna kobiet GKS „Czarni” Bytom, w kategorii „Trener/działacz sportowy” - Krzysztofa Kotuła, trener MKS MOSM Bytom, w kategorii „Dorobek sportowy/Całokształt kariery” - Grażyna Wojciechowska oraz Paweł Zagrodnik.

Wyróżnienia (w postaci dyplomów)-Joanna Koch-Kubas (prezes Miechowskiej Spółdzielni. Mieszkanio-wej), Brunon Foitzik – prezes firmy Vocare, mł. ASP. Paweł Mrózek (KM PSP Bytom) oraz Wioleta Zarzecka (BKS LOK Bytom), Maciej Burzyński oraz Bartosz Stan-kiewicz (obaj zawodnicy KS „Feniks” Olimpiady Spe-cjalne).

Stypendia sportowe

Zgodnie z uchwałą nr XI/147/13 Rady Miejskiej w Byto-miu w sprawie szczegółowych zasad, trybu przyzna-wania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości sty-pendiów sportowych ogłoszono dwa nabory. Wpłynę-ło łącznie 235 wniosków o stypendia i tyle też wyda-no decyzji. Podpisano 206 umów, na podstawie, któ-rych wypłacono stypendia sportowe 206 zawodni-kom w łącznej kwocie 298 107,93 zł.

Budowa lodowiska przy ul. Pułaskiego 71.

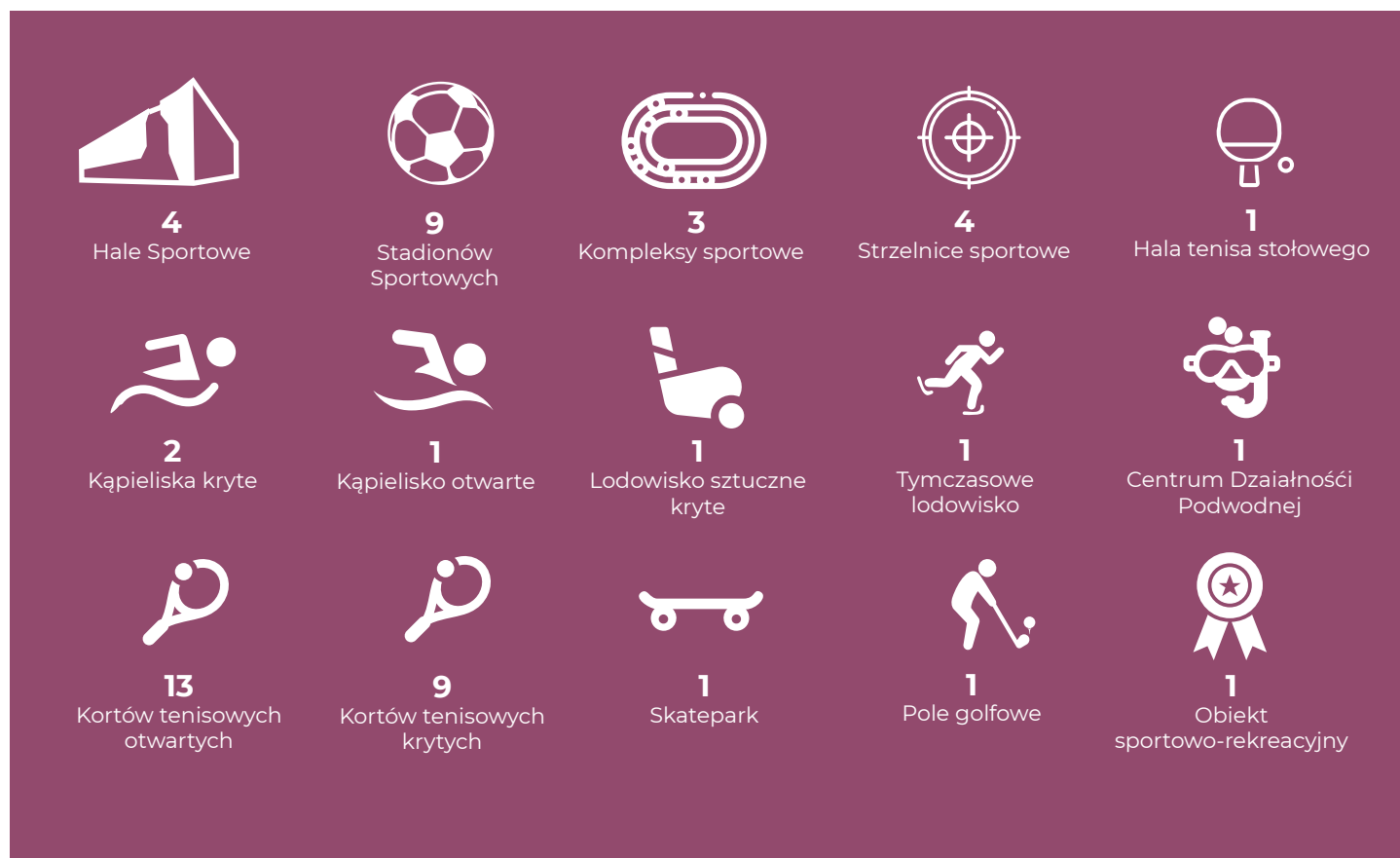
W 2019 r. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bytomiu przy wykorzystaniu pozyskanych przez władze miejskie środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (15 mln złotych) rozpoczął realizację inwestycji budowy nowoczesnej hali lodowiskowej w Bytomiu przy ul. Pułaskiego. Infrastruktura przyszłej hali zostanie do-stosowana do europejskich standardów – będzie speł-niała wymogi obiektów najwyższych klas rozgrywko-wych Polskiego Związku Hokeja na Lodzie. W Byto-miu będą mogły odbywać się także turnieje z udziałem reprezentacji Polski. Hokeistki oraz hokeiści sko-rzystają z rozbudowanego zaplecza szatniowego wraz ze strefą odnowy biologicznej i siłownią. Mecze z wy-godnych trybun będzie mogło oglądać 1,5 tys. widzów. Przy lodowisku powstanie także strefa gastronomicz-na i dostosowana do potrzeb obiektu – baza nocle-gowa. Powstaną też nowe parkingi, dojazdy i dojścia, a obiekt w pełni będzie dostosowany do wymogów przeciwpożarowych.

Nowoczesny, funkcjonalny i zarazem ekonomiczny obiekt zapewni poczucie komfortu hokeistom, hoke-istkom, amatorom łyżwiarstwa, a także i samym kibi-com. Dzięki sprawnej organizacji przetargu oraz przy-chylnym warunkom atmosferycznym w 2019 r. uda-ło się przeprowadzić najważniejsze prace związane z rozbiórką starego obiektu, a także budową elemen-tów konstrukcyjnych hali opartych na technologii żel-betowej monolitycznej i drewnianych dźwigarach.

Sukces we Współzawodnictwie Sportowym Dzieci i Młodzieży

Bytom w 2019 r. awansował na wysokie, 20 miejsce (na 881 gmin sklasyfikowanych) w krajowym zesta-wieniu Współzawodnictwa Sportowego Dzieci i Mło-dzieży prowadzonego przez Ministerstwo Sportu i Tu-rystyki. Oznacza to kolejne poprawienie pozycji Gminy Bytom (pozycja 21 w 2018 r.) w tym prestiżowym ran-kingu. W rankingu za 2019 r. Gmina Bytom zdobyła 1206,13 punktów.

Infografika 20: Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych

3.9 BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Działania Komendy Miejskiej Policji

W 2019 roku na terenie miasta odnotowano 6 887 przestępstw, tj. o 447 więcej niż w analogicznym okresie 2018 roku, z tego 2 658 stanowiły przestępstwa gospodarcze. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw kształtował się na poziomie 88,9%.

Infografika 21: Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2019 r.

Przestępstwa kryminalne 3451
(Porównanie do roku 2018 -339)
Wykrywalność (76,8%)

Przestępstwa Gospodarcze 2658
(Porównanie do roku 2018 +318)
Wykrywalność (97,3%)

Ogółem 6887
(Porównanie do roku 2018 +447)
Wykrywalność (85,3%)

Źródło: Dane KMP w Bytomiu

Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego nałożyli łącznie 10 177 mandatów karnych, z tego 7 141 za przekroczenie dozwolonej prędkości oraz 504 za wykroczenia popełniane przez kierujących wobec pieszych.

W 2019 r. na terenie miasta odnotowano 1 709 zdarzeń drogowych, w tym 1 630 kolizji i 79 wypadków, w wyniku których 91 osób zostało rannych, a 4 osoby poniosły śmierć.

W 2019 roku policjanci pionu prewencji ujawnili ogółem 34 675 wykroczeń, z tego 11 680 szczególnie uciążliwych. Ukarali mandatami karnymi 17 520 sprawców wykroczeń i do Sądu Rejonowego w Bytomiu skierowali 1 825 wniosków o ukaranie.

Funkcjonariusze zajmujący się przestępczością nieletnich w 2019 roku ujawnili dokonanie przez nieletnich 218 czynów karalnych wyczerpujących znamiona przestępstwa.

W 2019 roku kontynuowano współpracę z MOPR w zakresie wykonywania zadań przez tzw. „przyjazne patrole” funkcjonujące w ramach partnerskiego projektu pn. „PRAWO OCHRONNYM PARASOLEM DZIECKA”.

W 2019 roku policja zabezpieczała 23 mecze piłkarskie drużyny Polonia Bytom oraz 1 mecz hokeja na lodzie. Ponadto zabezpieczała 71 imprez kulturalno-rozrywkowych i 6 zgromadzeń publicznych

Infografika 22: Ilość odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie miasta

Wypadki 79
(Porównanie do roku 2018 -100)

Zabici 4
(Porównanie do roku 2018 -5)

Ranni 91
(Porównanie do roku 2018 -120)

Kolizje 1630
(Porównanie do roku 2018 +1474)

Źródło: Dane KMP w Bytomiu

Działania Straży Pożarnej

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej od stycznia do grudnia 2019 r. odnotowała 835 pożarów, 1944 miejscowych zagrożeń oraz 275 fałszywych alarmów.

W 2019 roku w celu propagowania zasad właściwego zachowania w sytuacji zagrożenia Komenda Miejska PSP organizowała i prowadziła pokazy, pogadanki i uczestniczyła w różnego rodzaju festynach. W sumie strażacy 167 razy uczestniczyli w tego rodzaju inicjatywach.

W ramach kampanii „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa” strażacy przekazywali mieszkańcom czujki tlenku węgla.

W 2019 roku strażacy uczestniczyli 35 razy w orga-

nizacji praktycznych ewakuacji placówek oświatowych oraz obiektach użyteczności publicznej.

Strażacy przeprowadzili XL Turniej Wiedzy Pożarniczej dla uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjum, a także konkurs plastyczny o tematyce przeciwpożarowej dla dzieci przedszkolnych. W ramach „Bytomskiej Akademii Bezpieczeństwa” przy WORD Bytom strażacy prowadzili zajęcia dla dzieci dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa pożarowego oraz pierwszej pomocy.

Tabela 24: Liczba zdarzeń w Bytomiu oraz ich przyczyny

Lp.	Rodzaj zdarzenia oraz jego przyczyna	2019 r.
	Liczba zdarzeń ogółem, w tym:	3054
1.	Pożary, w tym:	835
	- nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym	194
	- wady urządzeń instalacji elektrycznej (bez urządzeń ogrzewczych)	22
	- uszkodzenia sieci i instalacji przesyłowych	24
	- podpalenia (umyślne), w tym akty terroru	487
	- inne przyczyny	108
2.	Miejscowe zagrożenie, w tym:	1944
	- huragany, silne wiatry	304
	- gwałtowne opady atmosferyczne	65
	- nieprawidłowa eksploatacja konstrukcji budowlanych, budynków	34
	- niezachowanie zasad bezpieczeństwa ruchu środków transportu	158
	- nietypowe zachowania zwierząt	267
	- inne przyczyny	1116
3.	Alarmy fałszywe	275

Źródło: Dane Komendy Miejskiej PSP w Bytomiu

Działania Straży Miejskiej

Infografika 23: Działania Straży Miejskiej

W 2019 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Bytomiu przeprowadzili

192 694 kontroli, ujawniając **9 010 uchybień**. Udzielono **4 341**

pouczeń, nałożono **6 675 mandatów karne** na łączną kwotę **755 640 zł** oraz

skierowano **407 wniosków o ukaranie**

do sądu. Liczba załóżonych **urządzeń blokujących koła wyniosła 2 858**.

Ponadto przyjęto **8 619 skarg mieszkańców miasta**.

W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. Straż Miejska przekazała Policji 23 sprawy noszące znamiona przestępstw, jak również ujęła i przekazała Policji 16 osób.

Straż Miejska uczestniczyła także w wielu akcjach i programach na terenie miasta, np.:

„Bezpieczne Ferie 2019”;

„Akcja „Bezpieczne Wakacje”;

„Straż Miejska przedszkolakom”.

We współpracy z Policją uczestniczyła w akcjach:

„Znicz”;

„Bezpieczna Droga do Szkoły”;

„Bezpieczne Wakacje”;

„XI Bytomski Półmaraton”;

76 „Tour de Pologne”;

zabezpieczenie imprez w muszli koncertowej i na terenie Parku Miejskiego im. F. Kachlę;

„Bądź świadomy i odpowiedzialny”.

Działania Wydziału Zarządzania Kryzysowego

W zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego:

- opracowywanie projektów porozumień i umów zawieranych przez Prezydenta Miasta z różnymi instytucjami w zakresie utrzymania bezpieczeństwa i porządku oraz sprawowanie nadzoru nad ich wykonaniem;

- koordynowanie bieżącej współpracy Policji i Straży Miejskiej, zgodnie z porozumieniem zawartym pomiędzy Prezydentem Miasta a Komendantem Miejskim Policji;
- realizacja i koordynacja zadań wynikających z Miejskiego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2018-2020,
- koordynowanie zadań wynikających z Rządowego Programu Ograniczenia Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej”;
- obsługa i uczestnictwo w posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku (5 posiedzeń);
- uczestnictwo w posiedzeniach Komisji Prawa i Porządku Publicznego Rady Miejskiej (7 posiedzeń);
- uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu ds. Organizacji i Koordynacji Służby Zewnętrznej KMP w Bytomiu (10 posiedzeń);
- przewodnictwo i obsługa posiedzeń Zespołu Doradczego ds. Imprez Masowych (2 posiedzenia);
- prowadzenie postępowania w zakresie zgromadzeń publicznych (32 zgromadzenia);
- prowadzenie postępowań odwoławczych dot. nałożenia kar porządkowych przez Straż Miejską, (8 postępowań);
- sporządzano na bieżąco wystąpienia do różnych instytucji w sprawach związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym (78 wystąpień);
- udzielano odpowiedzi na wnioski i skargi składane przez mieszkańców oraz interpelacje radnych Rady Miejskiej (11 odpowiedzi na interpelacje radnych);
- podejmowano bieżące interwencje na składane osobiście lub telefonicznie zgłoszenia przez mieszkańców w sprawach utrzymania bezpieczeństwa i porządku (32 interwencje).

W zakresie spraw obronnych:

- sporządzono plan szkolenia obronnego Urzędu Miejskiego na 2019 r.;
- opracowano plan przygotowań podmiotów leczniczych i jednostek samorządu terytorialnego na potrzeby obronne państwa,
- przeprowadzono n/w szkolenia pracowników Urzędu Miejskiego z zakresu:
- zapoznania z aktami prawnymi, dokumentacją i zadaniami obronnymi realizowanymi przez urząd, funkcjonowania Punktu Kontaktowego HNS Prezydenta Bytomia,
- funkcjonowania i uruchamiania Stałego Dyżuru Prezydenta Bytomia,

- rozwijania i funkcjonowania Zastępczych Miejsc Szpitalnych.
- przeprowadzono treningi systemu stałych dyżurów;
- przygotowano plan realizacji zadań obronnych z zakresu przygotowań obronnych państwa w mieście Bytom w 2019 r.;
- sporządzono plan kontroli problemowych zadań obronnych na 2020 r.;
- przeprowadzono kontrolę znajomości zadań obronnych w jednostkach podległych i nadzorowanych przez Prezydenta Bytomia oraz w komórkach organizacyjnych Urzędu Miejskiego w: Wydziale Geodezji, Wydziale Kultury i Sportu, Wydziale Komunikacji Medialnej i Promocji, Zakładzie Budynków Miejskich Sp. z o.o.
- sporządzono Ankietę do Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Województwa Śląskiego za miniony rok.

W zakresie zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej:

- wprowadzono nowy Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Bytomia;
- zaktualizowano Plan Obrony Cywilnej Miasta Bytomia;
- zaktualizowano Plan ewakuacji (przyjęcia) III stopnia dla miasta Bytomia;
- zmodernizowano system wykrywania i alarmowania miasta (m.in. zdemontowano 2 punkty alarmowania, jeden - zmieniono lokalizację i naprawiono 5 punktów alarmowych);
- przeprowadzono posiedzenia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, na których omawiano m.in. tematy związane z:
- realizacją zadań w związku z wprowadzeniem przez Prezesa Rady Ministrów pierwszego stopnia alarmowego ALFA i ALFA CRP oraz BRAVO i BRAVO CRP;
- katastrofą budowlaną powstałą w wyniku wybuchu gazu przy ul. Katowickiej 37;
- narastającym procederem nielegalnego przywozu i składowania odpadów niewiadomego pochodzenia;
- możliwością wystąpienia zagrożenia dla miasta ze względu na wysoki poziom wód gruntowych.

Działania Komisji Bezpieczeństwa i Porządku

Na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym tj: Dz. U. z 2019 r. poz. 511, 1571 Prezydent Miasta Bytomia powołał Komisję Bezpieczeństwa i Porządku zarządzeniem nr 372 z dnia 1 sierpnia 2019 r.

W 2019 r. odbyło się 5 posiedzeń plenarnych Komisji Bezpieczeństwa i Porządku, podczas których omawiane były zagadnienia ujęte w zaakceptowanym przez wszystkich członków komisji harmonogramie posiedzeń na 2019 r.

W ciągu roku 2019 skład komisji ulegał zmianom wynikającym ze zmian kadrowo organizacyjnych w poszczególnych instytucjach, których przedstawiciele byli powoływani do prac komisji w ciągu całego 2019 roku. Podczas każdego posiedzenia komisji przedstawiciele poszczególnych służb, inspekcji i straży przekazywali aktualne informacje o stanie

bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz występujących zagrożeniach na terenie naszego miasta.

Ponadto na kolejnych posiedzeniach Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w 2019 r. poruszane były bieżące problemy związane ze stanem bezpieczeństwa i porządku publicznego. Zgłaszane wnioski i uwagi członków komisji były przez Prezydenta Miasta lub za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Zarządzania Kryzysowego przekazywane do realizacji właściwym służbom i inspekcjom oraz podległym komórkom i jednostkom organizacyjnym.

Bytom, Śródmieście | fot. Skeye.pl

3.10 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

W ewidencji Urzędu Miejskiego w Bytomiu na koniec 2019 roku figurowały 403 organizacje pozarządowe. Zarejestrowano 17 nowych podmiotów.

Tabela 25: Ilość Fundacji i Stowarzyszeń w Bytomiu

Ogółem	Fundacje	Stowarzyszenia zwykłe	Stowarzyszenia rejestrowe w tym:			
			Inne	Kultury fizycznej	Kultury fizycznej- nieprowadzące działalności gospodarczej	UKS
403 zarejestrowanych	59	24	213	51	29	27
Nowe organizacje zarejestrowane w 2019 r. 17	4	6	4	2	1	0

źródło: Baza Informacji Biura Organizacji Pozarządowych

Współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi jest jednym z czynników działania na rzecz społeczności bytomskiej. Harmonijna współpraca z organizacjami pozarządowymi jest jednym z elementów efektywnego i sprawnego zarządzania miastem oraz wykorzystywania inicjatyw środowisk lokalnych. Kształtowaniem partnerskich relacji współpracy pomiędzy Urzędem, a organizacjami pozarządowymi - w celu realizacji ich zadań statutowych - zajmowało się Biuro Organizacji Pozarządowych.

Szczegółowe informacje dot. współpracy z organizacjami pozarządowymi znajdują się w corocznie przygotowywanym „Sprawozdaniu z realizacji programu współpracy miasta Bytomia z organizacjami pozarządowymi za dany rok”. Znajdują się tam m.in. dane o formach współpracy, środkach finansowych przekazywanych organizacjom, zespołach doradczych, w skład których wchodziłi przedstawiciele NGO, określony jest również tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa – art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie „Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy

za rok poprzedni”. Sprawozdania, o których mowa są również dostępne na stronie internetowej www.bytom.pl/ngo

3.10.1 Bytomska Rada Seniorów

W dzisiejszych czasach seniorzy chcąc mieć coraz większy wpływ na kształtowanie swojej przyszłości i możliwość decydowania o sprawach nurtujących ich pokolenie, nie zważając na upływający czas realizują swoje marzenia wyróżniając się konsekwencją w zmierzaniu do wytyczonego celu.

Bytomska Rada Seniorów została powołana w celu zapewnienia osobom starszym większego wpływu na sprawy dotyczące społeczności lokalnej, polepszenia współpracy pomiędzy samorządem a starszymi mieszkańcami naszego miasta, pobudzania aktywności obywatelskiej. Rada składająca się z 10 osób, reprezentuje interesy seniorów wobec Rady Miejskiej i Prezydenta Miasta Bytomia. Rada współpracuje z miastem na różnych platformach a jej działania są świadomie kierowane na potrzeby osób starszych, których rokrocznie w naszym mieście przybywa. Jako ciało kolegialne o charakterze konsultacyjnym, doradczym i inicjatywnym wspiera radę gminy w realizacji polityki senioralnej.

Członkowie Bytomskiej Rady Seniorów działają aktywnie w naszym mieście od 2015 roku biorąc czynny udział w życiu miast starając się aktywizować ich mieszkańców poprzez organizację różnego typu imprez i spotkań, wspólnych projektach

edukacyjnych, artystycznych oraz działaniach na rzecz integracji środowiska seniorów. Pomysłami i energią zarażają innych, organizują wolny czas swoim rówieśnikom, z zaangażowaniem motywują wiele starszych osób do wyjścia z domu i aktywnego spędzania czasu. Niejeden młody człowiek mógłby pozazdrościć im zapału do pracy.

Biuro Organizacji Pozarządowych opracowało projekt uchwały zmieniającej uchwałę nr XXXVI/505/14 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie powołania Bytomskiej Rady Seniorów i nadania jej statutu. Nowa uchwała została podjęta przez Radę Miejską w Bytomiu 24 maja 2019 r.

W związku z postulatami Bytomskiej Rady Seniorów dotyczącymi konieczności rozszerzenia składu z 10 do 12 osób oraz przedłużenia kadencji, a także w celu usystematyzowania polityki senioralnej w mieście Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę zmieniającą sprawę powołania i nadania jej statutu Bytomskiej Rady Seniorów. Prezydent Bytomia Zarządzeniem nr 436/19 Prezydenta Bytomia z dnia 11 września 2019 r. powołał Radę II kadencji, w skład której weszło 7 osób, które ukończyły 60. rok życia, zamieszkałych na terenie Bytomia oraz 5 osób - przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku.

Od września obsługę administracyjną Rady zapewnia Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Bytomiu.

3.10.2 Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Bytomska Rada Działalności Pożytku Publicznego powołana została zarządzeniem Prezydenta w kwietniu 2018 roku. W jej skład wchodzi przedstawiciele prezydenta, rady miejskiej i organizacji pozarządowych (stowarzyszeń, fundacji, klubów sportowych), których działalność jest bardzo zróżnicowana. Powołanie Rady było kolejnym krokiem w kierunku lepszej współpracy miasta z trzecim sektorem.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r., poz. 450) do zadań Rady należy w szczególności:

- opiniowanie projektów strategii rozwoju odpowiednio powiatów lub gmin;
- opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych,

o której mowa w art. 4 ww. uchwały, oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały, w tym programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały;

- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ww. uchwały;
- udzielanie pomocy i wyrażanie opinii w przypadku sporów między organami administracji publicznej a organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ww. uchwały;
- wyrażanie opinii w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecania tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ww. uchwały, oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych.

Kadencja Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego trwa trzy lata. Rada w 2019 r. odbyła 3 posiedzenia (z zaplanowanych 5), podczas których m.in.:

- opiniowała projekty uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery pożytku publicznego oraz programu współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- wyrażała opinię w sprawach dotyczących zadań publicznych, w tym zlecania tych zadań do realizacji przez organizacje pozarządowe oraz w sprawach rekomendowanych standardów realizacji zadań publicznych.

Ponadto członkowie Rady brali udział w posiedzeniach komisji konkursowych dotyczących realizacji zadań publicznych przez NGO.

W 2019 roku członkowie Rady współorganizowali z Biurem Organizacji Pozarządowych przedsięwzięcia:

- XV Bytomskie Dni Organizacji Pozarządowych, które odbyły się w dniach 7-8 września 2018 r. w Muszli Koncertowej Parku Miejskiego im. Franciszka Kachla. Jedną z głównych idei organizowanego święta było zapoznanie mieszkańców Bytomia z działalnością organizacji i ich promocja. Jak co roku nie zabrakło wystaw, koncertów i pokazów sportowych. Na program Dni NGO, złożyły się nie tylko występy artystyczne w wykonaniu bytomskiej młodzieży oraz seniorów, ale też rozmowy poświęcone działalności organizacji.
- XIV edycję „Bytomskiego Anioła Wolontariatu”. Uroczysta Gala odbyła się 5 grudnia 2019 r. w Bytomskim Centrum Kultury. Impreza cyklicznie

organizowana jest z okazji Międzynarodowego Dnia Wolontariusza oraz Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Dla przedstawicieli bytomskiego sektora organizacji pozarządowych, jest to szczególnie czas kiedy ich praca zostaje podsumowana i doceniona. Podczas Gali, zaplanowane zostały m.in. występy artystyczne i uroczyste wręczenie statuetki dla laureata konkursu „Bytomskiego Anioła Wolontariatu”. Statuetkę otrzymał Pan Andrzej Czerwiński – założyciel i prezes Klubu Honorowych Dawców Krwi PCK „Oskard”.

W październiku Rada Miejska w Bytomiu podjęła uchwałę zmieniającą chwałę nr XXXVI/474/17 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 30 stycznia 2017 r. w sprawie określenia trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Bytomskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego zmniejszając liczbę członków Rady z 14 do 12, zwiększając tym samym reprezentatywność organizacji pozarządowych w Radzie.

3.10.3 Bytomski Budżet Obywatelski

W 2019 ruszył Bytomski Budżet Obywatelski. Po kilku latach przerwy mieszkańcy ponownie mogli zdecydować na co przeznaczyć część miejskich pieniędzy. W ramach realizacji zadań Biuro Organizacji Pozarządowych Urzędu Miejskiego w Bytomiu opracowało i przeprowadziło procedury Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego na wyłonienie projektów do realizacji w 2020 roku.

Do Bytomskiego Budżetu Obywatelskiego 2020 łącznie zgłoszono 85 projektów, w tym 12 miękkich. Na etapie weryfikacji odrzucono 14 projektów inwestycyjnych i 3 miękkie. Pozytywnie zweryfikowano 61 projektów (8 projektów w uzgodnieniu z wykonawcami zostało zmodyfikowanych i/lub połączonych).

W październiku odbyło się głosowanie, podczas którego na 61 projektów oddano 26 965 ważnych głosów, z czego 22,5 tys. głosów oddanych w głosowaniu internetowym, a blisko 4,5 tys. – tradycyjnie, poprzez karty do głosowania. Ogłoszenie wyników nastąpiło 18 listopada 2019 r.

Do realizacji w 2020 roku skierowano następujące projekty:

1. „#BO Rozbark” – nowoczesne, bezpieczne, pełnowymiarowe, oświetlone boisko ze sztuczną nawierzchnią na stadionie GKS Rozbark przy ul. Chorzowskiej. Realizację projektu oszacowano na 3 524 070 zł.
2. „6 dla Stroszka (os. Generała Ziętka, os. Vitor, os. Stroszek)” - budowa placu zabaw pomiędzy blokami ul. Gwarków Tarnogórskich 2 i 4 – budowa 2 wybiegów dla psów – u zbiegu ulic Strzelców Bytomskich i Sikorskiego ok. 1000 m² oraz przy ul. Hlonda 103, 31-35, ścianka do graffiti 2m na 10 m długości oraz roczny zapas farby białej – od strony ul. Strzelców Bytomskich – wzdłuż ul. Sikorskiego, siłownia plenerowa na terenie SP nr 32 przy ul. Szymały 124, budowa miejsca wypoczynkowego i rekreacyjnego – przy ul. Hlonda 103, 31-35, 113-119 oraz modernizacja sprzętu rekreacyjnego i boiska – plac zabaw dla dzieci, ogrodzenie z bramą wjazdową, wiaty, stojaki na rowery, boisko – dodanie krzesełek, odnowienie bramek, mini park typu „błonie” ścieżki o strukturze naturalnej, nasadzenie drzew – 20 szt., ławki na całej przestrzeni 8 szt., kosze na śmieci, usypanie górkę celem wykorzystania w okresie zimowym. Realizację projektu oszacowano na 1 000 060 zł.
3. „Bytom miastem karate” – otwarte treningi (warsztaty), konkurs z nagrodami dla osób, które je ukończą, gry i zabawy w trakcie trwania wydarzenia, Mistrzostwa Bytomia w Karate Tradycyjnym – organizacja, seminarium z najwybitniejszym polskim karateką, zorganizowane w hali na Skarpie. Realizację projektu oszacowano na 8 500 zł.

3.10.4 Młodzieżowa Rada Miejska i Rady Dzielnic.

Młodzieżowa Rada Miejska powołana została uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu, nr XVII/222/19, z dnia 23 września 2019 r. W skład Rady weszło 19 radnych. W 2019 r. Rada obradowała w trakcie sesji w dniach 27 listopada 2019 r. oraz 18 grudnia 2019 r. i podjęła trzy uchwały.

W 2019 r. na terenie Bytomia nie działały Rady Dzielnic.

4. GOSPODARKA

4.1. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ W MIEŚCIE

Na koniec 2019 r. w systemie REGON zarejestrowanych było 13 880 podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta Bytomia, w tym ok. 10,0 tys. osób fizycznych oraz ponad 3,8 tys. osób prawnych i jednostek niemających osobowości prawnej. W stosunku do roku 2018 ilość podmiotów gospodarczych ogó-

łem zmniejszyła się o 1,3%.

O 5,3% wzrosła liczba spółek handlowych, a wśród nich znaczący wzrost odnotowano w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością, tj. o 5,4% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Zmniejszyła się liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą 3,0%.

Tabela 26: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Wg stanu na dzień 31.12. 2015 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2016 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2017 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2018 r.	Wg stanu na dzień 31.12. 2019 r.
Podmioty gospodarki narodowej, w tym:	16 734	16 686	16 669	16 379	16 156
1. Przedsiębiorcy, z tego:	14 095	14 000	13 928	13 709	13 880
a. Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, w tym m.in.:	3 474	3 555	3 587	3 347	3 833
- przedsiębiorstwa państwowe	1	0	0	0	0
- spółdzielnie	37	36	35	24	24
- spółki handlowe, w tym m.in.:	1 360	1 456	1 520	1 324	1 394
akcyjne	34	32	29	20	19
z udziałem kapitału zagranicznego	2	2	2	2	2
z ograniczoną odpowiedzialnością z udziałem kapitału zagranicznego	1 139	1 220	1 273	1 086	1 145
	104	112	122	88	96
- spółki cywilne	1 723	1 706	1 686	1 664	1 656
b. osoby fizyczne	10 621	10 446	10 341	10 362	10 047
2. Wspólnoty mieszkaniowe, organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, fundacje	2 639	2 685	2 741	2 669	2 716

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON Urzędu Statystycznego w Katowicach

Spośród 13 880 przedsiębiorców zarejestrowanych w systemie REGON 84,3% to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne.

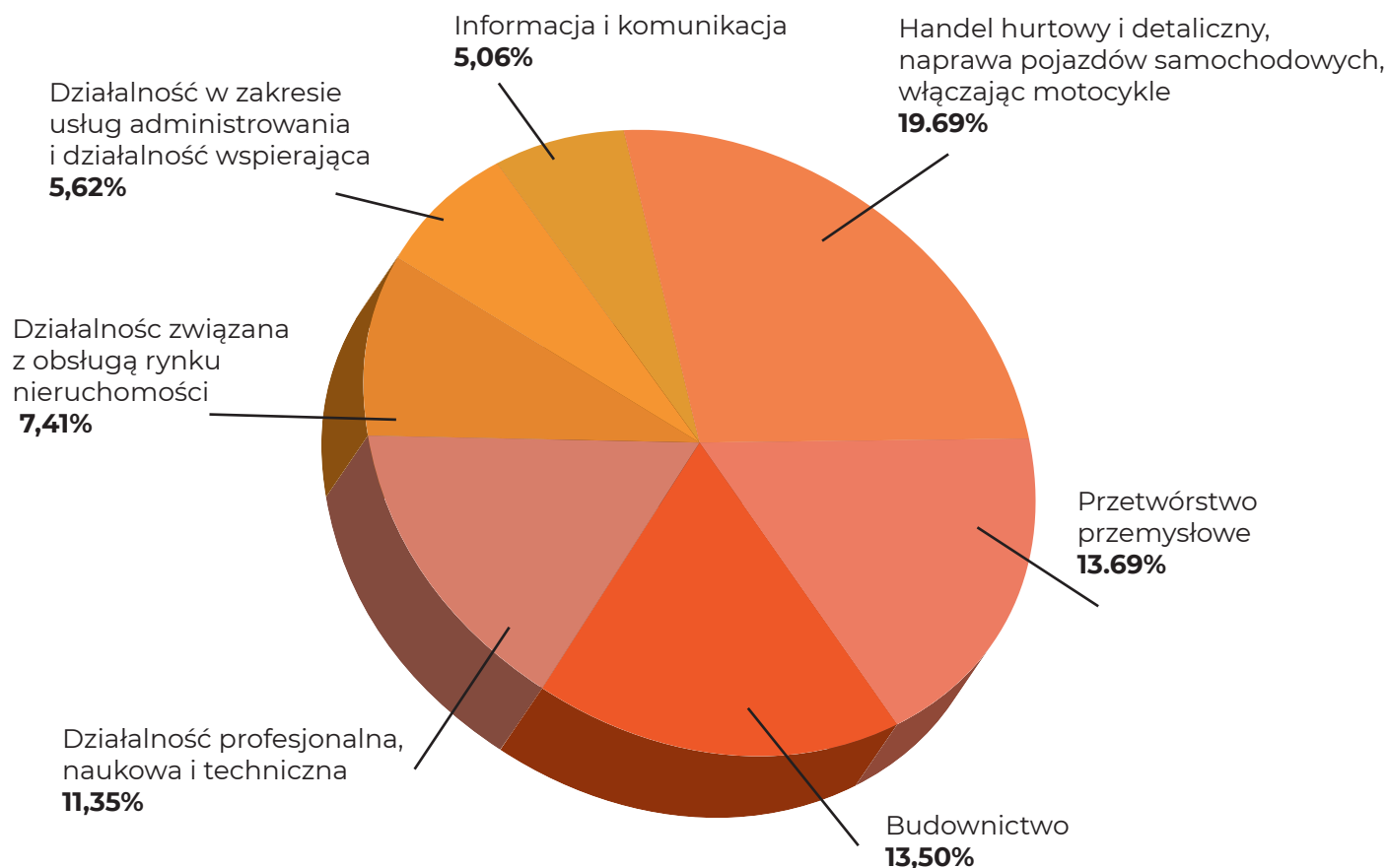
Wśród osób fizycznych najwięcej prowadziło działalność gospodarczą w sekcjach:

- handel i naprawy – 27,1%,
- budownictwo – 12,7%,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 11,2%,

- przetwórstwo przemysłowe – 8,3%,
- transport, gospodarka magazynowa – 7,6%,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 6,9%,
- pozostała działalność usługowa 5,2%.

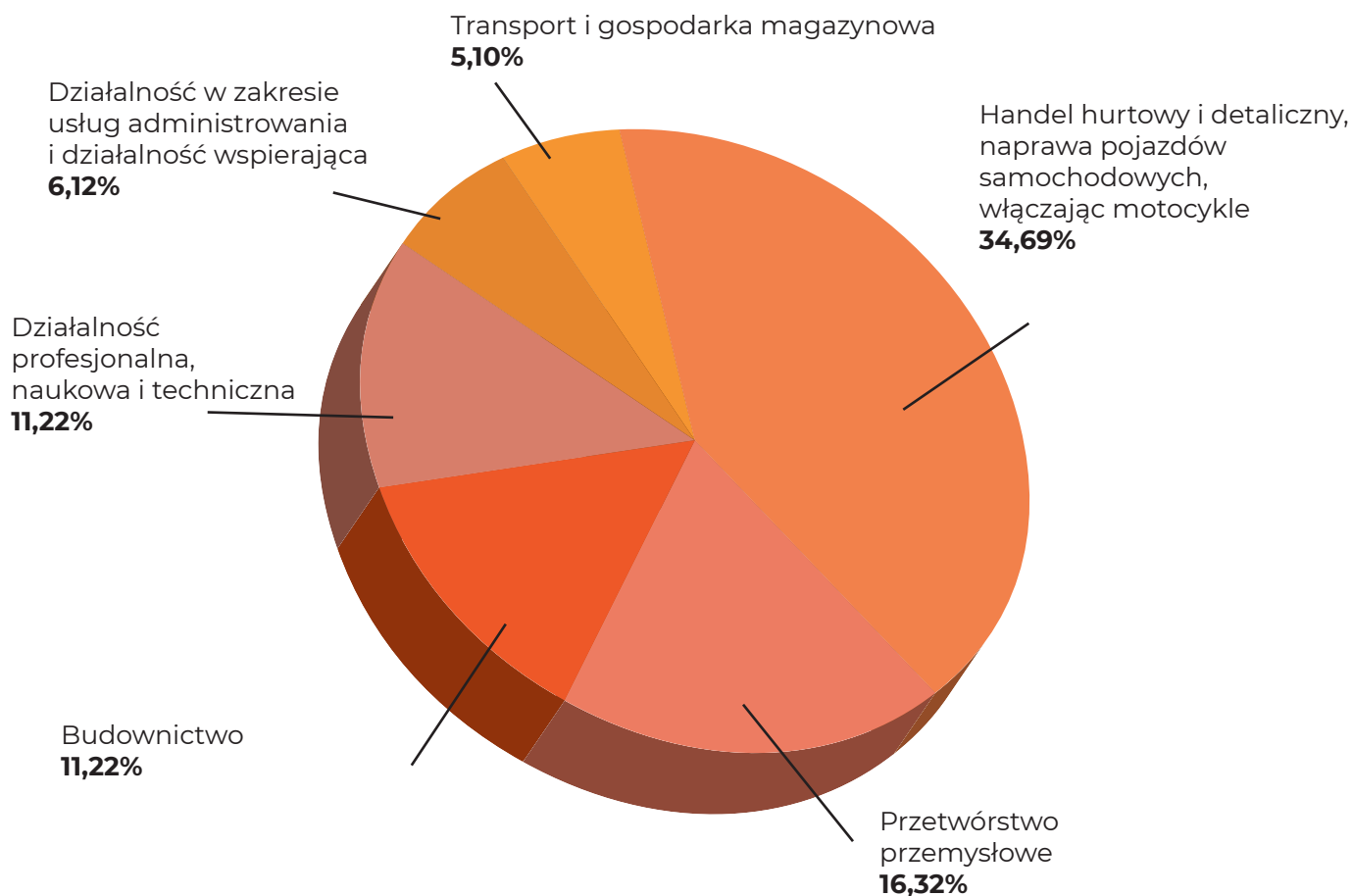
Strukturę spółek z wyłącznym kapitałem krajowym pod względem rodzaju prowadzonej działalności przedstawia wykres nr 20.

Wykres 20: Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym pod względem rodzaju prowadzonej działalności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Wykres 21: Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego pod względem rodzaju prowadzonej działalności

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

Analiza struktury podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON dokonana według liczby zatrudnienia wykazuje dominujący udział podmiotów zatrudniających do 9 osób, które na koniec 2019 r. stanowiły 93,3% ogólnej liczby zarejestrowanych pod-

miotów. Pozostaje to w bezpośrednim związku z bardzo wysokim udziałem przedsiębiorstw osób fizycznych i spółek cywilnych w ogólnej zbiorowości zarejestrowanych podmiotów.

Tabela 27: Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2019 r.

Forma prawna		A0-9	B10-49	C50-249	D250-999	E pow. 999	Brak informacji o liczbie zatrudnionych
Ogółem	13 880	12 959	588	101	8	-	224
Osoby prawne i jednostki nie posiadające osobowości prawnej, w tym m.in.:	3833	3082	421	98	8	-	224
Osoby fizyczne	10 047	9877	167	3	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z systemu REGON US Katowice

4.1.1 Otoczenia biznesu

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

W 2012 r. uchwałą numer XXVI/396/12 Rada Miejska w Bytomiu wyraziła wolę włączenia w granice Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (KSSE) prawie 18 hektarowego terenu po byłej KWK Powstańców Śląskich położonego przy ul. Hakuby. 31 maja 2014 r. teren o powierzchni 17,4 ha, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów, został włączony do Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefy Gliwickiej. 5 listopada 2015 r. miasto Bytom oddało do użytku potencjalnych inwestorów w pełni uzbrojony teren po KWK Powstańców Śląskich w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. Inwestycja kosztowała ponad 21 milionów zł. 5,5 mln zapewniło miasto, a reszta – 15,7 mln pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL na lata 2007-2013. W 2019 r. decyzję o kupnie terenu w obrębie strefy podjął kolejny Inwestor: PHU CORA - Adam Sikora, która zdecydowała się przenieść zakład produkcyjny do Bytomia gdzie kupiła

od miasta działkę o powierzchni 1,6 ha. Nowy inwestor będzie drugim przedsiębiorcą, który zainwestuje swój kapitał w Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej. PHU CORA - Adam Sikora to firma z ponad 20 letnim doświadczeniem na rynku. Zajmuje się projektowaniem, produkcją, doradztwem i dystrybucją najwyższej jakości profesjonalnych systemów oświetleniowych z przeznaczeniem do sklepów, galerii, biur, banków, hoteli oraz innych inwestycji. Główny nacisk firma kładzie na jakość, funkcjonalność, nowatorstwo oraz znakomite parametry świetlne swoich rozwiązań. Sprzedaje swoje produkty nie tylko w Polsce, ale również do ponad 30 krajów na świecie, takich jak: Australia, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Rosja, Hiszpania, Francja, Niemcy, Finlandia, Szwecja, Szwajcaria, Wielka Brytania czy Włochy. W Bytomiu Firma PHU CORA – Adam Sikora, za blisko 19 mln, wybuduje na zakupionej działce budynek o powierzchni około 6 tys. mkw, który podzielony będzie funkcyjnie na część produkcyjną, magazyn oraz biuro.

Zdjęcie 7: Wizualizacja projektu inwestycji firmy PHU Cora - Adam Sikora

Źródło: www.bytom.pl

Zdjęcie 8: Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna – ul. Hakuby

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

Wśród podmiotów, które włączyły swoje nieruchomości w granice KSSE na terenie Bytomia są również: 3S Data Center S.A., Conbelts S.A. oraz Grupa Kopex S.A.

Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej

Uchwałą Rady Miejskiej w Bytomiu nr XV/201/13 z późn. zm., z dnia 27 maja 2013 r., została powołana Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej (BSAG). Na dzień 31 grudnia 2019 r. Bytomska Strefa Aktywności Gospodarczej obejmowała 3 obszary o łącznej powierzchni 64 533 m², w tym:

- Obszar I - powierzchnia 13 078 m², położony przy ulicy Hajdy,
- Obszar II – powierzchnia 28 115 m² położony przy ulicy Hajdy,

Zdjęcie 9: BSAG – ul. Wawrzyńca Hajdy

Źródło: Urząd Miejski w Bytomiu

- Obszar III – powierzchnia 23 340 m² położony przy ulicy Łagiewnickiej i Kilara.

Wydzierżawiona powierzchnia BSAG wynosiła łącznie 41 193 m², natomiast wolna powierzchnia do wydzierżawienia - 23 340 m². W obrębie strefy działało dwóch inwestorów.

W grudniu 2019 r., na mocy uchwały nr XXII/320/19 z dnia 16.12.2019 r., z granic Obszaru I BSAG wykreślona została działka nr 923/108 o powierzchni 8 820 m², w celu przygotowania i przeprowadzenia postępowania przetargowego na jej zbycie. Ponadto został wykreślony Obszar IV BSAG o powierzchni 9 315 m², ze względu na niekorzystne warunki geotechniczne tego terenu, wykryte w trakcie badań przeprowadzonych przez jednego z potencjalnych inwestorów.

Zdjęcie 10: BSAG – ul. Wojciecha Kilara

Samorząd gospodarczy w mieście:

**BIPH - Bytomska Izba
Przemysłowo – Handlowa**

**Cech Rzemiosł Różnych
i Przedsiębiorczości w Bytomiu**

**Regionalna Izba Gospodarcza
– Delegatura w Bytomiu**

Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji

Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. (BARI) powołana została na podstawie uchwały nr XII/156/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 25 marca 2013 r. oraz na pod-

stawie Aktu Założycielskiego Spółki z dnia 20 maja 2013 r. Decyzja o rozwiązaniu przez likwidację Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji została podjęta przez bytomskich radnych uchwałą nr XIII/16/2019 z 24 maja 2019 roku. Jako przyczyny jej rozwiązania zarówno władze miasta, jak i radni miejscy wskazywali narastającą stratę, wysokie koszty funkcjonowania spółki, liczne nieprawidłowości w funkcjonowaniu spółki, ale też fakt, że spółka nie realizowała zadań, jakie na nią nałożono.

Bytomska Rada Biznesu

Bytomska Rada Biznesu została powołana przez Prezydenta Bytomia zarządzeniem nr 111 z dnia 06 marca 2013 roku z późn. zm. Działalność Rady Biznesu wygasła w 2019 r. na mocy zarządzenia nr 144/19 Prezydenta Bytomia z dnia 27 marca 2019 uchylającego zarządzenie nr 99/18 Prezydenta Bytomia w sprawie powołania Bytomskiej Rady Biznesu przy prezydencie Bytomia.

4.1.2 Oferta inwestycyjna miasta

Gmina Bytom podejmuje szereg starań celem nakłonięcia inwestorów do angażowania kapitału na terenie Bytomia. Realizowanie tego zadania jest konsekwencją polityki miasta, ukierunkowanej na pozyskanie nowych partnerów gospodarczych, jak również wspieranie istniejących w Bytomiu podmiotów. Instrumentami realizującymi tą politykę są m.in.:

- utworzenie wyspecjalizowanej komórki organizacyjnej, tj. Wydziału Strategii, Funduszy Europejskich i Obsługi Inwestora - Referat Obsługi Inwestora i Przedsiębiorcy, zajmującej się obsługi inwestorów. W 2019 r. Referat udzielił informacji 58 inwestorom poszukującym terenów pod swoje inwestycje lub przedsiębiorcom planującym poszerzenie działalności na terenie Bytomia.
- stworzenie Portalu dla Inwestora – to aplikacja znajdująca się na www.bytom.pl, która zawiera informacje o Bytomiu, aktualności gospodarcze, a także in-

formacje o przetargach na nieruchomości.

- katalog ofert inwestycyjnych – w skład którego wchodzi nieruchomości gminne przeznaczone m.in. pod działalność produkcyjną i usługową, budownictwo mieszkaniowe, budowę hoteli. W skład katalogu ofert w 2019 roku wchodziły 23 nieruchomości gruntowe i zabudowane łącznej powierzchni 101,36 ha z czego nieruchomości gruntowe zajmowały 100,56 ha, a nieruchomości zabudowane zajmowały 0,8 ha.
- Bytomska Baza Nieruchomości to wirtualny katalog terenów należących do osób fizycznych, prawnych, a także innych jednostek organizacyjnych, które posiadają nieruchomości gruntowe, hale produkcyjno-magazynowe oraz budynki biurowe zlokalizowane w granicach administracyjnych Gminy Bytom i zamierzają je sprzedawać, oddać w użytkowanie wieczyste lub wydzierżawić. W 2019 r. Bytomska Baza Nieruchomości zawierała 18 nieruchomości.
- stworzenie „Przewodnika dla inwestora” – kompendium najważniejszych informacji o mieście przydatnych inwestorom.

Oferta inwestycyjna miasta w 2019 r. była proponowana, między innymi, poprzez:

- strony internetowe zajmujące się promocją terenów inwestycyjnych tj.:
 - portal miejski www.bytom.pl,
 - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego www.invest-in-silesia.pl,
 - Polska Agencja Informacji i Handlu www.paih.gov.pl,
 - Regionalne Centrum Obsługi Inwestora www.rcoi.pl,
 - Śląskie Centrum Obsługi Inwestora www.invest.slaskie.pl;
- ścisłą współpracę z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną SA oraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego i przekazywanie oferty inwestorom za ich pośrednictwem;
- dystrybucję oferty w wersji drukowanej oraz w wersji elektronicznej bezpośrednio zainteresowanym inwestorom;
- organizację i udział w spotkaniach, konferencjach i warsztatach dedykowanych przedsiębiorcom.
- prowadzenie profilu Invest In Bytom w serwisie społecznościowym Facebook.

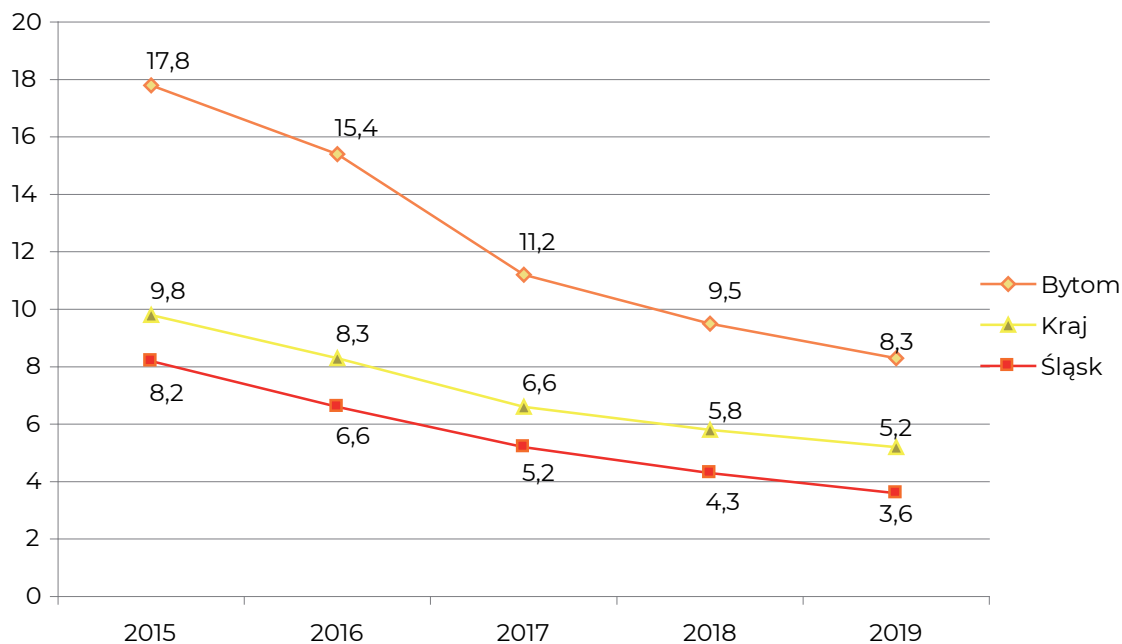
4.2. RYNEK PRACY

4.2.1 Bezrobocie

Zmiany stopy bezrobocia w Bytomiu w latach 2015-2019 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat) w od-

niesieniu do poziomu bezrobocia rejestrowanego w Województwie Śląskim i w skali kraju przedstawia poniższy wykres.

Wykres 23: Stopa bezrobocia w latach 2015-2019 (wg danych na 31.12 poszczególnych lat)

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Tabela 28: Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu

Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.					Dynamika w %
	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2019/2015
Zarejestrowani bezrobotni, w tym:	9 147	7 483	5 288	4 406	3 780	41,3
kobiety	4 991	4 259	3 160	2 603	2 201	44,1
mężczyźni	4 156	3 224	2 128	1 803	1 579	37,9
zarejestrowani po raz pierwszy	1 014	788	603	506	468	46,1
zarejestrowani po raz kolejny	8 133	6 695	4 685	3 900	3 312	40,7
uprzednio pracujący	7 587	6 265	4 498	3 809	3 255	42,9
pozostający bez pracy ponad 12 miesięcy (długotrwale bezrobotne)	5 910	4 983	3 365	2 442	1 910	32,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Liczba bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy w okresie roku zmalała w stosunku do 2015 r. o 53,9%.

Z ewidencji osób bezrobotnych wyłączonych zostało 7 663 osób, tj. o 42% mniej niż w 2015 r.

Tabela 29: Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączani z ewidencji PUP

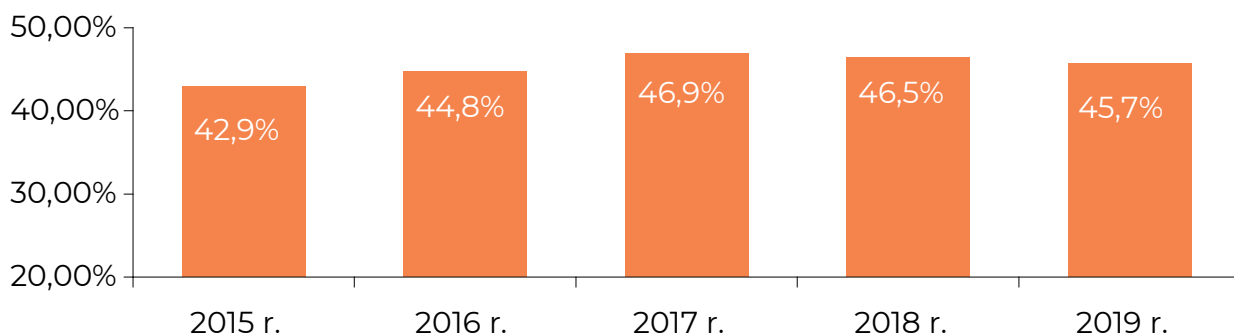
Wyszczególnienie	Razem w okresie roku:					Dynamika w %
	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2019/2015
Bezrobotni rejestrujący się, w tym:	12 083	10 427	8 997	7 732	7 015	58,0
po raz pierwszy	1 795	1 497	1 305	1 083	1 088	60,6
po raz kolejny	10 288	8 930	7 692	6 649	5 927	57,6
Bezrobotni wyłączeni z ewidencji, w tym z powodu:	13 323	12 091	11 197	8 799	7 663	57,5
podjęcia pracy	5 183	4 671	4 224	3 600	3 206	61,8
rozpoczęcia szkolenia lub stażu	2 174	1 886	1 729	1 173	893	41,0
niepotwierdzenia gotowości do pracy	3 744	2 999	2 891	2 316	1 939	51,7
z innych powodów	2 222	2 535	2 353	1 710	1 625	73,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

W 2019 r. PUP w Bytomiu odnotował informacje od 7 zakładów pracy o zamiarze dokonania zwolnień grupowych z przyczyn nie dotyczących pracowników.

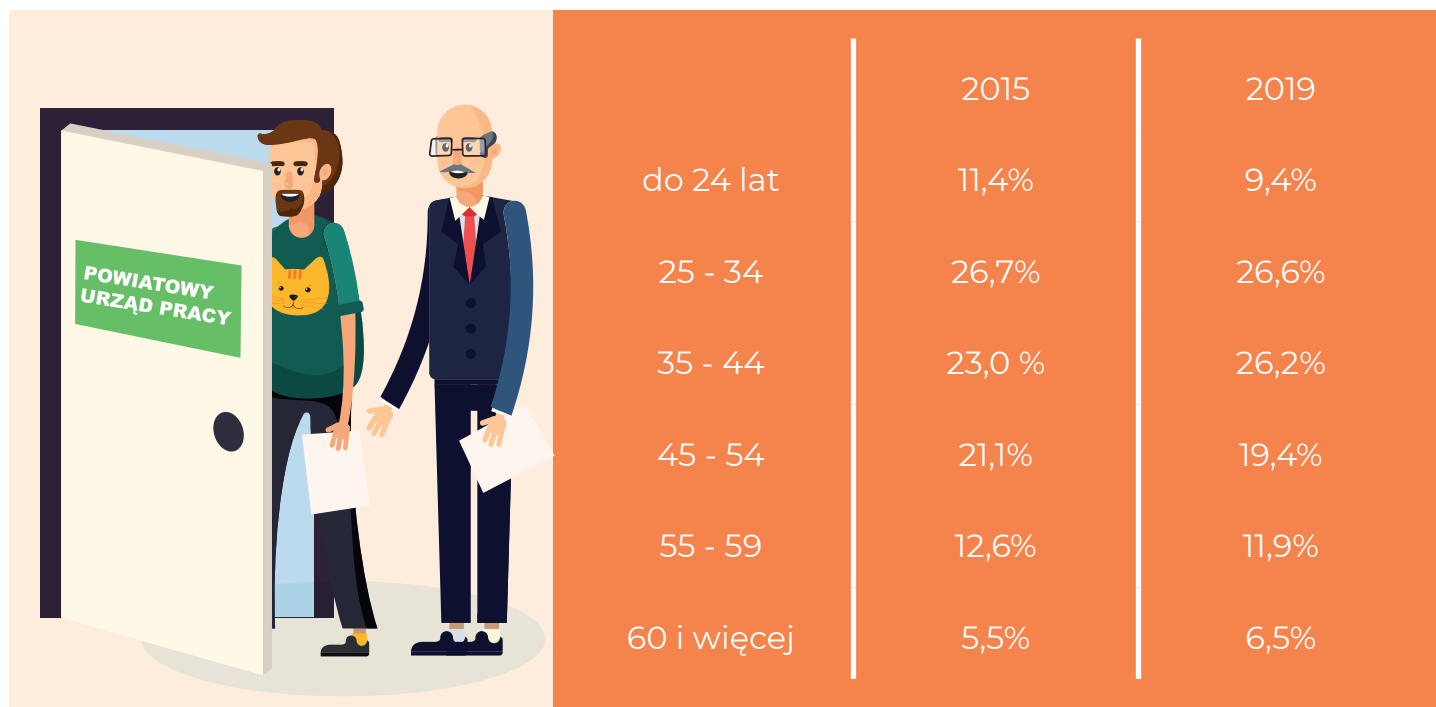
W sumie we wskazanym okresie zamierzano zwolnić 28 osób z terenu Bytomia.

Wykres 24: Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom

Infografika 24: Bezrobotni według wieku

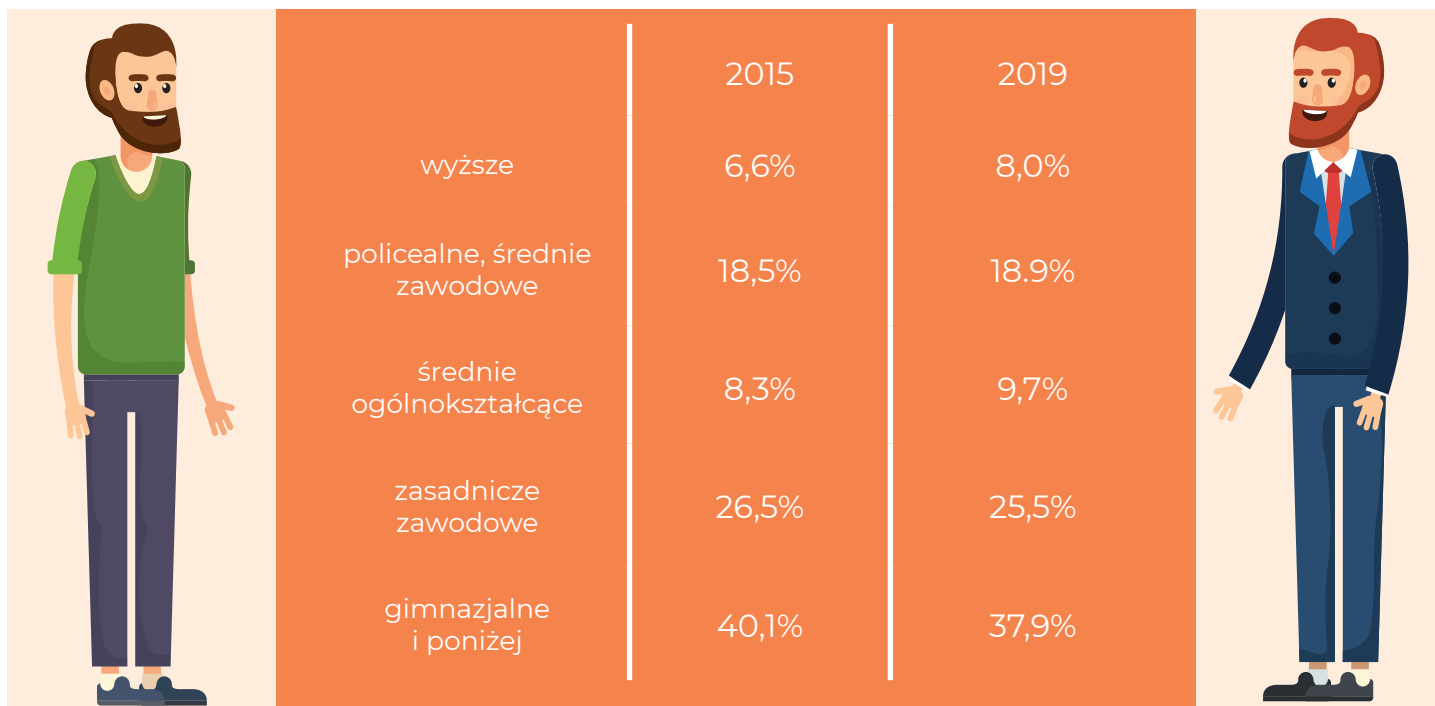

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom za IV kwartał 2019 r.

Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy, liczony jako procentowy stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo rejestrowanych bezrobotnych, będący ważnym miernikiem szans osób bezrobotnych na uzyskanie zatrudnienia, w 2019 r. wyniósł 45,7% i zmniejszył się w stosunku do 2018 r. o 0,8 punktu procentowego. W porównaniu do 2015 roku uległ on także zwiększeniu o 2,8 punktów procentowych.

Porównując rok 2015 i 2019, można zauważyć, że w strukturze bytomskich bezrobotnych w kategorii wieku najbardziej zwiększył się udział bezrobotnych w przedziale wiekowym od 35 do 44 lat - o 3,2 punktu procentowego. Największy spadek nastąpił w przedziale do 24 lat - o 2 punkty procentowe. Największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby w reprezentującej przedział wiekowy od 25 do 34 lat.

Infografika 25: Bezrobotni według wykształcenia

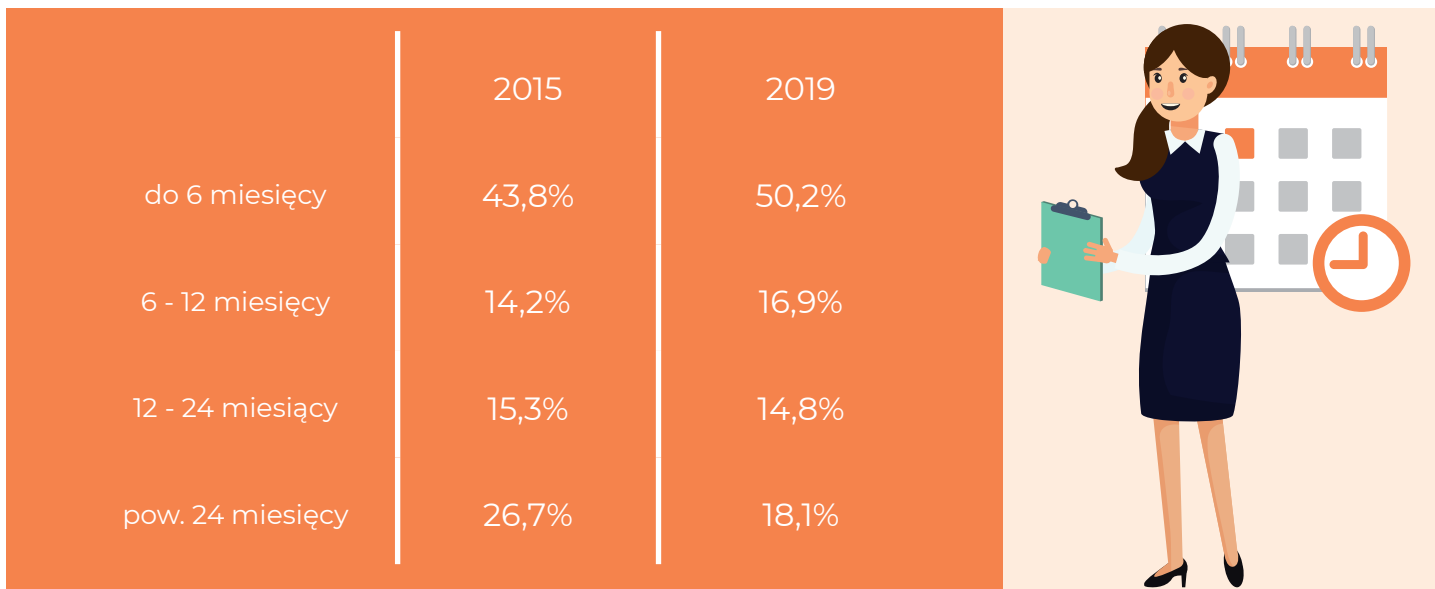

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom za IV kwartał 2019 r.

W 2019 r., podobnie jak w roku 2015, najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej. Udział tych osób w okresie 5 lat zmalał o 2,2 punktu procento-

wego. Drugą pod względem wielkości udziału grupę stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym, których udział zmalał z 26,5% w 2015 r. do 25,5 % w roku 2019.

Infografika 26: Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MRPiPS-01 z PUP Bytom za IV kwartał 2019 r.

Udział osób pozostających bez pracy do 6 miesięcy zwiększył się z 43,8% w 2015 r. do 50,2% w 2019 r. Udział osób długotrwale bezrobotnych, pozostających bez pracy powyżej 24 miesięcy zmalał z 26,7% w 2015 r. do 18,1% w roku 2019. Największą grupę bezrobotnych reprezentują osoby pozostające bez

pracy do 6 miesięcy.

W 2019 r. do PUP w Bytomiu zgłoszonych zostało 4 017 ofert pracy. Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy przedstawia Tabela 31.

Tabela 30: Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy

31.12.2019 r.		
Nazwa zawodu		Liczba ofert pracy
Lp.	Razem, w tym m.in.:	4017
1	Pomocniczy robotnik budowlany	301
2	Magazynier	299
3	Technik prac biurowych	285
4	Robotnik gospodarczy	270
5	Sprzątaczką biurową	180
6	Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	164
7	Sprzedawca	132
8	Inwentaryzator	100
9	Kontroler jakości wyrobów przemysłowych	92
10	Pomoc kuchenna	86

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w Bytomiu za 2015 r. i 2019 r.

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu realizował kilkanaście zadań mających na celu zmniejszenie bezrobocia oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Zadania te były finansowane z Funduszu Pra-

cy, Europejskiego Funduszu Pracy i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Łącznie Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu w 2019 r. wydał środki w kwocie 13 843 337,03 zł.

Tabela 31: Zestawienie środków wydatkowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu w latach 2018 -2019

L.p.	Źródła finansowania	2018r.			2019r.		
		Limit	Wykonanie		Limit	Wykonanie	
1	Fundusz Pracy	7 695 745,70	7 310 597,71	95,00%	3 449 040,00	3 219 866,05	93%
2	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w Bytomiu” POWER	6 446 043,50	4 734 072,19	73,44%	5 129 841,00	4 737 408,94	92%
3	Europejski Fundusz Społeczny „Aktywizacja osób bezrobotnych w wieku 30+ zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bytomiu RPO WSL	5 512 810,80	5 257 211,92	95,36%	4 607 719,00	4 414 343,31	96%

4	Europejski Fundusz Społeczny 7,1.3 OSI ETAP I	981 947,83	843 406,07	85,89%	1 447 805,23	962 208,37	66%
5	Europejski Fundusz Społeczny 7,1.3 OSI CECH	358 098,47	210 196,40	58,70%	625 383,72	417 007,89	67%
6	PFRON	210 200,00	89 297,63	42,48%	96 000,00	92 502,47	96%
RAZEM		21 204 846,30	18 444 781,92	86,98%	15 355 788,95	13 843 337,03	90%
Efektywność zatrudnieniowa		56,77%		51,39% wskaźnik będzie aktualizowany w IV 2020 r.			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w Bytomiu.

Różnymi formami wsparcia objęto łącznie 2 207 osób bezrobotnych. Formy wsparcia, ilość osób ob-

jętych wsparciem i wydatkowane kwoty prezentuje Tabela 33.

Tabela 32: Formy wsparcia realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu

Formy wsparcia	Ilość osób objętych wsparciem	Wydatkowana kwota
Prace interwencyjne	106	278 500,16
Roboty publiczne	208	1 468 943,38
Refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	46	1 201 030,23
Staże zawodowe	704	4 201 919,13
Dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej	174	4 610 816,16
Zatrudnienie osób bezrobotnych 50+	3	41 178,99
Bon zasiedleniowy	16	144 000,00
Prace społecznie użyteczne	153	167 721,93
Szkolenia	253	982 076,22
Kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców	349	588 321,98
Finansowanie kosztów studiów podyplomowych	12	32 251,46
Zatrudnienie wspierane	5	24 909,63
Refundacja kosztów opieki nad dzieckiem	36	30 161,80
Zwrot kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu PFRON	1	3 885,60
Usługi wspierające	141	6 636,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z działalności PUP w Bytomiu.

4.2.2 Współpraca z Powiatową Radą Rynku Pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu współpracował z Powiatową Radą Rynku Pracy – realizowana przez władze publiczne polityka rynku opierała się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach działalności rad rynku pracy. W 2019 r. odbyły się cztery posiedzenia Powiatowej Rady Rynku Pracy w Bytomiu. Rada zaopiniowała pozytywnie m.in.: kryteria podziału środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, jak

również finansowanie innych fakultatywnych zadań w roku 2019 oraz 2020, Plan Pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Bytomiu na rok 2019 oraz Plan Szkoleń dla osób bezrobotnych w roku 2019 oraz 2020. Członkowie Rady na bieżąco zapoznawali się z aktualną sytuacją na lokalnym rynku pracy, w tym z informacjami dotyczącymi pracy sezonowej cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także z regulacjami prawnymi dotyczącymi zasad stosowania usług i instrumentów rynku pracy.

4.3 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I USŁUGI KOMUNALNE

4.3.1. Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Zadania związane z obsługą infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie naszego miasta realizowane są przez Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o., której właścicielem w 100% jest Gmina Bytom. Zadania spółki obejmują zaopatrzenie miasta w wodę i sprzedaż wody odbiorcom, odbiór i oczyszczanie ścieków oraz eksploatację: sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, oczyszczalni ścieków i obiektów infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

W ramach działań spółki prowadzone są także prace remontowe, modernizacje sieci oraz inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Producentem i hurtowym dostawcą wody przeznaczonej do spożycia jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów SA w Katowicach. Woda transportowana jest siecią rurociągów magistralnych do sieciowych zbiorników wyrównawczych. Na koniec roku 2019 długość sieci wodociągowej wynosiła 442 798,56 mb.

Tabela 33: Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:						
		31.12. 2013 r.	31.12. 2014 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.	31.12. 2019 r.
Długość sieci wodociągowej, w tym:	km	448,2	454,6	457,8	459,3	463,1	435,5	442,8
- sieci magistralnej	km	12,6	12,6	12,6	12,6	12,6	8,6	8,6
- sieci rozdzielczej	km	327,9	332,5	334,0	334,5	336,9	314,1	321,2
- podłączeń	km	107,7	109,5	111,2	112,2	113,5	112,8	113,1
Sprzedaż wody, w tym:	tys. m ³	6 142,51	6 019,75	5 931,72	5 845,24	5 728,99	5 810,19	5 894,45
- dla gospodarstw domowych	tys. m ³	4 986,59	4 891,50	4 741,37	4 749,64	4 678,31	4 689,29	4 685,13
- dla pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 155,92	1 128,25	1 190,35	1 095,60	1 050,67	1 120,89	1 209,31
Zużycie wody na 1 mieszkańca	m ³ /rok	31,8	32,1	30,8	31,4	31,8	32,04	32,63
Liczba awarii sieci wodociągowej	ilość	298	284	264	161	228	251	190

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

W 2019 r. odnotowano 190 awarii sieci wodociągowej. Awarie spowodowane były pęknięciami, załamaniem oraz rozszczelnieniem sieci powstałymi w wyniku szkód górniczych, korozją materiału lub uszkodzeniami powstałymi podczas prowadzenia robót ziemnych. W 2019 r. nie wykryto nielegalnych podłączeń do sieci wodociągowej.

System sieci kanalizacyjnej miasta obejmuje sieci: sanitarną, deszczową, ogólnospławną oraz podłączenia do budynków. Długość sieci kanalizacyjnej eksploatowanej przez BPK Sp. z o.o. wynosiła 630 852,44 mb. Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu przedstawia tabela nr 35.

Tabela 34: Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:						
		31.12. 2013 r.	31.12. 2014 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.	31.12. 2019 r.
Długość sieci kanalizacyjnej, w tym:	km	609,1	610,7	613,9	614,3	615,8	626,4	630,9
- sanitarnej	km	336,9	338,4	340,0	340,4	341,9	347,4	351,1
- deszczowej	km	192,9	193,0	194,6	194,6	192,8	199,7	200,3
- ogólnospławnej	km	79,3	79,3	79,3	79,3	79,3	79,3	79,5
Długość podłączeń	km	86,8	86,9	88,5	88,5	88,9	89,9	90,03
Liczba oczyszczalni ścieków*	obiekt	3	3	3	3	3	3	3
Przepustowość oczyszczalni	m ³ /d	51 500	51 500	51 500	51 500	51 500	45 500	45 500
Ścieki odprowadzone miejską siecią kanalizacyjną, w tym:	tys. m ³	6 035,68	5 942,44	5 788,26	5 718,47	5 580,11	5 626,4	5 591,7
- z gospodarstw domowych	tys. m ³	4 946,55	4 854,90	4 657,45	4 666,12	4 594,77	4 598,23	4 590,29
- od pozostałych odbiorców	tys. m ³	1 089,13	1 087,54	1 130,81	1 052,35	985,34	1 028,15	1 001,37
Liczba awarii sieci kanalizacyjnej	ilość	90	112	94**	79**	92**	78	58

* bez oczyszczalni „W.O.R.D.” – ze względu na małą przepustowość ** bez zapchań
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BPK Sp. z o.o. w Bytomiu

W 2019 r. nie wykryto nielegalnego wprowadzania ścieków do sieci kanalizacyjnej.

Miejski system oczyszczania ścieków obejmuje 3 oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne, posiadające obowiązujące pozwolenia wodno prawne:

Tabela 35: Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu

Lp.	Nazwa oczyszczalni	Typ
1.	„Centralna”	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogenych
2.	„Miechowice”	Mechaniczno – biologiczna z podwyższonym usuwaniem związków biogenych
3.	„Bobrek”	Mechaniczno - biologiczna

Źródło: BPK Sp. z o.o.

Łączna ilość oczyszczonych ścieków komunalnych w roku 2019 wynosiła 8 554 550,00 m³.

W 2019 r. miejska sieć kanalizacyjna odprowadziła łącznie 5 591 667,49 m³ ścieków bytowych i przemysłowych. Odnotowano 58 awarii sieci kanalizacyjnej wymagającej naprawy. Ponadto, w celu poprawy funkcjonowania infrastruktury kanalizacyjnej na terenie Bytomia przeprowadzono remonty urządzeń i obiektów, w tym m.in. przepompowni ścieków oraz oczyszczalni ścieków Centralna, Miechowice i Bobrek. BPK eksploatowało również 71 przepom-

powni ścieków. Łączna ilość ścieków oczyszczonych wynosiła 8 433 114 m³. Ilość ścieków z Radzionkowa wyniosła 605 744 m³, ilość ścieków dowożonych wozami asenizacyjnymi wyniosła 30 119,85 m³. Oczyszczalnia Ścieków Centralna, Miechowice i Bobrek posiadają pozwolenie wodno-prawne na procent redukcji zanieczyszczeń. Wytworzono 11 833 ton osadów, 11 679,4 ton zagospodarowano rolniczo dla roślin nieprzeznaczonych do bezpośredniego spożycia lub na paszę oraz uprawy roślin na kompost. Na poletku pozostało 153,6 ton.

4.3.2. Gospodarka odpadami komunalnymi i oczyszczanie miasta

W 2019 roku, w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi gmina prowadziła odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w ramach którego realizowano następujące zadania:

- zgodnie z podpisaną umową w marcu 2018 roku prowadzono w Bytomiu 5-pojemnikowy system zbierania odpadów z podziałem na:
 - zmieszane odpady komunalne,
 - papier,
 - szkło,
 - łącznie zbierane frakcje odpadów: metalu, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych,
 - odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów;
- prowadzono działania mające na celu stałe informowanie mieszkańców o nowych zasadach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- zarządzeniem przekazano od września 2019 r. Bytomskiemu Przedsiębiorstwu Komunalnemu sp. z o.o. w Bytomiu prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK);
- podpisano umowę w listopadzie 2019 r. z wykonawcą odbierającym odpady komunalne od mieszkańców na dodatkowe odbiory odpadów komunalnych powstających na PSZOK;
- na terenie składowiska odpadów komunalnych przy Al. Jana Pawła II nr 10 działał PSZOK, do którego mieszkańcy mogli bezpłatnie oddawać powstałe w gospodarstwach domowych odpady takie jak: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (2,96 Mg), zużyte opony (14,78 Mg), urządzenia zawierające freony (0,638 Mg), łącznie zbierane frakcje odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych, szkła i opakowań wielomateriałowych, (31,4 Mg), odpady wielkogabarytowe (36,619 Mg), odpady budowlane i rozbiórkowe (237,54 Mg), odpady zielone (36,52 Mg);
- w 35 punktach adresowych na terenie miasta przeprowadzono raz na miesiąc mobilną zbiórkę odpadów komunalnych (MPSZOK) zebranych selektywnie przez mieszkańców miasta takich jak: urządzenia zawierające freony (2,298 Mg), zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (7,266 Mg), zużyte opony (11,98 Mg);
- w 28 aptekach prowadzono zbiórkę odpadów niebezpiecznych w postaci przeterminowanych leków, w trakcie której odebrano 1,192 Mg odpadów;
- w 32 punktach selektywnego zbierania odpadów na terenach przeznaczonych do użytku publicznego mieszkańcy mieli możliwość oddawa-

nia odpadów: papieru (38,86 Mg), szkła (37,46 Mg), łącznie zbieranych frakcji odpadów: metalu, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych (46,10 Mg) oraz odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów. Miejsca usytuowania punktów zostały dostosowane do potrzeb mieszkańców;

- prowadzono odbieranie z nieruchomości zamieszkałych odpadów zielonych (1 744,09 Mg) – na żądanie właścicieli, wielkogabarytowych (3 437,189 Mg) oraz budowlanych i rozbiórkowych (5 438,79 Mg) – na żądanie właścicieli;
 - z nieruchomości zamieszkałych odebrano 40 551,856 Mg odpadów komunalnych, które zostały przekazane do przetwarzania w regionalnych instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (instalacje MBP), regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz sortowni odpadów komunalnych. Instalacje te zlokalizowane są poza terenem miasta Bytomia;
 - w budynkach Urzędu Miejskiego prowadzono zbiórkę świetlówek (odbiór realizowany przez Elektro Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego SA) i baterii (odbiór realizowany przez REBA SA). Zbiórka baterii była także prowadzona w bytomskich placówkach oświatowych.
- W Urzędzie Miejskim działał Punkt Konsultacyjny, gdzie mieszkańcy mogli m.in. uzyskać informacje dot. gospodarki odpadami w mieście, zamówić kontener na odpady i uzyskać pomoc w wypełnieniu deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4.3.3 Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych

Utrzymanie czystości, terenów zieleni oraz obiektów komunalnych na terenach miejskich należy do zadań Miejskiego Zarządu Zieleni i Gospodarki Komunalnej w Bytomiu, który został powołany jako jednostka organizacyjna miasta Bytom, działająca w formie jednostki budżetowej na mocy Uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu nr VII/73/12 z dnia 17 grudnia 2012 roku.

W ramach bieżącego prowadzenia zadań statutowych związanych z oczyszczaniem dróg, chodników, zieleńców, utrzymaniem obiektów komunalnych - fontann, placów zabaw, szaleatów miejskich i przejść podziemnych nadzorowane są prace związane z:

- oczyszczaniem ulic na powierzchni około 2 132 181 m²;
- oczyszczaniem chodników (w tym przystanków komunikacyjnych, kładek przejść podziemnych)

na powierzchni około 489 513 m²;

- utrzymaniem 5 szaleatów miejskich, 8 fontann, 55 placów zabaw, 11 placów zabaw wielofunkcyjnych, 13 boisk, 11 siłowni plenerowych;
- oczyszczaniem terenów zieleni na powierzchni około 2 856 690 m²;
- koszeniem terenów zieleni na powierzchni około 2 122 464 m²;
- pielęgnacją około 45 600 m² krzewów;
- likwidacją „dzikich” wysypisk (zlikwidowano około 5 dzikich składowisk odpadów);
- dekoracją świąteczną miasta;
- rewaloryzacją zabytkowych parków;
- realizacją inwestycji komunalnych;
- realizacją inwestycji w ramach Inicjatyw Lokalnych;
- pozyskiwaniem środków zewnętrznych na realizację zadań statutowych;
- prowadzeniem działań związanych z edukacją ekologiczną;
- organizowaniem i współorganizowaniem imprez dla mieszkańców oraz zabezpieczaniem i obsługą imprez miejskich.

Wszystkie powyższe prowadzone działania Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej w Bytomiu realizuje ze środków budżetowych przekazanych przez Gminę. W roku 2019 zaprzestano zawierania umów na realizację pakietu usług sanitarno-porządkowych i konserwacyjnych na terenie Bytomia. Zadania te były realizowane przez pracowników jednostki.

Rozdzielono wykonywanie usług w pasie drogowym, gdzie wykonawcami zostali: Zakład Usług Drogowych i Komunalnych „Dromar” Marian Kaliściak, Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek, Przedsiębiorstwo Techniki Sanitarnej Alba Sp. z o.o.; od zadań wykonywanych poza pasem drogowym, gdzie wykonawcami byli Zakład Usług Drogowych i Komunalnych „Dromar” Marian Kaliściak, Zakład Usługowy Konserwacja Terenów Zielonych Jacek Wieczorek.

Plac zabaw na Bobrku | fot. UM Bytom

4.3.4 Ciepłownictwo

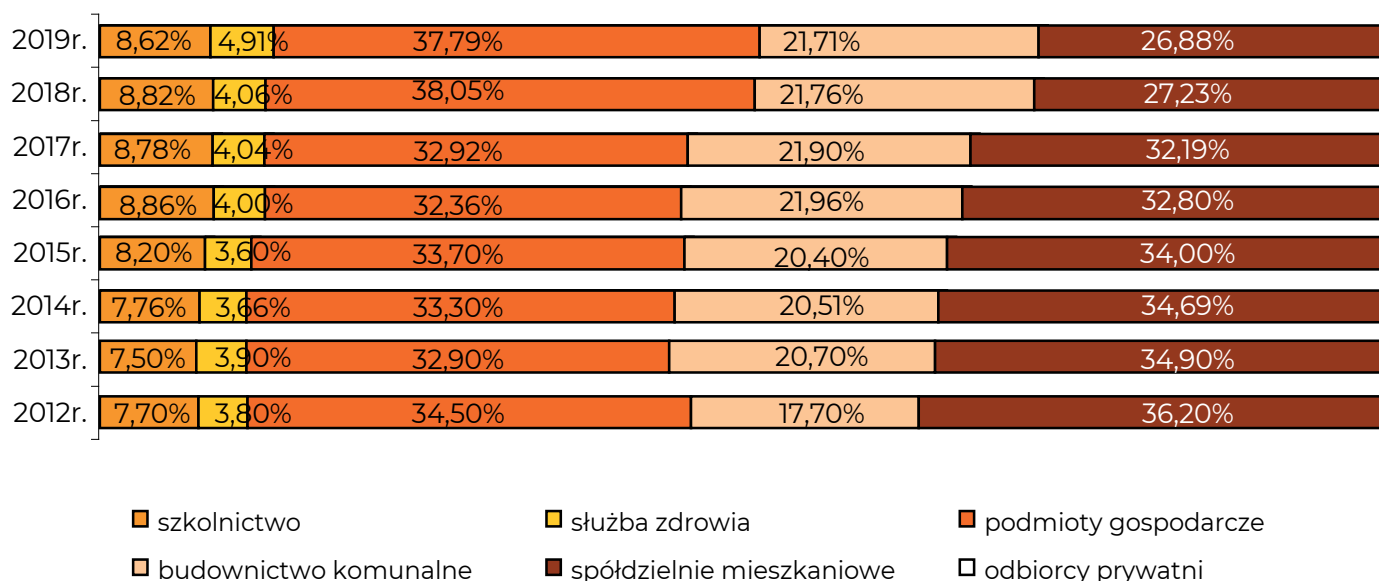
Głównym producentem energii ciepłej w mieście jest Fortum Silesia SA, natomiast zadania w zakresie dostarczenia energii ciepłej dla celów grzewczych oraz ciepłej wody użytkowej w obszarze Miasta Bytom, wykonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (PEC Sp. z o.o.). W 2019 r. Spółka zarządza siecią cieplną o długości 128,5 km, z tego sieć ciepłownicza stanowiła 98,1 km, a zewnętrzna instalacja odbiorcza 30,4 km. Poza tym spółka prowadziła eksploatację 1 kotłowni lokalnej o mocy 0,118 MW.

Tabela 36: Podstawowe dane dot. infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o.

Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na:							
		31.12. 2012 r.	31.12. 2013 r.	31.12. 2014 r.	31.12. 2015 r.	31.12. 2016 r.	31.12. 2017 r.	31.12. 2018 r.	31.12. 2019 r.
Długość sieci ciepłej, w tym:	km	120,8	119,6	117,8	121,1	122,4	122,5	125,6	128,5
- sieć ciepłownicza	km	72,6	71,7	71,9	78,3	79,6	83,3	91,0	98,1
- zewnętrzna instalacja odbiorcza	km	48,2	47,9	45,9	42,8	42,8	39,2	34,6	30,4
Liczba kotłowni ogółem, w tym:	ilość	3	3	3	3	3	3	3	1
- kotłownie lokalne	ilość	2	2	2	2	2	2	2	1
- kotłownie zdalaczynne	ilość	1	1	1	1	1	1	1	-
Wielkość produkcji energii ciepłej z własnych źródeł ciepła ogółem, w tym:	GJ	2 220	2 264	1 748	1 998	2 030	2 123	1412	252
- z kotłowni lokalnych	GJ	797	885	720	780	733	795	700	252
- z kotłowni zdalaczynnych	GJ	1 423	1 379	1 028	1 218	1 297	1328	712	-
Liczba węzłów ciepłych ogółem, w tym:	ilość	383	391	431	502	524	619	726	806
- grupowe węzły ciepłe (własne)	ilość	66	66	64	63	63	60	56	53
- indywidualne węzły ciepłe (własne)	ilość	213	217	259	339	359	458	571	655

Źródło: Dane z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Bytomiu

Wykres 25: Struktura odbiorców PEC Sp. z o.o. według zamówionej mocy cieplnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp z o.o. w Bytomiu

W 2019 r. wielkość zamówionej przez odbiorców mocy cieplnej uległa zmniejszeniu w stosunku do 2018 r. **z 215,194 MW do 214,396 MW**. Największymi odbiorcami ciepła były podmioty gospodarcze. W 2019 r. łączna powierzchnia lokali centralnie ogrzewanych wynosiła **2 432,0 tys. m²**, natomiast łączna powierzchnia lokali objętych dostawą ciepłej wody użytkowej – **982,3 tys. m²**.

W ramach inwestycji, w tym dofinansowanych z Funduszu Spójności, służących ograniczeniu niskiej emisji oraz poprawie efektywności działania systemu ciepłowniczego wykonano prace o wartości: **23 779 005 zł netto**.

W roku 2019 w ramach Poddziałania 1.7.2 POLiŚ 2014-2020 zawarto z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach umowy o dofinansowanie:

1. Projektu pn.: „Modernizacja systemu ciepłowniczego wraz z likwidacją niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2019-2023”. Umowa została zawarta w dniu 04.06.2019 r.
2. Projektu pn.: „Likwidacja niskiej emisji na terenie miasta Bytom w latach 2020-2021”. Umowa została zawarta w dniu 18.12.2019 r.

Kotłownie lokalne

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. posiadało 1 kotłownię lokalną w Bytomiu. Znajdowała się w Urzędzie Stanu Cywilnego przy ul. Olejniczaka 22. Kotłownia została oddana do eksploatacji w roku 2002. Kotłownia zasilana była gazem ziem-

nym GZ50. Posiadała gazowy kocioł wodny GAS 350/6 „Remeha” o mocy kotła 118 kW. Kotłownia wyposażona była w układ pompowy. W 2019 roku dokonano likwidacji kotłowni w ramach wdrażania programu ograniczania niskiej emisji przez PEC Bytom. Kotłownię zastąpiono nowoczesnym węzłem cieplnym zasilanym z miejskiej sieci ciepłowniczej.

4.3.5. Gazownictwo

Głównym dostawcą gazu na terenie Bytomia jest Polska Spółka Gazownictwa, która jest Narodowym Operatorem Systemu Dystrybucyjnego Gazu w Polsce. Kluczowym zadaniem Spółki jest niezawodny i bezpieczny transport paliw gazowych siecią dystrybucyjną na terenie całego kraju bezpośrednio do odbiorców końcowych oraz sieci innych operatorów lokalnych. Spółka świadczy usługę transportu paliwa gazowego na bazie umów zawartych z przedsiębiorstwami zajmującymi się sprzedażą paliwa gazowego. Do zadań PSG należy prowadzenie ruchu sieciowego, rozbudowa, konserwacja oraz remonty sieci i urządzeń, dokonywanie pomiarów jakości i ilości transportowanego gazu. Przesyłowe sieci gazowe wysokiego ciśnienia obsługiwane są przez Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA, eksploatację sieci gazowej na terenie Bytomia prowadzi Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. w Zabrze – Rozdzielnia Gazu w Bytomiu.

Rzeczony rozwój infrastruktury gazowej w latach 2015-2019 przedstawia tabela nr 38.

Tabela 37: Infrastruktura gazowa w latach 2015 – 2019

Lp.	Wybrane Informacje	Na dzień 31 grudnia				
		2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
I.	Ogółem sieć gazowa z przyłączami (m)	350 066	378 913	382 090	378 821	394 420
1.	Sieć wysokiego ciśnienia bez przyłączy (m)	3 125	3 125	2 476	2 476	2 476
2.	Sieć podwyższonego średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	2 993	2 993	2 893	2 893	2 893
3.	Sieć średniego ciśnienia bez przyłączy (m)	104 010	107 066	109 756	113 602	115 938
4.	Sieć niskiego ciśnienia bez przyłączy (m)	165 165	179 651	180 010	174 723	184 522
5.	Przyłącza gazowe (m)	74 773	86 078	86 955	85 127	88 591
	<u>w tym:</u>					
	• pś/c (m)	27	27	29	29	29
	• ś/c (m)	28 477	27 983	28 366	28 653	29 323
	• n/c (m)	46 269	58 068	58 560	56 445	59 239
6.	Przyłącza gazowe (szt.)	7 076	7 126	7 464	7 362	7 731
	w tym do budynków mieszkalnych (szt.)	6 316	6 356	7 222	7 117	7 452
7.	Stacje gazowe I °	5	5	5	5	5
8.	Stacje gazowe II °	15	15	15	15	15
9.	Stopień gazyfikacji gminy [%]:				74,22	76,91

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Wyżej opisana sieć gazowa jest w dobrym stanie technicznym. Gazociągi są systematycznie kontrolowane pod względem bezpieczeństwa i na bieżąco są usuwane awarie. Całodobowe pogotowie gazowe czuwa nad bezpieczeństwem oraz nad ciągłością dostawy paliwa gazowego. Sieci gazowe, których stan techniczny budzi wątpliwości są na bieżą-

co remontowane lub wymieniane w miarę pozyskiwania środków finansowych.

Odbiorcy gazu są podzieleni na 10 grup taryfowych. Ilość gazu dostarczanego dla poszczególnych grup taryfowych oraz ilość instalacji w latach 2015-2019 przedstawia tabela nr 39.

Tabela 38: Podział odbiorców na grupy taryfowe

Taryfa	2015		2016		2017		2018		2019	
	ilość gazu w tys. m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji	ilość gazu w tys.m ³	ilość instalacji
W-1.1	0,10	38 353	0,03	37 955	4 838,29	37 564	4 500,91	37194	4 214,23	37 048
W-1.2	4 396,9	33	4 570,58	34	5,18	38	3,98	42	5,92	43
W-2.1	3,86	10 801	4,26	10 973	7 152,88	10 764	7 112,40	11 035	6 868,40	11 548
W-2.2	6 654,49	16	6 992,40	15	10,14	15	10,05	13	9,90	21
W-3.6	13,51	2 497	9,57	2 745	6 132,79	3 429	6 423,53	3 510	6 061,67	3 252
W-3.9	4 744,22	94	5 395,10	82	168,94	80	158,04	80	150,03	86
W-4	161,99	98	175,99	96	1 458,40	119	1 360,35	124	1 200,13	110
W-5.1	1 203,91	89	1 312,97	91	2 683,24	92	2 658,83	95	2 556,67	101
W-6.1	311,23	7	1 261,98	7	1 342,89	8	1 309,79	8	1 176,95	9
W-7A.1	555,97	1	2 593,09	1	2 111,61	1	756,03	1	0	1
RAZEM	18 046,18	51 989	22 315,97	51 999	25 904,35	52 110	24 293,90	52 102	22 243,89	52 219

Źródło: Dane z Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Zabrze

Grupy taryfowe W1, W2, W3 dotyczą domów jednorodzinnych i lokali mieszkalnych. Odbiorcy w taryfie W3 wykorzystują gaz do celów grzewczych, jednak przy obecnej technologii budowy domów i ich termoizolacji coraz częściej zdarzają się odbiorcy, którzy znajdują się w taryfie W2 i wykorzystują paliwo gazowe do celów grzewczych.

4.3.6 Telekomunikacja i monitoring wizyjny

Potrzeby mieszkańców w zakresie telekomunikacji zaspokajają telefonia przewodowa i bezprzewodowa. W zakresie telefonii przewodowej usługi telekomunikacyjne świadczą m.in. operatorzy: Telekomunikacja Polska S.A., Netia S.A. oraz UPC Polska.

W mieście dostępne są usługi wszystkich operatorów sieci bezprzewodowej działających na terenie naszego kraju, tj. Polskiej Telefonii Cyfrowej S.A. (sieć T-MOBILE), Polskiej Telefonii Komórkowej Centertel Sp. z o.o. (sieć ORANGE), Polkomtel S.A. (PLUS GSM) oraz P4 Sp. z o.o., która jest operatorem sieci PLAY.

System monitoringu wizyjnego miasta Bytomia na dzień 31.12.2019 r. składa się z 63 kamer. W 2019 roku zmodernizowano system monitoringu wizyjnego miasta poprzez wymianę 3 kamer.

4.3.7 Drogi publiczne i komunikacja

Sieci dróg publicznych oraz drogami wewnątrz-

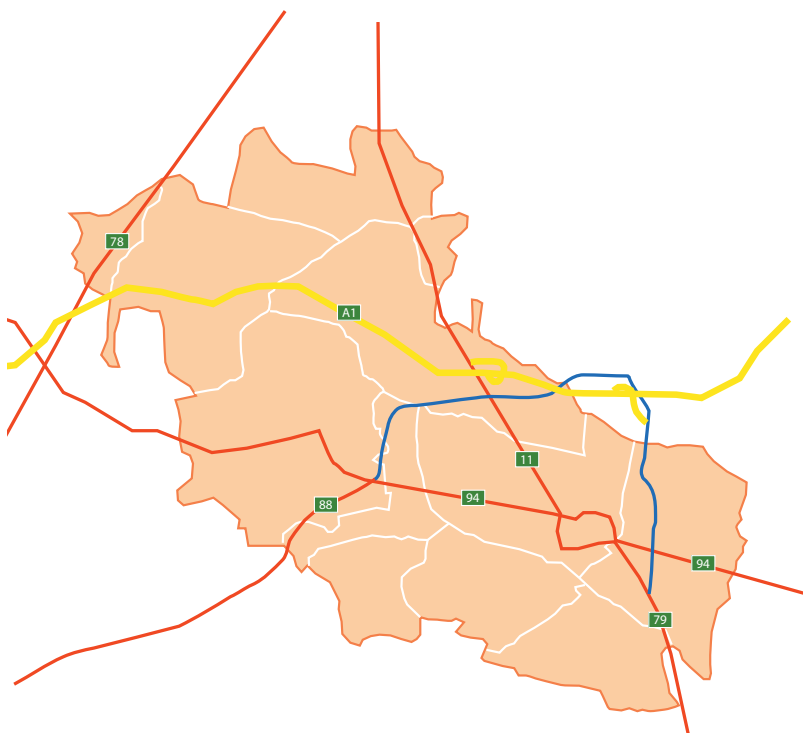
nymi, stanowiącymi własność Gminy, Powiatu lub Skarbu Państwa nieoddanymi we władanie innym podmiotom, placami i ciągami pieszymi w granicach miasta Bytomia, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, zarządza jednostka budżetowa Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu.

Bytom jest ważnym węzłem logistycznym z uwagi na przebiegające przez miasto drogi krajowe:

- DK nr 11 relacji: Kołobrzeg – Koszalin – Piła – Poznań – Ostrów Wlkp. – Kluczbork – Lubliniec – Bytom,
- DK nr 78 relacji: Chałupki – Wodzisław Śl. - Rybnik – Gliwice – Bytom – Katowice - Pyrzowice - Siewierz – Zawiercie – Chmielnik,
- DK nr 79 relacji: Warszawa – Sandomierz – Kraków – Katowice – Bytom,
- DK nr 88 relacji: Strzelce Opolskie – Gliwice – Bytom,
- DK nr 94 relacji: Legnica – Wrocław – Opole – Bytom – Sosnowiec – Olkusz – Kraków.

Dodatkowe połączenia zapewniają drogi wojewódzkie nr 911 oraz 925. Przez Bytom przebiega również autostrada A-1 (jej węzeł znajduje się przy ul. Strzelców Bytomskich) oraz obwodnica bytomska (Al. Jana Nowaka Jeziorańskiego), która pozwala na skrócenie przejazdu przez miasto.

Mapa 3: Układ drogowy Bytomia

Źródło: Wydział Komunalny UM w Bytomiu

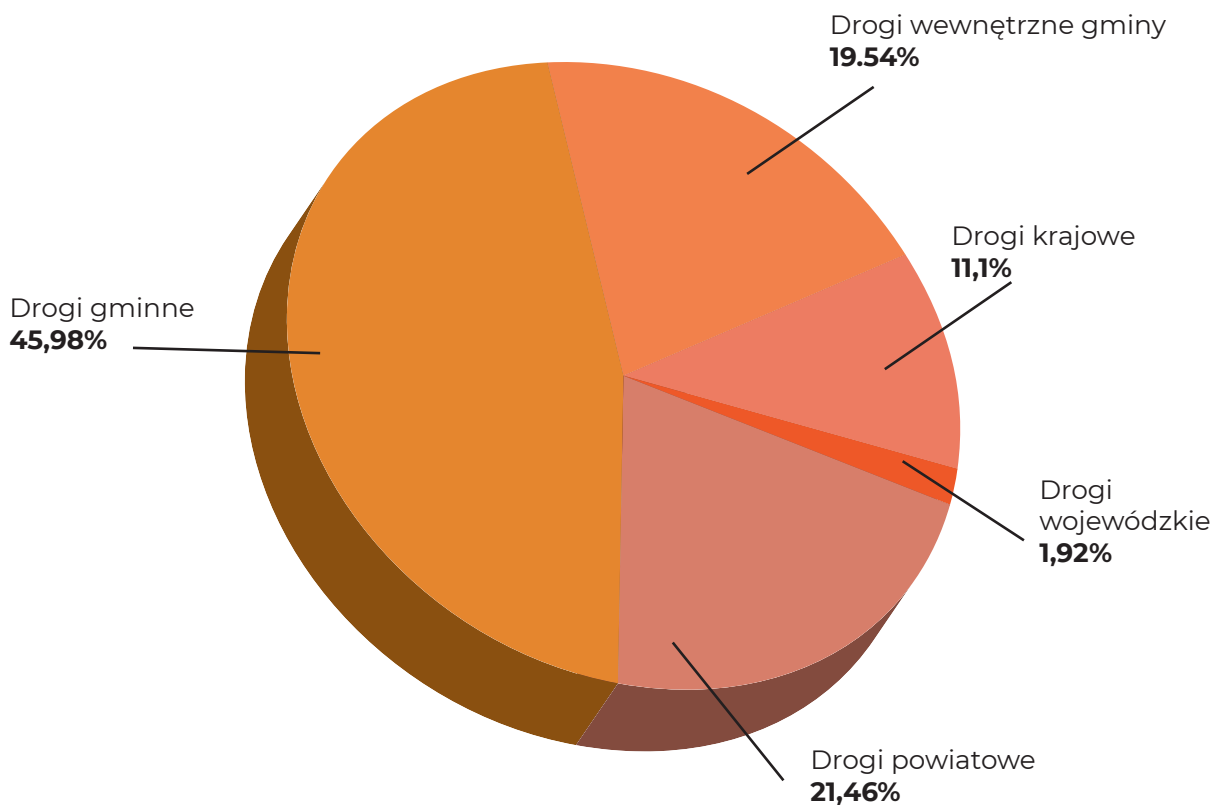
Sieć drogowa w Bytomiu stanowią drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Długość dróg znajdujących się w granicach miasta wynosiła 262 km, w tym:

- krajowe – 29 km,
- wojewódzkie – 5 km,
- powiatowe – 56 km,

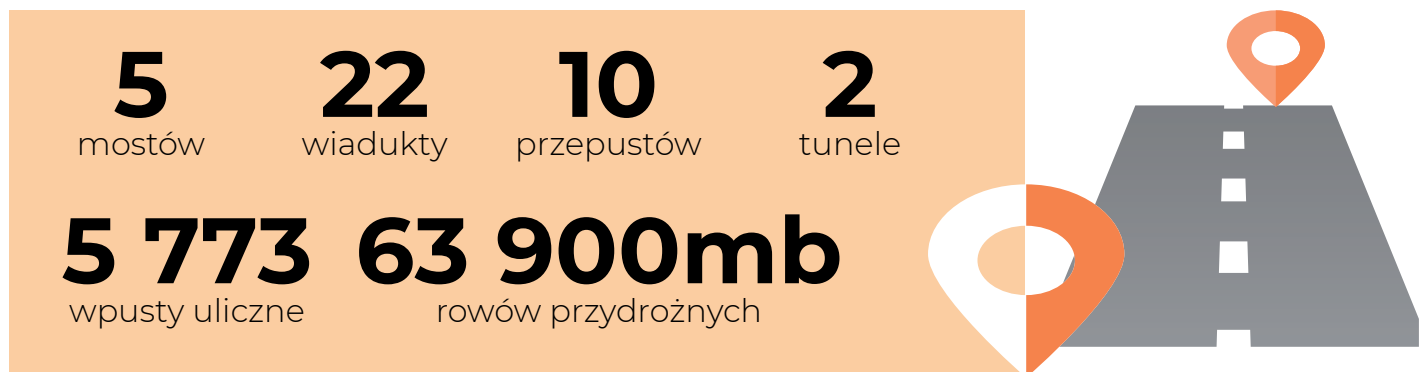
- gminne – 121 km,
- drogi wewnętrzne gminy – 51 km.

Zdecydowaną większość sieci drogowej miasta stanowiły drogi gminne i powiatowe, których łączna długość wynosiła 177 km, tj. 68%.

Wykres 26: Struktura dróg w Bytomiu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MZDiM w Bytomiu

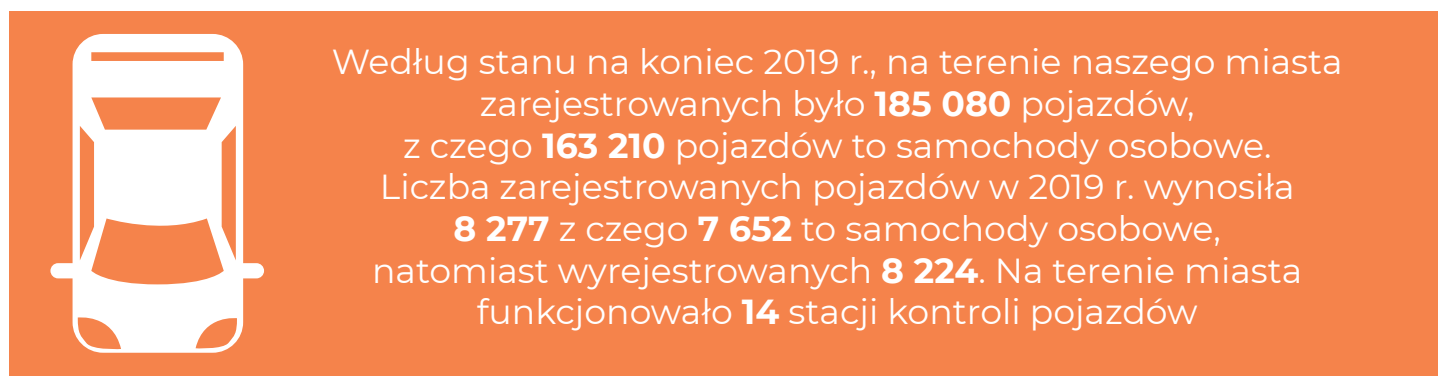
Na terenie miasta funkcjonowała Strefa Płatnego Parkowania, za którą odpowiedzialny był Miejski Zarząd Dróg i Mostów z siedzibą w Bytomiu. Opłatę za parkowanie uiszcza się w parkometrze bądź za pomocą telefonu komórkowego w strefie oznaczonej znakiem D-44, D-45, D-18 „strefa parkowania”. Zgodnie z uchwałą nr XVIII/242/15 Rady Miejskiej miasta Bytomia z dnia 23 listopada 2015 r., ustalono następujące stawki za postój w strefie płatnego parkowania:

- za pierwszą godzinę - 1,50 zł,
- za drugą godzinę - 1,80 zł,
- za trzecią godzinę - 2,10 zł,
- za czwartą godzinę i każdą kolejną - 1,50 zł.

Parkowanie pojazdów samochodowych w SPP jest płatne w dni robocze (od poniedziałku do piątku) w godzinach od 9.00 do 17.00 z wyjątkiem parkingów pod

Urzędem Miejskim, na którym opłaty są pobierane w dni robocze w poniedziałki w godzinach od 8.00 do 17.30, a od wtorku do piątku od 8.00 do 15.00. Ponadto wprowadzona została zerowa opłata dla klientów Urzędu Miejskiego na parkingu przy ul. Parkowej pod Urzędem Miejskim, przez pierwszą godzinę parkowania, po pobraniu biletu zerowego w parkomacie, z zastrzeżeniem, że bilet zerowy na dany nr rejestracyjny można otrzymać tylko raz dziennie. W dalszym ciągu obsługa SPP realizowana jest przy pomocy 74 parkomatów uruchomionych w ramach projektu ŚKUP i pozwalające dokonywać płatności za pomocą karty ŚKUP, kart VISA/MASTERCARD (do 31.03.2020 płatność VISA/MASTERCARD dostępna będzie we wszystkich parkomatach) oraz za pomocą gotówki.

infografika 28: Ilość samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia przedstawia

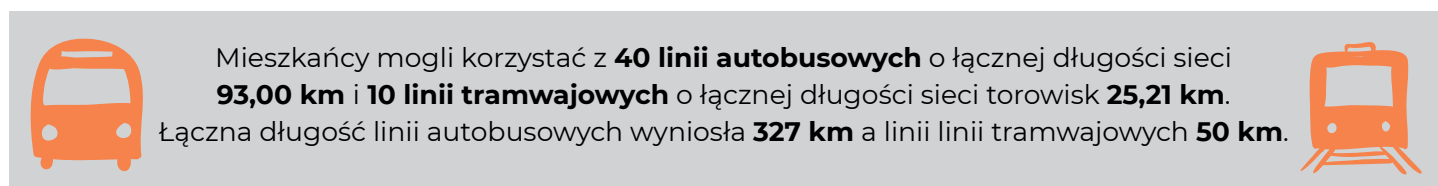
4.3.8. Transport publiczny

Komunikacja autobusowa i tramwajowa

Organizatorem komunikacji zbiorowej jest Zarząd Transportu Metropolitalnego oraz Międzygminny

Związek Komunikacji Pasażerskiej w Tarnowskich Górach. Komunikację tramwajową na terenie całej aglomeracji realizują Tramwaje Śląskie S.A.

Infografika 29: linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia

Na terenie miasta usytuowanych było 297 przystanków, w tym:

- autobusowych – 189, w tym 1 dworzec autobusowy;

- tramwajowych – 108.

Zmiany w ilości linii oraz przystanków na terenie Bytomia w latach 2015-2019 przedstawia tabela 40.

Tabela 39: Linie tramwajowe, autobusowe oraz przystanki na terenie Bytomia w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Komunikacja autobusowa	50	47	47	39	40
-ponadlokalna	40	brak danych	brak danych	33	34
-lokalna	10	brak danych	brak danych	6	6
Komunikacja tramwajowa	8	9	9	10	10
-ponadlokalna	3	brak danych	brak danych	8	8
-lokalna	5	brak danych	brak danych	2	2
Przystanki	317*	317	279	297	297

*według ustawy z dn.16.12.2010 o publicznym transporcie zbiorowym tj. Dz.U. z 2019 poz. 2475

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Referatu Transportu Lokalnego Wydziału Komunalnego UM

Zgodnie z uchwałą nr LIII/651/17 Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie przez operatorów i przewoźników z przystanków komunikacyjnych i dworca autobusowego, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina Bytom, pobierane są opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych.

Górnośląska Kolej Wąskotorowa

Od połowy XIX w. na terenie Bytomia funkcjonuje Górnośląska Kolej Wąskotorowa (GKW), której operatorem jest Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, posiadające licencję na wykonywanie transportu kolejowego. Wzdłuż trasy GKW znajduje się wiele atrakcji turystycznych oraz terenów rekreacyjnych takich jak: kompleks leśny „Dąbrowa Miejska”, Dolomity Sportowa Dolina, Rezerwat Przyrody „Segiet”, Kopalnia Srebra. Górnośląska Kolej Wąskotorowa jest wpisana w Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego i jest doskonałym łącznikiem pomiędzy terenami rekreacyjno-turystycznymi znajdującymi się na jej trasie. W 2019 r. w zakresie oferty przewozowej zorganizowano m.in.:

- w dniu 8 Czerwca bytomską edycję INDUSTRIADY - Święta Szlaku Zabytków Techniki. Uruchomiono pociągi specjalne w relacji Bytom Wąsk. - Bytom Karb Wąsk. - Tarnowskie Góry Kopalnia Srebra,
- w okresie od 09.06 do 08.09 prowadzono przewozy turystyczne na trasie Bytom Wąskotorowy – Miasteczko Śląskie Wąskotorowe,
- wyprawiano pociągi specjalne zamawiane przez klientów z kraju i zagranicy,
- umożliwiano osobom indywidualnym zwiedzanie obiektów oraz taboru stacji Bytom Karb Wąsk. pod opieką przeszkolonych wolontariuszy,
- zorganizowano cykliczne zwiedzanie stacji w pierwsze niedziele miesiąca.

Ponadto przeprowadzono liczne przeglądy sezonowe taboru kolejowego oraz wykonano bieżące naprawy linii kolejowej oraz modernizację torów na terenie Gmi-

ny Bytom.

Inni przewoźnicy

Połączenia krajową komunikacją autobusową organizowane są przez podmioty prywatne, zapewniające połączenie m.in. do: Sanoka, Kłodzka, Sieradza i Częstochowy.

Stałe połączenia lotnicze krajowe i zagraniczne, a także połączenia czarterowe umożliwia znajdujący się w odległości ok. 20 km od Bytomia Międzynarodowy Port Lotniczy „Katowice” w Pyrzowicach. Port lotniczy Katowice Airport oferuje szeroki wybór połączeń lotniczych z Polski do Europy. Lotnisko obsługuje zarówno regularne połączenia pasażerskie, jak i loty cargo oraz czarterowe. Te ostatnie realizowane są z kilkudziesięcioma popularnymi w kraju touroperatorami. Pasażerowie mają do wyboru loty z Polski do kilkudziesięciu destynacji w Europie Zachodniej i Środkowo-Wschodniej, w tym do największych europejskich miast i stolic. Połączenia lotnicze obsługiwane są przez pięciu przewoźników – niemieckie linie Lufthansa i Germanwings, węgierski Wizz Air, irlandzki Ryanair oraz rodzime Polskie Linie Lotnicze LOT.

Komunikację pozamiejską realizuje także sieć linii autobusowych PKS, które zapewniają bezpośrednie połączenia z miastami, takimi jak m.in.: Częstochowa, Kłobuck, Kłodzko, Łódź, Nowy Targ, Kraków, Zakopane.

Z przystanku Komunikacji Międzynarodowej, zlokalizowanego w Bytomiu przy C.H. Plejada, połączenie autobusowe, realizowane było do niemieckich miast takich jak: Giessen, Bad Hamburg, Frankfurt am Main, Darmstadt, Mannheim, Heidelberg, Karlsruhe, Pforzheim, Stuttgart.

Sieć kolejowa PKP zapewnia stałe połączenia z miastami takimi jak, m.in.: Przemyśl, Częstochowa, Katowice, Kraków, Oświęcim, Lubliniec, Tarnów, Rzeszów, Poznań, Szczecin oraz Tarnowskie Góry.

4.4. INWESTYCJE

4.4.1 Wybrane inwestycje miasta

Do najważniejszych inwestycji komunalnych realizowanych w 2019 r. należały:

1. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu

Przedmiot projektu to poprawa efektywności energetycznej Szkoły Podstawowej nr 4 w Bytomiu. Projekt był realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3.3 Efektywność energetyczna i obejmował zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie poddasza i dachu, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o.

Koszt: 1 143 870,20 zł

Roboty zakończono i odebrano w grudniu 2019 r.

2. Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu

Przedmiot projektu to poprawa efektywności energetycznej Szkoły Podstawowej nr 5 w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna. Projekt obejmował zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie poddasza, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o. koszt: 1 479 870,20 zł.

Roboty zakończono i odebrano w październiku 2019 r.

3. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu

Przedmiot projektu to poprawa efektywności energetycznej budynku Zespołu Szkół Administracyjno-Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna. Projekt obejmował zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie stropodach i dachu skośnego, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o., wykonanie termomodernizacji podłogi na gruncie.

Koszt: 1 532 320,50 zł

Roboty zakończono i odebrano w październiku 2019 r.

4. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu

Przedmiot projektu to poprawa efektywności energetycznej budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektronicznych w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna. Projekt obejmował zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie stropodachu, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o. koszt: 1 920 680,20 zł

Roboty zakończono i odebrano w październiku 2019 r.

5. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Specjalnych Nr 3 w Bytomiu

Przedmiot projektu to poprawa efektywności energetycznej budynku Zespołu Szkół Specjalnych Nr 3 w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna. Projekt obejmował zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego w szczególności: ocieplenie stropodachu i dachu skośnego, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o. wraz z wymianą grzejników.

Koszt: 1 629 854,20 zł

Roboty zakończono i odebrano w listopadzie 2019 r.

6. Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich

Przedmiot projektu to poprawa efektywności energetycznej budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Bytomiu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, Działanie 4.3 Efektywność energetyczna. Projekt obejmował zakres wynikający z opracowanego audytu energetycznego, w szczególności: ocieplenie stropodachu, wymianę stolarki zewnętrznej na energooszczędną, modernizację instalacji c.o. Koszt: 510 473,49 zł

Roboty zakończono i odebrano w grudniu 2019 r.

7. Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. poniosło nakłady inwestycyjne w wysokości 7 680,6 tys. zł, w tym nakłady inwestycyjne na urządzenia wodociągowe 3 808,8 tys. zł oraz nakłady inwestycyjne na urządzenia kanalizacyjne 3 488,3 tys. zł.

8. Modernizacja szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych i przedszkoli.

Środki przeznaczono na: rozdz. 80101 – Szkoły podstawowe - 344 986,4 zł; rozdz. 80104 – Przedszkola – 179 039 zł; rozdz. 80115 – Technika – 321 546,95; rozdz. 80120 - Licea ogólnokształcące – 79 999,28.
Koszt ogólny: 925 571,63 zł.

9. Do ważniejszych przedsięwzięć realizowanych przez Miejski Zarząd Dróg i Mostów w roku 2019, w zakresie działań inwestycyjnych i modernizacyjnych posiadanego majątku należały:

- „Przebudowa ulicy Katowickiej w związku z planowaną przez Tramwaje Śląskie SA przebudową torowiska tramwajowego”. Wartość zadania: 4 473 081,69 zł (z czego kwota 2 000 000,00 zł, to dotacja celowa z GZM w ramach Programu „Metropolitalny Fundusz Solidarności”;
- „Poprawa efektywności energetycznej Gminy Bytom poprzez modernizację oświetlenia drogowego”. Wartość zadania: 2 522 237,17 zł (z czego kwota 2 143 901,59 zł to dofinansowanie unijne w ramach EFRR na lata 2014-2020);
- „Przebudowa ul. Wyzwolenia”. Wartość zadania: 1 142 098,55 zł (z czego kwota 855 374,00 zł, to dotacja celowa z GZM w ramach Programu „Metropolitalny Fundusz Solidarności”;
- „Przebudowa ul. Musialika”. Wartość zadania: 910 221,04 zł (z czego kwota 368 860,50 zł, to dofinansowanie, przyznane na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych);
- „Przebudowa ul. Małachowskiego”. Wartość zadania: 566 694,27 zł (z czego kwota 207 347,00 zł, to dofinansowanie, przyznane na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych);

· „Przebudowa ul. Mochnackiego”. Wartość zadania: 1 064 110,72 zł (z czego 311 555,30 zł to dofinansowanie, przyznane na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych);

· „Przebudowa ul. Reptowskiej”. Wartość zadania: 686 136,11 zł (z czego kwota 222 068,00 zł, to dofinansowanie, przyznane na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych);

· „Przebudowa ul. Wojciechowskiego”. Wartość zadania: 1 639 466,94 zł (z czego kwota 1 311 573,50 zł, to dofinansowanie, przyznane na podstawie art. 28 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych);

· „Przebudowa ul. Grota-Roweckiego”. Wartość zadania: 1 627 279,01 zł (100% środki własne Gminy).

10. Do ważniejszych przedsięwzięć realizowanych przez Miejski Zarząd Zieleni i Gospodarki Komunalnej w roku 2019, w zakresie działań inwestycyjnych i modernizacyjnych należały:

- „Stworzenie przyjemnych i bezpiecznych przestrzeni dla mieszkańców Rozbarku”. Wartość zadania: 2 848 799,39 zł;
- „Odnowa zieleni w parkach miejskich w Bytomiu”. Wartość zadania: 4 167 279,62 zł.

4.4.2. Zasoby mieszkaniowe miasta

Zasoby mieszkaniowe Bytomia obejmują budynki komunalne, spółdzielcze, będące własnością osób prawnych i fizycznych oraz wspólnoty mieszkaniowe. Z uwagi na brak aktualnych danych dot. budynków spółdzielczych, osób prawnych oraz fizycznych poniżej zostały opisane jedynie budynki komunalne oraz wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

Infografika 30: Zasoby mieszkaniowe Bytomia

Zgodnie z danymi opublikowanymi w Roczniku Statystycznym za 2019 rok, miasto Bytom dysponowało potencjałem mieszkaniowym liczącym

73 559 mieszkań

o łącznej powierzchni użytkowej

4 043,6 tys.m²

Tabela 40: Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Lokale mieszkalne:	73 364	73 403	73 469	73 559	*
Lokale mieszkalne gminne	12 785	12 475	12 156	11 855	11 501
we wspólnotach mieszkaniowych będących w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	12 255	12 152	12 813	12 725	11 760
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²):	4 019,7	4 026,6	4 034,2	4 043,6	*
komunalnych	653,5	637,5	619,3	603,7	584,8
wspólnoty mieszkaniowe będące w zarządzie Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o.	657,16	649,2	646,8	632,7	623,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa w m²:	x	x	x	x	x
1 mieszkania	54,8	54,9	54,9	50,9	50,8
*na 1 osobę	23,5	23,7	24,0	25,1	25,7
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	2,33	2,31	2,29	2,03	1,98
Budynki mieszkalne oddane do użytkowania (nowo wybudowane) ogółem, w tym **:	78	50	66	52	*
wielorodzinne**	1	1	1	1	*
jednorodzinne**	77	49	65	51	*

* dane nie zostały opublikowane w Roczniku Statystycznym

** na podstawie danych opublikowanych w Roczniku Statystycznym w roku 2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań, ZBM Sp. z o.o. oraz danych z Roczników Statystycznych.

Infografika 31: Zasoby komunalne Bytomia

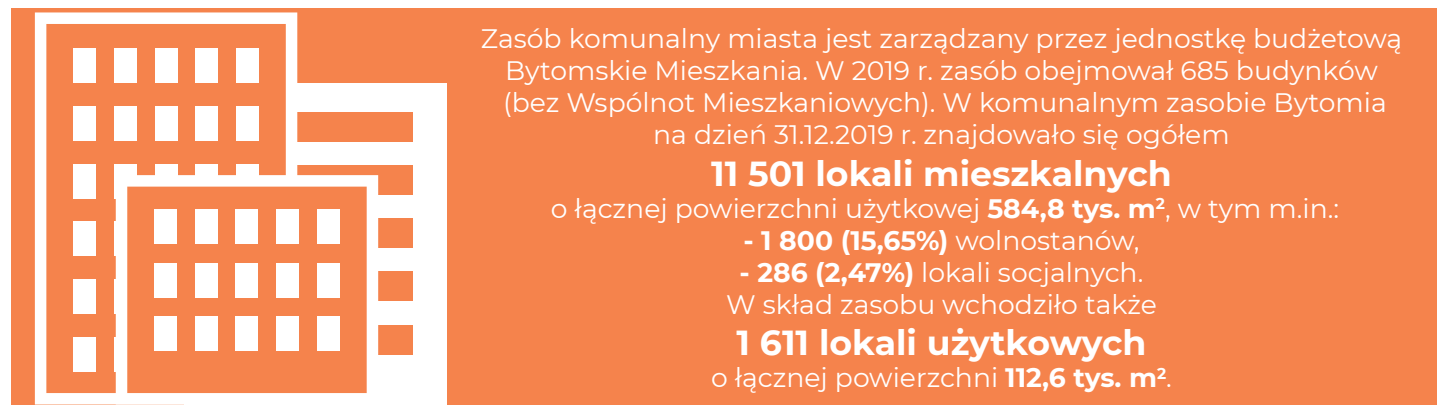

Tabela 41: Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2015-2019

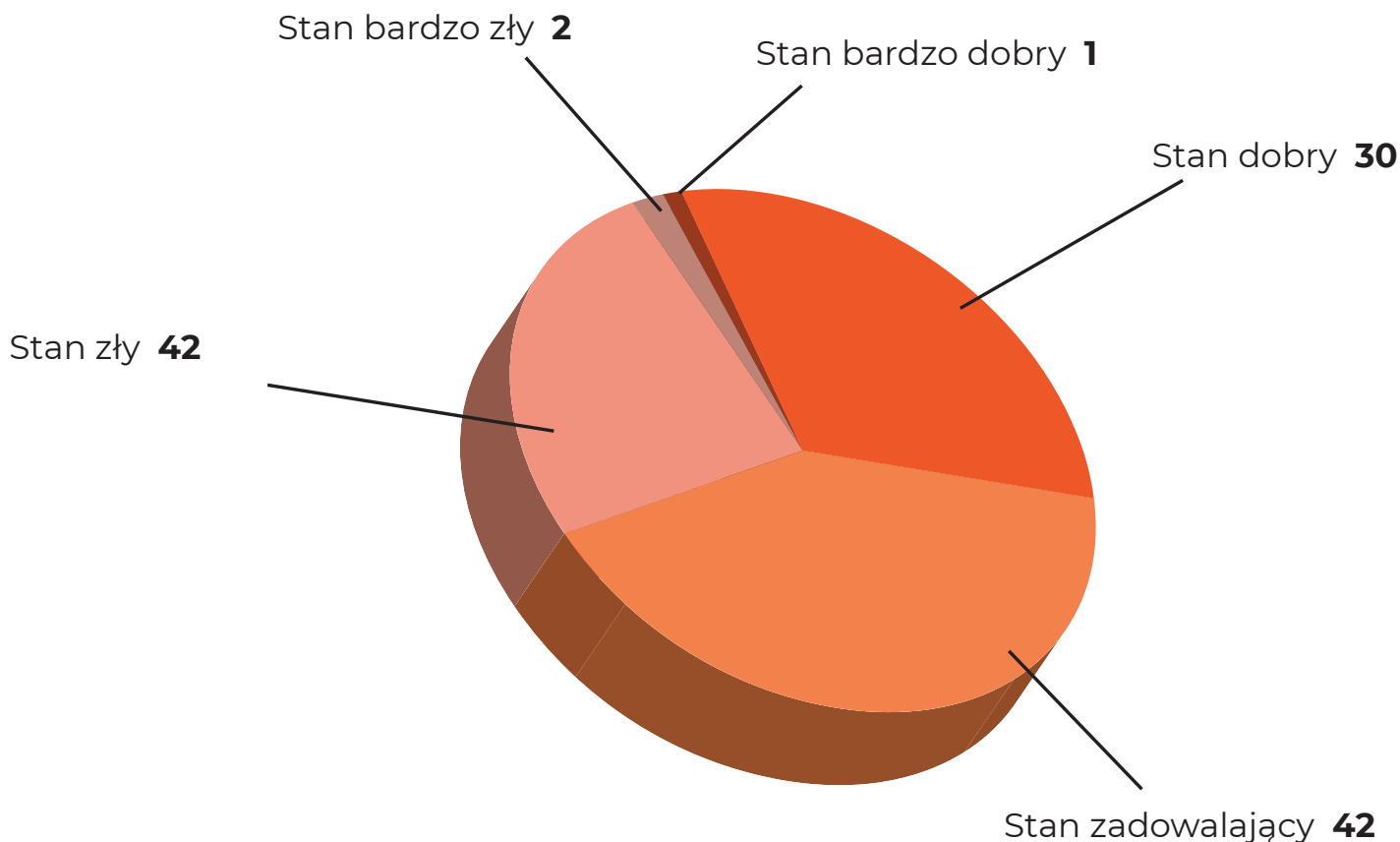
Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba budynków mieszkalnych	759	729	727	711	685
Liczba lokali mieszkalnych, ogółem, w tym m.in.:	12 785	12 475	12 156	11 855	11 501
- wolnostany	1 464	1 450	1 583	1 738	1 800
- lokale socjalne	346	358	331	303	286
- lokale o czynszu wolnym	35	35	30	0	26
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m²)	653,5	637,5	619,3	603,7	584,8
Liczba lokali użytkowych	1 540	1 776	1 715	1 655	1 611
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m²)	129,9	125,0	118,9	115,0	112,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stan techniczny mieszkań komunalnych określony został w około 70% jako zadowalający, natomiast w 28% jako zły i bardzo zły. Strukturę budynków

mieszkalnych wg stanu technicznego przedstawia wykres 27.

Wykres 27.: Struktura budynków mieszkalnych według stanu technicznego

Źródło: opracowano na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Stopień wyposażenia zasobów mieszkaniowych w podstawowe instalacje i urządzenia sanitarne przedstawiał się następująco:

- 88,78% mieszkań posiadało instalację wodociągową,
- 56,64% mieszkań posiadało WC,
- 52,16% mieszkań posiadało łazienki,
- 14,72% mieszkań posiadało centralne ogrzewanie i 1,67% centralnie dostarczaną ciepłą wodę użytkową.

W 2019 r. zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy regulowała uchwała nr XV/205/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom (z późn. zm.) oraz uchwała nr XXIV/330/13 Rady Miejskiej

w Bytomiu z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Bytom na lata 2014-2019.

W zakresie lokali użytkowych zasady najmu i dzierżawy lokali użytkowych w roku 2019 regulowała uchwała nr XV/181/07 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 sierpnia 2007 r. w sprawie: zasad gospodarowania lokalami użytkowymi (z późn. zm.).

W tabelach 43 - 45 przedstawiono dane liczbowe w zakresie zawieranych przez Bytomskie Mieszkania umów, wolnych i przyznanych lokali mieszkalnych, liczby osób oczekujących na lokale, a także kosztów odszkodowań za niedostarczenie lokali socjalnych lub tymczasowych pomieszczeń.

Tabela 42: Ilość zawartych umów w latach 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Zawarte umowy na lokale mieszkalne, w tym:	427	369	185	215	477
lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	64	49	26	19	246*
lokale do remontu kapitalnego na koszt przyszłego najemcy	252	216	102	19	200
lokale socjalne	50	29	32	54	25
przydzielone na podstawie §27, §28, §29	61	75	25	26	6

*w tym: umowy najmu po wykonanym remoncie przez przyszłego najemcę - 91 szt.,
umowy zawarte na czas nieoznaczony - 124 szt.,
umowy najmu zawarte na podstawie art. 691 k.c. - 31 szt.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Tabela 43: Przyznane lokale mieszkalne w latach 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Przydzielone lokale mieszkalne, w tym:	429	373	193	232	277
lokale mieszkalne do zasiedlenia za zapłatą czynszu za lokale mieszkalne	64	49	26	19	14
lokale do remontu kapitalnego na koszt przyszłego najemcy	252	216	102	116	200
lokale socjalne	52	33	40	65	7
przydzielone na podstawie §27, §28, §29	61	75	25	32	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Tabela 44: Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2015-2019

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych Bytomskich Mieszkań, w tym:	768	472	373	359	385
lokali do zasiedlenia	185	78	56	45	33
lokali wymagających przeprowadzenia remontu:	583	394	317	314	352
- przeznaczono do sprzedaży	29	52	72	39	31
- przeznaczono na wykaz lokali do remontu na koszt własny przyszłego najemcy	258	192	116	117	214

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Tabela 45: Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i socjalne w latach 2015-2019

Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i socjalne, w tym:	2015	2016	2017	2018	2019
Ilość osób oczekujących na lokale o czynszu za lokale mieszkalne zgodnie z obowiązującymi listami	99	93	96	125	167
Ilość osób oczekujących na lokale socjalne zgodnie z obowiązującymi listami	1264	1153	1089	1040	83
Ilość osób oczekujących na lokale do remontu na koszt przyszłego najemcy	2137	2411	2138	1913	2009

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkań

Tabela 46: Szczegółowy wykaz wypłaconych na rzecz odszkodowań za niedostateczną ilość lokali socjalnych lub pomieszczeń tymczasowych w latach 2013-2019

ROK	Należność główna	Kwota odsetek	Koszty Sądowe	RAZEM
2013	873 089,51 zł	179 866,12 zł	45 972,66 zł	1 098 928,29 zł
2014	2 531 448,42 zł	107 643,26 zł	59 608,43 zł	2 698 700,11 zł
2015	1 472 165,67 zł	246 221,43 zł	26 636,05 zł	1 745 023,15 zł
2016	227 531,99 zł	10 787,27 zł	9 453,85 zł	247 773,11 zł
2017	84 606,31 zł	342,78 zł	7 730,90 zł	92 679,99 zł
2018	105 462,72 zł	2 007,38 zł	12 427,34 zł	119 897,44 zł
2019	1 806 747,32 zł	208 585,16 zł	10 313,49 zł	2 025 645,97 zł
RAZEM	7 101 051,94 zł	755 453,40 zł	172 142,72 zł	8 028 648,06 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Bytomskich Mieszkani

W okresie od 22 stycznia 2019 r. do 29 marca 2019 r. zespół kontrolny powołany poleceniem służbowym Prezydenta Bytomia z dnia 10 stycznia 2019 r. (z późn. zm.), przeprowadził kontrolę w nadzorowanej przez Biuro Spraw Lokalowych jednostce budżetowej Bytomskie Mieszkania w zakresie bieżącej działalności realizowanej w latach 2013 - 2018, a w szczególności:

- prawidłowości przyznawania na podstawie przepisów prawa miejscowego lokali do zasiedlenia, lokali socjalnych oraz lokali wymagających przeprowadzenia remontu na koszt własny przyszłego najemcy (opiniowane przez Społeczną Komisję Mieszkaniową przydziały w trybie § 29 ówczesnie obowiązującej uchwały nr XV/205/13 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 27 maja 2013 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom (z późn. zm.),
- zbadania przesłanek decydujących o przyznaniu lokali poza kolejnością oraz kolejności zawierania umów,
- umarzania należności pieniężnych i stosowania bonifikat w zakresie należności pieniężnych,
- prawidłowości zawierania i wykonywania umów dotyczących bieżącej działalności jednostki.

Uwzględniając stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości w zakresie przydziałów lokali mieszkalnych, w roku 2019 podjęto następujące działania naprawcze:

1. Zainicjowano zmiany w przepisach prawa miejscowego, uwzględniające nie tylko wnioski pokontrolne, ale również zmiany wynikające z obszernej nowelizacji ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, która wprowadziła szereg nowych rozwiązań dotyczących mieszkań komunalnych i zasad ich najmu. Gminy zostały zobowiązane do dostosowania przepisów uchwał

określających w gminie zasady najmu lokali komunalnych w okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie znowelizowanej ustawy (nowelizacja weszła w życie w dniu 21 kwietnia 2019 r.). Tym samym, w roku 2019 pod nadzorem Biura Spraw Lokalowych, trwały prace nad przygotowaniem projektu nowej uchwały Rady Miejskiej w Bytomiu w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom. Efektem tych prac było podjęcie przez Radę Miejską w Bytomiu w dniu 24 lutego 2020 r. obecnie obowiązującej uchwały nr XXV/367/20 w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom, która została ogłoszona w dniu 4 marca 2020 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego pod poz. 1850 i weszła w życie w dniu 19 marca 2020 r.

2. W ramach przepisów uchwały nr XXV/367/20 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Bytom wprowadzono całkowicie nowe rozwiązania związane z przyznaniem lokali mieszkalnych poza obowiązującą kolejnością, dotyczące trybu działania Komisji Mieszkaniowej, dostosowując zapisy uchwały do wyników kontroli przeprowadzonej w Bytomskich Mieszkaniach w 2019 r.

Należy tu podkreślić przyjęcie następujących regulacji:

- o lokal poza kolejnością z zasobów gminy Bytom mogą ubiegać się wyłącznie członkowie wspólnoty samorządowej, tj. osoby zamieszkujące w Bytomiu z zamiarem stałego pobytu,
- wykluczono możliwość przyznawania lokali mieszkalnych w trybie szczególnym, za pośrednictwem Komisji Mieszkaniowej, w sposób całkowicie dowolny i uznaniowy - osoby ubiegające się o uzyskanie lokalu w tym trybie będą zobowiązane do wykaza-

nia i udokumentowania, iż spełniają szereg przesłanek dodatkowych oraz poświadczenia w sposób bezsporny szczególnych okoliczności w zakresie warunków swojego zamieszkania, sytuacji rodzinnej lub zdrowotnej,

- wprowadzono wymóg pozytywnego zaopiniowania wniosku przez Komisję Mieszkaniową oraz wymóg zaakceptowania wniosku przez właściwego resortowo Zastępcę Prezydenta,
- liczba osób, które będą mogły otrzymać lokal poza kolejnością bez ujęcia do list osób uprawnionych, w sytuacji wymagającej natychmiastowego wsparcia gminy, została ograniczona do maksymalnie 10 przypadków rocznie,
- tryb przydziału lokali poza kolejnością ma charakter całkowicie jawny nie tylko poprzez informowanie co kwartał o zawartych umowach najmu właściwej komisji Rady Miejskiej w Bytomiu ds. lokali, ale również poprzez podanie do publicznej wiadomości w terminie do 31 stycznia każdego roku za rok poprzedni wykazu wszystkich osób, które w trybie szczególnym zawarły umowy najmu (zapewnienie kontroli społecznej),
- osoby, które uzyskują lokal mieszkalny w trybie szczególnym będą miały możliwość zawarcia umowy najmu i umowy dotyczącej przeprowadzenia remontu lokalu na koszt własny wyłącznie lokali usytuowanych w budynkach poza strefą II miasta, tj. poza ścisłym centrum Bytomia.

3. Wobec stwierdzonych nieprawidłowości w zakresie działania Społecznej Komisji Mieszkaniowej, opiniującej wnioski o przydziały lokali mieszkalnych poza obowiązującą kolejnością, zarządzeniem nr 105/19 Prezydenta Bytomia z dnia 6 marca 2019 r. (z późn. zm.) powołano - pod przewodnictwem II Zastępcy Prezydenta Bytomia - Komisję do weryfikacji spraw mieszkaniowych, które były przedmiotem posiedzeń społecznej Komisji Mieszkaniowej. W skład Komisji wchodzi ponadto Zastępca Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Bytomiu, przedstawiciel Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Bytomiu, przedstawiciel Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w Bytomiu, Prezes Zarządu Bytomskiego Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży Nie-

pełnosprawnej oraz Przewodnicząca Zarządu Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło w Bytomiu (przedstawiciele bytomskich organizacji pozarządowych). Przedmiotem działania komisji była weryfikacja spraw mieszkaniowych, które zostały zaopiniowane przez społeczną Komisję Mieszkaniową, ale w realizacji procedury nie zakończyły się zawarciem umowy najmu lub umowy o przeprowadzenie na koszt własny przyszłego najemcy remontu lokalu. W roku 2019 odbyło się 16 posiedzeń komisji, na których komisja zweryfikowała 106 spraw, w tym 20 spraw zostało zaopiniowanych pozytywnie, 82 sprawy zostały zaopiniowane negatywnie, 2 wnioski uznano za bezprzedmiotowe. Wobec 2 spraw komisja wstrzymała się z zaopiniowaniem wniosku, z uwagi na konieczność przeprowadzenia dodatkowych czynności.

4. Ponadto w wyniku podjętych dodatkowo czynności sprawdzających zweryfikowano prawidłowość funkcjonowania programu „Mieszkania dla młodych”, który został wprowadzony zarządzeniem nr 13 Prezydenta Bytomia z dnia 13 stycznia 2016 r. w sprawie przyjęcia regulaminu kierowania osób uprawnionych do zawarcia umów najmu lokali do zasiedlenia oraz umów dotyczących przeprowadzenia remontu lokali na koszt własny przyszłego najemcy, stanowiących część mieszkaniowego zasobu gminy Bytom - „Mieszkania dla młodych”. W konsekwencji poczynionych ustaleń, zarządzeniem nr 265/19 Prezydenta Bytomia, z dnia 5 czerwca 2019 r., uchylono ww. zarządzenie nr 13 Prezydenta Bytomia z dnia 13 stycznia 2016 r.

Wspólnoty mieszkaniowe zarządzane przez ZBM Sp. z o.o.

Na dzień 31.12.2019 r. Zakład Budynków Miejskich zarządzał 915 wspólnotami mieszkaniowymi.

W budynkach wspólnot znajdowało się 11 760 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni użytkowej 623,8 tys. m² oraz 704 lokale użytkowe o powierzchni 53,4 tys m², z czego:

- 7868 lokali własnościowych, w tym 12 lokali TBS Sp. z o.o.
- 3892 lokali gminnych.

Infografika 32: Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2019 wg stanu technicznego.

Wyszczególnienie Ilość budynków (% udziału)

Stan bardzo dobry 28 (3,1)

Stan dobry 550 (60,1)

Stan zadowolający 331 (36,2)

Stan zły 5 (0,5)

Stan bardzo zły 1 (0,1)

Tabela 47: Wspólnoty mieszkaniowe zarządzane przez ZBM Sp. z o.o. w latach 2015-2019

Wyszczególnienie	Lata				
	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba wspólnot mieszkaniowych w zarządzie ZBM sp. z o.o.	943	937	931	922	915
Liczba lokali mieszkalnych ogółem w tym m.in.	13 264	13 009	12 813	12 725	11 760
- lokale własnościowe	7 326	7 608	7 390	7 836	7 868
- lokale gminne	5 938	5 401	5 423	4 889	3 892
- pustostany	0	0	0	452*	276*
Powierzchnia użytkowa mieszkań (w tys. m ²)	657,2	649,2	646,8	632,7	623,8
Liczba lokali użytkowych	836	789	781	795	704
Powierzchnia lokali użytkowych (w tys. m ²)	63,8	59,9	64,3	57,6	53,4

*liczba wszystkich pustostanów w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych, zarządzanych przez różne podmioty

Źródło: Dane na podstawie informacji z Administracji ZBM Spółki z o.o.

Tabela 48: Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (%)

Rodzaj wyposażenia	Liczba lokali (% udziału)
Ciepła woda	453 (3,8)
Centralne ogrzewanie	3241 (27,5)
Łazienka	10 248 (87,1)
Wc (samodzielne)	992 (8,4)
Gaz sieciowy	11 129 (95,6)
Instalacja wod-kan	11 760 (100)

Źródło: Dane na podstawie informacji z Administracji ZBM Spółki z o.o.

Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o.

Przedmiotem działania TBS Bytom Spółka z o.o. jest budowanie domów mieszkalnych i ich eksploatacja na zasadach najmu. Spółka może także, m.in. nabywać budynki mieszkalne, przeprowadzać remonty i modernizację obiektów przeznaczonych na zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych na zasadach najmu, wynajmować lokale użytkowe w budynkach znajdujących się w zasobach Spółki, sprawować na podstawie umów zlecenia zarząd budynkami mieszkalnymi i niemieszkalnymi nie stanowiącymi własności Spółki, sprawować zarząd nieruchomościami wspólnymi stanowiącymi w ułamkowej części współwłasność Spółki, prowadzić inną działalność związaną z budownictwem mieszkaniowym i infrastrukturą towarzyszącą, w tym budować lub nabywać budynki w celu sprzedaży znajdujących się w tych budynkach lokali mieszkalnych lub lokali o innym przeznaczeniu.

Na zasoby mieszkaniowe, którymi dysponuje TBS Bytom Sp. z o.o. składają się:

- 3 budynki przy ul. Nowej 74, 76, 78, w których znajduje się 18 lokali mieszkalnych i 14 lokali użytkowych;
- 1 budynek przy ul. Nowej 94, w którym znajduje się

20 lokali mieszkalnych,

- 1 budynek przy ul. Francuskiej 70bc, w którym znajdują się 42 lokale mieszkalne,
- 1 budynek przy ul. Hutniczej 4, w którym znajduje się 14 lokali mieszkalnych oraz 1 lokal użytkowy,
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 4, w którym znajduje się 40 lokali mieszkalnych,
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 6, 6a, w którym znajdują się 24 lokale mieszkalne,
- 1 budynek przy ul. Karpackiej 8, 8a, 8b, w którym znajduje się 20 lokali mieszkalnych,
- 1 budynek przy Rynku 19, w którym znajdują się 3 lokale mieszkalne i 6 lokali użytkowych, budynek objęty ochroną konserwatorską,
- 1 budynek przy Rynku 20, w którym znajduje się 10 lokali mieszkalnych i 9 lokali użytkowych, budynek objęty ochroną konserwatorską,
- 1 budynek przy Rynku 21, w którym znajduje się 1 lokal mieszkalny i 3 lokale użytkowe, budynek objęty ochroną konserwatorską,
- 1 budynek przy Rynku 26-Krawieckiej 1, w którym znajdują się 3 lokale mieszkalne i 7 lokali użytkowych, budynek objęty ochroną konserwatorską,
- 1 budynek przy ul. Katowickiej 58, w którym znajduje się 7 lokali mieszkalnych,

- 1 lokal mieszkalny w budynku przy ul. Karola Miarki 13,
- 1 lokal mieszkalny w budynku przy ul. Karola Miarki 21,
- 1 lokal mieszkalny w budynku przy ul. Piłsudskiego 25,
- 3 lokale mieszkalne w budynku przy ul. Jainty 18.

W drugim kwartale 2019 roku rozpoczęto inwestycję polegającą na wybudowaniu osiedla domów jednorodzinnych przy ulicy Pod Brzozami w Bytomiu. TBS Bytom Sp. z o.o. jest właścicielem działek, które zostaną przekazane inwestorowi prywatnemu, a w zamian wybuduje on dla Spółki osiem domów jednorodzinnych w zabudowie bliźniaczej przeznaczonych do sprzedaży bądź wynajmu. Inwestycja powinna zakończyć się z końcem 2020 roku.

4.4.3. Gospodarka nieruchomościami

Sprzedaż i oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości

Nieruchomości stanowiące własność gminy lub Skarbu Państwa są sprzedawane lub oddawane w użytkowanie wieczyste w drodze przetargu lub w trybie bezprzetargowym. Przetargi na zbycie nieruchomości przeprowadzane są w oparciu o przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości. Zastosowanie trybu bezprzetargowego następuje w przypadkach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, w tym m.in. przy zbywaniu nieruchomości na rzecz osoby, której przysługuje pierwszeństwo w jej nabyciu lub sprzedaż następuje na rzecz użytkownika wieczystego nieruchomości.

Tabela 49: Sprzedaż nieruchomości będących własnością Gminy

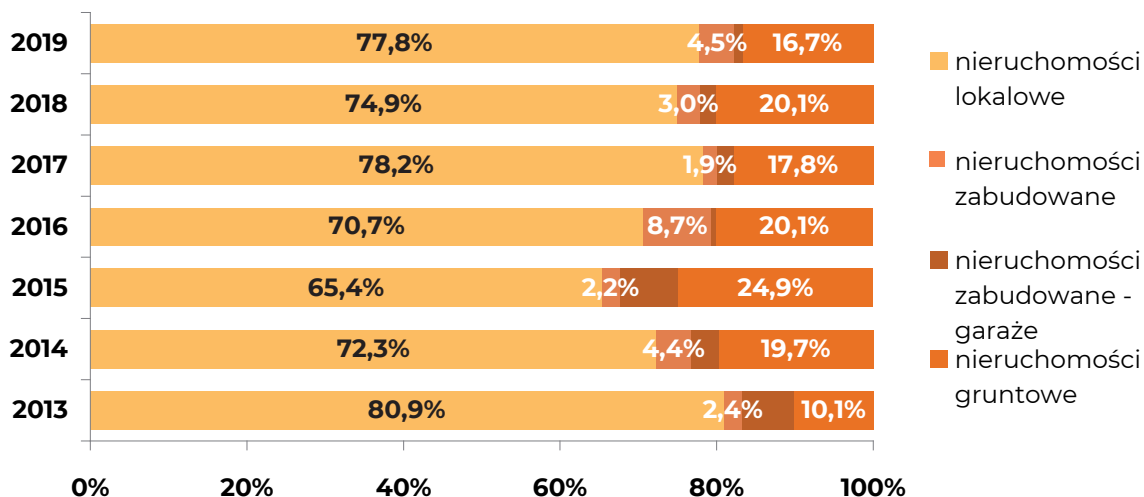
Wyszczególnienie	2015 r.		2016 r.		2017 r.		2018 r.		2019 r.	
	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)	Ilość	Łączna wartość sprzedaży (w tys. zł)
Nieruchomości ogółem, w tym:	358	15 310,3	334	14 218,4	432	13 220,5	403	14 140,1	378	17 291,9
nieruchomości lokalowe	234	7 307,6	236	4 750,3	338	6 220,6	302	5 040,3	294	6 357,6
nieruchomości zabudowane	8	177,2	29	2 524,8	8	768,7	12	791,2	17	4 811,4
garaże	27	3 773,2	2	17,7	9	127,5	8	43,7	4	49,1
nieruchomości gruntowe	89	4 052,3	67	6 925,6	77	6 103,7	81	8 264,9	63	6 073,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

W latach 2013-2019 sprzedano łącznie 2 746 nieruchomości o łącznej wartości ok. 123,439 mln zł. Największą liczbę sprzedaży odnotowano w 2013 r., tj. 455 nieruchomości, jak również w tym roku uzyskano największą wartość ze sprzedaży nieruchomości, która wyno-

siła blisko 26,7 mln zł. W roku 2019 zbyto 378 nieruchomości Gminy Bytom na łączną kwotę 17 291,9 tys. zł. W 2019 roku zbyto 16 nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa o łącznej wartości gruntu i zabudowań w wysokości 284,5 tys. zł.

Wykres 28: Struktura zbytych nieruchomości będących własnością Gminy Bytom

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

W strukturze zbytych w latach 2013-2019 nieruchomości dominujący udział stanowiły nieruchomości lokalowe. Zdecydowanie przeważają tu lokale mieszkalne sprzedawane na rzecz dotychczasowego najemcy. Najmniejszy udział w badanych latach stanowiły nieruchomości zabudowane. Ich udział mieścił się w przedziale od 0,6% do 8,7%.

Nieruchomości nabyte do gminnego zasobu nieruchomości

W 2019 r. do gminnego zasobu nieruchomości nabyto prawo własności lub użytkowania wieczystego 19 działek położonych na terenie miasta o łącznej powierzchni 98 263 m² za kwotę 609,4 tys. zł. Kontrahentami były zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, a zakup nieruchomości do zasobu gminy związany był przede wszystkim z regulacjami stanu terenowo-prawnego nieruchomości lub nabyciem ich pod realizację konkretnej inwestycji.

Tabela 50: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom

Obręb	Kontrahent	2019 r.		
		Ilość	Powierzchnia działek (w m ²)	Wartość (tys. zł)
Ogółem, w tym:	X	19	98 263	609,4
Bytom	os. fiz.	1	674	50,00
	os. fiz.	2	250	9,37
	os. pr.	3	440	nieodpłatnie
Bobrek	os. pr.	2	68 237	550,00
	os. pr.	1	288	nieodpłatnie
Stolarzowice	os. pr.	3	26 196	nieodpłatnie
Szombierki	os. pr.	4	1 860	nieodpłatnie
Miechowice	os. pr.	1	145	nieodpłatnie
Karb	os. pr.	1	60	nieodpłatnie
Łagiewniki	os. pr.	1	113	nieodpłatnie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

Tabela 51: Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2015-2019

Rok	Ilość nieruchomości	Powierzchnia działek (w m ²)	Wartość (w tys. zł)
Ogółem, w tym:	160	736 484	18 350,3
2015	12	21 830	1 733,4
2016	36	103 912	5 008,1
2017	18	93 904	4 235,2
2018	30	24 903	1 469,3
2019	12	98 263	609,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Wydziału Obrotu Nieruchomościami UM Bytom

4.4.4 Inne inwestycje w mieście

Na terenie Bytomia w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. wydano łącznie 220 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym m.in. dotyczących następujących inwestycji:

- budowa samodzielnych budynków mieszkalnych jednorodzinnych przy ul.: Bażantowej, Boya-Żeleńskiego, Chmielewskiej, Gutenberga, Korczaka, Kościuszki, Partyzantów, Tęczowej, Wyszyńskiego,
- budowa zespołów budynków jednorodzinnych przy ul.: Galmanowej, Orzegowskiej, Paczyńskiej, Polnej, Strzelców Bytomskich, Suchogórskiej, Wyszyńskiego,
- budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. Adamka,
- budowa budynków handlowo-usługowych przy ul. Chorzowskiej, Narutowicza, Siemianowickiej, Strzelców Bytomskich, Wrocławskiej,
- przebudowa, rozbudowa i nadbudowa istniejącej hali lodowiska, przebudowa wraz z częściową zmianą sposobu użytkowania budynku szatniowo-administracyjnego, przebudowa i rozbudowa instalacji zewnętrznych i wewnętrznych, budowa drogi wraz z miejscami postojowymi w miejscu obiektów istniejących, przeznaczonych do rozbiórki w całości lub w części – ul. Pułaskiego,
- budowa garaży przy ul.: Armii Krajowej, Długiej, Mochnackiego,
- budowa budynków przemysłowych przy ul.: Bernardyńskiej, Siemianowickiej,
- realizacja infrastruktury technicznej:
 - sieci magistralnej przyłączeniowej od EC Miechowice do punktu KP oraz budowa sieci ciepłowniczej od komory przyłączeniowej KP do punktu rozdziału na sieci osiedlowe: os. Helenka i os. Rokitnica w Zabrzu,
 - elektroenergetycznej linii kablowej SN 6 kV, kontenerowej stacji transformatorowej SN/nn, elektroenergetycznych linii kablowych nn oraz złączy kablowych nn w Bytomiu przy ul. Wrocławskiej,
 - przebudowa sieci gazowej niskiego ciśnienia wraz z przyłączami w Bytomiu przy ul. Wyzwolenia, Mochnackiego – SG/00066908,
 - budowa stacji transformatorowych P248, P249, P410 wraz z włączeniem do sieci SN, nN w ramach zadania „Przebudowa linii 20 kV Wilczek” – rejon ulic: Żołnierskiej, Gombrowicza, Ossolińskiego, Musioła, Dunikowskiego, Kofty,
 - budowa stacji transformatorowej wraz z włącze-

niem do sieci SN i nN – rejon ulic: Planeta, Trampisza,

- budowa rurociągów w ramach zadania pn.: „Modernizacja (przebudowa) układu głównego odwadniania KWK Centrum – branża powierzchniowa, etap II” - rejon ul. Łużyckiej i ul. Wrocławskiej,
- budowa systemu odwodnieniowego niecki bezodpływowej tzw. „Niecki Montometu” w Piekarach Śląskich i Bytomiu – budowa rowu oraz mniczków spustowych na terenie miasta Bytomia – etap II – rejon ul. Kędzierzyńskiej.

Ponadto, w 2019 r. wydano 785 decyzji o pozwoleniu na budowę, w tym m.in. dotyczących budowy:

- budynków mieszkalnych jednorodzinnych (samodzielnych) przy ul.: Bażantowej, Blachówka, Gajowej, Gombrowicza, Gutenberga, Korczaka, Kościuszki, Odrzańskiej, Ogrodowej, Ossolińskiego, Partyzantów, Prywatnej, Stolarzowickiej, Strzelców Bytomskich, Tęczowej, Wiejskiej, Wyszyńskiego,
- zespołów budynków jednorodzinnych przy ul.: Galmanowej, Kaczmarczyków, Łabędziej, Orzegowskiej, Paczyńskiej, Pod Brzozami, Wiejskiej, Wyszyńskiego,
- budowy budynków mieszkalnych wielorodzinnych o trzech i więcej mieszkaniach przy ul.: Chorzowskiej, Musialika,
- budynków handlowo-usługowych przy ul.: Bławatkowej, Celnej, Felińskiego / Stolarzowickiej, Glinki, Krakowskiej, Leśnej, Łokietka, Orzegowskiej, Puławskiego, Strzelców Bytomskich, Wrocławskiej, Wyczółkowskiego,
- garaży przy ul. Armii Krajowej,
- budynków przemysłowych i magazynowych przy ul.: Arki Bożka, Hakuby, Łokietka,
- sieci uzbrojenia terenu dotyczących budowy:
 - sieci wodociągowej przy ul.: Drobczyka, Lazarówka, Narutowicza, Stolarzowickiej, Tęczowej,
 - sieci kanalizacyjnej przy ul.: Konstytucji, Tęczowej, Strzelców Bytomskich / Magdaleny,
 - sieci gazowej przy ul.: Kosynierów, Kościuszki, Reja, Tęczowej,
 - sieci energetycznej przy ul.: Armii Krajowej, Kolonia Zygmunt, Witczaka,
 - sieci ciepłej przy ul.: Batorego, Cegielnianej, Didura / Pułaskiego / Olejniczaka, Dworskiej / al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Energetyki / Racjonalizatorów, Hajdy / al. Jana Nowaka-Jeziorańskiego, Narutowicza, Odrzańskiej, Frenzla, Stawowej, Zabrzeńskiej, Szyby Rycerskie, Szymały.

4.5. MIENIE KOMUNALNE

4.5.1 Wartość majątku komunalnego

Wartość majątku komunalnego określona została w oparciu o ewidencje księgowe prowadzone przez gminne i powiatowe jednostki organizacyjne, jak

również bilanse spółek prawa handlowego oraz innych podmiotów, w których Gmina posiada udziały i akcje.

Wartość księgowa majątku komunalnego netto według stanu na dzień 31.12.2019 roku wynosiła:

- majątku gminnego wraz z wartością akcji i udziałów Gminy w spółkach prawa handlowego	3 225 545 561,29 zł
- majątku powiatowego	255 947 423,00 zł

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu jednostek gminnych według stanu na dzień 31.12.2019 r.

Jednostki budżetowe:

- majątek trwały netto gminnych jednostek budżetowych	1 379 064 584 zł
- wyposażenie i księgozbiory	85 762 571 zł
- majątek obrotowy	316 482 431 zł

Instytucje kultury:

- majątek trwały netto	17 019 594 zł
- wyposażenie i księgozbiory	4 913 728 zł
- majątek obrotowy	219 757 zł

Struktura wartościowa majątku komunalnego w użytkowaniu powiatowych jednostek według stanu na dzień 31.12.2019 r.

- majątek trwały netto	127 234 310 zł
- wyposażenie i księgozbiory	32 449 395 zł
- majątek obrotowy	10 864 140 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Biura Nadzoru Właścicielskiego

Dochody uzyskiwane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych.

Dochody uzyskane na dzień 31 grudnia 2019 roku

i planowane wpływy w roku 2020 z tytułu wykonywania prawa własności lub użytkowania przedstawia tabela 53.

Tabela 52: Dochody z tytułu wykonywania prawa własności lub użytkowania wieczystego

GMINA		POWIAT	
Wykonanie 31.12.2019 r.	Plan 2020 rok po zmianach	Wykonanie 31.12.2019 r.	Plan 2020 rok po zmianach
77 606 148 PLN	72 193 782 PLN	10 373 749 PLN	7 031 074 PLN

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Biura Nadzoru Właścicielskiego

Ograniczone prawa rzeczowe

Wartość ograniczonych praw rzeczowych przedstawiała się następująco:

1. Stan hipotek (tj. ograniczonych praw rzeczowych) ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych wynosił: 27 396 961,26 zł, w tym: stan

należności zastawów skarbowych ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności podatkowych należnych Gminie Bytom wynosił: 88 926,58 zł. Stan należności podatkowych zhipotekowanych wynosił: 12 051 788,55 zł.

2. Stan hipotek (tj. ograniczonych praw rzeczowych) ustanowionych tytułem zabezpieczenia należności dochodów niepodatkowych wynosił: 2 393 764,85 zł, w tym: stan zaległości nieopodatkowych zahipote-

kowanych wynosił: 177 251,37 zł.

3. Dochody uzyskane z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych wynosiły: 21 712 227,72 zł.

Prognoza majątku na dzień 31.12.2020 roku

A. Pozyskiwanie mienia w procesie inwestycyjnym

Wartość gminnych inwestycji na dzień 31.12.2020 r. wyniesie: 18 579 553,87 zł	
- Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 4	1 132 317,93 zł
- Modernizacji lokali mieszkalnych	553 080,00 zł
- Modernizacja dachu budynku mieszkalnego przy ul. Katowickiej 24	232 197,92 zł
- Modernizacja instalacji wentylacji mechanicznej basenu i kuchni w budynku Szkoły Podstawowej nr 54	849 801,80 zł
- „6 dla Stroszka” – Budżet Obywatelski	1 000 060,00 zł
- Rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego Thiele-Winclerów zlokalizowanych przy ul. Dzierżonia	11 288 026,22 zł
- Boisko na GKS Rozbark – Budżet Obywatelski	3 524 070,00 zł
-	
Wartość powiatowych inwestycji na dzień 31.12.2020 r. wyniesie: 2 537 415,70 zł	
- Modernizacja dachu budynku przy ul. Małachowskiego 36	279 618,34 zł
- Adaptacja lokalu przy ul. K. Miarki 13/5 dla placówki opiekuńczo-wychowawczej	211 500,00 zł
- Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół Gastronomiczno - Hotelarskich	509 147,99 zł
- Rewitalizacja przyziemia budynku IV Liceum Ogólnokształcącego – I etap	645 523,37 zł
- Poprawa infrastruktury kształcenia zawodowego	891 626,00 zł

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego

B. przyjmowanie mienia od zewnętrznych inwestorów i podmiotów

Kierunki działań w zakresie majątku miasta założone na dzień 31.12.2020 r. mają na celu powiększanie zasobów majątkowych, właściwe gospodarowanie nimi i osiąganie określonych pożytków poprzez :

- wytwarzanie mienia w procesach inwestycyjnych i jego właściwe zagospodarowanie,
- dalsze zagospodarowanie zasobów gruntów miejskich poprzez oddawanie ich w wieczyste użytkowanie, zarząd lub sprzedaż w celu zwiększania dochodów Gminy,
- racjonalną gospodarkę mieniem w jednostkach organizacyjnych i gminnych spółkach prawa handlowego,
- zabezpieczanie majątku przed dekapitalizacją poprzez przeznaczanie odpowiednich środków finansowych na odtworzenie majątku oraz jego remonty,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych (głównie z funduszy zewnętrznych) na modernizacje i remonty.

4.5.2 Udziały kapitałowe miasta w spółkach prawa handlowego i innych podmiotach

Na dzień 31.12.2019 r. Gmina Bytom posiadała akcje i udziały w 11 spółkach prawa handlowego, których łączna wartość księgowa na ten dzień wynosiła: 486 403 772,29 zł i była wyższa od stanu na koniec 2018 r.o kwotę: 7 050 000 zł.

W porównaniu do stanu na koniec 2018 r. wzrosła wartość udziałów w:

- Bytomskim Przedsiębiorstwie Komunalnym Spółka z o.o. o kwotę 5 000 000,00 złotych (1 udział o wartości 500,00 zł; 4 999 500,00 zł z tyt. tzw. agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki),
- Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji Spółka z o.o. w likwidacji o kwotę 2 050 000.00 zł, w związku z objęciem przez gminę Bytom udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym tych Spółek.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2019 r. Gmina Bytom posiadała 1 udział o wartości 10 000,00 zł w Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej. Zestawienie udziałów gminy i ich wartości w poszczególnych podmiotach, przedstawia tabela 54.

Tabela 53: Dochody z tytułu wykonywania prawa własności lub użytkowania wieczystego

Nazwa jednostki	Udziały/akcje/głosy		w tym udziały/akcje/głosy jednostki samorządu terytorialnego		Uwagi
	Ilość	Kwota (zł)	Ilość	Kwota (zł)	
Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o.o.	681 302	340 651 000,00 zł	681 302	340 651 000,00 zł	Gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2019 r. wynosi 345 653 119,15 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 5 002 119,15 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki
Zakład Budynków Miejskich Spółka z o.o.	22 845	11 422 500,00 zł	22 845	11 422 500,00 zł	Gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2019 r. wynosi 11 423 470,81 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 970,81 zł stanowi tzw agio i wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Spółka z o.o.	44 386	44 386 000,00 zł	44 386	44 386 000,00 zł	Gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2019 r. wynosi 44 386 150,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 150,00 zł stanowi tzw agio i wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o.	67 172	33 586 000,00 zł	50 559	25 279 500,00 zł	udział Gminy Bytom w kapitale zakładowym 75,27%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2019 r. wynosi 25 280 766,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 1 266,00 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.	7 124	7 124 000,00 zł	7 124	7 124 000,00 zł	Gmina Bytom 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2019 r. wynosi 7 124 000,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 970,00 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.
Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.	355 837	35 583 700,00 zł	355 837	35 583 700,00 zł	udział Gminy Bytom w kapitale zakładowym 100%; wartość księgowa udziałów na dzień 31.12.2019 r. wynosi 35 583 786,00 zł; różnica pomiędzy wartością księgową a nominalną w kwocie 86,00 zł z tyt. tzw agio wpływa na kapitał zapasowy Spółki.

Górnośląskie Towarzystwo Lotnicze SA	1 370 693	137 069 300,00 zł	2.000	200 000,00 zł	udział Gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,146%
Fundusz Górnośląski SA	13 156 732	131 567 320,00 zł	234 600	2 346 000,00 zł	udział Gminy Bytom w kapitale zakładowym 1,783%
Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjnych PRInż -1 Sp. z o.o.	352 726	35 272 600,00 zł	1 078	107 800,00 zł	udział Gminy Bytom w kapitale zakładowym 0,306%
Tramwaje Śląskie SA	14 988 531	149 885 310,00 zł	1 429 771	14 297 710,00 zł	udział Gminy Bytom w kapitale zakładowym 9,54%; wartość księgowa akcji na dzień 31.12.2019 r. wynosiła 14 297 710,33 zł; różnica pomiędzy wartością księgową z tyt. tzw. agio w kwocie 0,33 zł wpływa na kapitał zapasowy Spółki
Klub Sportowy „Polonia” Bytom SA	1 632 711	16 327 110,00 zł	200 000	2 000 000,00 zł	udział Gminy Bytom w kapitale zakładowym 12,25%
Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnia Socjalna	2	20 000,00 zł	1	10 000,00	udział Gminy Bytom: 50%

Źródło: opracowania własne na podstawie danych z Biura Nadzoru Właścicielskiego.

4.5.3. Wybrane informacje na temat działalności spółek miejskich

Gmina Bytom realizując swoje zadania poprzez spółki gminne, których jest większościowym udziałowcem, przeprowadziła szereg działań mających na celu poprawę ich funkcjonowania. Mając na względzie oczekiwania mieszkańców i inwestorów tym samym przyczyniła się do poprawy relacji pomiędzy podmiotami gospodarczymi i ich odbiorcami.

Urzeczywistniając zalecenia pokontrolne Najwyższej Izby Kontroli Gmina Bytom dążyła do przywrócenia zgodnego z powszechnie obowiązującymi przepisami podziału kompetencji pomiędzy funkcjonującymi na terenie miasta podmiotami realizującymi szeroko rozumiane gospodarowanie zasobem mieszkaniowym.

W wyniku dokonanej analizy wystąpienia pokontrolnego Najwyższej Izby Kontroli, w którym wykazano, iż zarządzanie wspólnotami mieszkaniowymi nie jest zadaniem własnym gminy oraz zawarto założenia dokonywania systematycznych ograniczeń wydatków możliwych do przekazania na realizację innych żywotnych interesów mieszkańców i wspólnoty samorządowej, postanowiono dokonać połączenia spółek z większościowym udziałem Gminy Bytom działających w materii administrowania i zarządzania nieruchomościami.

Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o.

W IV kwartale 2019 r. Zarząd ZBM Sp. z o.o. uchwalił nr 36/2019 z dnia 21 października przyjął nowy Regulamin Organizacyjny Spółki. Na dzień 31 grudnia 2019 r. spółka zatrudniała 81 osób. 12 grudnia 2019 r. Rada wysłuchiwała informacji Zarządu o sytuacji Spółki. Ponadto w trakcie przygotowywania planowanych do połączenia spółek opracowano wycenę posiadanych przez podmioty akcji spółek zewnętrznych. W wyniku aktualizacji nabytych przez Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o. akcji Klubu Sportowego „Polonia” Bytom SA nominalnej wartości 5 600 000 zł stwierdzono w sporządzonej wycenie ich zerową wartość, co po ujawnieniu w księgach spółki spowodowało urealnienie wcześniejszych zapisów i transparentność wartości spółki przejmowanej.

TBS Bytom Sp. z o.o.

Oprócz działań bieżących, spółka przygotowywała procedury połączenia podmiotów TBS Bytom Sp. z o.o. i ZBM Sp. z o.o.

Rada Miejska na sesji w dniu 24 maja 2019 roku podjęła uchwałę nr XIII/161/19 w sprawie wyrażania zgody na połączenie spółek gminnych. Zawarto w niej zgodę na połączenie Towarzystwa Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o. i Zakładu Budynków Miejskich Sp. z o.o., których Gmina Bytom jest jedynym Wspólnikiem.

Na podstawie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Towarzystwa Budownictwa

Spółecznego Bytom Sp. z o.o., udokumentowanej w protokole objętym aktem notarialnym nr Rep. A 356/2020 z dnia 26 marca 2020 r., nastąpiło połączenie spółki Towarzystwo Budownictwa Społecznego Bytom Sp. z o.o. (spółka przejmująca) ze spółką Zakład Budynków Miejskich Sp. z o.o. (spółka przejmowana). W dniu 30 kwietnia 2020 r. powyższe zostało wpisane do KRS.

W podwyższonym kapitale zakładowym nowopowstałej Spółki Gmina Bytom objęła 7088 (słownie: siedem tysięcy osiemdziesiąt osiem) nowych, równych i niepodzielnych udziałów o wartości po 1 000,00 zł (słownie: tysiąc złotych 0/100) każdy i łącznej wartości nominalnej 7 088 000,00 zł (słownie: siedem milionów osiemdziesiąt osiem tysięcy złotych 00/100), na skutek przeniesienia całego majątku spółki przejmowanej do spółki przejmującej.

Wartość kapitału zakładowego spółki ZBM - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. po skutecznym podwyższeniu, wyniosła 51 474 000,00 złotych, na co złożyło się 51474 udziałów po 1 000,00 złotych każdy, w której Gmina Bytom posiada 100% udziałów.

Konsekwencją połączenia ww. spółek jest realizacja zaleceń pokontrolnych Najwyższej Izby Kontroli, a także wykonana niezbędna przy łączeniu spółek wycena nieruchomości, w które spółki były wyposażone, co dotychczas nie było praktykowane.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Stan zatrudnienia na koniec 2019 r. wyniósł 144 osoby.

Od 01.12.2019 r. obowiązuje nowa taryfa dla ciepła zatwierdzona decyzją Prezesa URE nr OKA.4210.43.2019.CW. Średni wzrost cen i stawek opłat za ciepło w skali przedsiębiorstwa wynosi 5,98%, a w poszczególnych grupach odbiorców kształtuje się w przedziale od 2,6% do +6,9%.

Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o.

Spółka przez cały 2019 rok porządkowała sytuację związane z projektami unijnymi zgodnie z podpisanymi umowami, kwestie kadrowe oraz rachunkowe jak i te związane z bieżącą działalnością Spółki. Uchwałą Rady Miasta nr XIII/16/2019 z dnia 24 maja 2019 roku podjęto decyzję o rozwiązaniu przez likwidację Bytomskiej Agencji Rozwoju Inwestycji. Jako jedną z głównych przyczyn wskazano dużą stratę, która jak strata narastająca za 2018 roku wyniosła ponad 2 mln złotych – do tego doszły również wysokie koszty funkcjonowania, ale też fakt, że spółka nie realizowała zadań, jakie na nią nałożono. W związku z tym, że sytuacja finansowa Spółki nie pozwalała na bieżące regulowanie jej należności względem m.in. pracowników, organów zarządczych oraz

nadzorczych czy kontrahentów z początkiem lipca 2019 roku przyznano dopłatę dla Spółki Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji

Sp. z o.o. w kwocie 500 000,34 zł. Uporządkowano również kwestie związane z kapitałem zakładowym Spółki, gdzie 19.07.2019 roku postanowieniem o wpisie do KRS podwyższono kapitał zakładowy Spółki. W dniu 31.10.2019 r. podjęta została uchwała Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki o rozwiązaniu Spółki i otwarciu jej likwidacji.

Likwidatorem spółki został jej dotychczasowy prezes Pan Przemysław Wrona, który w ramach realizacji czynności likwidacyjnych, kończy bieżące sprawy spółki, ściąga wierzytelności oraz wypełnia ciążące na spółce zobowiązania i upłynnia jej majątek.

Realizacja procesu likwidacji spółki Bytomska Agencja Rozwoju Inwestycji Sp. z o.o. z siedzibą w Bytomiu szacowana jest na kilkanaście miesięcy i powinna zakończyć się jeszcze w 2020 roku. W tym czasie dokonana zostanie wycena i likwidacja majątku spółki, na który składają się m.in. wynajmowane innym podmiotom budynki. Wśród nich są trzy obiekty, z których korzystają m.in. bytomskie przychodnie. Mimo likwidacji spółki budynki nadal będą wykorzystywane na cele lecznicze i zdrowotne – obecnie trwają rozmowy z dotychczasowymi dzierżawcami, aby kontynuowali tam obecną działalność.

Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.

W zakresie prowadzonej przez Zarząd miasta polityki dot. optymalizowania kosztów oraz zasadności wydatkowania kwot, wprowadzono wiele zmian w spółkach miejskich. Zmiany dot. wielu aspektów, zaczynając od analizowania kwot przekazywanych w ramach darowizn poprzez szczegółowe wytyczne dot. ich celowości.

Zmiany wprowadzone zostały również w obszarze działania spółki miejskiej Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.

W 2019 roku główne działania Spółki polegały na dążeniu do odzyskania płynności finansowej, redukcji zadłużenia z lat poprzednich oraz poprawie bieżącego funkcjonowania. Równolegle spółka prowadziła prace polegające na odtwarzaniu brakujących informacji z lat ubiegłych, ze względu na liczne braki w ciągłości dokumentów. Kluczowe działania podjęte przez Spółkę Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o. w 2019 r.:

- Zawarto umowę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych o rozłożenie na raty należności z tytułu składek. Umowa została zawarta na łączną kwotę 778 576,33 zł, na 60 miesięcznych rat, na preferencyjnych warunkach w okresie pierwszych 12-stu mie-

sięcy. Płatność ostatniej raty zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik do umowy, przewidziana jest na dzień 17.06.2024 r.;

- Wyjaśniono nieprawidłowości z US skutkujące uzyskaniem zaświadczenia o niezaleganiu z podatkami – umożliwienie zdobycia Licencji Klubowej nr 780/19 Polskiego Związku Koszykówki, uprawniającej do udziału w rozgrywkach mistrzowskich, rozgrywkach organizowanych przez Wojewódzkie Związki Koszykówki oraz we współzawodnictwie sportowym w koszykówce;
- Zidentyfikowano nieprawidłowości w zakresie podatku od nieruchomości;
- Sfinalizowano rozliczenie dofinansowania inwestycji pn. „Modernizacja zespołu boisk treningowych wraz z zapleczem socjalnym przy ul. Olimpijskiej i Piłkarskiej w Bytomiu” – dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej Ministerstwa Sportu i Turystyki;
- Skorygowano i złożono w sądzie rejestrowym nieprawidłowo sporządzone sprawozdanie finansowe za rok 2018;
- Wyjaśniono nieprawidłowości związane z obowiązkiem sprawozdawczym za rok 2017;
- Odtworzono dokumentację księgowo-finansową za okres 01-04.2019 r.;
- Stworzono plan finansowy w skali miesiąca/kwartału/roku - skonstruowano pierwszy w historii Spółki budżet;
- Wdrożono mechanizmy kontroli dokumentów księgowych (wdrożenie rejestrów ewidencyjnych dokumentów księgowych);
- Wdrożono obowiązek prowadzenia rejestrów dokumentacji organizacyjno-formalnej;
- Wzmocniono mechanizmy kontroli dokumentów księgowych pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym;
- Fiskalizacja sprzedaży biletów i składek członkowskich;
- Wdrożono politykę antymobbingową;
- Wdrożono Instrukcję inwentaryzacyjną;
- Usystematyzowano obrót gotówkowy w Spółce – wyeliminowanie nieprawidłowości;
- Wdrożono mechanizmy ewidencji składek członkowskich Akademii Piłkarskiej (umowy/naliczanie/kontrola wpłat); - wyeliminowanie obrotu poza kasą spółki – aplikacja sport BM;
- Zredukowano koszty funkcjonowania spółki (m.in. wynegocjowanie korzystnej stawki czynszu najmu);
- Podjęto negocjacje z wierzycielami spółki celem spłaty zobowiązań przy równoczesnym zapewnieniu płynności finansowej - kilkaset tysięcy złotych wierzytelności spornych, które podległy weryfikacji, między innymi na drodze sądowej;
- W wyniku szczegółowej weryfikacji zobowiązań

i prowadzonych rozmów z kontrahentami ujawniono zobowiązania, które nie były ewidencjonowane we wcześniejszych okresach sprawozdawczych;

- Zwiększono przychody spółki poprzez analizę umów zawartych w latach ubiegłych;
- Wdrożono program finansowo-księgowy usprawniający bieżącą obsługę oraz weryfikację zobowiązań;
- Zawarto umowę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych o rozłożenie na raty należności z tytułu składek w łącznej kwocie 699 090,33 zł. Ilość rat – 60 (do dnia 17.06.2024 r.);
- Zawarto ugody na spłatę zobowiązań z:
 - Towarzystwem Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. – na kwotę 65 409,00 zł (36 rat),
 - Bytomskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. – na kwotę 145 702,95 zł (39 rat),
 - Ugody na spłaty zaległych zobowiązań z tytułu wynagrodzeń;
- Zrealizowane zajęcia komornicze na kwotę:
 - Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. – 933 667,44 zł,
 - Zaległe wynagrodzenie – 46 894,33 zł,
 - Spółka Restrukturyzacji Kopalń Sp. z o.o. – 30 136,26 zł,
- Wypowiedziano umowę najmu dotyczącą nieruchomości przy ulicy Chorzowskiej 12 (6-miesięczny okres wypowiedzenia upływa w 02.2020 roku);
- Podpisano umowę na dofinansowanie: Rozwój koszykówki w Gminie Bytom poprzez działalność sekcji koszykarskiej prowadzonej przez spółkę Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o.;

Rok 2019 był w całą pewnością okresem przełomowym w prowadzeniu działalności sportowej spółki Bytomski Sport Polonia Bytom Sp. z o.o. Na przełomie roku spółka dokonała analizy kosztów związanych z działalnością pierwszej drużyny Polonii Bytom, z której jednoznacznie wynikało, iż priorytetowym zadaniem dla zarządu spółki będzie zoptymalizowanie wynagrodzeń zawodników pierwszej drużyny w stosunku do sytuacji finansowej spółki. W wyniku podjętych w styczniu działań, wynagrodzenie łączne kadry pierwszej drużyny z kwoty 60 200 zł netto obniżone zostało do kwoty 33 000 zł netto. Na ten rezultat finansowy wpływ miały negocjacje w sprawie obniżenia kontraktów zawodników, a także rozwiązanie kontraktów z zawodnikami, których wynagrodzenie było niewspółmierne do aktualnej formy sportowej.

Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
 W zakresie funkcjonowania spółki Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z o.o. analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej rozpoczęto od przeprowadzenia szczegółowej kontroli Wydziału Kontroli

Urzędu Miejskiego w Bytomiu. Analizowano politykę rachunkowości, stan zobowiązań i całą sytuację ekonomiczną spółki. Dokonano również analizy obszaru dot. funkcjonowania wysypiska śmieci, kontroli podlegała również celowość podejmowania decyzji w zakresie funkcjonowania OC Miechowice, OC Centralna. Dodatkowym obszarem do przeanalizowania celowości wydatkowania finansów spółki było nabycie zakupu nieruchomości wraz z ujęciem wody. Kolejnymi aspektami kontroli były: odbiór odpadów z oczyszczalni ścieków, zadania dot. terenu przy ul. Magdaleny w Bytomiu oraz zadania dot. wydzierżawienia składowiska odpadów komunalnych przy al. Jana Pawła II.

Obydwa raporty z przeprowadzonych kontroli wskazały szereg nieprawidłowości, które znalazły odzwierciedlenie w toku bieżącego podejmowania decyzji. Do najważniejszych osiągnięć należy odzyskanie składowiska odpadów komunalnych, które będzie znów zarządzane przez BPK sp. z o.o., co umożliwi pełną kontrolę przewożonych na składowisko odpadów. Współpraca komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego wraz ze Spółką zaowocowała skoordynowaniem działań mających na celu polepszenie polityki gospodarowania odpadami. Efektem tego będzie realizacja założeń polityki Prezydenta w zakresie polepszenia standardów życia mieszkańców.

W przypadku niektórych punktów wskazanych w raportach z kontroli z realizacją zaleceń wstrzymano się do czasu przeprowadzenia postępowania przez odpowiednie ustrojowe organy ochrony prawnej (policja, sąd, prokuratura).

Bytomsko-Radzionkowska Spółdzielnie Socjalna

W lipcu 2019 r. Prezydent Bytomia wykonał uchwałę nr LIV/664/2017 z dnia 19 października 2017 r. Rady Miejskiej w Bytomiu o wystąpieniu Bytomia z BRSS i przedłożył Zarządowi BRSS pismo o wystąpieniu Gminy Bytom z Bytomsko-Radzionkowskiej Spółdzielni Socjalnej. Podobny wniosek złożyła Gmina Radzionków. Biorąc powyższe pod uwagę od 1 września 2019 r. Gmina Bytom nie jest członkiem BRSS. Ostatni Zarząd BRSS został powołany w dniu 14 stycznia 2019 r. przez Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni. Przedstawił on Raport z Otwarcia opisujący stan faktyczny, administracyjny i finansowy podmiotu. Treść raportu przedstawiona na Walnym Zgromadzeniu Członków Spółdzielni w dniu 23 stycznia 2019 r. skłoniła Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni do podjęcia uchwały o postawienie Spółdzielni w stan upadłości. W dniu 14 lutego 2019 r. do Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach, X Wydział Gospodarczy ds. Upadłościowych i Restrukturyzacyjnych złożony został wniosek o ogłoszenie upadłości Spółdzielni. Jednocześnie w trakcie Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni w dniu 30 sierpnia 2019 r. dotychczasowy Zarząd BRSS złożył rezygnację, a nowy nie został powołany.

Początek roku 2019 w pracy wszystkich spółek polegał na przeprowadzeniu „standingu finansowego”. Na jego podstawie dokonano oceny kondycji finansowej spółek z większościowym udziałem gminy Bytom. Ocena ich pracy nastąpi wraz z zatwierdzeniem sprawozdań finansowych za ubiegły rok obrotowy, sprawozdań zarządów z działalności spółek na podstawie m.in. sprawozdania rad nadzorczych, które są organami nadzorującymi pracę spółek.

5. ŚRODOWISKO

5.1. UWARUNKOWANIA ŚRODOWISKOWE

5.1.1 Morfologia terenu i warunki geologiczne

Teren Bytomia, zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego, należy do prowincji – Wyżyna Śląsko-Krakowska w skład której wchodzi Wyżyna Śląska. Do Wyżyny Śląskiej natomiast należą mezoregiony, tj. Wyżyna Katowicka oraz Garb Tarnogórski. W skutek wielu czynników w formie przemysłu i zabudowy rzeźba zatraciła swój pierwotny charakter. Naturalne formy terenu uległy znacznemu przekształceniu, a obok nich powstały nowe wyrobiska, zwałowiska, niecki osiadań oraz sztuczne nasypy i wały. W podłożu dominują utwory triasowe (najstarszy okres ery mezozoicznej) w postaci dolnotriasowych piaskowców, mułowców, dolomitów, margli (skał osadowych) i wapieni, a także środkowotriasowych wapieni oraz dolomitów epigenetycznych (wytworzonych na wskutek dolomityzacji wapieni przez krążących w nich wodach, zawierających magnez). W nakładzie występują utwory młodsze, nierozpuszczalne w wodzie pozostałości tzw. eluwia glin zwałowych, a doliny rzeczne wypełniają mułki, piaski i żwiru rzeczne.

5.1.2 Warunki glebowe

Bytom charakteryzuje się bardzo dużym zróżnicowaniem ukształtowania się gleby. Można wyróżnić tu następujące typy:

- rędziny – gleby na ogół żyzne, jednak z powodu trudności w ich uprawianiu zakwalifikowane są do klasy bonitacyjnej IIIb, IV,
- zdegradowane rędziny klasy V,
- brunatne – mało żyzne, wytworzone pod wpływem lasów liściastych lub mieszanych z różnych skał macierzystych zasobnych w wapń i gleby bielcowe charakteryzujące się bardzo kwaśnym odczynem oraz małą zawartością próchnicy, o klasie IVb i V,
- zabagnione i bagienne z wysokim poziomem wody gruntowej V i VI klasy botanicznej,
- antropogeniczne – związane są z terenami przemysłowymi, zabudową mieszkaniową oraz sąsiedztwem dróg.

5.1.3 Warunki hydrologiczne

Biorąc pod uwagę podział hydrograficzny kraju, Bytom położony jest w zlewniach dwóch największych rzek - w strefie wododziałowej Odry i Wisły, w obrębie regionów wodnych Górnej i Środkowej Odry, oraz Małej Wisły. Znaczna część powierzchni miasta, nieco ponad 60%, zlokalizowana jest w obrębie regionu wodnego Górnej Odry, około 40% - w obrębie regionu wodnego Małej Wisły, natomiast region Środkowej Odry obejmuje niewielki obszar, zlokalizowany na północy Bytomia, graniczący z Tarnowskimi Górami.

Do dorzecza Odry należy rzeka Bytomka z głównymi dopływami – Rowem Granicznym, Rowem Miechowskim oraz Potokiem Rokitnickim, natomiast do dorzecza Wisły – rzeka Szalejka wraz z dopływami. Całkowita długość rzeki Bytomki wynosi ok. 20,0 km, z czego 7,0 km znajduje się w granicach administracyjnych miasta Bytomia, natomiast całkowita długość rzeki Szarłejki, wynosi ok. 13,0 km, z czego ok. 5,0 km znajduje się na terenie miasta Bytomia. Ciek, w głównej mierze przepływają przez tereny miejskie, silnie zurbanizowane i uprzemysłowione. Wody zasilane są głównie wodami kopalniami, ściekami komunalnymi, zrzutem z oczyszczalni ścieków, oczyszczonych ścieków komunalnych, przemysłowymi oraz wodami opadowymi, charakteryzującymi się wysokim stopniem zanieczyszczenia.

Poza wodami płynącymi, na terenie miasta znajdują się liczne zbiorniki powierzchniowe – naturalne oraz sztuczne, powstałe w wyniku działalności człowieka lub wskutek osiadań terenu związanych z prowadzeniem eksploatacji górniczej. Obecnie zalewiska powstałe wskutek osiadań, pełnią funkcję zbiorników retencyjnych, magazynujących nadmiar wód gruntowych oraz wód pochodzących ze spływów powierzchniowych.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami i Hydrograficzną Mapą Polski, teren Bytomia znajduje się w obrębie sześciu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP).

JCWP położone są odpowiednio w obrębie regio-

nów wodnych: Górnej Odry – JCWP Bytomka, Środkowej Odry – Stoła od źródła do Kanara, oraz Małej Wisły – Szarlejka, Rów Michałkowicki, Brynica od zbiornika Kozłowa Góra do ujścia, oraz Rawa.

Zgodnie z informacją Państwowej Służby Hydrologicznej, teren Bytomia należy do czterech Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd), w tym:

- JCWPd 110, obejmująca niewielki obszar północnej części miasta, w rejonie dzielnicy Sucha Góra, w regionie wodnym Środkowej Odry,
- JCWPd 111, obejmująca północną-wschodnią część Bytomia, na terenie dorzecza Wisły, w obrębie regionu wodnego Górnej Odry. Z uwagi na długoletnią działalność górnictwa, reżim hydrogeologiczny na terenie miasta jest zaburzony, a zwierciadło wody obniżone w stosunku do naturalnego, z uwagi na utratę kontaktu hydraulicznego wód podziemnych z wodami powierzchniowymi płynącymi,
- JCWPd 128, obejmująca nieznaczny obszar położony w północno-zachodniej części miasta, w regionie wodnym Górnej Odry,
- JCWPd 129, jednolita część wody podziemnej przebiegająca na terenie Bytomia, obejmująca południowo-zachodnią część miasta w granicach dorzecza Odry, w regionie wodnym Górnej Odry.

Wody podziemne

W obrębie miasta występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: GZWP (329) Bytom, którego granica przebiega wzdłuż początku Lasu Miechowickiego w Miechowicach i Dąbrowy Miejskiej w kierunku północnym, oraz GZWP (330) Gliwice, obejmujący północną część miasta, w tym dzielnice Stolarzowice-Górniki oraz Bytom – Sucha Góra.

5.1.4 Warunki klimatyczne

Bytom zaliczany jest do śląsko-krakowskiej dzielnicy klimatycznej, której cechą jest przewaga oceanicznych mas powietrza nad kontynentalnymi, a bliskość Bramy Morawskiej przyczynia się do niewielkiego wpływu mas powietrza zwrotnikowego. Leży w obrębie typu klimatów podgórskich nizin i kotlin krainy górnośląskiej. Średnia roczna ilość opadów wynosi 732 mm, co powoduje, że wilgotność powietrza na terenie miasta wynosi ok. 75%. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi +7,7°C. Najwyższe temperatury powietrza przypadają na lipiec, gdzie średnia temperatura wynosi +17,7°C, a najniższe występują w styczniu o wysokości średniej -2,5°C. W ciągu roku odnotowuje się 34 dni mroźne oraz 27 dni z temperaturą przewyższającą +25°C. Kierunek i prędkość wiatrów tu panujących przyczyniają się do niekorzystnych wpływów emisji pyłowo-gazowych z terenów sąsiadujących.

5.1.5 Szata roślinna i fauna

Wśród terenów zielonych na obszarze Bytomia przeważają kompleksy leśne, stanowiące ok. 20% powierzchni miasta. Drzewostan stanowi głównie sosna i świerk z domieszką buka i innych drzew liściastych. Na terenie Bytomia zachowało się kilka cennych przyrodniczo obszarów wyróżniających się dużą bioróżnorodnością, które bardziej szczegółowo opisane są w podrozdziale 5.1.6 „Obszaru cenne przyrodniczo”.

Różnorodność świata zwierzęcego na terenie Bytomia podobnie jak w przypadku flory skupia się na obszarach chronionych. Na terenie rezerwatu Segiet oraz w Podziemiach Tarnogórsko-Bytomskich wytworzyły się dogodne warunki dla zimowiska nietoperzy. Poza tym w skład gatunkowy fauny wchodzi: chronione chrząszcze, trzmiele, kilka gatunków motyli, płacy, gady i ptaki, a także ssaki w tym m.in.: lis, dzik i sarna. Bardzo dużą bioróżnorodnością charakteryzuje się także obszar Żabich Dołów. Stwierdzono tutaj występowanie łącznie ok. 130 gatunków ptaków, kilkuset gatunków owadów, 9 gatunków płazów, a także kilkanaście gatunków ssaków, takich jak: jeże, krety, ryjówki aksamitne, nietoperze, zające, piżmaki, karczowniki, myszy, szczury wędrownie, nornice, lisy pospolite, kuny domowe, tchórze zwyczajne i łasice.

5.1.6 Obszary cenne przyrodniczo

Do najcenniejszych obszarów przyrodniczych na terenie naszego miasta, ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych należą:

- Rezerwat Przyrody Segiet stanowi fragment krajobrazu pogórnego Srebrnej Góry i jest jednym z obiektów wpisanych 9 lipca 2017 r. na listę światowego dziedzictwa UNESCO pn. „Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach”. Rezerwat Przyrody Segiet został utworzony w celu ochrony lasu bukowego i obejmuje obszar o pow. 24,54 ha. Położony jest na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór. Zbudowany jest z trzech typów buczyn – ciepłolubnej buczyny storczykowej, kwaśnej buczyny niżowej oraz buczyny karpackiej. Poza 15 gatunkami drzew, na terenie rezerwatu występuje ponad 100 gatunków krzewów, roślin zielonych mszaków;
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Żabie Doły” - w którego skład wchodzi obszary o pow. 44,57 ha położone w granicach administracyjnych Bytomia oraz obszary o pow. 173,09 ha położone w granicach administracyjnych Chorzowa. Zespół tworzy kompleks nieużytków, stawów oraz gruntów rolnych stanowiących miejsca gniazdowania nielicznych w skali województwa śląskiego

ptaków. Na terenie zespołu zarejestrowano kilkadziesiąt gatunków roślin naczyniowych, w tym chronionych oraz występowanie ssaków reprezentowanych przez gatunki owadożerne, drapieżne i gryzonie;

- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Suchogórski Labirynt Skalny – leżący na pograniczu Bytomia i Tarnowskich Gór, w rejonie ulic: Wodczaka, Prywatnej i Obrońców Westerplatte. Celem ochrony niniejszego zespołu jest zachowanie fragmentu krajobrazu, który powstał na skutek działalności człowieka jak i naturalnej sukcesji przyrodniczej.

- Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Miechowska Ostoja Leśna obszar lasu na terenie Gminy Bytom o powierzchni około 305,60 ha, położony w północno-zachodniej części miasta Bytomia, którego zasięg wyznaczają: od północy – ul. Stolarzowicka, od południa – ul. ks. Jana Frenzla, od wschodu – granice zabudowy osiedla Miechowice, od zachodu – granica miasta Bytomia i Zabrze oraz fragment koryta Potoku Rokitnickiego.

- Stanowisko dokumentacyjne przyrody nieożywionej Kamieniołom Blachówka – gdzie na obszarze chronionego wyrobiska dolomitu obowiązują szczególne przepisy z zakresu ochrony przyrody. Na uwagę zasługują wyloty sztolni, w których gnieździ się 8 gatunków nietoperzy. Ogromnym zagrożeniem dla podziemi i przebywających w niej nietoperzy jest rozwijająca się w ostatnich latach niekontrolowana penetracja podziemi, mimo zabezpieczenia wylotów sztolni metalowymi kratami. Od 2017 r. stanowisko dokumentacyjne również znajduje się na liście światowego dziedzictwa UNESCO.

Na terenie Bytomia znajdują się również parki spacerowo-wypoczynkowe, w tym m.in.:

- Park Miejski im. Franciszka Kachla w Śródmieściu – założony ok. 1840 r. na terenach dawnych wyrobisk górniczych, zajmujący pow. 43 ha;

- Park Fazaniec w Szombierkach – założony w drugiej połowie XIX wieku jako park prywatny na terenach o bardzo specyficznej rzeźbie, wykorzystujący istniejący las grądowy z niewielką domieszką dębów, zajmujący pow. 18,1 ha;

- Park Ludowy w Miechowicach – zajmujący pow. 13,95 ha, założony na początku XIX wieku jako park pałacowy. W latach 1840-1850 ogród pałacowy połączono z przylegającym do niego lasem;

- Park Mickiewicza – założony na początku XX wieku, wykorzystując naturalny las, a także ukształtowanie terenu;

- Park Grota w Suchej Górze – założony siłami mieszkańców na wyrobiskach rud na powierzchni ok. 2 ha. Zajmuje pierwsze miejsce w rankingu parków nieobjętych ochroną konserwatorską;

- Park Amendy w Łagiewnikach, na którego terenie

znajduje się duży staw oraz ruiny starego kąpieliska.

Parki zajmują obszar o łącznej powierzchni 97 ha (ok. 1.4% pow. Miasta), z czego parki: Ludowy, Miejski i Fazaniec objęte są ochroną Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Ze względu na szczególne ukształtowanie ekosystemów, parki te wyróżniają się dużymi wartościami przyrodniczymi oraz bogactwem gatunków.

5.1.7 Obszar NATURA 2000

Na terenie gminy Bytom występuje Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie”, które stanowi jedno z największych systemów podziemnych na świecie obejmujący 5 sztolni odwadniających oraz liczne szyby i odsłonięcia w kamieniołomach. Powierzchnia tego terenu wynosi 3 490,8 ha i graniczy z obszarem rezerwatu przyrody Segiet i stanowiskiem dokumentacyjnym Kamieniołomem Blachówka. Położony jest w obrębie następujących gmin: Bytom, Tarnowskie Góry, Radzionków i Zbrostawice. Podziemia tworzą wyrobiska po eksploatacji kruszców metali ciężkich, które powstały w czasie od XII do XX wieku, obejmują ponad 300 km chodników oraz liczne komory i wybierki. Obszar „Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie” stanowią jedno z największych w Europie oraz drugie, co do wielkości w Polsce, zimowisko nietoperzy, które liczy kilkanaście tysięcy osobników. Obiekt zasiedlany jest przez nietoperze również w okresie letnim. Poza ssakami podziemia zasiedlają między innymi: pajęczaki, skoczogonki, dżdżownice, muchówki i chrząszcze. Przedstawicielami flory są mszaki i paprocie, które występują w strefach trzyotworowych podziemi. Wewnątrz podziemi występują formy naciekowe: stalaktyty, stalagmity, stalagnaty, perły jaskiniowe i inne.

Bytom, Segiet | fot. G. Goik

5.2. DZIAŁANIA NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA I STAN OGÓLNY ŚRODOWISKA NATURALNEGO W BYTOMIU

5.2.1 Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

W województwie śląskim, organem właściwym do prowadzenia monitoringu jakości powietrza jest Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach, który w przedmiotowym zakresie realizuje następujące zadania:

- badanie i ocenę jakości powietrza w strefach, w tym w strefie Aglomeracja Górnośląska, w której zlokalizowana jest gmina Bytom, pięcioletnią ocenę jakości powietrza na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu wykonywania rocznych ocen jakości powietrza,
- monitoring tła miejskiego pod kątem wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych,
- pomiary stanu zanieczyszczenia powietrza pyłem PM_{2,5} dla potrzeb monitorowania procesu osiągnięcia krajowego celu redukcji narażenia, monitoring chemizmu opadów atmosferycznych i ocenę depozycji zanieczyszczeń do podłoża, pozyskiwanie informacji o źródłach i ładunkach substancji odprowadzanych do powietrza dla potrzeb realizacji ocen i prognoz w ramach monitoringu jakości powietrza, pomiary składu pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz rtęci w stanie gazowym.

Na terenie gminy Bytom, brak jest stanowiska pomiarowego. Stacją pomiarową reprezentatywną dla obszaru Bytomia, jest stanowisko zlokalizowane w Zabrze przy ulicy Marii Curie-Skłodowskiej 34. Na stronie internetowej WIOŚ w Katowicach, zamieszczane są na bieżąco powiadomienia o jakości powietrza w województwie śląskim. Komunikaty są również na bieżąco publikowane na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Bytomiu w zakładce „Aktualności”. Z uwagi na fakt, iż gmina Bytom, zgodnie z „Programem Ochrony Powietrza dla terenu województwa śląskiego mającym na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”, zlokalizowana jest na terenie Aglomeracji Górnośląskiej, komunikaty dotyczące jakości powietrza w tej strefie, odnoszą się również do terenu Bytomia.

Dodatkowo, na podstawie zawartego porozumienia na terenie Gminy Bytom utworzono sieć lokalnego monitoringu jakości powietrza, która składa się z 10 czujników rozlokowanych we wszystkich dzielnicach miasta Bytomia. Urządzenia te dokonują pomiaru pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz emisji dwutlenku węgla i tlenków azotu w czasie rze-

czywistym. Stan powietrza poszczególnych części Bytomia można sprawdzić na stronie internetowej urzędu miejskiego, w zakładce: „Sprawdź czym oddychasz”: www.bytom.pl lub bezpośrednio na stronie: www.discovair.pl.

Każda ze stacji zawiera zakładkę „Zdrowie i Powietrze”, gdzie można zapoznać się z interpretacją wyników w odniesieniu do: domu, warunków na zewnątrz, zaleceń zdrowotnych, dzieci i aktywności fizycznej.

Lokalny monitoring powietrza jest sukcesywnie rozbudowany. Sieć czujników pomiarowych zamontowanych na przedszkolach i szkołach (21 sztuk) wizualizuje sytuację areosanitarną na terenie miasta i wskazuje gdzie problem zanieczyszczeń jest największy. Wskazuje gdzie należy zintensyfikować działania związane z likwidacją piecy węglowych poprzez np. podłączenie do sieci ciepłowniczej. Oprócz czujników na terenie Bytomia zostały zainstalowane tzw. Ekosłupki (8 sztuk), które sygnalizują jakość powietrza za pomocą koloru światła (barwy są zgodne z Polskim Indekssem Jakości Powietrza). W ramach sieci pomiarowej co godzinę dokonywany jest pomiar stężenia pyłów zawieszonych (PM₁, PM_{2.5}, PM₁₀), jak również innych zanieczyszczeń, takich jak: dwutlenek siarki (SO₂), ozon (O₃) czy formaldehyd. Wyniki pomiarów dostępne są na stronie PEC sp z o.o.: <https://www.pec.bytom.pl/aktualnosci/> alarm-smogowy oraz rozpowszechniane są poprzez portal społecznościowy Facebook.

Urząd Miejski w Bytomiu jest w posiadaniu drona, wyposażonego w mobilne laboratorium pomiarowe. W wyniku przeprowadzonego pomiaru powietrza możliwe jest określenie poziomu związków gazowych tj.: chlorowodór, cyjanowodór, formaldehyd oraz lotne związki organiczne (LZO), czyli substancji charakterystycznych dla spalania odpadów. Pomiarów można dokonywać zarówno z ziemi, jak i na wysokości wyniesienia przez bezzałogowy statek powietrzny (dron). Zespół składający się z pracowników Wydziału Inżynierii Środowiska oraz funkcjonariuszy Straży Miejskiej od października prowadzi kontrole na terenie miasta w obszarach typowanych przez czujniki oraz jako realizacja zgłoszeń mieszkańców na zły stan powietrza.

5.2.2 Zanieczyszczenie wód

Jakość wód, przede wszystkim tych przeznaczonych do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, ma istotny wpływ zarówno na zdrowie społeczeństwa, jak i prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów. Największe zagrożenia dla gospodarki wodnej w województwie śląskim stanowią m.in.: eksploatacja sieci wodociągowej, przemysł, odprowadzanie ścieków nieoczyszczanych, a także zanieczyszczenia pochodzące z obszarów rolniczych, stawów rybnych czy składowisk odpadów.

Na terenie Bytomia brak jest urządzeń kontrolno-pomiarowych służących określeniu jakości wód powierzchniowych i podziemnych znajdujących się w granicach administracyjnych miasta.

W celu oceny jakości wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych na terenie Bytomia należy posiłkować się pośrednio oceną wynikającą z badań z przeprowadzonego monitoringu jednolitych części wód w punktach kontrolno-pomiarowych zlokalizowanych w miastach sąsiadujących. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, jednolite części wód rzeki Szarlejka charakteryzują się słabym potencjałem ekologicznym oraz stanem chemicznym - poniżej stanu dobrego (wg danych za rok 2017 r.).

Ocenę rzeki Bytomki w roku 2019 sklasyfikowano na podstawie stanu/potencjału ekologicznego wód w dorzeczu Odry. Stwierdzono słaby lub zły stan/potencjał ekologiczny wód w przypadku 18 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych, w tym w 10 jcwp w zlewni Kłodnicy, m.in. rzeki Bytomki. O wyniku klasyfikacji w tym przypadku zadecydowały głównie wskaźniki biologiczne.

Z uwagi na obecny stan jakościowy oraz ilościowy wód występujących na terenie Bytomia, gmina nie posiada własnych ujęć wód powierzchniowych i podziemnych służących zaopatrzeniu ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Do występujących na terenie Bytomia ujęć wód, zaliczyć można studnie ujmujące wody podziemne – głównie wody pochodzące z odwodnienia wyrobisk górniczych, wykorzystywane na indywidualne potrzeby zakładów.

gospodarka wodno-ściekowa

Dla osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z polityką Ramowej Dyrektywy Wodnej, przyjęte zostały m.in. plany gospodarowania wodami na obszarze poszczególnych dorzeczy, których głównym ce-

lem jest analiza znaczących oddziaływań antropogenicznych oraz ocena ich wpływu na stan wód.

Jedną z form działań podejmowanych przez Gminę w ramach ochrony wód i gospodarki wodno-ściekowej w roku 2019 r. była kontynuacja prowadzonej ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, celem umożliwienia monitoringu ilości odprowadzanych ścieków pochodzących z indywidualnych systemów oczyszczania. Przedmiotowa ewidencja pozwala także na bieżącą kontrolę przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska przez jej użytkowników. Jednocześnie, na terenie gminy współtworzona została, wraz z miastem Radzionków, tzw. Aglomeracja Bytom - integralna część Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK), opracowanego na potrzeby spełnienia wymogów określonych w Dyrektywie Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r., dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych. Głównym celem programu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a w konsekwencji ochronę środowiska wodnego. Program zawiera wykaz inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych, a także terminy ich realizacji, niezbędnych do wykonania dla osiągnięcia standardów jakości odprowadzanych ścieków do środowiska.

Ponadto, w dniu 26 sierpnia 2019 r. został przyjęty Uchwałą nr XVI/205/19 Rady Miejskiej w dokument pn.: „Plan Adaptacji Miasta Bytom do zmian klimatu do roku 2030”, w ramach Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020). Celem projektu jest przystosowanie oraz wzmocnienie miasta do zmieniających się warunków klimatycznych, w tym mogących mieć wpływ na gospodarowanie wodami, np. powodzie, susze.

5.2.3 Zanieczyszczenie gleb

Gleby występujące na obszarze Bytomia są w większości zanieczyszczone i zdegradowane. Nadal uznaje się, że na terenie Bytomia występują gleby naturalne – zmienione w mniejszym lub większym stopniu w wyniku antropogenicznej działalności człowieka oraz gleby o pogłębionym poziomie próchnicznym czy ulepszonej strukturze. W roku 2019 nie stwierdzono, by stan gleb na terenie Bytomia, w stosunku do roku 2018 i lat ubiegłych uległ zmianie. Obecność zanieczyszczeń w glebie wynika zarówno z lokalizacji na terenie GOP-u, jak i historycznego rozwoju Bytomia (rozwój przemysłu hutniczego, wydobywczego i przerobczego). Istotne znaczenie ma też wysoka naturalna zawartość me-

tali w glebie. Również przebieg przez miasto głównych tras tranzytowych sprzyja intensyfikacji zanieczyszczeń gleby w rejonach bezpośrednio do nich przyległych.

5.2.4 Ochrona powietrza

Program ochrony powietrza

Bytom, jako jedno z czternastu miast tworzących Aglomerację Górnośląską, objęty jest „Programem Ochrony Powietrza dla terenu województwa śląskiego mającym na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji”, przyjętym uchwałą Nr V/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 grudnia 2017 r., który jest aktualizacją Programu przyjętego w 2014 r. Potrzeba aktualizacji wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska, która wskazuje na konieczność opracowania aktualizacji Programu ochrony powietrza co 3 lata w przypadku, gdy nadal notowane są przekroczenia norm jakości powietrza.

W roku 2019, w dalszym ciągu kontynuowane były zadania naprawcze, wskazane

w w/w dokumencie oraz mające na celu poprawę stanu jakości powietrza atmosferycznego, w tym m.in.:

- ograniczenie emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy (do 1 MW),
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych,
- ograniczenie emisji ze źródeł punktowych,
- prowadzenie spójnej polityki planowania przestrzennego,
- prowadzenie działań wspomagających (informowanie o stanie jakości powietrza, edukacja ekologiczna, działania kontrolne, termomodernizacja obiektów podłączonych do sieci ciepłowniczej), wdrożenie i zarządzanie realizacją programu ochrony powietrza,
- prowadzenie innych działań wspomagających, przewidzianych do warunkowej realizacji.

W ramach działań naprawczych związanych z szeroko pojętą ochroną powietrza oraz ochroną zdrowia mieszkańców Bytomia, na terenie gminy Bytom kontynuowane było zadanie, które polega na realizacji zapisów uchwały nr XXXIX/504/12 z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie przyjęcia regulaminu określającego zasady udzielania dotacji osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym na dofinansowanie kosztów inwestycji polegających na zmianie systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne w lokalach i budynkach mieszkalnych na terenie Bytomia. W ramach tego zadania w 2019 roku zostało udzielonych 423 dotacji. Dzięki realizacji tego zadania jakość powietrza ulega poprawie poprzez likwidację tzw. niskiej emisji,

co ma bezpośredni wpływ na zdrowie i samopoczucie mieszkańców naszego miasta, a także środowisko przyrodnicze. W 2019 roku na ten cel wydatkowano kwotę 634 389 zł.

Dodatkowo w ramach działań z zakresu ochrony powietrza zdrowia mieszkańców dnia 5 sierpnia 2019 roku ogłoszony został nabór wniosków na dofinansowanie do wymiany pieców węglowych oraz montażu odnawialnych źródeł energii na rok 2019/2020 w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji dla Gminy Bytom (PONE). Dotacja celowa jest przeznaczona dla osób fizycznych, które są właścicielami lub współwłaścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz osoby fizyczne będące najemcami, właścicielami lub współwłaścicielami lokali mieszkalnych w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych zlokalizowanych na terenie Gminy Bytom. Każdy uczestnik Programu może uzyskać dotację stanowiącą 60% wysokości kosztów kwalifikowanych. Planowana ilość inwestycji do wykonania w 2019 (II półrocze) - 2020 (I półrocze) wynosi 235. W ramach Programu Ograniczenia Niskiej emisji dofinansowanie przewiduje się tylko i wyłącznie do pieców, które muszą spełniać wymogi klasy 5 w zakresie emisji i sprawności cieplnej wg normy PN-EN 303-5; 2012 lub równoważnej, wydajnej przez właściwą jednostkę certyfikującą. PONE jest sfinansowany z dotacji udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 32 000,00 zł oraz pożyczki wynoszącej 1 018 000,00 zł, którą Gmina Bytom będzie w kolejnych latach spłacać, a łączne nakłady finansowe to 1 338 000,00 zł. Realizacja programu kończy się z dniem 30 czerwca 2020 roku. Planuje się podjęcie kolejnych edycji PONE przy współudziale środków zewnętrznych.

Uchwała antysmogowa

Od dnia 1 września 2017 r., na terenie całego województwa śląskiego, w tym na obszarze Bytomia, obowiązuje Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa), zgodnie z którą min.:

- obowiązuje zakaz spalania najgorszej jakości paliw węglowych,
- obowiązuje zakaz spalania biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekracza 20%,
- użytkownicy urządzeń grzewczych, są zobowiązani wymienić je na kotły klasy 5 lub urządzenia spełniające wymagania tzw. ekoprojektu, zgodnie z terminami określonymi w uchwale, uzależnionymi od daty produkcji urządzeń.

Uchwała antysmogowa dotyczy wszystkich użytkowników kotłów, pieców i kominków na paliwa stałe o mocy do 1 MW. Wprowadzone regulacje prawne mają doprowadzić do poprawy jakości powietrza w regionie, a tym samym – przyczynić się do poprawy zdrowia i większego komfortu życia mieszkańców.

W 2019 roku został rozpoczęty proces inwentaryzacji indywidualnych źródeł ogrzewania na terenie Bytomia. Miasto zostało podzielone na strefy, w których etapami będzie prowadzona ankietyzacja mieszkańców. Pierwsza inwentaryzacja obszaru Sucha – Góra objęła ponad 1000 mieszkańców domów zabudowy jednorodzinnej. Ponad połowa z ankietowanych eksploatuje na swoich nieruchomościach źródła węglowe, które powinny być wymienione lub zmodernizowane zgodnie z zapisami wyżej wymienionej uchwały antysmogowej.

5.2.5 Ochrona przed hałasem

Na podstawie aktualizacji mapy akustycznej wykonanej w roku 2016 można stwierdzić poprawę klimatu akustycznego w relacji do stanu z roku 2012. Wszystkie grupy źródeł hałasu tj. hałas drogowy, kolejowy, tramwajowy, przemysłowy charakteryzują się lepszymi wskaźnikami akustycznymi. We wszystkich obszarach zanotowano spadek liczby mieszkańców narażonych na poszczególne źródła hałasu. Pomimo faktu, iż wartości odnoszące się do liczby mieszkańców obciążone są błędem wynikającym z faktu zameldowań, przemeldowań (co nie ma związku z parametrami akustycznymi), można zauważyć wyraźny trend spadkowy liczby osób narażonych na hałas.

W dniu 24 maja 2019 roku została przyjęta Uchwała nr XIII/148/19 Rady Miejskiej w Bytomiu „Aktualizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Bytom na lata 2019 – 2024”, który jest opracowaniem zawierającym wskazania rozwiązań problemów akustycznych występujących na danym terenie, ujawnionych w wyniku realizacji mapy akustycznej, zaktualizowanej w 2016 r.

5.2.6 Ochrona przyrody i ochrona zwierząt

W 2019 roku miasto Bytom podjęło działania w zakresie ochrony przyrody i środowiska.

W ramach tych działań, obiekty Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Bytomiu przeszły szereg remontów i modernizacji. Stało to się m.in. w porozumieniu ze spółką Węgłokoks Kraj SA, dzięki czemu odnowiono elewacje zewnętrzne budynków oraz wnętrza części pomieszczeń dla zwierząt. Inwestycja związana z powiększeniem Cmentarza dla zwierząt, który to jest jednym z nielicznych w naszym regionie miejscem spoczynku dla zwie-

rząt, została w roku 2019 ukończona. Dzięki temu zyskano możliwość realizacji pochówków, gdyż brakowało już kwater, tj. miejsc grzebalnych na zwłoki zwierząt (psów i kotów). Wskaźnik odbiorów i adopcji zwierząt bezdomnych wyniósł powyżej 74%, a wskaźnik eutanazji wyniósł niespełna 6%. W celu rozpropagowania adopcji zwierząt został wydany kalendarz, w którym znalazły się zdjęcia gwiazd bytomskiej sceny muzycznej oraz utytułowanych sportowców wraz z podopiecznymi schroniska.

Gmina Bytom z uwagi na przypadki pojawiania się dzikich zwierząt podjęła szereg działań mających na celu ochronę mieszkańców oraz zwierząt. W tym celu:

- podpisano umowę na kompleksową ochronę rannych dzikich zwierząt, zwierząt gospodarskich oraz w zakresie prewencji przed występowaniem zagrożeń ze strony zwierząt niebezpiecznych, zwłaszcza dzików,
- podpisano umowę na rehabilitację rannych dzikich zwierząt.

Rada Miejska w Bytomiu idąc za przykładem wielu europejskich i polskich miast, których władze podejmują działania zakazujące organizowania na ich terenie objazdowych przedstawień cyrkowych z udziałem zwierząt w ramach podjętej inicjatywy w Bytomiu wystąpiła do Prezydenta Miasta z apelem o wydanie zarządzenia zakazującego organizowania objazdowych przedstawień cyrkowych z udziałem zwierząt (Uchwała nr IV/56/18 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 19 grudnia 2018 roku). Na jej podstawie w dniu 3 stycznia 2019 roku wydane zostało przez Prezydenta Miasta Bytomia Zarządzenie nr 7/19 w sprawie zakazu organizowania na terenach należących do Miasta Bytomia objazdowych przedstawień cyrkowych z udziałem zwierząt, które weszło w życie z dniem podpisania. Uzasadnieniem niniejszej inicjatywy jest fakt, iż zwierzęta cyrkowe przetrzymywane w trudnych warunkach żyją w nieustannym stresie i poprzez tresurę opartą głównie na bodźcach bólowych i głodzeniu zmuszane są do wykonywania „sztuczek cyrkowych”, sprzecznych z ich naturalnym zachowaniem. Niehumanitarne metody pracy stosowane wobec dzikich zwierząt są bezcelowym okrucieństwem i ewidentnym przykładem braku szacunku dla żywych istot.

5.2.7 Edukacja ekologiczna

Realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej ma na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców Bytomia (projekty są kierowane do różnych grup wiekowych) oraz popularyzację zachowań pozostających w zgodzie z kierunkami wyznaczonymi w ochronie środowiska. Podjęto kon-

cepcję kształcenia i wychowywania społeczeństwa w duchu poszanowania środowiska przyrodniczego poprzez prowadzenie kampanii społecznych oraz inne działania pokazujące, jak chronić środowisko.

W 2019 roku, w ramach edukacji ekologicznej Wydział Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego prowadził, między innymi, akcje pn. „Dzień Ziemi”, „#thrashtag” wiosenne sprzątanie miasta. „Sprzątanie świata”- Jesienne sprzątanie wraz z jednostkami oświatowymi, „Dzień drzewa”, a także udzielał wsparcia finansowego i merytorycznego dla licznych wydarzeń, jak na przykład:

- konkurs na najładniejszy balkon, okno i ogródek przydomowy,
- konkurs plastyczny „Turniej rozgrywamy, bo o czyste powietrze dbamy”,
- konferencja pn. „Bezpieczeństwo ekologiczne w mieście - smog”,
- „IV Miechowskie Integracje Świąteczne – MIŚ 2019”.

Ponadto, w dniu 1 lipca 2019 roku, zostało podpisane porozumienie o współpracy naukowo – badawczej w zakresie zdrowia publicznego, określenia dobrostanu Bytomian oraz poprawy jakości życia mieszkańców Bytomia, pomiędzy Śląskim Uniwersyteciem Medycznym w Katowicach a Gminą Bytom. W dniu 7 listopada 2019 roku zostało także zawarte porozumienie o współpracy naukowo – badawczej z Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, a w dniu 19 grudnia 2019 roku porozumienie o współpracy naukowo – badawczej z Politechniką Śląską. Oba te porozumienia mają na celu podjęcie wspólnych działań poprzez realizację poszczególnych zadań w zakresie prowadzenia wspólnych przedsięwzięć badawczo – rozwojowych w obszarze zrównoważonego rozwoju miasta Bytomia, ochrony jego środowiska i zasobów materialnych.

5.2.8 Gospodarka odpadami (odpady przemysłowe)

W 2019 roku podjęto działania nadzorujące i weryfikujące działalność podmiotów prowadzących gospodarowanie odpadami na terenie miasta Bytomia posiadających decyzje w tym zakresie:

- dokonano weryfikacji obowiązujących zezwoleń na prowadzenie zbierania i przetwarzania odpadów w oparciu o wydane przez Prezydenta Miasta Bytomia decyzje, w wyniku czego wygaszono 14 decyzji dla przedsiębiorców nieprowadzących działalności, uchylono 1 zezwolenie oraz cofnięto 1 zezwolenie;
- przeprowadzono szereg kontroli interwencyjnych podmiotów prowadzących gospodarowanie odpadami i w wyniku ujawnionych nieprawidłowości podmioty, które posiadały zezwolenia wezwano do zaniechania naruszeń, po czym przeprowadza-

no kontrole w celu weryfikacji wykonania wezwań. Kontrole były prowadzone również przy współpracy z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska oraz funkcjonariuszami z Komendy Miejskiej Policji w Bytomiu i Straży Miejskiej w Bytomiu.

Natomiast od początku Prezydentury Pana Mariusza Wołosza, w ramach resortu kierowanego przez Wiceprezydenta Pana Waldemara Gawrona organ skutecznie wygasił 17 decyzji, uchylił 2 decyzję, odmówiono wydania zezwolenia w 3 przypadkach, cofnięto 1 decyzję oraz umorzono postępowania w 2 sprawach. Dodatkowo cofnięto 1 zezwolenie oraz wygaszono 1 decyzję jednakże nie zostało to utrzymane w mocy przez organ II instancji, tj. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach. Warto także wspomnieć, że Urząd Marszałkowski wygasił 1 decyzję, a organ zastępczy, tj. Prezydent Rudy Śląskiej odmówił wydania 1 decyzji.

Najgłośniejszą decyzją wycofaną w roku 2019 była decyzja ZEO.6233.2.17.2014 wobec Spółki Hilkim Sp. z o.o. z/s w Świętochłowicach wycofana prawomocnie w dniu 11 lipca 2019 r. Firma rozebrała i wywiozła instalacje następnie opuściła teren

Na dzień 31 grudnia 2019 r. w zakresie gospodarki odpadami obowiązywały na terenie miasta Bytomia:

- zezwolenia na zbieranie odpadów – 43 decyzje,
- zezwolenia na przetwarzanie odpadów – 25 decyzji,
- pozwolenia na wytwarzanie odpadów – 13 decyzji,
- decyzje Marszałka Województwa Śląskiego – 19 decyzji.

W związku ze zmianą ustawy o odpadach, zostało złożonych 14 wniosków przez przedsiębiorców w celu dostosowania zezwoleń do znowelizowanych przepisów ustawy.

Ponadto na terenie miasta przedsiębiorcy prowadzą zagospodarowanie odpadów polegające na odzysku odpadów pozyskiwanych z rozbiórki hałd, które poddawane są kruszeniu i frakcjonowaniu do postaci handlowej kruszywa.

W 2019 r. podjęto szereg działań interwencyjnych związanych z ujawnieniem gromadzenia odpadów w miejscach nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania m.in.:

- w sprawie zbierania i przetwarzania odpadów bez zezwolenia przy ul. Celnej,
- na terenie przy ul. Strzelców Bytomskich ujawniono zbieranie i przetwarzanie odpadów bez zezwolenia, w związku z czym podjęto działania z właściwymi służbami i poinformowano Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska;
- przeprowadzono wraz z służbami miejskimi sze-

reg działań dotyczących ujawnienia dzikich wysypisk odpadów i podjęto działania w celu usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania;

- przeprowadzono kontrole Składowiska przy al. Jana Pawła II prowadzonego przez SG Synergia Sp. z o.o.;
- wydano nakazy uprzątnięcia odpadów między innymi przy ul Konstytucji 61, Łokietka oraz inne;
- zawarto umowę, w zakresie której prowadzony jest monitoring nieruchomości na terenie gminy Bytom pod kątem ochrony środowiska, a w szczególności tzw. dzikich wysypisk odpadów. Monitoring ujawnił kilkunastu sprawców, którzy musieli posprzątać swoje odpady ponadto zostały ukarani mandatami;
- wraz z służbami mundurowymi objęto kontrolą obszary newralgiczne oraz trasy przelotowe co skutkowało wykryciem nielegalnych transportów odpadów między innymi na alei Jana Pawła II, Św Elżbiety i inne;
- interwencja przy ulicy Starochorzowskiej gdzie

ujawniony został proceder składowania odpadów bez wymaganych zezwoleń, odpady zostały uprzątnięte;

- interwencja na terenach w okolicy osiedla domków jednorodzinnych Fazaniec, gdzie udaremniono próby rozpoczęcia nielegalnej eksploatacji bez wymaganych zezwoleń.

W przypadku podmiotów działających bez zezwoleń, nieprawidłowości zgłaszano do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w celu wymierzenia kar administracyjnych oraz prowadzono postępowania w sprawie usunięcia odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania na podstawie ustawy o odpadach. Szczególny nadzór prowadzono nad terenami poprzemysłowymi, w związku z nielegalnym zwożeniem odpadów w miejsca do tego nieprzeznaczone. Działania te realizowano we współpracy z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska i służbami miejskimi.

Bytom, Park Miejski im. Franciszka Kachla | fot. G. Goik

5.3 EKSPLOATACJA GÓRNICZA

5.3.1 Zakłady górnicze prowadzące działalność na terenie Bytomia

W 2019 r. na terenie miasta funkcjonowały następujące zakłady górnicze:

- Węglkoks Kraj Sp. z o.o., KWK „Bobrek – Piekary”,
- Zakład Górniczy „Eko - Plus” Sp. z o.o.,
- Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA, Zakład „Kopalnie Węgla Kamiennego w całkowitej likwidacji” prowadzący likwidację byłych kopalń: „Bobrek – Miechowice”, „Centrum - Szombierki”, „Powstańców Śląskich”, KWK „Rozbark” (ZG „Bytom II”) i KWK „Centrum”.

5.3.2 Wpływ i skutki eksploatacji górniczej – ujęcie dzielnicowe

Śródmieście

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S. A., KWK „Centrum” nie prowadzi eksploatacji od jej zakończenia 28 kwietnia 2015 r. przez Kompanię Węglową SA Oddział KWK „Bobrek – Centrum” Ruch „Centrum” prowadzi likwidację zakładu górniczego na podstawie Planu Ruchu Likwidowanego Podziemnego Zakładu Górniczego na lata 2016 – 2020 oraz Programu Likwidacji Zakładu Górniczego KWK „Centrum” na lata 2015 – 2021.

Decyzją Ministra Środowiska - pismem z dnia 31 maja 2017 r. znak DGKVI.4771.18.2017.IK.4 koncesja nr 6/2008 z dnia 10 kwietnia 2008 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Centrum” objętego obszarem górniczym „Bytom – Centrum” została wygaszona.

Dla SRK SA w Bytomiu Oddział w Bytomiu KWK „Centrum” z siedzibą w Bytomiu została określona przestrzeń górnicza w górotworze „Umową o ustanowieniu użytkowania górniczego nr 1518/OS/2017 z dnia 19 maja 2017 r. w sprawie ustanowienia prawa użytkowania górniczego wyrobisk Spółki Restrukturyzacji Kopalń Spółka Akcyjna w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego „Centrum” z siedzibą w Bytomiu wyłączonych z eksploatacji górniczej i niezbędnych do utrzymania systemu odwadniania likwidowanej części zakładu górniczego dla zapewnienia bezpieczeństwa ich utrzymania oraz bezpieczeństwa sąsiednich czynnych zakładów górniczych (Węglkoks Kraj Sp. z o.o. KWK

„Bobrek – Piekary”) przed zagrożeniem wodnym” do której wprowadzono aneks nr 1 z dnia 28 sierpnia 2019 r. zmieniający zakres przestrzeni użytkowania górniczego.

W 2019 r. nie prowadzono pomiarów obniżeń i deformacji na terenie miasta Bytomia. Ostatnie pomiary (wiosna i jesień 2018) wykazały wygaśnięcie wpływów w postaci obniżeń i deformacji eksploatacji pod miastem Bytom (obniżenia mniejsze od 10 mm w skali roku).

Rozbark

W obszarze górniczym „Rozbark V” eksploatacja węgla kamiennego w złożu „Bytom II-1” została zakończona 6 listopada 2013 roku. Była ona wówczas prowadzona przez Kompanię Węglową SA Oddział KWK „Piekary”.

W związku z powyższym zlikwidowany zakład górniczy o nazwie SRK SA w Bytomiu Oddział w Bytomiu KWK „Rozbark V” z siedzibą w Bytomiu nie prowadził w 2019 r. eksploatacji górniczej.

Likwidacja podziemnego zakładu górniczego KWK „Rozbark V” prowadzona była w oparciu o plan ruchu sporządzony na okres od 01.10.2016 r. do 31.12.2020 r., zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach.

Ostatnie pomiary deformacji terenu wykonano w 2014 r. Pomiary te wykazały, że wpływy od dokonanej w złożu „Bytom II-1” eksploatacji górniczej uległy wygaszeniu. Nie stwierdzono również występowania deformacji nieciągłych w wyniku prowadzonych robót górniczych.

W dniu 27 maja 2019 r. wygaszono koncesję nr 13/2004 na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bytom II-1” pismem Ministra Środowiska zn. DGKVI.4771.14.2018.MD.4, a obszar górniczy „Rozbark V” został wykreślony z rejestru obszarów górniczych dnia 11 czerwca 2019 r. pismem Państwowego Instytutu Geologicznego zn. GZG-53-217/2011-874/2019/1.

Karb

W rejonie filara ochronnego dzielnicy Karb w 2019 r. nie prowadzono eksploatacji górniczej. Do końca 2020 r. planuje się eksploatację górniczą ścianą 1a’ w pokładzie 504 w.d. pod filarem ochronnym dzielnicy w jego północnej części.

Monitoring wpływów eksploatacji górniczej w kopalni „Bobrek – Piekary” prowadzony był zgodnie z zatwierdzonym przez Kierownika Ruchu Zakładu

Górniczego „Harmonogramem obserwacji geodezyjnych dla określenia deformacji powierzchni terenu górniczego „Bytom III – ZG” i „Bobrek-Miechowice 1” na lata 2018 - 2020”.

Generalnie pomiary geodezyjne prowadzone są w okresach półrocznych (cykl wiosenny i cykl jesienny). Obiekty o szczególnym znaczeniu lub obiekty użyteczności publicznej, w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji, są monitorowane ze zwiększoną częstotliwością. Do obiektów tych należą m.in.: szlak PKP Bytom - Tarnowskie Góry i inne wytypowane obiekty.

Pomierzone wielkości deformacji terenu nie przekroczyły wartości prognozowanych w planie ruchu kopalni na lata 2018 - 2020.

Nie stwierdzono występowania deformacji nieciągłych w nowych rejonach, w wyniku prowadzonych robót górniczych.

Obiekty znajdujące się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej objęte były bieżącym nadzorem budowlanym, który prowadzony jest przez pracowników ITB w Katowicach przy współpracy pracowników GIG w Katowicach. Z ww. nadzorów wykonywane były w okresach kwartalnych sprawozdania techniczne, na podstawie których prowadzone są na bieżąco doraźne prace naprawcze i zabezpieczające.

W rejonie dzielnicy Karb miasta Bytomia wartości obniżeń terenu pomierzone w okresie od października 2018 r. do października 2019 r. kształtowały się następująco:

- rejon bud. Kościoła pw. Dobrego Pasterza. 0,00 m
- skrzyżowanie ul. Konstytucji z ul. Miechowską 0,01 m
- ul. Falista 0,03 m
- ul. Młodzieżowa 0,04 m
- ul. Św. Marka 0,03 m
- ul. Orkana 0,05 m
- ul. Kołłątaja 0,06 m
- ul. Krańcowa 0,04 m
- ul. Racławicka 0,03 m
- ul. Św. Tomasza 0,02 m
- ul. Łanowa 0,02 m
- ul. Braci Śniadeckich 0,02 m.

Miechowice

Eksploatacja ścianą 4 w pokładzie 504 prowadzona była na północ od filara ochronnego dzielnicy Miechowice oraz w jego południowo-wschodniej części, natomiast eksploatacja ścianą 7 w pokładzie 504 prowadzona była poza filarem ochronnym dzielnicy, na południowy zachód od tego filara. W 2020 r. ściana 4 eksploatowana będzie głównie poza filarem ochronnym dzielnicy Miechowice na południowy wschód od tego filara. Dodatkowo na południowy zachód od rejonu „fińskich domków” prowa-

dzona była eksploatacja ścianą 8 w pokładzie 503. W 2020 r. w przedmiotowym rejonie planowane jest rozpoczęcie eksploatacji ścianą 9 w pokładzie 503. Monitoring wpływów eksploatacji górniczej w kopalni „Bobrek – Piekary” prowadzony był zgodnie z zatwierdzonym przez Kierownika Ruchu Zakładu Górniczego „Harmonogramem obserwacji geodezyjnych dla określenia deformacji powierzchni terenu górniczego „Bytom III – ZG” i „Bobrek-Miechowice 1” na lata 2018 - 2020”.

Generalnie pomiary geodezyjne prowadzone są w okresach półrocznych (cykl wiosenny i cykl jesienny). Obiekty o szczególnym znaczeniu lub obiekty użyteczności publicznej, w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji, są monitorowane ze zwiększoną częstotliwością. Do obiektów tych należą min.:

- kościół p.w. Świętego Krzyża w Bytomiu - Miechowicach. Pomiary tutaj prowadzone były zgodnie z harmonogramem pomiarów w okresie ujawniania się wpływów eksploatacji na budynek kościoła, który w 2019 r. znajdował się poza zasięgiem wpływów głównych od prowadzonej eksploatacji. Zaobserwowano wpływy o charakterze wygasającym;
- III Etap Obwodnicy Północnej miasta Bytomia. Z uwagi na zakończoną eksploatację ścianą 5 w pokł. 503, zakończoną eksploatację ścianą 7 w pokładzie 504 oraz rozpoczętą eksploatację ścianą 1a' w pokładzie 504 w.d. oraz ścianą 4 w pokładzie 504 obiekt poddawany jest obserwacjom w cyklach miesięcznych;
- inne wytypowane obiekty.

W rejonie dzielnicy Miechowice miasta Bytomia wartości obniżeń pomierzone w okresie od października 2018 r. do października 2019 r. kształtowały się następująco:

- ul. Andersa od 0,11 m do 0,14 m
- ul. Chroboka od 0,04 m do 0,11 m
- ul. Elsnera od 0,04 m do 0,10 m
- ul. Hutnicza od 0,10 m do 0,12 m
- ul. Karbowska od 0,12 m do 0,42 m
- ul. Ks. Jana Frenzla od 0,01 m do 0,12 m
- ul. Warszawska od 0,12 m do 0,30 m
- ul. Wolnego od 0,01 m do 0,35 m
- ul. Zamkow od 0,06 m do 0,30 m
- pl. Słoneczny od 0,10 m do 0,22 m
- rejon budynku kościoła pw. Św. Krzyża od 0,11 m do 0,12 m

Obiekty znajdujące się w zasięgu wpływów eksploatacji górniczej objęte były bieżącym nadzorem budowlanym, który prowadzony jest przez pracowników ITB w Katowicach przy współpracy pracowników GIG w Katowicach. Z prowadzonego nadzo-

ru wykonywane były w okresach kwartalnych sprawozdania techniczne, na podstawie których prowadzone są na bieżąco doraźne prace naprawcze i zabezpieczające.

Okolice Dąbrowy Miejskiej, Stroszka (eksploatacja prowadzona przez Zakład Górniczy „Eko-Plus Sp. z o.o.”)

Zakład Górniczy Eko-Plus Sp. z o.o. prowadzi eksploatację ze złoża „Bytom I - 1” w oparciu o Koncesję Nr 2/2015 na wydobywanie węgla kamiennego ważną do 2043 r. Zakład w roku 2019 prowadził wydobycie na podstawie planu ruchu zatwierdzonego decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na okres od 1 lipca 2016 r. do 31 grudnia 2018 r., wydłużony dodatkiem nr 17 do planu ruchu jw., do dnia 31 grudnia 2019 r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach. Obecnie ZG Eko-Plus Sp. z o.o. posiada plan ruchu zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na okres od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2022 r.

W 2019 r. na terenie Gminy Bytom ZG Eko-Plus Sp. z o.o. prowadził eksploatację w rejonie szlaku PKP Tarnowskie Góry – Bytom (w km 21.4 – 23.7). Eksploatacja była prowadzona w pokładzie 510 w obrębie filara PKP Bytom – Tarnowskie Góry, jak i poza nim oraz w obrębie Autostrady Bursztynowej A-1. Średnia głębokość eksploatacji wynosiła od 570 do 610 m. W okresie od października 2018 do listopada 2019 r. maksymalne obniżenia wystąpiły w rejonach:

- wzdłuż ulicy Celnej 218 mm (na pkt. 12 - linia L - 1)
- Autostrada A-1 po stronie południowej 226 mm (na pkt. 25 - linia L - 2);
- Autostrada A-1 po stronie północnej 192 mm (na pkt. 47 - linia L - 3).

Natomiast w okresie październik 2018 – sierpień 2019 zaobserwowano ponadto następujące obniżenia na liniach założonych w pasach awaryjnych autostrady A-1:

- pas awaryjny po stronie północnej 120 mm (na pkt. 112 – linia nr 5);
- pas awaryjny po stronie południowej 121 mm (na pkt. 210 – linia nr 6).

Szlak PKP poddawany był w 2019 r. rektyfikacji, dlatego brak jest możliwości interpretacji wyników – faktycznie występujących osiadań.

Okolice obrzeża Bytomia - część wschodnia (eksploatacja prowadzona przez KWK „Bobrek - Piekary”)
KWK „Bobrek - Piekary” Ruch „Piekary” w 2019 r. w obrębie miasta Bytomia nie prowadziła eksploatacji górniczej.

5.3.3 Zadania związane z usuwaniem szkód górniczych

Na terenie Gminy Bytom w 2019 r. kwoty zrealizowanych przez zakłady górnicze napraw szkód górniczych kształtują się następująco:

- Węglkokoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek - Piekary” zrealizowała usuwanie szkód górniczych:
 - dla zadań SRK SA (po byłej Kompanii Węglowej SA) za kwotę 3 439 474,32 zł,
 - dla spraw Węglkokoks Kraj Sp. z o.o. za kwotę 18 486 478,48 zł;
- Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA Oddział w Bytomiu KWK „Centrum” zrealizowała usuwanie szkód górniczych za kwotę 62 524,69 zł;
- Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji zrealizowała usuwanie szkód górniczych za rok 2019 na kwotę 7 911 222,99 zł;
- Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji winna realizować usuwanie szkód górniczych w dwóch dotychczasowych obszarach działania, tj. odwadniania niecek bezodpływowych oraz zwrotu kosztów za utrzymanie przepompowni ścieków. Za rok 2019 r. SRK SA KWKwCL poniosła na obsługę kosztów przepompowni Dworska Ogródki, Staw 32, Zachodnia, Karb II koszty w wysokości 1 171 447,79 zł. W I kwartale 2019 r. na obsługę kosztów przepompowni przy ul. Technicznej, Piłsudskiego Łanowej, Przelotowej poniosła koszty w wysokości 56 536,94 zł. Z uwagi na brak porozumienia z Węglkokoksem Kraj sp. z o.o. w pozostałej części roku 2019, dalsze koszty nie były refundowane. Dopiero na początku 2020 roku przedsiębiorstwa górnicze doszły do porozumienia, wobec czego Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. wystąpiło do SRK SA o zwrot poniesionych kosztów na kwotę na kwotę 346 558,22 zł.
- Zakład Górniczy EKO-PLUS Sp. z o.o. w IV kwartale 2019 r. usunął szkodę górniczą w torze PKP Chorzów Batory – Tczew na kwotę 168 583,97 zł.

Łączne nakłady na naprawę szkód górniczych na terenie Bytomia poniesione przez Węglkokoks Kraj Sp. z o.o., ZG „Eko-Plus” i Spółkę Restrukturyzacji Kopalń SA w okresie sprawozdawczym wyniosły 31 296 269,18 zł.

W 2019 r. Węglkokoks Kraj sp. z o.o. KWK „Bobrek-Piekary” Ruch „Bobrek” prowadził między innymi prace likwidujące szkody górnicze w następujących zakresach:

- bieżące odwadnianie niecek bezodpływowych i utrzymanie przepompowni ścieków;
- kompleksowy remont budynku mieszkalnego przy

ul. Konstytucji 101, 101a, 101b wraz z zabezpieczeniem i wzmocnieniem stropów piwnicznych;

- kontynuacja rektyfikacji budynków plebanii i domu katechetycznego Parafii Św. Krzyża przy ul. Ks. J. Frenzla 42,
- naprawa segmentów budynku użytkowego filii Szkoły Podstawowej nr 21 przy ul. Worpie 14 -16;
- remont budynku Przedszkola Miejskiego nr 36 przy ul. Popiełuszki 1;
- wymiana oraz naprawa kanalizacji z odtworzeniem nawierzchni przy ul. Starej, częściowo przy ul. Gen. Andersa (w kierunku ul. Bończyka);
- remont budynku mieszkalnego przy ul. Chroboka 9 - 9a z wymianą ściany nośnej w poziomie piwnic;
- wypłacono odszkodowanie remontowe dla budynku usługowo-handlowego „Biedronka” przy ul. Ks. J. Frenzla 26;
- wypłacono odszkodowanie jednorazowe dla budynków mieszkalnych i gospodarczych przy ul. Stromej 2-4, ul. Przelotowej 6, ul. Alberta 13 oraz budynku mieszkalno-usługowego przy ul. ks. J. Frenzla 60. Następuje sukcesywne usuwanie szkód po wstrząsach wysokoenergetycznych z 24 kwietnia i 11 sierpnia 2018 r.

Niezależnie od powyższego kopalnia posiada zawarte umowy z gestorami sieci uzbrojenia podziemne-

go i umowy z wykonawcami, w ramach których wykonywane są prace naprawcze związane z usuwaniem ewentualnych awarii, jak i naprawy realizowane w normalnym trybie. W ramach prac związanych z zastosowaniem profilaktyki budowlanej, zgodnie z zaleceniami z prowadzonego monitoringu, w trybie awaryjnym kopalnia wykonywała doraźne prace zabezpieczające i naprawy. Ponadto, pracownicy kopalni prowadzą niezależne obserwacje i przeglądy zabudowy znajdującej się w zasięgu oddziaływania prowadzonej eksploatacji górniczej zgodnie z ustaleniami zawartymi w Planie Ruchu i zarządzeniach Dyrektora. W 2019 roku zgodnie z zaleceniami Komisji ds. Ochrony Powierzchni przy WUG kontynuowano nadzory i obserwacje budowlane obiektów o niskiej odporności na wpływy eksploatacji górniczej. Monitoringiem tym objęto 62 obiekty budowlane (w tym 11 o specjalnym przeznaczeniu).

Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA Kopalnie Węgla Kamiennego w Całkowitej Likwidacji w ramach umowy z Gminą Bytom zobowiązana była do finansowania odwadniania prowadzonego na terenie niecek bezodpływowych – Karb II, Kościuszek, Łan i Zachodnia oraz realizowania odwadniania niecek: Dworska Ogródki, Staw 32, Północna – Zielona. Spół-

Bytom, Była Kopalnia Węgla Kamiennego „Centrum” | fot. G. Goik

ka Restrukturyzacji Kopalń S.A. w roku 2019 odpowiedzialna była również za utrzymanie i eksploatację przepompowni wód opadowych i ścieków przy ulicach Piłsudskiego, Przelotowej, Łanowej i Technicznej w Bytomiu. Ponadto w maju 2019 roku zawarto z przedsiębiorcami górnictwem ugodę, zobowiązującą ich do kompleksowej modernizacji systemu odwodnień niecek.

Węglkokoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek - Piekary” w ramach ugody z Gminą Bytom współfinansował odwadnianie prowadzone na terenie niecki bezodpływowej Staw 24 oraz refinansował odwadnianie zalewiska Ws-47 (na kwotę 117 496,98 zł).

Plany ruchu podmiotów górniczych związane z planowanym wydobywaniem oraz z zagrożeniami z tego płynącymi dla miasta Bytomia.

W roku 2019 eksploatację górnictwem na terenie Bytomia prowadziły dwa podmioty górnicze: Węglkokoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek-Piekary” Ruch „Bobrek” oraz Zakład Górniczy „Eko-Plus”.

Węglkokoks Kraj Sp. z o.o. KWK „Bobrek-Piekary” Ruch „Bobrek” prowadzi działalność górnictwem w oparciu o przyznane koncesje: nr 38/99 z dn. 01.09.1999 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bytom III” objętego obszarem górnictwem „Bytom III – ZG”, udzielonej na okres 27 lat oraz koncesję nr 1/2013 z dn. 7.03.2013 r. na wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bobrek-Miechowice 1” objętego obszarem górnictwem „Bobrek-Miechowice 1”, obowiązującą do dn. 31 grudnia 2040 r. W dniu 29 grudnia 2017 r. Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach zatwierdził plan ruchu dla Węglkokoksu Kraj Sp. z o.o. Kopalnia Węgla Kamiennego „Bobrek – Piekary” na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2020 r.

Zakład Górniczy „EKO-PLUS” prowadził eksploatację ze złoża „Bytom I –1”, w oparciu o Koncesję Nr 2/2015 na wydobywanie węgla kamiennego ważną do 2043 r. Z.G. „EKO-PLUS” Sp. z o.o. w Bytomiu w roku 2019 posiadała plan ruchu zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na okres od 1 lipca 2016 r. do 31 grudnia 2018 r., wydłużony dodatkiem nr 17 do planu ruchu jw., do dnia 31 grudnia 2019 r. decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach. Obecnie posiada plan ruchu zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na okres od 1 stycznia 2020 r. r. do 31 grudnia 2022 r. Wymieniony Plan Ruchu został negatywnie zaopiniowany przez Prezydenta Bytomia pismem z dnia 2 grudnia 2019 r.

ZG „Eko-Plus” obecnie posiada plan ruchu zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach na okres od 1 stycznia 2020 r. r. do 31 grudnia 2022 r. Wymieniony Plan Ruchu został negatywnie zaopiniowany przez Prezydenta Bytomia pismem z dn. 2 grudnia 2019 r., m.in. z uwagi na fakt, iż działania kopalni mogą naruszać zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie ochrony torowiska kolejki wąskotorowej - obiektu ujętego w gminnej ewidencji zabytków, a także ze względu na sprawę ochrony obiektów kubaturowych położonych przy ul. Przy Kopalni oraz Celnej w zasięgu wpływów eksploatacji planowanej. Plan Ruchu dla ZG „Eko-Plus” został zatwierdzony przez OUG w Gliwicach decyzją z dn. 30 grudnia 2019 r.

Ponadto o możliwość eksploatacji pod terenami miasta Bytom ubiegają się jeszcze dwie prywatne firmy górnicze: CARBO VENECO Sp. z o.o. s.k. oraz UG „Greenway” Sp. z o.o.

Spółka „CARBO VENECO” stara się o uzyskanie koncesji na wydobywanie węgla kamiennego pod ścisłym centrum Bytomia, w filarze ochronnym dla śródmieścia miasta.

Gmina oprotowała możliwość przyznania możliwości eksploatacji węgla w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, u Głównego Geologa Kraju i Ministra Środowiska. Niezależnie od powyższego, na zlecenie Gminy Główny Instytut Górnictwa w Katowicach wykonał opracowanie pt.: „Program ochrony śródmieścia Bytomia na podstawie oceny stanu zabudowy oraz warunków górnictwo-geologicznych”. Opracowanie to posłuży do takich zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, aby uczynić jakąkolwiek eksploatację pod centrum Bytomia niemożliwą.

Spółka „Greenway” zamierza eksploatować generalnie pod obszarem Chorzowa, jednak negatywne wpływy tej eksploatacji mogłyby oddziaływać na ważne dla Gminy Bytom obiekty, takich jak zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Żabie Doły” czy też Rów Graniczny i rzekę Bytomkę. Także protest w sprawie tej eksploatacji skierowano do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

W posiadanych planach ruchu zakłady górnicze zobowiązały się do zapobiegania i ograniczania szkód poprzez prowadzenie profilaktyki zarówno górniczej jak i budowlanej. Nadzorem konstrukcyjno – budowlanym objęto obiekty o kategorii niższej bądź równej projektowanym wpływom eksploatacji górniczej. W celu umożliwienia bezpiecznego przejścia przez obiekty wpływów projektowanej eksploatacji

górnictwa realizowano prace naprawcze i zabezpieczające oraz rozbiórkowe. W przypadku ujawnienia się poważnych uszkodzeń w tym w obiektach liniowych tj. sieciach wodociągowo – kanalizacyjnych, gazowych, obiektach inżynierijno – drogowych kopalnie usuwały je w trybie awaryjnym.

W roku 2019 kontynuowane były prace Zespołu Porozumiewawczego (narady w okresach półrocznych koordynowane przez Okręgowy Urząd Górniczy w Gliwicach) dla okresowej oceny wpływów eksploatacji górnictwa na powierzchnię terenu w granicach Gminy Bytom, z udziałem Prezydenta Bytomia oraz przedstawicieli Wyższego Urzędu Górniczego Departamentu Ochrony Środowiska i Gospodarki Złożem w Katowicach, Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA oraz dyrektorów zakładów górniczych prowadzących eksploatację w granicach Gminy Bytom.

W 2016 roku został zatwierdzony przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach, plan ruchu likwidowanego podziemnego zakładu górnictwa na lata 2016 – 2020 dla Spółki Restrukturyzacji Kopalń SA w Bytomiu Oddział w Bytomiu Kopalnia Węgla Kamiennego „Centrum” z siedzibą w Bytomiu. KWK „Centrum” w ramach SRK SA w Bytomiu nie prowadziła eksploatacji w roku 2019. Prowadzona likwidacja KWK „Centrum” nie wpłynie negatywnie na obiekty i urządzenia znajdujące się na powierzchni terenu górnictwa. W przypadku wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko związanego z emisją hałasu lub zanieczyszczeniem do powietrza Spółka Restrukturyzacji Kopalń SA w Bytomiu Oddział KWK „Centrum” z siedzibą w Bytomiu zobowiązana jest do podjęcia niezbędnych czynności ograniczających to oddziaływanie. W okresie obowiązywania planu ruchu likwidowanego podziemnego zakładu górnictwa na lata 2016 – 2020 dla SRK SA w Bytomiu Oddział KWK „Centrum” będą prowadzone prace rekultywacyjne na określonych obiektach oraz na terenach zakładu górnictwa po przeprowadzonej likwidacji infrastruktury przemysłowej.

Likwidacja podziemnego zakładu górnictwa KWK „Rozbark V” prowadzona była w oparciu o plan ruchu sporządzony na okres od 01.10.2016 r. do 31.12.2020 r., zatwierdzony decyzją Dyrektora Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach. Zlikwidowany zakład górniczy SRK SA w Bytomiu Oddział w Bytomiu KWK „Rozbark V” z siedzibą w Bytomiu, nie prowadził w 2019 r. eksploatacji górnictwa.

W dniu 8 listopada 2019 r. Zakład Górniczy „Siltech” uzyskał koncesję nr 6/2019 na wydobywanie węgla ka-

miennego ze złoża „Bobrek-Miechowice 2”, leżącego na terenie Bytomia i Zabrza. Koncesja ta obowiązuje do 31 grudnia 2023 r. Zgodnie z Dodatkiem nr 9 do Planu Ruchu ZG „SILTECH”, prognozowane w roku 2020 deformacje terenu na obszarze Bytomia będą praktycznie niezauważalne, gdyż obniżenia sięgnąć tu mają 7 centymetrów, nie obejmując zasięgiem wpływów żadnych obiektów kubaturowych lub infrastruktury technicznej, a jedynie nieużytki.

Odwadnianie niecek bezodpływowych

Gmina Bytom cały czas boryka się z zaszłościami, spowodowanymi wpływami eksploatacji górnictwa, prowadzonej przez ponad wiek na jej obszarze. Jednym z długofalowych skutków deformacji powierzchni, spowodowanych działalnością górnictwa, było powstanie niecek bezodpływowych, wymagających systematycznego odwadniania.

W rezultacie uzgodnień, zawieranych z podmiotami górnictwami, w kompetencjach Gminy Bytom leży odwadnianie zlewni składającej się ze Stawu 24 „Brandka” i napełniającego się zbiornika Ws-47 „Bączek”.

Celem właściwego reagowania na dynamiczną sytuację hydrogeologiczną w tym rejonie (aktualnie ujawniają się tam wpływy prowadzonej w 2019 roku eksploatacji KWK „Bobrek-Piekary”), Gmina zakupiła wydajną motopompę spalinową i przekazała ją do MZZiGK. Już wykonane jesienią 2019 roku profilaktyczne odpompowanie nadmiaru wód ze stawu „Bączek” wykazało, że taki sposób utrzymywanie bezpiecznego stanu wody jest tańszy i pozwala elastycznie reagować na stan zagrożenia podtopieniem budynków przy ul. Drobczyka.

W zależności od ilości opadów atmosferycznych, zasilających zbiornik Ws-47 „Bączek”, niezbędne będzie co roku kilkukrotne odpompowywanie wody z tego zbiornika. Z uwagi na to, że rejon ten poddawany jest systematycznej kontroli obejmującej stan wód w obu stawach, nie należy spodziewać się wystąpienia zagrożenia podtopienia obiektów kubaturowych. Każdy ponadnormatywny wzrost lustra wody spowoduje uruchomienie rozpoczęcia awaryjnego obniżania poziomu lustra wody.

Należy dodać, że koszty odpompowywania wody w znacznej części pokrywa Węglokoks Kraj KWK „Bobrek-Piekary”, jako sprawca szkody.

5.4. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY DOTYCZĄCE ŚRODOWISKA

Wybrane problemy - odpady przy ul. Kędzierzyńskiej

W rejonie ul. Kędzierzyńskiej stwierdzono prowadzenie przez podmiot prac polegających na rozbiorce nasypu kolejowego „Zygmunt August - Barbara”. Organ powziął podejrzenie, że prace podczas których poprzez sortowanie pozyskiwany jest dolomit i piasek mogą zaliczać się do zakresu gospodarowania odpadami, w związku z czym wykonujący je podmiot powinien posiadać stosowne decyzje administracyjne wydane na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2012 r. o odpadach względnie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. W związku z powyższym Prezydent Miasta Bytomia wystąpił do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli. Ponadto w związku z prowadzonymi pracami Prezydent wystąpił do Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z prośbą o przeprowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów prawa budowlanego oraz wystąpiono do Marszałka Województwa Śląskiego z wnioskiem o naliczenie opłaty podwyższonej dla firmy prowadzącej ww. działalność.

Wybrane problemy – odpady na terenie przy ul. Łokietka

Prezydent Miasta Bytomia decyzją znak ZEO.6233.8.2017 z dnia 8 lutego 2019 r. cofnął podmiotowi zezwolenie na zbieranie odpadów w Bytomiu przy ul. Władysława Łokietka 10 (dz. ewid. 2029/233), udzielone decyzją Prezydenta Miasta Bytomia znak ZEO.6233.8.2017 z dnia 16 maja 2017 r. Po rozpatrzeniu odwołania podmiotu, decyzją znak SKO.OS/41.9/483/2019/4679/BL z dnia 4 lipca 2019 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach orzekło uchylić zaskarżoną decyzję w części dotyczącej terminu jej wykonania i orzec w tym zakresie w ten sposób, że wyznacza się termin wykonania opisaną powyżej decyzji do dnia: 16 września 2019 roku. W pozostałym zakresie zaskarżoną decyzję utrzymano w mocy. W związku z powyższym w dniu 9 października 2019 r. dokonano oględzin terenu przy ul. Władysława Łokietka 10 w Bytomiu, w wyniku których stwierdzono m.in. odpady odzieży, tworzyw sztucznych, gąbek, co wskazywało, że ww. podmiot nie wykonał decyzji SKO. Podmiot wniósł skargę na decyzję Samorządowego Kole-

gium Odwoławczego w Katowicach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z wnioskiem o wstrzymanie wykonania decyzji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Katowicach postanowieniem z dnia 17 września 2019 r. znak SKO.OS/41.9/833/2019/12451/BL odmówiło wstrzymania wykonania wydanej decyzji. W dniu 31 października 2019 r. przedstawiciele podmiotu prowadzącego działalność odebrali upomnienie w związku z niewykonaniem obowiązku usunięcia odpadów w terminie określonym w decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Katowicach. Ponadto wystąpiono do Marszałka Województwa Śląskiego z wnioskiem o naliczenie opłaty podwyższonej dla ww. podmiotu. W dniu 26 października 2019 r. doszło do wybuchu pożaru odpadów zeskładowanych na terenie przy ul. Władysława Łokietka 10. Postępowanie w sprawie prowadzili funkcjonariusze Policji oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach.

Wybrane problemy - odpady na terenie przy ul. Magdaleny

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wyrokiem z dnia 20 marca 2019 r. sygn. III SA/GL 1194/18 odrzucił skargę na decyzję SKO Samorządowego Kolegium Odwoławczego znak SKO-OŚ-428/596/17029/17/AKD z dnia 4 września 2018 r. stwierdzającą nieważność decyzji Prezydenta Bytomia znak ZEO.6233.2.2017 z dnia 22 lutego 2017 r. udzielającej zezwolenia na prowadzenie przetwarzania odpadów poza instalacjami i urządzeniami w Bytomiu przy ul. Strzelców Bytomskich (działki o nr ewid. 490/44, 495/44, 496/44) przedsiębiorcy prowadzącemu działalność gospodarczą. Pod koniec roku podjęto działania w celu pozyskania środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pn. „Usunięcie nielegalnie zdeponowanych odpadów na działkach o łącznej pow. 8,5 ha zlokalizowanych przy ul. Strzelców Bytomskich i ul. Magdaleny” w ramach programu priorytetowego nr 2.2.1 „Ochrona powierzchni ziemi. Część 1) Rekultywacja terenów zdegradowanych”.

Wybrane problemy – pożar na terenie przy ul. Brzezińskiej

W dniu 15 kwietnia 2019 r. wybuchł pożar podkładów kolejowych przy ul. Brzezińskiej 76.

W ramach monitorowania działalności w zakresie gospodarowania odpadami prowadzonych na terenie Bytomia organ ustalił, że podmiot został wykreślony z ewidencji przedsiębiorców, zgodnie z aktualnym statusem indywidualnej działalności gospodarczej w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, a podstawą jego wykreślenia jest art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy o CEIDG i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy – zgłoszenie do CEIDG informacji o prawomocnym orzeczeniu zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, z wyłączeniem orzeczenia zakazu prowadzenia określonej działalności gospodarczej. Okres, na jaki został orzeczony zakaz, wynosi zgodnie z zapisem w CEIDG, 10 lat. W związku z powyższym Prezydent Miasta Bytomia decyzją z dnia 27 czerwca 2019 r. wygasił pozwolenie na wytworzenie odpadów z dnia 3 lipca 2012 r. z późniejszą zmianą z dnia 9 września 2014 r. udzielone ww. podmiotowi. Ponadto poinformowano o sytuacji prawnej podmiotu Marszałka Województwa Śląskiego, który uchylił zezwolenie na zbieranie i przetwarzanie odpadów udzielone decyzją znak 1445/OS/2014 z dnia 24 lipca 2014 r.

Wybrane problemy - odpady na terenie przy ul. Szyby Rycerskie

Prowadzono działania w celu usunięcia odpadów niebezpiecznych z terenu przy ul. Szyby Rycerskie (dz. ewid. 143/25) – zostało wszczęte postępowanie na podstawie art.26a ustawy o odpadach. Pod koniec roku podjęto działania w celu pozyskania środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowi-

ska i Gospodarki Wodnej pn. „Usunięcie i utylizacja odpadów niebezpiecznych porzuconych na terenie działki o nr ewid. 143/25 w Łagiewnikach przy ul. Szyby Rycerskie” w ramach programu priorytetowego nr 2.9 „Racjonalne gospodarowanie odpadami i ochrona powierzchni ziemi. Usuwanie porzuconych odpadów”.

Wybrane problemy – składowisko przy Jana Pawła II
Wobec ujawnionych nieprawidłowości potwierdzonych w kontroli wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz w reakcji na zaniepokojenie społeczne związane z niekontrolowanym przyjmowanym odpadów na instalacji prezydent miasta podjął decyzje o wszczęciu procedury odzyskania zarządu nad instalacją, która od 4 kwartału realizowana była za pośrednictwem BPK. (procedura została zakończona sukcesem w marcu 2020).

Wybrane problemy – Odpady pole F1

Wobec uprawomocnienia się wyroku sądu Spółka SRK sp. z o.o. przystąpiła do procedury uprzątnięcia odpadów nielegalnie zdeponowanych na terenach Miechowic wobec braku rozszyfrowania postępowania w I kwartale roku 2019 prezydent miast wyraził zgodę na przedłużenie terminu uprzątnięcia odpadów tym samym umożliwiając zgodne z prawem powtórzenie procedury przetargowej, W czasie której wyłoniono wykonawcę. Odpady zostały uprzątnięte do końca III kwartału roku 2019. Teren został zabezpieczony przed dostępem pojazdów mogących zdeponować podobne odpady.

INDEKS MATERIAŁÓW GRAFICZNYCH

Spis map

Mapa 1. Mapa Bytomia z podziałem na dzielnice - 5

Mapa 2. Gęstość zaludnienia w ujęciu dzielnicowym - 52

Mapa 3. Układ drogowy Bytomia - 105

Spis rysunków

Rysunek 1. Przynależność Bytomia do związków, stowarzyszeń i organizacji - 6

Rysunek 2. Bytom 2020+ - 7

Rysunek 3. Zakładane efekty realizacji strategii - 7

Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł) - 18

Tabela 2. Struktura uzyskanych w 2019 roku dochodów w podziale na dochody bieżące oraz majątkowe - 19

Tabela 3. Zestawienie wydatków i rozchodów budżetu miasta według rodzaju zadań (w mln zł) - 21

Tabela 4. Liczba projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2019 r. w rozbiciu na źródła finansowania.
- 24

Tabela 5. Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w 2019 r - 25

Tabela 6. Zestawienie projektów dofinansowanych ze środków unijnych w latach wcześniejszych, których realizacja trwała w 2019 r - 27

Tabela 7. Zestawienie projektów dofinansowanych z innych niż unijne źródeł zewnętrznych w 2019 r. - 38

Tabela 8. Struktura mieszkańców Bytomia wg grup ekonomicznych - 51

Tabela 9. Typy i ilość bytomskich szkół prowadzonych przez Bytom w roku szkolnym 2019/2010 - 54

Tabela 10. Uczniowie objęci opieką w świetlicach bytomskich szkół publicznych w latach 2013-2019 - 56

Tabela 11. Działalność bytomskich placówek wychowania pozaszkolnego w roku 2019 - 56

Tabela 12. Wybrane dane dot. funkcjonowania placówek lecznictwa zamkniętego, publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz Pogotowia Ratunkowego w Bytomiu w latach 2014-2019 - 58

Tabela 13. Dane dotyczące zachorowań na choroby społeczne i cywilizacyjne oraz liczba osób hospitalizowanych w latach 2014-2019 - 59

Tabela 14. Ilość osób, którym przyznano decyzją świadczenia oraz liczba wypłaconych świadczeń w ramach pomocy społecznej w latach 2013-2019 - 62

Tabela 15. Świadczenia rodzinne wypłacone w Bytomiu w latach 2015-2019 - 68

Tabela 16. Pomoc materialna dla uczniów - 69

Tabela 17. Wysokość wypłaconych dodatków) mieszkaniowych w latach 2013-2019 - 70

Tabela 18. Porównanie liczby imprez i widzów w BCK w latach 2015-2019. - 72

Tabela 19. Porównanie liczby spektakli i widzów w BTTiR Rozbark w latach 2015-2019 - 72

Tabela 20. Porównanie liczby spektakli i widzów w Operze Śląskiej w latach 2015-2019 - 72

Tabela 21. Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w Muzeum Górnośląskim w latach 2015-2019	- 73
Tabela 22. Porównanie liczby wystaw i odwiedzających w CSW „Kronika” w latach 2015-2019	- 73
Tabela 23. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	- 77
Tabela 24. Liczba zdarzeń w Bytomiu oraz ich przyczyny	- 81
Tabela 25. Ilość Fundacji i Stowarzyszeń w Bytomiu	- 84
Tabela 26. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w Bytomiu w latach 2015-2019	- 87
Tabela 27. Liczba przedsiębiorców z uwzględnieniem wielkości zatrudnienia w 2019 r.	- 89
Tabela 28. Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego w Bytomiu w latach 2015-2019	- 92
Tabela 29. Bezrobotni nowo rejestrowani i wyłączeni z ewidencji PUP	- 93
Tabela 30. Zawody najczęściej występujące w ofertach pracy	- 95
Tabela 31. Zestawienie środków wydatkowanych w PUP w Bytomiu w latach 2018-2019	- 95
Tabela 32. Formy wsparcia realizowane przez PUP Bytom	- 96
Tabela 33. Wybrane dane dotyczące gospodarki wodociągowej w Bytomiu	- 97
Tabela 34. Wybrane dane dotyczące gospodarki ściekowej w Bytomiu	- 98
Tabela 35. Oczyszczalnie ścieków w Bytomiu	- 98
Tabela 36. Podstawowe dane dot. infrastruktury ciepłej PEC Sp. z o.o.	- 101
Tabela 37. Infrastruktura gazowa w latach 2015-2019	- 103
Tabela 38. Podział odbiorców na grupy taryfowe	- 104
Tabela 39. Linie tramwajowe, autobusowe oraz przystanki na terenie Bytomia w latach 2015-2019	- 107
Tabela 40. Zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2015-2019	- 110
Tabela 41. Komunalne zasoby mieszkaniowe w Bytomiu w latach 2015-2019	- 111
Tabela 42. Ilość zawartych umów w latach 2015-2019	- 112
Tabela 43. Przyznane lokale mieszkalne w latach 2015-2019	- 112
Tabela 44. Liczba wolnych lokali mieszkalnych zgłoszonych do Bytomskich Mieszkań w latach 2015-2019	- 112
Tabela 45. Liczba osób oczekujących na lokale mieszkalne i socjalne w latach 2015-2019	- 112
Tabela 46. Szczegółowy wykaz wypłaconych na rzecz odszkodowań za niedostateczną ilość lokali socjalnych lub pomieszczeń tymczasowych w latach 2013-2019	- 113
Tabela 47. Wspólnoty mieszkaniowe zarządzane przez ZBM Sp. z o.o. w latach 2015-2019	- 115
Tabela 48. Stopień wyposażenia technicznego lokali mieszkalnych we wspólnotach mieszkaniowych (%)	- 115
Tabela 49. Sprzedaż nieruchomości będących własnością Gminy	- 116
Tabela 50. Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w 2019 r.	- 117
Tabela 51. Nieruchomości gruntowe nabyte do zasobu Gminy Bytom w latach 2015-2019	- 117
Tabela 52. Dochody z tytułu wykonywania prawa własności lub użytkowania wieczystego	- 119
Tabela 53. Dochody z tytułu wykonywania prawa własności lub użytkowania wieczystego w poszczególnych podmiotach	- 121

Spis wykresów

Wykres 1. Pokrycie miasta planami zagospodarowania przestrzennego	- 16
Wykres 2. Kształtowanie się dochodów i przychodów miasta w latach 2015-2019	- 17
Wykres 3. Dochody w przeliczeniu na 1-go mieszkańca	- 17
Wykres 4. Struktura dochodów i przychodów budżetu miasta według rodzaju	- 18
Wykres 5. Struktura dochodów budżetu miasta według źródeł pochodzenia	- 19
Wykres 6. Kształtowanie się wydatków i rozchodów miasta w latach 2015-2019	- 20

Wykres 7. Wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca - 20
Wykres 8. Struktura wydatków budżetu miasta według rodzajów wydatków - 21
Wykres 9. Wykonanie wydatków budżetowych miasta na 1 mieszkańca Bytomia (w złotych) według działów klasyfikacji budżetowej - 22
Wykres 10. Wydatki i zakupy inwestycyjne w latach 2015-2019m(w tys zł) - 23
Wykres 11. Struktura wydatków majątkowych finansowych ze środków budżetu miasta według podstawowych działów klasyfikacji budżetowej - 23
Wykres 12. Wynik finansowy budżetu miasta w latach 2015-2019 - 24
Wykres 13. Terminowość wydawania decyzji w 2019 r. - zadania własne i zlecone - 44
Wykres 14. Decyzje do których wniesiono środki odwoławcze w 2019 r. – zadania własne i zlecone - 44
Wykres 15. Postanowienia do których wniesiono środki odwoławcze w 2019 r. - zadania własne i zlecone - 45
Wykres 16. Liczba decyzji wydanych w terminie w latach 2013-2019 - 45
Wykres 17. Liczba decyzji zaskarżonych w latach 2013 - 2019 - 45
Wykres 18. Liczba decyzji, w których termin został przekroczony w latach 2013-2019 - 46
Wykres 19. Liczba decyzji, w których termin został przedłużony w latach 2013-2019. - 46
Wykres 20. Ilość uczniów w bytomskich szkołach w latach 2015-2019. - 55
Wykres 21. Struktura spółek z wyłącznym kapitałem krajowym - 88
Wykres 22. Struktura spółek z udziałem kapitału zagranicznego - 88
Wykres 23. Stopa bezrobocia w latach 2015-2019 - 92
Wykres 24. Średnioroczny współczynnik płynności rynku pracy - 93
Wykres 25. Struktura odbiorców PEC sp. z o.o.wg zamówionej mocy cieplnej - 102
Wykres 26. Struktura dróg w Bytomiu - 105
Wykres 27. Struktura budynków mieszkalnych wg stanu technicznego - 111
Wykres 28. Struktura zbytych nieruchomości będących własnością Gminy Bytom - 117

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Budynek przy ul. Armii Krajowej 54b przed i po remoncie - 9
Zdjęcie 2. Budynek Bytomskiego Centrum Kultury - 12
Zdjęcie 3. Budynek Centrum Integracji Społecznej - 12
Zdjęcie 4. Delegacja WWF w Bytomiu - 14
Zdjęcie 6. Serwis BIIP - 16
Zdjęcie 7. Serwis WIIP – mapa GPT - 16
Zdjęcie 8. Dni Bytomia - 71
Zdjęcie 9. Międzygalaktyczny Złot Superbohaterów - 71

Spis infografik

Infografika 1. Powierzchnia miasta - 5
Infografika 2. Aktywność miasta w mediach społecznościowych - 51
Infografika 3. Piramida płci i wieku mieszkańców Bytomia na dzień 31.12.2019 - 50
Infografika 4. Przyrost naturalny w roku 2019 - 51
Infografika 5. Wychowanie przedszkolne na terenie Bytomia - 53
Infografika 6. Zespoły szkół publicznych w roku szkolnym 2019/2020 - 55
Infografika 7. Pracownicy pedagogiczni w bytomskich szkołach publicznych i placówkach oświatowych - 57

Infografika 8. Działalność edukacyjna UTW w 2019 r. - 32
Infografika 9. Placówki świadczące usługi medyczne - 58
Infografika 10. Porady świadczone w poradniach specjalistycznych publicznych zakładów opieki zdrowotnej - 59
Infografika 11. Kontrole przeprowadzone na terenie Bytomia przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w latach 2015-2019 - 61
Infografika 12. Działania MOPR w 2019 r. - 62
Infografika 13. Placówki pomocy społecznej dla dorosłych w Bytomiu - 63
Infografika 14. Świadczenie „Dobry start” - 69
Infografika 15. Liczba złożonych wniosków o przyznanie dodatków mieszkaniowych w latach 2015-2019 - 69
Infografika 16. Liczba imprez zorganizowanych w BCK w 2019 r. - 72
Infografika 17. Działalność okołomuzealna Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu - 73
Infografika 18. Odwiedzający imprezy w SqArt Gallery w 2019 r. - 73
Infografika 19. Obiekty sakralne znajdujące się na terenie Bytomia - 77
Infografika 20. Liczba obiektów sportowych i rekreacyjnych - 79
Infografika 21. Liczba odnotowanych przestępstw na terenie Bytomia w 2019 r. - 80
Infografika 22. Ilość odnotowanych zdarzeń drogowych na terenie Bytomia - 80
Infografika 23. Działania Straży Miejskiej - 81
Infografika 24. Bezrobotni według wieku - 93
Infografika 25. Bezrobotni według wykształcenia - 94
Infografika 26. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy - 94
Infografika 27. Infrastruktura drogowa w Bytomiu - 106
Infografika 28. Ilość samochodów zarejestrowanych na terenie Bytomia - 106
Infografika 29. Linie autobusowe i tramwajowe na terenie Bytomia - 106
Infografika 30. Zasoby mieszkaniowe Bytomia - 110
Infografika 31. Zasoby komunalne Bytomia - 110
Infografika 32. Struktura budynków wspólnot mieszkaniowych na dzień 31.12.2019 wg stanu technicznego - 114